

בנק לאומי לישראל בע"מ
וחברות מוחזקות שלו

תמצית דוח כספי
ליום 31.03.2016
(בלתי מבוקר)

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו

תמצית דוח כספי ליום 31 במרס 2016

תוכן העניינים

עמוד	
	ד"ר וחשבון של הדירקטוריון והנהלה
	א. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
5	תמצית המצב הכספי
8	מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון והנהלה
	ב. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
9	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
14	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
25	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
40	מגזרי פעילות
56	חברות מוחזקות עיקריות
	ג. סקירת הסיכונים
59	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
60	סיכון אשראי
79	סיכון שוק
91	סיכון נזילות
93	סיכונים תפעוליים
94	סיכוני ציות
	ד. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
96	מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים
97	בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
98	דירקטוריון
	הצהרה Certification
99	

דוחות כספיים	
102	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
103	דוח רווח והפסד - מאוחד
104	דוח על הרווח הכולל - מאוחד
105	מאזן - מאוחד
106	דוח על השינויים בהון העצמי - מאוחד
108	דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד
111	פירוט הביאורים לדוחות הכספיים - מאוחדים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים	
א. ממשל תאגידי	
228	שינויים בדירקטוריון
229	המבקר הפנימי
ב. פרטים נוספים	
229	השליטה בבנק
230	מינויים ופרישות ומבנה ארגוני
232	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
242	דירוג אשראי
ג. נספחים	
243	שיעורי הכנסה והוצאה

דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שיושמו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2015. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי של 2015.

תמצית המצב הכספי

להלן דוח רווח והפסד מאוחד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			
8,784	1,502	1,925	הכנסות ריבית
1,666	(14)	270	הוצאות (הכנסות) ריבית
7,118	1,516	1,655	הכנסות ריבית, נטו
199	81	(123)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,919	1,435	1,778	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית			
1,610	1,319	24	הכנסות מימון שאינן מריבית
4,092	1,051	988	עמלות
595	55	20	הכנסות אחרות
6,297	2,425	1,032	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות			
5,448	^(א) 1,418	1,202	משכורות והוצאות נלוות
1,702	^(א) 421	417	אחזקה ופחת בניינים וציוד
5	-	-	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
1,681	396	371	הוצאות אחרות
8,836	2,235	1,990	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,380	1,625	820	רווח לפני מסים
1,691	^(א) 565	371	הפרשה למסים על הרווח
2,689	1,060	449	רווח לאחר מסים
177	131	19	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות לאחר מס
רווח נקי			
2,866	1,191	468	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(31)	(9)	(9)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,835	1,182	459	המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
רווח בסיסי ומדולל למניה:			
1.92	0.80	0.30	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (בש"ח)

(א) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. למידע נוסף ראה [ביאור 2.א.1](#).

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה (מאזניים וחופץ מאזניים*) הסתכם ליום 31 במרס 2016 בסך של 1,212 מיליארד ש"ח בדומה לסוף 2015.

* סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות, שווי ניירות ערך שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שרותי ניהול תפעולי, משמורת ויעוץ פנסיוני.

להלן מאזן מאוחד ליום:

31 במרס		31 בדצמבר
2016		2015
בלתי מבוקר		מבוקר
במיליוני ש"ח		
נכסים		
מזומנים ופיקדונות בבנקים	55,648	51,769
ניירות ערך	78,727	64,379
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,621	2,197
אשראי לציבור	267,705	254,223
הפרשה להפסדי אשראי	(3,572)	(3,948)
אשראי לציבור, נטו	264,133	250,275
אשראי לממשלות	412	433
השקעות בחברות כלולות	899	896
בניינים וציוד	3,060	3,103 ^(א)
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	17	18
נכסים בגין מכשירים נגזרים	13,150	18,831
נכסים אחרים	7,890	7,418 ^(א)
סך כל הנכסים	425,557	399,319
התחייבויות והון		
פיקדונות הציבור	330,354	305,017
פיקדונות מבנקים	4,441	6,187
פיקדונות מממשלות	808	517
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	845	1,384
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	24,810	19,596
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	13,996	18,086
התחייבויות אחרות	20,650	21,591 ^(א)
סך כל ההתחייבויות	395,904	372,378
זכויות שאינן מקנות שליטה	340	329
הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	29,313	26,612 ^(א)
סך כל ההון	29,653	26,941
סך כל ההתחייבויות וההון	425,557	399,319

(א) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. למידע נוסף ראה [ביאור 2.א.1](#).

להלן יחסים פיננסיים עיקריים (ב-%):

	ליום 31 במרס		31 בדצמבר
	2016	2015 ⁽¹⁾	2015
אשראי לציבור, נטו לסך המאזן	62.1	62.7	62.8
ניירות ערך לסך המאזן	18.5	16.1	16.7
פיקדונות הציבור לסך המאזן	77.6	76.4	78.9
פיקדונות הציבור לסך האשראי לציבור, נטו	125.1	121.9	125.7
ההון הכולל לנכסי סיכון ^(א)	14.28	13.68	13.74
הון רוברד 1 לנכסי סיכון	9.96	9.20	9.58
יחס מינוף ^(ז)	6.35	-	6.27
יחס כיסוי נזילות ^(ז)	125.00	-	105.00
הון (לא כולל זכויות שאינן מקנות שליטה) למאזן	6.9	6.7	6.9
רווח נקי להון ממוצע (לא כולל זכויות שאינן מקנות שליטה) ^(ג)	6.6	19.3	10.3
שיעור הפרשה למס מהרווח לפני מיסים	45.2	34.8	38.6
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור, נטו ^(ג)	(0.19)	0.13	0.08
מזה: הוצאות בגין הפרשה קבוצתית מתוך האשראי לציבור, נטו ^(ג)	0.23	0.25	0.17
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך כלל סיכון האשראי לציבור ^(ג)	(0.03)	0.02	0.05
הכנסות ריבית, נטו לסך המאזן ^(ג)	1.56	1.53	1.71
סך כל ההכנסות לסך המאזן ^{(ב)(ג)}	2.55	4.01	3.22
סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה ^{(ב)(ג)(ד)}	0.91	1.28	1.11
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך המאזן ^(ג)	1.88	2.26	2.12
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה ^{(ג)(ד)}	0.66	0.73	0.73
רווח נקי לסך כל הנכסים הממוצעים ^{(ג)(ה)}	0.43	1.17	0.69
פער הריבית	1.67	1.74	1.84
ההוצאות התפעוליות והאחרות (ללא הוצאות פרישה מוקדמת) מסך כל ההכנסות ^(ב)	74.1	56.7	65.8
הכנסות שאינן מריבית להוצאות התפעוליות והאחרות (ללא הוצאות פרישה מוקדמת)	51.9	108.5	71.3
הכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות ^(ב)	38.4	61.5	46.9

- (א) הון - בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה והתאמות שונות.
 (ב) סך כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
 (ג) על בסיס שנתי.
 (ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.
 (ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים.
 (ו) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. למידע נוסף ראה [באור 2.4.1](#).
 (ז) בהתאם להוראות בנק ישראל יחס המינוף יחס כיסוי הנזילות חושבו החל מרביעי שני 2015. לפיכך לא מוצגים נתוני השוואה.
 למידע נוסף בנוגע ליחס המינוף ראה פרק המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון, סעיף [ההון והלימות ההון](#).
 למידע נוסף בנוגע ליחס כיסוי נזילות ראה פרק [חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם](#).

מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון וההנהלה

דוח הדירקטוריון וההנהלה כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע והערכות המתייחסים לעתיד, המוגדרים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק) כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "צפוי", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשפיע" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

מידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון וההנהלה ונסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות שאמנם תחזיות אלה תתממשנה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי ודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובות הדיווח של הבנק על פי כל דין.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות עיקריות במשק¹

על פי אומדן הלמ"ס, התוצר המקומי הגולמי התרחב ברביע הראשון של השנה בכ-0.8%, במונחים שנתיים, בהשוואה לרביע האחרון של שנת 2015 ובכ-1.7% בהשוואה לרביע המקביל אשתקד. הצמיחה האיטית נבעה מירידה ביצוא ובצריכה הציבורית לצד גידול בצריכה הפרטית ובהשקעות במשק.

המשק העולמי

בחודש אפריל 2016, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית (IMF), את התחזית להתפתחות הצמיחה בעולם בשנת 2016. בהשוואה לפרסום קודם מחודש ינואר 2016 התחזית בקרב המדינות המתקדמות לשנת 2016 עודכנה כלפי מטה. על פי התחזיות המעודכנות של הקרן, הצמיחה בארה"ב ובאזור גוש האירו בשנת 2016 צפויה להסתכם בכ-2.4% ו-1.5%, בהשוואה לכ-2.4% ו-1.6%, בהתאמה, בשנת 2015. התחזית לצמיחת התוצר העולמי בשנת 2016 היא 3.2%.

תקציב המדינה ומימון

בשלושת החודשים הראשונים של השנה היה לממשלה עודף בתקציב בהיקף של כ-1.0 מיליארד ש"ח, לעומת עודף של כ-0.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקציב לשנת 2016 כולה מתוכנן גירעון של כ-35.0 מיליארד ש"ח (2.9% תוצר) כאשר על פי אומדני משרד האוצר ב-12 החודשים אשר הסתיימו במרס 2016, הסתכם הגירעון בתקציב בכ-2.1% תוצר. חלק מן העודף בתקציב, מאז ראשית השנה, מוסבר בגידול בהכנסות המדינה ממיסים מעבר לתחזית הגביה שעמדה בבסיס התקציב, בהיקף של כ-1.5 מיליארד ש"ח.

סחר חוץ ותנועות הון

הגירעון המסחרי הכולל של ישראל הסתכם ברביע הראשון של השנה בכ-2.6 מיליארד דולר, גידול של כ-1.6 מיליארד דולר בהשוואה לגרעון שהיה בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בגירעון המסחרי מקורו בירידה משמעותית ביצוא (בעיקר בענפי היהלומים, כימיה ותרופות) לעומת גידול ביבוא.

בשלושת החודשים הראשונים של השנה, הסתכמו תנועות ההון הנכנסות במט"ח בהיקף גבוה מתנועות ההון היוצאות. ההשקעות הישירות בישראל של תושבי חוץ, דרך המערכת הבנקאית, הסתכמו בכ-2.5 מיליארד דולר ואילו ההשקעות הפיננסיות של תושבי חוץ הסתכמו בכ-1.9 מיליארד דולר. לעומת זאת, היקף ההשקעות של תושבי ישראל בחו"ל (ההשקעות הישירות באמצעות הבנקים בישראל וההשקעות הפיננסיות) הסתכם בכ-0.1 מיליארד דולר.

שער החליפין ויתרות המט"ח

ברביע הראשון של השנה, יוסף השקל ביחס לדולר בשיעור של כ-3.5%, כאשר ביחס לאירו, נרשם פחות של כ-0.9%. במהלך תקופה זו השקל יוסף ביחס לסל המטבעות הנומינלי האפקטיבי בשיעור של 1.3%.

יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש מרס 2016, על כ-94.8 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-90.6 מיליארד דולר בסוף 2015.

¹ מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר, הבורסה לניירות ערך.

ברביע הראשון של השנה, הסתכמו רכישות המט"ח על ידי בנק ישראל, במסגרת תכנית הרכישות לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, בכ-0.6 מיליארד דולר. בסך הכל, בנק ישראל רכש מט"ח בהיקף של כ-1.0 מיליארד דולר במהלך תקופה זו.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן ירד ברביע הראשון של השנה ב-1.0%, ואילו ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים במרס 2016 הסתכמה ירידתו ב-0.7%. שיעור זה מצוי מתחת לגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה, 1% עד 3%. מרבית סעיפי המדד ירדו ברביע הראשון כאשר הסעיף העיקרי שתרם לירידה היה סעיף התחבורה והתקשורת, בעיקר בהשפעת ירידת מחירי הדלק.

במהלך הרביע הראשון של השנה, כמו גם בהחלטה לחודש אפריל ומאי, לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עומדת על 0.1%. בהודעת הריבית לחודש מאי 2016 ציינה הוועדה המוניטרית כי היא ממשיכה להעריך שהמדיניות המוניטרית תיוותר מרחיבה למשך זמן רב וכן שהיא סבורה כי הסיכונים להשגת יעד האינפלציה ולצמיחה נותרו גבוהים.

שוק ההון הישראלי

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירד בשלושת החודשים הראשונים של השנה בכ-8.7%, לאחר שבשנת 2015 הסתכמה עלייתו בכ-6.8%. זאת, בדומה למגמה הכלל עולמית ובהשפעת מצב הבורסות בסין.

מחזור המסחר היומי הממוצע של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירד ברביע הראשון של השנה בשיעור של כ-4.0% בהשוואה לממוצע 2015 והסתכם בכ-1,391 מיליון ש"ח.

שוק אגרות החוב הממשלתיות התאפיין בחודשים ינואר-מרס, במגמה של עליות שערים. מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלה בשיעור של כ-1.8% ואילו מדד אגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות עלה בשיעור של כ-1.2% (מדד האגרות בריבית קבועה עלה בכ-1.4% ואילו במדד האגרות בריבית משתנה, "גילון", נרשמה ירידה של כ-0.1%). הסבר אפשרי לעליות השערים הוא במעבר מנכסים בעלי רמת סיכון גבוהה (מניות) לרמת סיכון נמוכה יותר (אג"ח), על רקע רמת הסיכון הגוברת בשווקים העולמיים.

בשוק אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד, נרשמו ברביע הראשון של השנה עליות שערים מתונות של כ-1.1%. זאת, לאחר עליות שערים של כ-0.8% בשנת 2015.

הנכסים הכספיים שבידי הציבור

שווי תיק הנכסים הכספיים שבידי הציבור הצטמצם ברביע הראשון של השנה בכ-0.6% והסתכם בסוף חודש מרס 2016, בכ-3,296 מיליארד ש"ח. הירידה בשווי התיק נבעה בעיקר מירידה בשווי המניות שבידי הציבור. משקל המניות (בארץ ובחו"ל) בתיק הנכסים הכספיים של הציבור הישראלי הגיע בסוף חודש מרס 2016 לכ-21.6%, לעומת כ-23.0% בחודש דצמבר 2015.

האשראי הבנקאי

היקף האשראי הבנקאי במשק הניתן לסקטור הפרטי, הכולל את האשראי העסקי והאשראי למשקי הבית (לפני הפרשות להפסדי אשראי), התרחב בחודשיים הראשונים של 2016 בכ-1.0%. זוהי תוצאה של עלייה בשיעור של כ-1.4% באשראי שניתן לסקטור העסקי והתרחבות של כ-0.5% באשראי שניתן למשקי הבית. התפתחות רכיבי האשראי למשקי הבית הצביעה על גידול של כ-0.8% באשראי לדיוור, כאשר האשראי שלא לדיוור (אשראי צרכני) הצטמצם בכ-0.2%.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם

31 בדצמבר		31 במרס	
2014	2015	2015	2016
בש"ח			
שער החליפין של:			
3.889	3.902	3.980	3.766
4.725	4.247	4.273	4.286
6.064	5.784	5.881	5.427
3.929	3.925	4.089	3.919
דולר של ארה"ב			
אירו			
לירה שטרלינג			
פרנק שויצרי			
מדד המחירים לצרכן:			
(נקודות)			
100.1	99.2	98.5	98.3
100.1	99.1	98.8	98.1
מדד ידוע			
מדד בגין			

להלן שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין

לשנת		31 במרס	
2015	2015	2016	
באחוזים			
(0.9)	(1.6)	(0.9)	שיעור ירידת מדד המחירים ה"ידוע"
0.3	2.3	(3.5)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
(10.1)	(9.6)	0.9	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(4.6)	(3.0)	(6.2)	שיעור ירידת שער הלירה שטרלינג
(0.1)	4.1	(0.2)	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השויצרי

להלן שינויים רבעוניים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין

2015				2016	
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	
באחוזים					
(1.6)	1.1	0.3	(0.7)	(0.9)	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים ה"ידוע"
2.3	(5.3)	4.1	(0.5)	(3.5)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
(9.6)	(1.3)	4.4	(3.6)	0.9	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(3.0)	0.8	0.4	(2.8)	(6.2)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
4.1	(0.9)	(0.6)	(2.6)	(0.2)	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השויצרי

שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים

בהשוואה בין הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (להלן "הרווח הנקי") ברביע הראשון של שנת 2016 לבין הרווח הנקי ברביע הראשון של שנת 2015, יש להתייחס לכך שהרווח אשתקד הושפע מהותית מרווחים ממימוש החברה לישראל ומרווחי אקוויטי של חברה זו - הרווח הנקי המדווח לרביע הראשון אשתקד היה 1,182 מיליון ש"ח, בעוד שלאחר נטרול הרווח (הנקי) החד פעמי ממימוש החברה לישראל (418 מיליון ש"ח) ורווחי האקוויטי (114 מיליון ש"ח) - הרווח הנקי המדווח בנטרול הרווחים החד פעמיים הנ"ל, הנו 650 מיליון ש"ח (להלן "רווח נקי פורמה").

עיקרי ההבדלים בין הרווח הנקי לרביע הראשון של שנת 2016 לבין הרווח הנקי פרופורמה לרביע הראשון של שנת 2015:

- א. **הכנסות הריבית נטו** עלו בין שתי התקופות בכ-140 מיליון ש"ח (כ-9%). בניתוח סעיף זה יש לקחת בחשבון מספר מגמות בעלות השפעות מנוגדות -
1. סביבת ריבית נמוכה - ממשיכה המגמה של ירידה בסביבת הריבית השקלית - ממוצע רביע ראשון 2016 - 0.1% לעומת 0.2% ברביע הראשון של שנת 2015, מגמה אשר שוחקת בעיקר את המרווח מפיקדונות.
  2. סביבת מדד שלילית - מדד שלילי גבוה וחריג בשני הרבעונים - מדד שלילי של 0.9% ברביע הנוכחי אל מול מדד שלילי של 1.6% ב-2015. בשל הירידה במידת שליליות המדד ישנו קיטון בהיקף הפגיעה בהכנסות המוערך בכ-96 מיליון ש"ח (פגיעה מוערכת של כ-204 מיליון ש"ח ברביע הראשון של 2016 אל מול 300 מיליון ש"ח ברביע הראשון אשתקד).
  3. גידול בהיקפי האשראי - ישנו גידול משמעותי בהיקפי האשראי (כ-5.5% רביע מול רביע) אשר תורם לגידול בהכנסות המימון מאשראי.
- ב. ירידה של כ-773 מיליון ש"ח **בהכנסות מימון שאינן מריבית** - ירידה זו מוסברת על ידי שני רכיבים עיקריים - האחד, בשנת 2015 נכללו במסגרת סעיף זה מימושים מהותיים (בעיקר מובילאי - רווח לפני מס של כ-288 מיליון ש"ח ולאחר מס כ-212 מיליון ש"ח). בנוסף, הרווחים ממכירות והתאמות לשווי שוק של ניירות ערך של התיק למסחר והתיק הזמין היו נמוכים בכ-378 מיליון ש"ח ברביע זה לעומת אשתקד, בעיקר בשל התשואות הנמוכות של שוק ההון ברביע ראשון של שנה זו.
- ג. **קיטון בהוצאות התפעוליות** - קיטון של כ-245 מיליון ש"ח (כ-11%) בהיקף ההוצאות התפעוליות - בעיקר בהיקף הוצאות השכר.
- ד. **היקף ההוצאה להפסדי אשראי** ירד בכ-204 מיליון ש"ח לרמה של 0.19% **הכנסות** בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור נטו (מרמה של הוצאה בגובה 0.13% ברביע הראשון - 2015) וזאת בעיקר בשל גביות משמעותיות שבוצעו בפעילות הבנק אל מול לווים גדולים.
- ה. במסגרת הדוחות לרביע הראשון של שנת 2016, נכללה **הוצאת מס** חד פעמית בגובה 122 מיליון ש"ח בגין שינוי שיעור המס שאושר בינואר 2016.

הרווח הנקי למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי ברביע ראשון 2016 היה 0.30 ש"ח לעומת 0.80 ש"ח ברביע ראשון 2015.

הרווח הכולל לאחר השפעת מס (בנוסף לרווח הנקי כולל גם התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, התאמות בגין הטבות לעובדים והתאמות מתרגום דוחות כספיים) הסתכם ברביע ראשון של 2016 בהפסד בסך 90 מיליון ש"ח. ההפסד הכולל נובע מהשפעה שלילית של קרן בגין הטבות לעובדים בסך 592 מיליון ש"ח, אשר קיזזה את כל הרווח הנקי ואת התנועה החיובית ברביע בקרן התאמות של ניירות ערך זמינים למכירה בסך 96 מיליון ש"ח.

למידע נוסף ראה פרק המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון, סעיף [ניירות ערך](#).

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (להלן: "הרווח הנקי") של קבוצת לאומי הסתכם ברביע ראשון של 2016 בסך 459 מיליון ש"ח לעומת 1,182 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 61.2%. הרווח הנקי האמור של הרביע הראשון בשנת 2015 הושפע מהותית מרווחים ממימוש החברה לישראל ומרווחי אקוויטי של חברה זו. לאחר נטרול הרווח החד פעמי ממימוש החברה לישראל (418 מיליון ש"ח) ורווחי האקוויטי (114 מיליון ש"ח) - הרווח הנקי המדווח בנטרול הרווחים החד פעמיים הנ"ל, הנו 650 מיליון ש"ח.

להלן השינוי ברווח הנקי ברביע ראשון של 2016 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
2016	2015	השינוי	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
1,655	1,516	139	9.2
(123)	81	(204)	-
1,032	2,425	(1,393)	(57.4)
1,990	(N) 2,235	(245)	(11.0)
820	1,625	(805)	(49.5)
371	(N) 565	(194)	(34.3)
449	1,060	(611)	(57.6)
19	131	(112)	(85.5)
(9)	(9)	-	-
459	1,182	(723)	(61.2)
6.6	19.3		
0.30	0.80		

להלן התפתחות הרווח הנקי לפי רבעונים:

2016	2015			
רביע ראשון	רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
1,655	1,727	1,875	2,000	1,516
(123)	33	73	12	81
1,032	1,545	1,344	983	2,425
1,990	2,318	2,121	2,162	(N) 2,235
820	921	1,025	809	1,625
371	502	327	297	(N) 565
449	419	698	512	1,060
19	16	15	15	131
(9)	(4)	(9)	(9)	(9)
459	431	704	518	1,182
6.6	6.1	10.4	7.8	19.3
0.30	0.29	0.48	0.35	0.80

(א) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. למידע נוסף ראה [ביאור 2.א.1](#).

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות ריבית, נטו של קבוצת לאומי הסתכמו ברביע ראשון של 2016 ב-1,655 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,516 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 139 מיליון ש"ח, בשיעור של 9.2%.

הגידול בהכנסות ריבית נטו ברביע ראשון של 2016 לעומת תקופה מקבילה אשתקד נובע מגידול בנכסים נושאי ריבית בעיקר גידול בהיקפי האשראי.

היחס של הכנסות ריבית, נטו לבין היתרה הממוצעת של נכסים נושאי ריבית (התשואה נטו על נכסים נושאי ריבית) הינו 1.76% לעומת 1.74% בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית הכולל ברביע ראשון של 2016 הוא 1.67% לעומת פער של 1.74% בתקופה המקבילה אשתקד.

פערי הריבית בפעילות בישראל לפי מגזרים היו כדלקמן:

במגזר המדדי פער הריבית היה (0.41%) לעומת (0.85%) בתקופה המקבילה אשתקד. פער הריבית במגזר המט"ח היה 1.22% לעומת 1.53% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר השקלי הלא צמוד פער הריבית היה 2.11% לעומת 2.33% בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בנוגע להכנסות והוצאות ריבית ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית](#).

הוצאות בגין הפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
	2016	2015	השינוי	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
הוצאה (הכנסה) פרטנית בגין הפסדי אשראי	(275)	(74)	(201)	-
הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי	152	155	(3)	(1.9)
סך כל ההוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי	(123)	81	(204)	-
יחסים באחוזים:				
שיעור ההוצאה (ההכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו	(0.42)	(0.12)		
שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו	0.23	0.25		
שיעור ההוצאה (ההכנסה) הכולל בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו	(0.19)	0.13		
	2016	2015		
	רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
הוצאה (הכנסה) פרטנית בגין הפסדי אשראי	(275)	(54)	(14)	(112)
הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי	152	87	87	124
סך כל ההוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי	(123)	33	73	12
יחסים באחוזים:				
שיעור ההוצאה (ההכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו	(0.42)	(0.08)	(0.02)	(0.17)
שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו	0.23	0.13	0.13	0.19
שיעור ההוצאה (ההכנסה) הכולל בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו	(0.19)	0.05	0.11	0.02

הכנסות בגין הפסדי אשראי של קבוצת לאומי הסתכמו ברביע ראשון של 2016 בכ- 123 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך 81 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות ברביע ראשון 2016 נובעות מגביות גבוהות שבוצעו ברבעון הנוכחי.

למידע נוסף בנוגע להוצאות הפסדי אשראי ראה [ב"אור 6](#) [וב"אור 13](#).

הכנסות שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
	2016	2015	השינוי	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
הכנסות מימון שאינן מריבית	24	1,319	(1,295)	(98.2)
עמלות	988	1,051	(63)	(6.0)
הכנסות אחרות	20	55	(35)	(63.6)
סך הכל	1,032	2,425	(1,393)	(57.4)
	2016	2015		
רביע ראשון	רביעי רביעי	רביעי שלישי	רביעי שני	רביעי ראשון
במיליוני ש"ח				
הכנסות מימון שאינן מריבית	24	71	325	(105)
עמלות	988	993	1,013	1,035
הכנסות אחרות	20	481	6	53
סך הכל	1,032	1,545	1,344	983
			2,425	

הכנסות שאינן מריבית של קבוצת לאומי הסתכמו ברביע ראשון של 2016 ב-1,032 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,425 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 1,393 מיליון ש"ח, בשיעור של 57.4%.

הקיטון בהכנסות שאינן מריבית נובע בעיקרו מרווח ממימוש מניות החברה לישראל (522 מיליון ש"ח) ומובילאיי (288 מיליון ש"ח) שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד ומקיטון בהכנסות מהתיק למסחר בסך כ-283 מיליון ש"ח ברביע ראשון 2016 לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
	2016	2015	השינוי	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו	(54)	(79)	25	31.6
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	9	104	(95)	(91.3)
רווחים מהשקעות במניות כולל דיבידנדים ^(א)	83	1,025	(942)	(91.9)
רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו	-	-	-	-
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו	(14)	269	(283)	-
סך הכל	24	1,319	(1,295)	(98.2)

	2016	2015			
	רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו	(54)	177	(254)	209	(79)
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	9	27	35	15	104
רווחים מהשקעות במניות כולל דיבידנדים ^(א)	83	(165)	403	40	1,025
רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו	-	-	11	-	-
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו	(14)	32	130	(369)	269
סך הכל	24	71	325	(105)	1,319

(א) רביע ראשון של 2015 כולל בעיקר רווח ממכירת מניות החברה לישראל ומובילאיי בסך 522 מיליון ש"ח ו-288 מיליון ש"ח לפני השפעת המס בהתאמה. רביע שלישי של 2015 כולל רווח ממכירת מניות החברה לישראל בסך 289 מיליון ש"ח והכנסה מדיבידנד שהתקבל בגין מניית קנון הולדינגס בסך 130 מיליון ש"ח לפני השפעת המס ורביע רביעי של 2015 כולל רווח ממכירת דרך ארץ בסך 100 מיליון ש"ח לפני השפעת המס והוצאות לירידת ערך בגין מניית קנון הולדינגס בסך 282 מיליון ש"ח לפני השפעת המס.

להלן פירוט העמלות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
	2016	2015	השינוי	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
ניהול חשבון	179	209	(30)	(14.4)
פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים	162	194	(32)	(16.5)
כרטיסי אשראי	240	230	10	4.3
טיפול באשראי	48	52	(4)	(7.7)
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	68	76	(8)	(10.5)
הפרשי המרה	82	80	2	2.5
עמלות מעסקי מימון	132	126	6	4.8
עמלות אחרות	77	84	(7)	(8.3)
סך כל העמלות	988	1,051	(63)	(6.0)

סך ההכנסות מעמלות ברביע ראשון של 2016 הושפע מירידה בפעילות של השלוחה בשווייץ עקב השלמת מכירת הפעילות ליוליוס בר במהלך הרביע הראשון של שנת 2015 וממכירת הפעילות של השלוחה בלוקסמבורג במהלך הרביע הראשון של שנת 2016 (השפעה של כ-40 מיליון ש"ח) ומצמצום היקף הפעילות כתוצאה ממדיניות הכסף המוצהר של הבנק.

	2016	2015		
רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון
ניהול חשבון	179	183	182	209
פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים	162	153	154	194
כרטיסי אשראי	240	244	253	230
טיפול באשראי	48	45	45	52
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	68	75	76	76
הפרשי המרה	82	82	83	80
עמלות מעסקי מימון	132	134	143	126
עמלות אחרות	77	77	77	84
סך כל העמלות	988	993	1,013	1,051

ההכנסות מעמלות מכסות 49.6% מההוצאות התפעוליות והאחרות לעומת כיסוי של 47.0% בתקופה המקבילה אשתקד ו-46.3% בכל שנת 2015.

להלן פירוט ההכנסות האחרות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
רווחים מיעודה לפיצויים	-	38	(38)
הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד	20	17	3
סך הכל	20	55	(35)

הקיטון ברווחים מיעודה לפיצויים נובע מתשואות שליליות על היעודות ברביע ראשון 2016 לעומת תשואות חיוביות בתקופה המקבילה אשתקד.

2016				
2015				
רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון
במיליוני ש"ח				
-	15	(24)	6	38
20	466	30	47	17
20	481	6	53	55

(א) ברביע רביעי 2015 כולל רווח ממכירת בניינים בחברת הבת בארה"ב בסך כ-380 מיליון ש"ח.

משקל ההכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות (קרי, הכנסות מריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית) היה בשיעור של 38.4% לעומת 61.5% בתקופה המקבילה אשתקד ו-46.9% בכל שנת 2015.

הוצאות תפעוליות ואחרות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
משכורות והוצאות נלוות	1,202	1,418	(216) (15.2)
פחת והפחתות	145	162	(17) (10.5)
הוצאות אחזקת בניינים וציוד	272	259	13 5.0
הוצאות אחרות	371	396	(25) (6.3)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,990	2,235	(245) (11.0)

	2016	2015			
	רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון
	במיליוני ש"ח				
משכורות והוצאות נלוות	1,202	1,325	1,360	1,345	1,418
פחת והפחתות	145	169	156	173	162
הוצאות אחזקת בניינים וציוד	272	256	271	261	259
הוצאות אחרות	371	568	334	383	396
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,990	2,318	2,121	2,162	2,235

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו ברביע ראשון של 2016 ב-1,990 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,235 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 11.0%.

הוצאות שכר

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
	2016	2015	השינוי	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
שכר ונלוות	905	867 ^(א)	38	4.4
מענק תשואה	70	155	(85)	(54.8)
הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה מרצון בניכוי רווחי קופות	227	396	(169)	(42.7)
סך הכל הוצאות שכר	1,202	1,418	(216)	(15.2)

הוצאות השכר הסתכמו ברביע ראשון של 2016 ב-1,202 מיליון ש"ח לעומת 1,418 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 216 מיליון ש"ח, בשיעור של 15.2%.

הקיטון בסך כל הוצאות שכר נובע מירידה בהפרשה למענק תשואה הצפוי, מירידה בהוצאות השכר השוטפות בבנק (בנטרול השפעות חד פעמיות) ומירידה בהוצאות השכר בשלוחות בחו"ל כתוצאה מסגירת השלוחות בשווייץ ובלוקסמבורג. כמו כן הוקטנו (חד פעמית) הוצאות השכר ברביע הראשון של 2015 וברביע הראשון של 2016 מהחתימה על ההסכמים הקיבוציים ברבעונים אלה (למידע נוסף ראה [ביאור 8](#)) בסך של 97 ו-59 מיליון ש"ח, בהתאמה.

2016				
רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון
במיליוני ש"ח				
905	1,016 ^(א)	991 ^(א)	913 ^(א)	867 ^(א)
70	43	96	228	155
227	266	273	204	396
1,202	1,325	1,360	1,345	1,418

(א) הוצג מחדש עקב יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. למידע נוסף ראה [ביאור 2.א.1](#).

למידע נוסף ראה [ביאור 8](#).

הוצאות שכר ונלוות מהוות כ-60.4% מסך כל ההוצאות התפעוליות לעומת 63.4% בתקופה המקבילה אשתקד ו-61.7% בכל שנת 2015.

הוצאות תפעוליות ואחרות (למעט שכר)

ההוצאות התפעוליות והאחרות למעט שכר הסתכמו ברביע ראשון של 2016 בסך 788 מיליון ש"ח לעומת 817 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 29 מיליון ש"ח, בשיעור של 3.5%.

ההוצאות התפעוליות מהוות 74.1% מסך כל ההכנסות לעומת 56.7% בתקופה המקבילה אשתקד ו-65.9% בכל שנת 2015. עיקר הפער מוסבר ברמת הכנסות מימון שאינן מריבית שהיתה כאמור נמוכה משמעותית ברביע זה אל מול הרביע המקביל אשתקד.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהווה 1.88% מסך כל המאזן, לעומת 2.26% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 2.12% בכל שנת 2015.

הוצאות מס

ההפרשה למס על הרווח של קבוצת לאומי הסתכמה ברביע ראשון 2016 ב-37.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-565 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה ברביע ראשון 2016 היה כ-45.2% מהרווח לפני מס לעומת 34.8% בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-10.4 נקודות האחוז. הגידול בשיעור המס נובע בעיקר עקב רישום הוצאת מס בסך של 122 מיליון ש"ח בשל הקיטון ביתרת המסים הנדחים נטו כתוצאה מירידת שיעור מס החברות מ-26.5% ל-25% החל מ-1 בינואר 2016.

רווח לאחר מסים

הרווח לאחר מסים הסתכם ברביע ראשון של 2016 בסך 449 מיליון ש"ח לעומת 1,060 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 57.6%.

רווחי חברות כלולות

חלק הקבוצה ברווח לאחר מס של חברות כלולות הסתכם ברביע ראשון של 2016 ברווח של 19 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח של 131 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע ממכירת מניות החברה לישראל ברביע ראשון 2015 ומסיווג ההשקעה בחברה לישראל החל מה-31 במרס 2015 בתיק ניירות ערך זמין למכירה בהתאם לשווי השוק של ההשקעה ליום 31 במרס 2015. החל מרביע שני 2015 הבנק כולל את הרווח בגין התאמות לשווי שוק של ההשקעה בחברה לישראל ברווח כולל אחר בלבד.

רווח נקי

הרווח הנקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה הסתכם ברביע ראשון של 2016 בסך של 468 מיליון ש"ח לעומת רווח של 1,191 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 60.7%.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ברביע ראשון של 2016 הסתכם בסך של 9 מיליון ש"ח בדומה לרווח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי ברביע ראשון של 2016 הסתכם בסך של 459 מיליון ש"ח לעומת רווח של 1,182 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 61.2%.

להלן תמצית דוח על הרווח הכולל:

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
התאמות בגין הצגת ניירות ערך		התאמות מורגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)		חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני		רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
תאריך	2014	2015	2015	2015	2015	2016
יתרה ליום 31 בדצמבר	394	749	67	22	(1,904)	(1,549)
שינוי נטו במהלך התקופה	355	40	25	1	(781)	(362)
יתרה ליום 31 במרס	749	749	47	47	(2,685)	(1,911)
יתרה ליום 31 בדצמבר	67	67	38	38	(1,490)	(1,448)
שינוי נטו במהלך התקופה	96	(44)	(9)	(592)	(549)	(549)
יתרה ליום 31 במרס	163	(111)	29	29	(2,082)	(1,997)

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל	רווח כולל אחר	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
במיליוני ש"ח						
394	(65)	22	(1,904)	(1,553)	(4)	(1,549)
(327)	(2)	16	414	101	-	101
67	(67)	38	(1,490)	(1,452)	(4)	(1,448)

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי, לרבות התאמות בנין חברות כלולות.

(ב) רוחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-31 במרס 2016 ב-425.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-416.5 מיליארד ש"ח בסוף 2015 - גידול של 2.2%, ובהשוואה למרס 2015 גידול של 6.6%.

ערך הנכסים הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ מסך מאזן הקבוצה הינו כ-87.7 מיליארד ש"ח, כ-20.6% מסך הנכסים. ברביע ראשון של 2016 יוסף השקל ביחס לדולר של ארה"ב ב-3.5% וביחס לאירו פוחת השקל ב-0.9%. השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ תרם לירידה בשיעור של כ-0.7% בסך כל המאזן של הקבוצה, כך שבנטרול השפעת פיחות השקל סך המאזן גדל לכ-428.3 מיליארד ש"ח.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה - סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי וניהול פיקדון, מסתכמים בכ-1,212 מיליארד ש"ח, היקף דומה לסך הנכסים בסוף 2015 (כ-322 מיליארד דולר).

1. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

	31 במרס		31 בדצמבר		השינוי
	2016	2015	2015	מדצמבר 2015	מרס 2015
	במיליוני ש"ח		באחוזים		
סך כל המאזן	425,557	416,499	2.2	6.6	
מזומנים ופיקדונות בבנקים	55,648	60,455	(8.0)	7.5	
ניירות ערך	78,727	69,475	13.3	22.3	
אשראי לציבור, נטו	264,133	261,399	1.0	5.5	
בניינים וציוד	3,060	3,095	(1.1)	(1.4)	
פיקדונות הציבור	330,354	328,693	0.5	8.3	
פיקדונות מבנקים	4,441	3,859	15.1	(28.2)	
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	24,810	21,308	16.4	26.6	
הון המיוחס לבעלי המניות של התאגיד הבנקאי	29,313	28,767	1.9	10.1	

2. להלן התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

	31 במרס		31 בדצמבר		השינוי
	2016	2015	2015	מדצמבר 2015	מרס 2015
	במיליוני ש"ח		באחוזים		
אשראי תעודות, נטו	1,648	1,755	(6.1)	(18.6)	
ערבויות להבטחת אשראי, נטו	5,919	6,058	(2.3)	(0.2)	
ערבויות לרוכשי דירות, נטו	18,980	19,292	(1.6)	3.9	
ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו	16,433	16,903	(2.8)	(6.2)	
מכשירים נגזרים ^(א)	637,700	616,885	3.4	(8.0)	
אופציות מכל הסוגים	118,601	111,125	6.7	(13.7)	

(א) כולל עסקאות "פורוורד", חוזי החלפות פיננסיות, swaps, futures ונגזרי אשראי.
למידע נוסף ראה [ביאור 11.1](#) ו-[11.2](#).

3. להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים של הלקוחות בקבוצת לאומי:

	31 בדצמבר		31 במרס
	השינוי	2015	2016
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
תיקי ניירות ערך ^(א)	(1.6)	592,820	583,547
נכסים בגינם ניתנים שירותי תפעול ^{(א)(ב)(ג)}			
קרנות נאמנות	(5.2)	59,451	56,379
קופות גמל ופנסיה	(0.1)	71,221	71,156
קרנות השתלמות	2.2	73,569	75,198

- (א) לרבות שינוי בשווי השוק של ניירות ערך ושווי הניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.
- (ב) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.
- (ג) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שירותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

האשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור נטו בקבוצת לאומי הסתכם ב-31 במרס 2016 ב-264.1 מיליארד ש"ח לעומת 261.4 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול של 1.0%, ובהשוואה למרס 2015 גידול של 5.5%.

השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ תרם לירידה בשיעור של 0.5% בסך האשראי לציבור. בנטרול השפעת הפיחות חלה עלייה בשיעור של 1.5% בסך האשראי לציבור, כך שבנטרול השפעת פיחות השקל סך האשראי היה 265.4 מיליארד ש"ח.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה בניירות ערך של חברות המסתכמים ב-31 במרס 2016 ב-14,489 מיליון ש"ח בהשוואה ל-14,095 מיליון ש"ח בסוף 2015, והמגלמים גם כן סיכוני אשראי.

להלן תמהיל האשראי לציבור לפי מגזרי הצמדה:

	31 בדצמבר		31 במרס
	השינוי	2015	2016
	במיליוני ש"ח	% בתמהיל	במיליוני ש"ח
לא-צמוד ^(א)	2.6	66.1	177,218
צמוד מדד	(1.4)	18.8	48,477
מט"ח וצמוד מט"ח	(2.5)	15.1	38,438
מזה: דולר ארה"ב	(3.3)	73.0	27,817
אירו	8.8	12.2	5,234
סך הכל	1.0	100.0	264,133

(א) כולל פריטים לא כספיים.

האשראי לציבור בשקלים לא צמודים עלה בסך 4,423 מיליון ש"ח, 2.6%. האשראי לציבור הצמוד למדד ירד בסך 701 מיליון ש"ח, 1.4%. הירידה באשראי לציבור במטבע חוץ ובצמוד מטבע חוץ הייתה בסך 988 מיליון ש"ח, 2.5% ובנטרול השפעת השינויים בשער החליפין של השקל עלה האשראי לציבור במט"ח וצמוד מט"ח בשיעור של 0.7%.

להלן התפתחות האשראי לציבור, לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים:

	31 בדצמבר		31 במרס	
	השינוי	2015	2016	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	(0.4)	81,805	81,480	
אנשים פרטיים - אחר	(0.1)	37,400	37,358	
בניו ונדל"ן	0.6	50,124	50,414	
מסחרי	4.0	26,654	27,723	
תעשייה	0.5	20,307	20,410	
אחר	3.2	48,780	50,320	
סך הכל	1.0	265,070	267,705	

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק [סיכון אשראי](#).

חובות בעייתיים

להלן סיכון אשראי בעייתי לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות:

	31 בדצמבר		31 במרס	
	2015		2016	
	מאזני	חוץ מאזני	מאזני	חוץ מאזני
	סך הכל		סך הכל	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
חובות פגומים	2,988	13	3,001	150
חובות נחותים	1,045	152	1,197	220
חובות בהשגחה מיוחדת	2,453	1,205	3,658	851
סך הכל	6,486	1,370	7,856	1,221

סיכון אשראי בעייתי:

	31 בדצמבר		31 במרס	
	2015		2016	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
סיכון אשראי בעייתי מסחרי	8,461	8,332		
סיכון אשראי בעייתי קמעונאי	1,303	1,296		
סך הכל	9,764	9,628		
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	1,836	1,772		
אשראי בעייתי לאחר הפרשה להפסדי אשראי	7,928	7,856		

למידע נוסף בנוגע לאשראי בעייתי ראה פרק [סיכון אשראי וביאור 13](#).

האשראי לממשלות ב-31 במרס 2016 הסתכם ב-412 מיליון ש"ח קיטון של 41 מיליון ש"ח, 9.1% לעומת 31 בדצמבר 2015.

ניירות ערך

השקעות הקבוצה בניירות ערך ב-31 במרס 2016 הסתכמו ב-78.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-69.5 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול של 13.3%.

ניירות הערך בקבוצה מסווגים לשתי קטגוריות: ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה.

סיווג נייר ערך הנרכש על ידי הבנק לתיק ניירות ערך זמינים למכירה או לתיק ניירות ערך למסחר מתבצע במועד רכישתו ונעשה בהתאם לכוונת הבנק לשימוש בנייר. ניירות שנרכשים לצורכי מסחר (או במטרה לגדר רכיבים אחרים של התיק למסחר), לצורכי עשיית שוק או במסגרת חדר עסקאות מסווגים לתיק ניירות ערך למסחר, ואילו ניירות הנרכשים במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק מסווגים בתיק הזמין למכירה.

ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לדוח רווח והפסד. ניירות ערך זמינים למכירה מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת מוצג בסעיף נפרד בהון ברווח כולל אחר שנקרא "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בניכוי המס המתייחס. בכל מקרה שבו קיימת ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני ההפרש נזקף לחשבון רווח והפסד.

להלן סיווג סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד:

31 בדצמבר 2015			31 במרס 2016		
סך הכל	ניירות ערך זמינים למכירה ^(א)	ניירות ערך למסחר ^(ב)	סך הכל	ניירות ערך זמינים למכירה ^(א)	ניירות ערך למסחר ^(ב)
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
אגרות חוב					
35,217	6,664	28,553	42,098	5,290	36,808
של ממשלת ישראל					
11,186	3,058	8,128	14,591	2,833	11,758
של ממשלות זרות					
273	238	35	382	347	35
של מוסדות פיננסיים בישראל					
6,410	148	6,262	5,615	144	5,471
של מוסדות פיננסיים זרים					
10,317	751	9,566	10,654	697	9,957
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)					
738	152	586	675	120	555
של אחרים בישראל					
2,014	320	1,694	2,102	325	1,777
של אחרים זרים					
3,320	617	2,703	2,610	14	2,596
מניות וקרנות נאמנות					
69,475	11,948	57,527	78,727	9,770	68,957
סך כל ניירות הערך					

- (א) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 514 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח כולל אחר (31 בדצמבר 2015 - 294 מיליון ש"ח).
- (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 51 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2015 - (100) מיליון ש"ח).

ליום 31 במרס 2016 כ-87.6% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה וכ-12.4% כתיק למסחר. סיווג זה מקנה גמישות בניהול תיק ניירות הערך. כ-3.3% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות או שווי שוק של המניות הנסחרות בבורסה.

למידע בנוגע לשווי ניירות ערך לפי אופן המדידה ראה [ביאור 15א](#).

התיק הזמין למכירה

1. ברביע ראשון של 2016 היה גידול ברווח כולל אחר בגין ניירות ערך זמינים למכירה בסך 156 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). הגידול נובע מעליית ערך בסך 246 מיליון ש"ח, אשר קוזז בחלקו על ידי רווח מניירות ערך שמומשו וסווגו לרווח והפסד בסך 90 מיליון ש"ח (לפני מס). זאת בהשוואה לגידול ברווח כולל אחר בגין ניירות ערך זמינים בסך של 549 מיליון ש"ח (לפני מס) בתקופה המקבילה אשתקד שנבע מעליית ערך בסך 1,155 מיליון ש"ח אשר קוזז בחלקו מקיטון ברווח מניירות ערך שמומשו וסווגו לרווח והפסד בסך 606 מיליון ש"ח (לפני מס).

2. כמו כן נזקפו לרווח והפסד רווחים נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 9 מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 104 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה המצטברת נטו של התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה ליום 31 במרס 2016 מסתכמת בסכום חיובי של 163 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), לעומת 67 מיליון ש"ח בסוף 2015. סכומים אלה מייצגים רווחים נטו שטרם מומשו לתאריכי הדוחות.

להערכת הנהלת הבנק, ירידת ערך בניירות ערך בתיק הזמין למכירה הינה בעלת אופי זמני. בכוונתנו וביכולתנו של הבנק להמשיך ולהחזיק את ההשקעות עד להשבה החזויה של מלוא העלות של הנכסים או עד לפדיון, לכן נזקפת ירידת ערך זו להון. זאת, על בסיס הקריטריונים שפורטו [בעיקרי המדיניות החשבונאית ביאור 1 בדוח השנתי 2015](#).

למידע בנוגע להתאמות לשווי הוגן של ניירות זמינים למכירה שנזקפו להון ראה [ביאור 5](#).

התיק למסחר

ב-31 במרס 2016, בתיק למסחר יש כ-9.8 מיליארד ש"ח אגרות חוב, לעומת 11.3 מיליארד ש"ח אגרות חוב ו-0.6 מיליארד ש"ח מניות ב-31 בדצמבר 2015. נכון ל-31 במרס 2016 התיק למסחר מהווה כ-12.4% מסך תיק הנוסטרו של הקבוצה לעומת 17.2% ב-31 בדצמבר 2015.

למידע נוסף בנוגע להרכב התיק ראה [ביאור 5](#).

בגין אגרות חוב למסחר נרשמו בדוח רווח והפסד רווחים שמומשו וטרם מומשו בסך של 18 מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 207 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ובגין מניות וקרנות נרשמו הפסדים שמומשו וטרם מומשו בסך 32 מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 62 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה יש כ-36.0 מיליארד ש"ח (כ-9.6 מיליארד דולר) ניירות ערך שהונפקו בחו"ל. כ-97% מהתיק מושקעים במכשירי חוב שכולם (פרט לכ-1.0%) מדורגים **Investment Grade**, מהם כ-95% בדרוג (A-) ומעלה. כ-4.7% מהתיק מושקעים במניות ובקרנות. מתוך התיק הנ"ל כ-32 מיליארד ש"ח (כ-8.6 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה מסווגת בתיק למסחר.

א. השקעות בניירות ערך מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

תיק ניירות ערך מגובי נכסים של הקבוצה (משכנתאות ושאינם משכנתאות), שכולו מדורג בדרוג השקעה (**Investment Grade**), מסתכם בכ-10.7 מיליארד ש"ח (כ-2.8 מיליארד דולר) ל-31 במרס 2016 לעומת 10.3 מיליארד ש"ח בסוף 2015. מתוך התיק הנ"ל ל-31 במרס 2016 כ-10.0 מיליארד ש"ח (כ-2.7 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר.

התיק הזמין למכירה של השקעות בניירות ערך מגובי נכסים בחו"ל ליום 31 במרס 2016 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום של כ-7.9 מיליארד ש"ח. 96% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הונפקו על ידי סוכנויות פדראליות בארה"ב (**FNMA, FHLMC, GNMA**) ומדורגות, נכון למועד הדוח, בדירוג **AAA**.

למידע נוסף בנוגע להשקעות באגרות חוב מגובות נכסים ראה [ביאור 5](#).

נכון ליום 31 במרס 2016 הסתכמה עליית הערך המצטברת נטו שנזקפה להון עצמי הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-18 מיליוני ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדראליים אמריקאים הן בתיק הזמין והן בתיק למסחר, מסתכם בכ-1,125 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-4.1 שנים בממוצע (מח"מ). בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות (אשראי לרכישת רכב ואשראים אחרים) בסך של כ-2.0 מיליארד ש"ח מתוכן אגרות חוב מסוג CLO בסך של כ-1.9 מיליארד ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-3.7 שנים בממוצע.

ב. השקעות בניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-31 במרס 2016 כ-25.7 מיליארד ש"ח (6.8 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל, 22.3 מיליארד ש"ח (5.9 מיליארד דולר) מניירות הערך הללו מסווגים בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר. 99% מסך ניירות הערך הינם בדירוג השקעה והם כוללים בעיקר ניירות ערך של ממשלת ארה"ב, בנקים ומוסדות פיננסיים, אגרות חוב של חברות בדרוג השקעה והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל.

למידע נוסף בנוגע לחשיפה מוסדות פיננסיים זרים ראה פרק [סיכון אשראי](#).

ליום 31 במרס 2016 הסתכמה יתרת עליית הערך המצטברת בהון העצמי בגין ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-128 מיליון ש"ח (שהם 80 מיליון ש"ח לאחר מס).

כאמור, בנוסף לתיק הזמין למכירה קיימים ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של מדינות, בנקים ומוסדות פיננסיים, וקרנות של ניירות ערך. 99% מניירות הערך שבתיק למסחר בדירוג השקעה (Investment Grade).

שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-31 במרס 2016 הסתכם ב-3.4 מיליארד ש"ח (0.9 מיליארד דולר). ההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת, במידה שיש הפרש כזה, נזקף לחשבון הרווח והפסד.

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-31 במרס 2016 ב-41.5 מיליארד ש"ח, מזה סך של 40.4 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל בשקלים, והיתר אגרות חוב של ממשלת ישראל במט"ח ואגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-55.8% מההשקעות באגרות חוב חברות שהם כ-0.6 מיליארד ש"ח נכללו בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

תיק אגרות החוב של חברות, שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 0.6 מיליארד ש"ח כולל קרן הון בסך של 24 מיליון ש"ח.

כל אגרות החוב של החברות שבתיק למסחר וחלק מאגרות החוב של החברות שבתיק הזמין למכירה רשומות למסחר וסחירות בבורסה.

השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 31 במרס 2016 בכ-2,610 מיליון ש"ח, מזה מניות סחירות 1,544 מיליון ש"ח ושאינן סחירות 1,066 מיליון ש"ח. מסך כל ההשקעה 2,596 מיליון ש"ח מסווגים בתיק הזמין למכירה ו-14 מיליון ש"ח מסווגים בתיק למסחר.

ההון הנדרש בגין השקעות אלה עומד ליום 31 במרס 2016 על סך של 326 מיליון ש"ח.

למידע נוסף ראה [ביאור 5](#).

השינויים העיקריים בהשקעה במניות

ביום 21 באפריל 2016 מכר הבנק, בעסקה מחוץ לבורסה, את יתרת המניות שהחזיק בחברה לישראל בע"מ, 45,252 מניות, המהוות כ-5.86% מהונה המונפק והנפרע של החברה לישראל, בתמורה ל-17,906,037 מניות של כימיקלים לישראל בע"מ ("כי"ל) המהוות כ-1.4% מהונה המונפק והנפרע של כי"ל.

פיקדונות הציבור

פיקדונות הציבור בקבוצה הסתכמו ב-31 במרס 2016 ב-330.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-328.7 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול בשיעור של 0.5% ובהשוואה למרס 2015 גידול של 8.3%.

השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ הקטין בשיעור של 1.0% את סך כל פיקדונות הציבור כך שבנטרול השפעת פחות השקל היה גידול בפיקדונות הציבור בשיעור של 1.5%.

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ב-31 במרס 2016 ב-24.8 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-21.3 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול של 16.4%. ברביע ראשון של 2016 נפרעו אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים בסך 1.1 מיליארד ש"ח.

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

ביום 28 במאי 2015 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מרשות ניירות ערך.

ביום 21 בינואר 2016 הנפיק הבנק, על פי תשקיף המדף שלעיל, הרחבה של סדרה 177 בהיקף של כ-3.6 מיליארד ש"ח.

אגרות חוב סדרה 177 עומדות לפירעון בתשלום אחד ביום 30 ביוני 2020, צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן, ונושאות ריבית שנתית בשיעור של 0.59% לשנה, אשר תשולם פעמיים בשנה ביום 30 ביוני בשנים 2016 ועד 2020 (כולל) וביום 31 בדצמבר בשנים 2016 ועד 2019 (כולל).

אגרות החוב אינן מוכרות לצורך הון פיקוחי.

על פי דוח הצעת מדף מיום 20 בינואר 2016, הנפיק הבנק, בתאריך 21 בינואר 2016 סך של 926 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים סדרה 400.

כתבי ההתחייבות הנדחים עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 21 בינואר 2026 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם לא לפני ה-21 בינואר 2021 ולא לאחר ה-21 בפברואר 2021, אינם צמודים לבסיס הצמדה כלשהו, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 3.25% לשנה, עד למועד הפירעון המוקדם. במועד זה, בהינתן אי מימוש זכותו של הבנק לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (כהגדרתה בדוח הצעת המדף) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (ארוע מכונן לאי קיימות או ארוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, כמוקדם שביניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים למניות על פי שווי השוק של המניות במועד ההמרה או על פי שער הרצפה שנקבע (6.78 ש"ח למניה), כגובה מביניהם.

כתבי התחייבות אלו כשירים להכלל ברובד 2 החל ממועד ההנפקה.

נכסים אחרים ויתרות חובה בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים הסתכמו ב-31 במרס 2016 בסך 7.9 מיליארד ש"ח לעומת 7.7 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול בשיעור של 2.9%.

יתרת החובה בגין השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שבוצעה עם ועבור לקוחות גדלה מהיקף של 11.3 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2015 לכ-13.2 מיליארד ש"ח ב-31 במרס 2016.

התחייבויות אחרות ויתרות זכות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות הסתכמו ב-31 במרס 2016 בסך 20.7 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה בסוף 2015.

יתרת הזכות בגין השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שבוצעה עם ועבור לקוחות הסתכמה בסך 14.0 מיליארד ש"ח לעומת 11.1 מיליארד ש"ח בסוף 2015.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (להלן: "הון") של הקבוצה הסתכם ב-31 במרס 2016 ב-29,313 מיליון ש"ח, לעומת 28,767 מיליון ש"ח בסוף 2015, גידול של 1.9%. העלייה נובעת, בין היתר, מהנפקת מניות לעובדים ונושאי משרה בסך 636 מיליון ש"ח בהתאם להסכם הקיבוצי המיוחד בנוגע להמרת זכויות עובדים למניות הבנק.

למידע נוסף בנוגע להסכם הקיבוצי המיוחד ראה [ביאור 8](#).

יחס הון למאזן ב-31 במרס 2016 הגיע ל-6.9% בדומה ליחס ב-31 בדצמבר 2015.

מבנה הלימות ההון

31 במרס		31 בדצמבר
2016	2015	2015
בלתי מבוקר		מבוקר
במיליוני ש"ח		
הון לצורך חישוב יחס ההון		
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	29,719	27,416
הון רובד 2, לאחר ניכויים	12,890	13,329
סך הכל הון כולל	42,609	40,745
יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
סיכון אשראי	272,523	271,585
סיכונים שוק	5,793	5,952
סיכון תפעולי	20,100	20,376
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	298,416	297,913
יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	9.96%	9.20%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.28%	13.68%

יישום הוראות באזל 3 בישראל

ביום 30 במאי 2013 פרסם המפקח על הבנקים את ההוראות הסופיות ליישום באזל 3 בישראל, וזאת על ידי תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. הוראות אלה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014.

על פי הוראות אלו, רכיבי ההון בקבוצה לצורך חישוב הלימות ההון משויכים לשני רבדים:

1. הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף.

2. הון רובד 2.

סיכום הרבדים האלו מכונה "בסיס ההון לצורך הלימות ההון" או "ההון הפיקוחי" או "ההון הכולל".

הון רובד 1 כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף:

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 1 נוסף, המורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. בקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון ברובד זה. ככל שיונפקו בעתיד מכשירי הון רובד 1 נוסף, הם יידרשו לעמוד בכל הקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2:

בהוראות באזל 3 בוטלה האבחנה בין רובד 2 עליון לרובד 2 תחתון.

הון רובד 2 כולל בעיקר מכשירי הון ויתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

לגבי מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 בתאריך 31 בדצמבר 2013 נקבעו הוראות מעבר ותקרת הכרה, שחושבה ליום ה-1 בינואר 2014, על פי 80% מיתרת המכשירים ליום 31 בדצמבר 2013, ובתחילת כל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10%. מכשירי ההון שהיו חלק מרובד 2 בתאריך 31 בדצמבר 2013 כוללים מכשירי הון מורכבים שסווגו עד כה לרובד 2 עליון וכן כתבי התחייבות נדחים שסווגו לרובד 2 תחתון.

תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחי שהונפקו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://leumi.co.il/home01/32587> בפרק אודות >מידע כספי ואסיפות > גילויים פיקוחיים נוספים.

יצוין כי הסכום המוכר בפועל להון רובד 2 הינו הנמוך מבין סכומם המופחת של המכשירים עצמם ותקרת ההכרה בהם על פי הוראות המעבר. מתחילת 2014 מכשירי הון שיונפקו יידרשו לעמוד בכל הקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, לצורך הכללתם בהון. הקריטריונים העיקריים שעל המכשיר לכלול: (1) מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי המרה למניות רגילות או הפחתת המכשיר כאשר יחס הון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי יורד מ-5%; (2) סעיף הקובע שבהתרחש האירוע המכונן לאי-קיימות (כמוגדר בנספח ה' להוראת ניהול בנקאי תקין 202), יומר המכשיר באופן מיידי למניות רגילות או יימחק.

על פי דוח הצעת מדף מיום 20 בינואר 2016, הנפיק הבנק, בתאריך 21 בינואר 2016 סך של 926 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים סדרה 400, הכשירים להכלל ברובד 2.

למידע נוסף בנוגע להנפקה ראה פרק המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון, סעיף אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבויות נדחים.

יעד הלימות ההון

יחסי הלימות ההון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי הסיכון המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל:

לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 201 "מדידה והלימות הון - מבוא, תחולה וחישוב דרישות", כל התאגידים הבנקאיים נדרשים לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וזאת החל מיום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק. כמו כן, כל התאגידים הבנקאיים בישראל נדרשים לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 12.5%, וזאת החל מיום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי גדול יידרש לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5%, וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על לאומי.

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 "מגבלות למתן הלוואות לדיור". על פי ההוראה המתוקנת, התאגיד הבנקאי יידרש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1, בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. מועד התחולה לעמידה ביעד ההון שנקבע הוא 1 בינואר 2017, ועל התאגידים הבנקאיים להגדיל את יעד ההון בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. הערכת השפעת התיקון להוראה על קבוצת לאומי במועד התחולה הסופי, לפי נתוני מועד הדיווח, היא כ-0.27% ביחס הלימות ההון, כאשר השפעה זו נפרסת על פי ההוראה על פני שמונה רבעונים.

ההגעה ליעדים המתוארים לעיל תיושם בצורה הדרגתית.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי הבנק:

תכנון ההון בקבוצת לאומי משקף ראייה צופה פני עתיד של תיאבון הסיכון ושל הלימות ההון הנדרשת כתוצאה מכך. מדיניות הקבוצה שאושרה על ידי הדירקטוריון, הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף המזערי שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל ואשר לא תפחת משיעור ההון הנדרש לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך ה-ICAAP. בנוסף, הוגדרו יעדים שהקבוצה תרצה לעמוד בהם בעת אירוע תרחיש קיצון.

במסגרת הליך הסקירה הפיקוחי, הנחה המפקח על קביעת יעדי הון פנימיים אשר יהלמו את פרופיל הסיכון של הבנק. בהמשך לכך, דירקטוריון הבנק אישר להגדיל את יעד ההון העצמי רובד 1 הפנימי של הבנק באופן שמיום 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.5%. דירקטוריון הבנק ישוב ויידון ביעד זה לא יאוחר מסוף שנת 2016.

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע והצפוי להשפיע באופן מהותי ביותר על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנודתיות הרבה שמדידה מעין זו מביאה עימה. הבנק בוחן ומיישם מספר דרכים למיתון התנודתיות בהון הנובעת מהתקינה - כגון רכישה, ישירה או עקיפה, של מכשירים המגדירים את השפעת השינויים במקדמי ההיוון (כולם או חלקם) המשמשים להיוון ההתחייבות לזכויות עובדים.

כמו כן, צפוי קיטון בהון רובד 2 הקיים, עקב הפחתות של מכשירי הון משויכים להון רובד 2, והורדת התקרה של הסכום המוכר להון של מכשירי ההון שהונפקו טרם כניסתן לתוקף של ההוראות ליישום באזל 3.

נכון למרס 2016 הלימות הון רובד 1 של הבנק הינה 9.96%. במהלך הרביע הראשון של 2016 הושלמו מספר מהלכים משמעותיים במטרה לשפר את יחס הלימות ההון. ביניהם:

- **המרת זכויות עובדים למניות הבנק:** בתאריך 20 במרס 2016 אישר דירקטוריון הבנק את הנפקת המניות לעובדים ונושאי משרה. הסכום הכולל של זכויות עובדים ונושאי משרה שהומרו למניות הבנק מסתכם לכ-636 מיליון ש"ח. שווי מניות הבנק לצורך המרת הזכויות הינו 13.0 ש"ח (שער הנעילה של מניות הבנק ביום 6 במרס 2016). בהתאם לכך, אישר דירקטוריון הבנק הנפקה של 48,938,037 מניות, המהוות כ-3.21% מההון המונפק והנפרע של הבנק (לאחר ההקצאה). המניות הוקצו לנאמן, שיחזיק במניות בנאמנות עבור העובדים, בהתאם להוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה. הגידול בהון שנבע מהמרת זכויות זו שיפר בכ-0.24% את יחס הלימות הון עצמי רובד 1 של הבנק.

למידע נוסף בנוגע להסכם הקיבוצי המיוחד ראה [ביאור 8](#).

- **ביטוח לתיק ערבויות מכוח חוק מכר:** ביום 8 במרס 2016 הושלמה התקשרות עם מבטחי משנה בינלאומיים, בעלי דירוג בינלאומי גבוה, לרכישת ביטוח לתיק ערבויות מכוח חוק מכר (דירות) ולהתחייבויות להוצאת ערבויות כאמור. פוליסת הביטוח מבטיחה את הבנק למקרה בו יידרש לשלם בשל חילוט הערבויות, והכל על פי תנאי הפוליסה. רכישת הביטוח מאפשרת את הפחתת ההון המרוחק בגין סיכון האשראי הנובע מהנפקת הערבויות, תוך שימוש בפוליסה כ"מפחיתת סיכון אשראי", בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 ותרמה לשיפור של כ-0.23% ביחס הלימות ההון רובד 1 של הבנק.

- **ניכוי מההון בגין נכס מס נדחה:** ביום 4 באפריל 2016 פורסם עדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון. מטרת העדכון להבהיר את אופן הטיפול במרכיב מס שכן בכל הקשור לחישוב דרישות ההון ובניכוי מההון בגין נכס מס נדחה. על פי ההבהרה, כאשר תאגיד בנקאי מגיע למסקנה כי בנסיבות הקיימות במועד הדוח קיימת סבירות קרובה לוודאי (virtually certain) לגבי נכס המס הנדחה בגובה סכום מס השכר הכלול בספרי הבנק, ניתן שלא להחיל את ניכוי הסף הכלול בסעיף 13 להוראה על חלק זה של נכס המס הנדחה. לצורך כך, הבנק יהיה רשאי ליישם את הבחינה של ניכוי הסף על סכום המיסים הנדחים נטו, לאחר ניכוי מס השכר כאמור לעיל. נכס המס הנדחה כאמור, שלא נוכה מההון, ישוקלל כנכס סיכון בשיעור של 250%. הבנק מיישם את ההנחיות החל ממועד פרסומן באופן של מכאן ולהבא, ללא התאמות מספרי השוואה ובכפוף להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים. עדכון זה תרם לשיפור של כ-0.20% בהלימות הון עצמי רובד 1 של הבנק ושל כ-0.17% ביחס ההון הכולל.

הבנק נערך לעמידה ביעדי ההון ב-1 בינואר 2017, ופועל להשלמת ההון הנדרש (מעבר להגדלת ההון הרגולטורי הנובעת מרווחיותו השוטפת בניכוי הגידול בנכסי הסיכון והשפעת הוראות המעבר), בין היתר על ידי טיוב נכסי הסיכון (טיוב בטחונות וכול'י), השקעה בנכסי נוסטרו הדורשים הקצאת הון נמוכה יותר, ניהול סלקטיבי של אשראים, לרבות צמצום, בחתך ענפים, מגזרים וסיכון, סינדיקציה, וביטוחי משנה.

בהקשר זה, בתאריך 28 בפברואר 2016 חתם לאומי הסכם עם הראל להעמדה משותפת של הלוואות לדיור המובטחות, בין היתר, במשכנתאות ומשכונות על זכויות חוזיות בקשר למקרקעין. נכון למועד זה טרם התקיימו כל התנאים המתלים לתחילת שיתוף הפעולה בין הצדדים על פי ההסכם, הצרכים להתקיים לא יאוחר מ-90 ימים לאחר חתימת ההסכם, ובכלל זה טרם הוברר כי אין מניעה, מבחינתו של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון, להתקשרותה של הראל בהסכם.

בכפוף להשלמת התנאים המתלים, תשתתף הראל בהעמדת הלוואות משותפות עם הבנק בהן היחס בין סכום ההלוואה לשווי הנכס שלה (ה-LTV) הינו עד 60% ולא מעבר לשיעור זה (כל עוד לא יינתן אישור רגולטורי להראל להשתתפות בהלוואות בשיעור מימון גבוה יותר), והצפי המעודכן לסכומי השתתפות של הראל בהעמדת הלוואות לדיור בשיתוף עם הבנק בשנים 2016 ו-2017 הינו לסכום כולל של כ-4 מיליארדי ש"ח.

יצוין כי מתום הרביע הראשון ועד למועד הסמוך פרסום דו"ח זה, חלה עליה בהתחייבות לזכויות עובדים אשר נובעת מירידה בריבית להיוון ההתחייבויות לזכויות עובדים, אשר קוזזה חלקית על ידי ביצועי התיק הזמין ונכסי התוכנית. בסה"כ, על בסיס הערכות פנימיות ראשוניות, ההשפעה למועד זה על יחס הלימות הון עצמי רובד 1 הינה ירידה של כ-0.12% (בהתחשב בהוראות המעבר).

• שינויים רגולטוריים שעשויים להשפיע על דרישות ותכנון ההון:

התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התוכנית על פני חמש שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות ההון. הבנק נמצא בשלבי בנייה של תוכנית התייעלות רב שנתית.

דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקות נגזרים סחירים בבורסה ועסקות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. בהינתן שהבורסה לני"ע בישראל תוכר עד למחצית שנת 2017 כצד נגדי מרכזי כשיר, השפעת יישום ההוראה על לאומי, על בסיס נתוני סוף שנת 2015, איננה מהותית. בהינתן שהבורסה לני"ע בישראל לא תוכר כצד נגדי מרכזי כשיר, אומדן הגידול בסך נכסי הסיכון לנתוני סוף שנת 2015, הינו כ-3.5 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-0.11% בהלימות הון עצמי רובד 1.

להלן ניתוח רגישות לגורמים העיקריים המשפיעים על הלימות ההון של קבוצת לאומי:

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון של לאומי מסתכמים לסוף מרס 2016 בכ-298.4 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1% בנכסי הסיכון (כ-3 מיליארד ש"ח), יקטין את יחס הלימות ההון עצמי רובד 1 ב-0.10% ואת יחס ההון הכולל ב-0.14%.
- רווח שייצבר או שינוי בקרן ההון - הון עצמי רובד 1 של לאומי לסוף מרס 2016 מסתכם ב-29.7 מיליארד ש"ח. ההון הכולל מסתכם ב-42.6 מיליארד ש"ח. כל צבירת רווח נקי ו/או תנועה חיובית בקרן ההון בהיקף של 1 מיליארד ש"ח, תשפר את יחס הלימות ההון עצמי רובד 1 ואת יחס ההון הכולל ב-0.34%.
- תקינה חשבונאית בדבר זכויות עובדים - על פי תקינה זו, ההתחייבות האקטוארית לעובדים מהוונת על פי ריביות שוק המושפעות מעקום אג"ח ממשלת ישראל ומרווח אג"ח קונצרני AA בארה"ב. עלייה של 0.1% לאורך עקום הריבית להיוון, בהנחה שהעקום עולה ויורד בצורה אחידה, ובהתעלם מפעולות הגידור בהן נקט הבנק עד כה, משמעותה עלייה של כ-0.07% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל (תחת הוראות מעבר, ההשפעה מתונה יותר. רק 60% מההשפעה ב-2016 ו-20% נוספים בכל שנה עוקבת).

המידע הנ"ל לגבי הלימות ההון וניהולה מתייחס לפעולות עתידיות של הבנק, והוא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

יחס מינוף

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 "יחס מינוף".

ההוראה מאמצת את הנחיית ועדת באזל מינואר 2014 להוסיף יחס מינוף פשוט, שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדד משלים לדרישות הון מבוססות סיכון ויגביל את הצטברות המינוף במגזר הבנקאי.

יחס המינוף מוגדר כמדידת ההון מחולק במדידת החשיפה, כאשר היחס מבוסס באחוזים. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של תאגיד בנקאי היא סכום החשיפות המאזניות, החשיפות לנגזרים, החשיפות לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

על פי ההוראה, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס מינוף מזערי בשיעור שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. בנוסף, תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. הוראה נוספת זו חלה על לאומי.

תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה ליחס מינוף כאמור, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה ליחס מינוף כאמור, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה.

ביום פרסום ההוראה עמד לאומי בסף שנקבע. יחס המינוף ליום 31 במרס 2016 הינו 6.35%.

מגזרי פעילות - גישת הנהלה

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק.

קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

הבנק בארץ מאורגן בשישה קווי עסקים:

1. בנקאית - מתן שירותים בנקאיים ללקוחות הפרטיים והעסקים הקטנים. קו העסקים כולל את מערך המשכנתאות ומערך בנקאות פרטית.
  2. מסחרית - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לחברות בינוניות (Middle Market) ובעלי העניין של חברות אלו.
  3. עסקית - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לחברות גדולות ולחברות בינלאומיות במשק, בפעילותן בארץ ובעולם.
  4. נדל"ן - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לענף הבינוי והנדל"ן.
  5. שוקי הון - ניהול הנוסטרו של הבנק, ניהול נכסים והתחייבויות וניהול השקעות נכסים פיננסיים.
  6. אחר - פעילויות שאינן נזקפות לקווי העסקים האחרים.
- תוצאות הפעילות נזקפות לקו העסקים שבו מתנהל חשבון הלקוח.
- הכנסות ריבית נטו - קו העסקים מזוכה בריבית המתקבלת מהלוואות שהעמיד, בניכוי עלות גיוס המקורות (מחיר מעבר). כמו כן, קו העסקים מזוכה במחיר מעבר בגין פיקדונות שגייס בניכוי הריבית ששולמה ללקוחות.
  - הכנסות שאינן מריבית (הכנסות מימון שאינן מריבית, עמלות והכנסות אחרות) - מיוחסות לקווי העסקים בהתאם לפעילות הלקוח.
  - הוצאות קווי העסקים - כוללות את ההוצאות הישירות של קווי העסקים, וכן מועמסות על קווי העסקים, הוצאות יחידות המטה הנותנות להם שירותים.
- תוצאות פעילות קווי העסקים, הן בצד המאזני והן בצד הרווח והפסד, נבחנות באופן שוטף על ידי ההנהלה. בחינת התוצאות מבוצעת אל מול יעדים הנקבעים במסגרת תכנית עבודה שנתית ומול נתוני תקופה מקבילה אשתקד. כמו כן, מבוצעת בחינה של מגוון מדדים נוספים הנוגעים לפעילות קווי העסקים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016									
במיליוני ש"ח									
	בנק	חברות בנות בארץ ^(א)	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	שוקי הון	אחר והתאמות	נדל"ן	עסקית	מסחרית
הכנסות ריבית נטו	911	221	115	227	142	21	142	115	221
הכנסות שאינן מריבית	431	107	52	85	(54)	65	85	52	107
סך כל ההכנסות	1,342	328	167	227	(33)	51	227	167	328
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	154	(11)	(82)	(176)	(4)	5	(176)	(82)	(11)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,051	163	87	42	71	155	42	87	163
רווח (הפסד) לפני מס	137	176	162	361	(100)	(109)	361	162	176
הוצאות (הכנסות) מס	70	85	78	175	(48)	(52)	175	78	85
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד	67	91	84	186	(51)	(57)	186	84	91
הבנקאי	67	91	84	186	(51)	(57)	186	84	91
יתרות ליום 31 במרס 2016									
אשראי לציבור, נטו	139,269	33,722	32,074	24,364	3,788	2,639	24,364	32,074	33,722
פיקדונות הציבור	180,748	39,678	17,794	6,587	60,561	124	6,587	17,794	39,678
נכסים בניהול	180,009	25,607	17,073	2,556	334,291	23,970	2,556	17,073	25,607
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015									
במיליוני ש"ח									
	בנק	חברות בנות בארץ ^(א)	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	שוקי הון	אחר והתאמות	נדל"ן	עסקית	מסחרית
הכנסות ריבית נטו	781	200	149	122	(85)	13	122	149	200
הכנסות שאינן מריבית	452	112	53	81	433	599	81	53	112
סך כל ההכנסות	1,233	312	202	203	348	612	203	202	312
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	80	(37)	50	32	1	(1)	32	50	(37)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,042	181	92	43	78	208	43	92	181
רווח לפני מס	111	168	60	128	269	405	128	60	168
הוצאות מס	36	59	21	44	96	151	44	21	59
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	75	109	39	84	296	254	84	39	109
יתרות ליום 31 במרס 2015									
אשראי לציבור, נטו	125,138	30,323	31,731	23,483	3,948	2,330	23,483	31,731	30,323
פיקדונות הציבור	152,941	35,940	18,524	6,781	58,626	92	6,781	18,524	35,940
נכסים בניהול	194,864	31,436	18,140	2,167	334,747	31,428	2,167	18,140	31,436
יתרות ליום 31 בדצמבר 2015									
אשראי לציבור, נטו	133,050	32,857	30,740	24,323	2,887	2,509	24,323	30,740	32,857
פיקדונות הציבור	168,774	41,593	20,139	6,859	59,350	166	6,859	20,139	41,593
נכסים בניהול	181,825	28,401	17,381	1,754	336,709	23,854	1,754	17,381	28,401

(א) נתוני חברת הבת, בנק ערבי ישראל, הוצגו בשנת 2015 בחברות בנות בארץ. לרביע ראשון 2016 נתוני בנק ערבי ישראלי הוצגו כחלק מנתוני הבנק סולו לאור מיזוג בנק ערבי ישראלי עם ולתוך לאומי ב-31 בדצמבר 2015.

מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות וקובץ שאלות ותשובות ליישום. ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם עדכון לקובץ השאלות ותשובות.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהן יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם.

הכללים החדשים יחולו מהדוחות הכספיים לשנת 2015 ואילך באופן המפורט להלן:

- בדוחות לשנת 2015 חלה דרישת גילוי בקשר לנתונים מאזניים ביחס למגזרי פעילות פיקוחיים כמוגדר בהוראות החדשות. בהתאם להוראות החדשות ניתן שלא לתת גילוי למספרי השוואה לנתונים המאזניים על מגזרי הפעילות הפיקוחיים אלא לכלול מספרי השוואה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר. כמו כן, לא נדרש גילוי על מגזר ניהול פיננסי. דרישות גילוי אלה הן בנוסף לדרישות הגילוי על מגזרי הפעילות בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר.
- החל מהדוח הכספי לרביע הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות לשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי ההשוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.
- החל מהדוחות לרביע הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן.

להלן תיאור מגזרי הפעילות העיקריים שנקבעו על פי הוראות בנק ישראל:

1. מגזר משקי בית - מתן שירותים בנקאיים לאנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
2. מגזר בנקאות פרטית - מתן שירותים בנקאיים לאנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
3. מגזר עסקים קטנים וזעירים - מתן שירותים בנקאיים לעסקים שמחזור פעילותם (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי) קטן מ-50 מיליון ש"ח.
4. מגזר עסקים בינוניים - מתן שירותים בנקאיים לעסק שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-50 מיליון ש"ח וקטן מ-250 מיליון ש"ח.
5. מגזר עסקים גדולים - מתן שירותים בנקאיים לעסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-250 מיליון ש"ח.
6. מגזר ניהול פיננסי - כולל את הפעילויות הבאות:
  - א. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקות רכש חוזר ושאיילה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ב. פעילות ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי פעילות אחרים (כאשר ללווה אין חבות לבנק מלבד ניירות ערך), מכשירים נגזרים מגדרים ומכשירים נגזרים שהם חלק מניהול נכסים והתחייבויות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, גידור או הגנה על הפרשי שער של השקעות בשלוחות בחו"ל, פיקדונות בממשלות ושל ממשלות.

ג. פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות זמינות למכירה והשקעות בחברות כלולות של עסקים.

ד. אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי, פעילויות פיתוח מוצרים פיננסיים.

7. מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו, רווחים מיעודות ותוצאות אחרות הקשורות לזכויות עובדים שלא שויכו למגזרי הפעילות האחרים, פעילויות שלא שויכו למגזרים האחרים, והתאמות בין סך כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך הכל הפריטים בדוח הכספי המאוחד.

להלן נתונים לפי מגזרי פעילות של סעיפי המאזן העיקריים ליום:

אשראי לציבור, לפני הפרשה להפסדי אשראי					
פיקדונות הציבור			פיקדונות הציבור		
31 במרס 2016			31 בדצמבר 2015		
השינוי	2016	2015	השינוי	2015	2016
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
פעילות בישראל					
משקי בית ^(א)	113,714	115,645	(1.7)	110,724	0.7
בנקאות פרטית	587	606	(3.1)	28,662	10.1
עסקים קטנים וזעירים	58,838	57,662	2.0	40,301	(3.2)
עסקים בינוניים	25,108	25,053	0.2	27,654	6.9
עסקים גדולים	45,913	41,262	11.3	37,455	1.1
גופים מוסדיים	928	713	30.2	57,620	3.1
מגזר ניהול פיננסי ואחר	171	341	(49.9)	2,376	(51.9)
סך הכל פעילות בישראל	245,259	241,282	1.6	305,570	1.1
פעילות בחו"ל					
אנשים פרטיים	2,130	2,412	(11.7)	8,459	(15.8)
פעילות עסקית	20,305	21,363	(5.0)	14,272	(7.4)
אחר	11	13	(15.4)	2,053	86.5
סך הכל פעילות בחו"ל	22,446	23,788	(5.6)	24,784	(6.7)
סך הכל	267,705	265,070	1.0	330,354	0.5

(א) ב-31 במרס 2016 האשראי למשקי בית כולל הלוואות לדירור (משכנתאות) בסך 74.8 מיליארד ש"ח לעומת 75.8 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2015, קיטון בשיעור 1.3%.

להלן נתונים עיקריים לפי מגזרי פעילות של סך כל הנכסים ונכסים בניהול:

סך כל הנכסים			נכסים בניהול		
31 במרס		31 בדצמבר		31 במרס	
2016	2015	השינוי	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים
פעילות בישראל					
113,798	115,928	(1.8)	79,351	85,409	(7.1)
608	613	(0.8)	50,002	51,254	(2.4)
58,179	57,216	1.7	37,569	35,845	4.8
26,218	25,416	3.2	20,238	20,001	1.2
45,867	41,399	10.8	73,229	76,011	(3.7)
1,663	1,299	28.0	287,329	284,806	0.9
144,730	139,504	3.7	219,418	224,356	(2.2)
391,063	381,375	2.5	767,136	777,682	(1.4)
פעילות בחו"ל					
2,807	3,248	(13.6)	13,601	15,102	(9.9)
20,238	21,262	(4.8)	2,687	2,007	33.9
11,449	10,614	7.9	2,856	2,270	25.8
34,494	35,124	(1.8)	19,144	19,379	(1.2)
425,557	416,499	2.2	786,280	797,061	(1.4)

הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות

ההון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון (הון רובד 1 והון רובד 2) הוקצה בין המגזרים על פי חלקו היחסי של כל מגזר בסך כל נכסי הסיכון המשוקללים של הקבוצה ובהתאם להקצאת ההון של הנדבך השני לכל מגזר על פי מאפייניו ומרכיביו.

הרווח של מגזרי הפעילות הותאם להון הסיכון בכלל מגזר.

להלן הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח			
באחוזים			
פעילות בישראל			
משקי בית	17	8	9
בנקאות פרטית	16	10	6
עסקים קטנים וזעירים	158	124	34
עסקים בינוניים	102	112	(10)
עסקים גדולים	273	93	180
גופים מוסדיים	12	-	12
מגזר ניהול פיננסי	23	906	(883)
מגזר אחר	(179)	(47)	(132)
סך הכל פעילות בישראל	422	1,206	(784)
פעילות בחו"ל			
אנשים פרטיים	11	(44)	55
פעילות עסקית	68	36	32
אחר	(42)	(16)	(26)
סך הכל פעילות בחו"ל	37	(24)	61
סך הכל	459	1,182	(723)

לפירוט מגזרי הפעילות ראה [ביאור 12](#).

א. מגזר משקי בית בישראל

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי בית בישראל:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
הכנסות ריבית נטו	608	612	(4)
הכנסות שאינן מריבית	426	424	2
סך כל ההכנסות	1,034	1,036	(2)
הוצאות בגין הפסדי אשראי	85	45	40
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	918	973	(55)
רווח לפני מס	31	18	13
הוצאות מס	4	4	-
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	17	8	9
יתרות ממוצעות לרביע ראשון			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
אשראי לציבור	114,640	107,146	7,494
סך כל הנכסים	116,256	108,356	7,900
פיקדונות הציבור	110,415	97,668	12,747
נכסים בניהול	79,443	91,308	(11,865)

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי למשקי בית הסתכם ב-31 במרס 2016 בכ-113.7 מיליארד ש"ח לעומת 115.6 מיליארד ש"ח בסוף 2015, קיטון של 1.7%. מזה אשראי צרכני שהסתכם ב-38.9 מיליארד ש"ח, 34.2%, ואשראי לדיור שהסתכם ב-74.8 מיליארד ש"ח, 65.8%. פיקדונות הציבור גדלו מ-110.7 מיליארד ש"ח בסוף 2015 ל-111.5 מיליארד ש"ח ל-31 במרס 2016, גידול בשיעור של 0.7%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח במגזר משקי בית הסתכם ברביע ראשון של 2016 ב-17 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בסך 9 מיליון ש"ח.

יובהר לעניין אופן ייחוס הכנסות שאינן ריבית במוצר 'כרטיסי אשראי' כי מצב של הכנסות והוצאות בינמגזריות קיים כשלאומי קארד סולקת כרטיס שהבנק הנפיק. במקרה כזה עמלת הסליקה הנגבית מבית העסק נרשמת כהכנסה במגזר עסקים קטנים או במגזר העסקי ואת העמלה הצולבת רושמים באותו מגזר כהוצאה ובמקביל כהכנסה במגזר משקי הבית.

הלוואות לדיור

הרווח הנקי מפעילות הלוואות לדיור הסתכם ברביע ראשון של 2016 בסך 74 מיליון ש"ח בהשוואה ל-76 מיליון בתקופה מקבילה אשתקד, קיטון בסך 2 מיליון ש"ח.

ייעוץ פנסיוני

יתרות הנכסים הפנסיוניים של הלקוחות המיועצים בקבוצת לאומי הידועות ב-31 במרס 2016, לרבות קרנות השתלמות שניתן בגינן יעוץ במסגרת הייעוץ הפנסיוני ו/או ייעוץ בהשקעות, מסתכמות בכ-25.4 מיליארד ש"ח.

ב. מגזר בנקאות פרטית בישראל

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר בנקאות פרטית בישראל:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
הכנסות ריבית נטו	21	13	8
הכנסות שאינן מריבית	43	49	(6)
סך כל ההכנסות	64	62	2
הוצאות בגין הפסדי אשראי	3	5	(2)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	38	41	(3)
רווח לפני מס	23	16	7
הוצאות מס	7	6	1
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	16	10	6
יתרות ממוצעות לרביע ראשון			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
אשראי לציבור	549	447	102
סך כל הנכסים	589	477	112
פיקדונות הציבור	29,996	24,820	5,176
נכסים בניהול	53,781	55,491	(1,710)

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

ב-31 במרס 2016 הסתכם האשראי לציבור בסך 0.6 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2015. פיקדונות הציבור הסתכמו בסך 28.7 מיליארד ש"ח, גידול של כ-2.7 מיליארד ש"ח, בשיעור 10.1% בהשוואה לסוף שנת 2015.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח במגזר הבנקאות פרטית הסתכם ברביע ראשון של 2016 בכ-16 מיליון ש"ח בהשוואה ל-10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 60.0%.

ג. מגזר עסקים קטנים וזעירים בישראל

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים קטנים וזעירים בישראל:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
הכנסות ריבית נטו	451	391	60
			15.3
הכנסות שאינן מריבית	204	216	(12)
			(5.6)
סך כל ההכנסות	655	607	48
			7.9
הוצאות בגין הפסדי אשראי	63	47	16
			34.0
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	345	360	(15)
			(4.2)
רווח לפני מס	247	200	47
			23.5
הוצאות מס	88	75	13
			17.3
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	158	124	34
			27.4
יתרות ממוצעות לרביע ראשון			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
אשראי לציבור	55,809	52,244	3,565
			6.8
סך כל הנכסים	56,394	52,565	3,829
			7.3
פיקדונות הציבור	37,638	32,369	5,269
			16.3
נכסים בניהול	32,779	39,051	(6,272)
			(16.1)

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי למגזר עסקים קטנים וזעירים בישראל הסתכם ב-31 במרס 2016 בסך 58.8 מיליארד ש"ח לעומת 57.7 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול של 2.0%. פיקדונות הציבור הסתכמו בסך 40.3 מיליארד ש"ח לעומת 41.6 מיליארד ש"ח בסוף 2015, קיטון של 3.2%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר עסקים קטנים וזעירים הסתכם ברביע ראשון של 2016 ב-158 מיליון ש"ח בהשוואה ל-124 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 27.4%.

הגידול ברווח הנקי במגזר לרביע ראשון של 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול בהכנסות ריבית נטו בסך 60 מיליון ש"ח ומנגד קיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך 15 מיליון ש"ח.

ד. מגזר עסקים בינוניים בישראל

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים בינוניים בישראל:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית נטו	156	153	3
הכנסות שאינן מריבית	92	100	(8)
סך כל ההכנסות	248	253	(5)
הכנסות בגין הפסדי אשראי	(26)	(46)	20
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	114	121	(7)
רווח לפני מס	160	178	(18)
הוצאות מס	58	66	(8)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	102	112	(10)
יתרות ממוצעות לרביע ראשון			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח			
אשראי לציבור	25,000	25,150	(150)
סך כל נכסים	26,422	26,246	176
פיקדונות הציבור	27,447	22,873	4,574
נכסים בניהול	20,239	22,136	(1,897)

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

ב-31 במרס 2016 הסתכם האשראי לציבור במגזר עסקים בינוניים בישראל בכ-25.1 מיליארד ש"ח בדומה לסוף 2015. פיקדונות הציבור הסתכמו בסך 27.7 מיליארד ש"ח לעומת 25.9 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול של 1.8 מיליארד ש"ח, בשיעור 6.9%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר עסקים בינוניים הסתכם ברביע ראשון של 2016 בסך 102 מיליון ש"ח בהשוואה ל-112 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.9%.

ה. מגזר עסקים גדולים בישראל

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים גדולים בישראל:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
הכנסות ריבית נטו	188	227	(39)
הכנסות שאינן מריבית	138	132	6
סך כל ההכנסות	326	359	(33)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(227)	79	(306)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	127	131	(4)
רווח לפני מס	426	149	277
הוצאות מס	153	55	98
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	273	93	180
יתרות ממוצעות לרביע ראשון			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
אשראי לציבור	45,814	46,649	(835)
סך כל הנכסים	46,384	47,714	(1,330)
פיקדונות הציבור	38,655	40,695	(2,040)
נכסים בניהול	74,177	81,944	(7,767)

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

האשראי לציבור במגזר עסקים גדולים ב-31 במרס 2016 הסתכם בסך 45.9 מיליארד ש"ח לעומת 41.3 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול בשיעור של 11.3%. פיקדונות הציבור הסתכמו ב-31 במרס 2016 בסך 37.5 מיליארד ש"ח לעומת 37.1 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול בשיעור של 1.1%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר עסקים גדולים הסתכם ברביע ראשון 2016 בסך של 273 מיליון ש"ח בהשוואה ל-93 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 180 מיליון ש"ח.

הגידול ברווח נובע מהכנסות הפסדי אשראי בסך 227 מיליון ש"ח עקב גביות שנרשמו השנה לעומת הוצאות הפסדי אשראי בסך 79 מיליון ש"ח שנרשמו אשתקד.

ו. מגזר גופים מוסדיים בישראל

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר גופים מוסדיים בישראל:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
הכנסות ריבית נטו	10	7	3
42.9			
הכנסות שאינן מריבית	33	27	6
22.2			
סך כל ההכנסות	43	34	9
26.5			
הכנסות בגין הפסדי אשראי	(8)	-	(8)
-			
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	32	34	(2)
(5.9)			
רווח לפני מס	19	-	19
-			
הוצאות מס	7	-	7
-			
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	12	-	12
-			
יתרות ממוצעות לרביע ראשון			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
אשראי לציבור	667	1,021	(354)
(34.7)			
סך כל הנכסים	3,833	1,233	2,600
210.9			
פיקדונות הציבור	53,503	54,540	(1,037)
(1.9)			
נכסים בניהול	287,962	275,381	12,581
4.6			

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לגופים מוסדיים הסתכם ב-31 במרס 2016 בסך 0.9 מיליארד ש"ח לעומת 0.7 מיליארד ש"ח בסוף 2015, גידול של 30.2%. פיקדונות הציבור גדלו מ-55.9 מיליארד ש"ח בסוף 2015 ל-57.6 מיליארד ש"ח ב-31 במרס 2016, גידול בשיעור של 3.1%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח נקי במגזר גופים מוסדיים הסתכם ברביע ראשון 2016 בכ-12 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח אפס בתקופה המקבילה אשתקד.

ז. מגזר ניהול פיננסי בישראל

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר ניהול פיננסי בישראל:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח			
באחוזים			
הכנסות ריבית נטו	(22)	(100)	78
הכנסות שאינן מריבית	113	1,383	(1,270)
סך כל ההכנסות	91	1,283	(1,192)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(4)	-	(4)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	96	93	3
רווח (הפסד) לפני מס	(1)	1,190	(1,191)
הוצאות (הכנסות) מס	(3)	414	(417)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	23	906	(883)
יתרות ממוצעות לרביע ראשון			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח			
באחוזים			
אשראי לציבור	235	793	(558)
סך כל הנכסים	148,472	127,927	20,545
פיקדונות הציבור	2,306	1,538	768
נכסים בניהול	223,332	233,705	(10,373)

ברביע ראשון 2016 הסתכם הרווח הנקי של המגזר בסך 23 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך 906 מיליון ש"ח ברביע ראשון 2015. מגזר זה כולל את חלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות. הקיטון ברווח הנקי נובע מקיטון בהכנסות שאינן מריבית בסך 1,270 מיליון ש"ח, בעיקר עקב רווחים ממימוש מניות החברה לישראל ומובילאיי שנרשמו אשתקד. הקיטון קוזז חלקית מקיטון בהפרשה למס.

ח. פעילות חו"ל

להלן תמצית תוצאות הפעילות של פעילות חו"ל:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
הכנסות ריבית נטו	236	212	24
			11.3
הכנסות שאינן מריבית	22	56	(34)
			(60.7)
סך כל ההכנסות	258	268	(10)
			(3.7)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(11)	(46)	35
			76.1
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	210	316	(106)
			(33.5)
רווח (הפסד) לפני מס	59	(2)	61
			+
הוצאות מס	22	22	-
			-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	37	(24)	61
			+
יתרות ממוצעות לרביע ראשון			
	2016	2015	השינוי
במיליוני ש"ח	באחוזים		
אשראי לציבור	21,358	23,434	(2,076)
			(8.9)
סך כל הנכסים	34,810	35,889	(1,079)
			(3.0)
פיקדונות הציבור	23,532	27,209	(3,677)
			(12.8)
נכסים בניהול	17,829	32,166	(14,337)
			(44.6)

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי נטו לפעילות חו"ל הסתכם ב-31 במרס 2016 בסך 22.4 מיליארד ש"ח לעומת 23.8 מיליארד ש"ח בסוף 2015, קיטון בשיעור של 5.6%. פיקדונות הציבור קטנו מ-26.6 מיליארד ש"ח בסוף 2015 ל-24.8 מיליארד ש"ח ב-31 במרס 2016, קיטון בשיעור של 6.7%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי בפעילות חו"ל הסתכם בשנת 2016 בסך של 37 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 61 מיליון ש"ח.

מרכזי הרווח בקבוצה

להלן פרטים על תרומת מרכזי הרווח העיקריים בקבוצה לרווח הנקי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
	2016	2015	שינוי
	במיליוני ש"ח		
	במיליוני ש"ח		
הבנק	319	734	(415)
(56.5)			
חברות מאוחדות בארץ ^(א)	113	348	(235)
(67.5)			
חברות מאוחדות בחו"ל ^(ב)	26	(23)	49
+			
חברות כלולות ^(א)	1	123	(122)
(99.2)			
הרווח הנקי	459	1,182	(723)
(61.2)			
רווח (הפסד) השלוחות בחו"ל, במונחים נומינליים (מיליון דולר) ^(ג)	21	18	3
16.0			

- (א) חברות כלולות של חברות בנות בארץ נכללו בחברות מאוחדות בארץ.
 (ב) לאחר התאמות מסוימות לכללי החשבונאות בארץ.
 (ג) כפי שדווח על ידי השלוחות בחו"ל כולל רווח נקי לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

להלן השינויים העיקריים בתרומת מרכזי הרווח (לאחר התאמות מתרגום):

הבנק

הקיטון ברווח הנקי בבנק נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מימון שאינן מריבית עקב מימוש מניות החברה לישראל שנרשמו אשתקד בסך 418 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס.

חברות בנות בארץ

הקיטון ברווח הנקי של חברות מאוחדות בארץ נובע בעיקר מקיטון ברווחי לאומי פרטנרס בסך 213 מיליון ש"ח, עקב רווח ממימוש מניות מובילאיי שנרשם אשתקד. רווחי בנק ערבי נכללו ברביע ראשון 2016 כחלק מרווחי הבנק עקב המיזוג עם ולתוך לאומי ב-31 בדצמבר 2015 בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד רווחי בנק ערבי ישראלי בסך 25 מיליון ש"ח נכללו ברווחי חברות בנות בארץ.

חברות בנות בחו"ל

סך כל התרומה לרווח של השלוחות בחו"ל (ללא סניפי חו"ל) בתרגום נוחות לדולרים של ארה"ב הסתכם ברווח של כ-20.9 מיליון דולר לעומת רווח בסך של כ-18.0 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. תרומת השלוחות בחו"ל בשקלים ובהתאמות מסוימות לכללי חשבונאות בארץ, הסתכמה ברווח של 26 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד בשקלים ברביע ראשון 2015 נובע מהוצאות הפרשי שער בגין חברות בנות שמטבע הפעילות שלהן היא השקל.

חברות כלולות

הסעיף כולל רווחי חברות כלולות של הבנק.

החל מיום 31 במרס 2015, בעקבות הירידה בשיעורי ההחזקה והויתור הפרמננטי על ייצוג הבנק בדירקטוריון החברה לישראל, מסווג הבנק את ההשקעה בחברה לישראל בתיק ניירות ערך הזמין למכירה. חלקו של הבנק על בסיס השווי המאזני ברווח החברה לישראל הינו לרביע ראשון 2015. החל מרביע שני 2015 הבנק כולל את הרווח בגין התאמות לשווי שוק של ההשקעה בחברה לישראל ברווח כולל אחר בלבד.

בהתאם לכך, ברווחי חברות כלולות אשתקד נכלל הרווח של החברה לישראל בסך 114 מיליון ש"ח בגין רביע ראשון 2015.

חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת לאומי פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות חברות בנות שהינן: בנקים, חברות למימון וחברות לשירותים פיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים העוסקים בפעילות לא בנקאית.

סך כל השקעות הבנק בחברות מוחזקות (כולל השקעות בשטרי הון) הסתכם ב-31 במרס 2016 בכ-11.8 מיליארד ש"ח לעומת 12.5 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2015 והתרומה של החברות המוחזקות לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה ברווח בסך 140 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 448 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מאוחדות בארץ

סך כל השקעות הבנק בחברות המאוחדות בארץ הסתכם ב-31 במרס 2016 ב-5,638 מיליון ש"ח, לעומת 6,260 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2015. התרומה שלהן לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה ברביע ראשון של 2016 בכ-113 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-348 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 67.6%. תשואת הקבוצה על ההשקעה בחברות מאוחדות בארץ היתה ברביע ראשון של 2016 7.4% לעומת 25.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק ערבי ישראלי

בעקבות מכתבי תלונה ששלח נושא משרה בכיר בבנק ערבי ישראלי בחודש נובמבר 2015, הוחלט על מינוי גורם חיצוני לביצוע בדיקה בלתי תלויה לשם בדיקת התלונה ("הבודקת החיצונית"). מכתבי התלונה עוסקים, בעיקר, בהתנהלות בלתי תקינה, לכאורה, של מספר מצומצם של סניפים של בנק ערבי ישראלי, לרבות באי דיווח על פעולות שחשודות כהלבנת הון, התערבות של לקוחות בפעילות הסניפים הללו, בהעמדת אשראים בחריגה מנהלים מקובלים, במספר אירועי אלימות מצד לקוחות שהתרחשו באותם סניפים ובאי התערבות של גורמים בכירים בבנק ערבי ישראלי בנעשה בסניפים אלה.

הבודקת החיצונית הגישה לועדת הביקורת דוח חלקי, לפיו כל הדיווחים על פעולות החשודות בהלבנת הון בוצעו כנדרש, והנושאים האחרים שעלו הינם נקודתיים.

להלן תרומת החברות המוחזקות העיקריות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה:

תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה ^(א) לרווח הנקי של הקבוצה		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2016	2015	2016	2015	השינוי	
אחוזים	במיליוני ש"ח	אחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	
-	16.4	-	25.1	-	בנק ערבי ישראלי ^(ג)
11.7	12.1	37.4	36.0	3.9	לאומיקארד
22.9	142.9	68.2	281.0	(75.7)	לאומי פרטנרס ^(ב)
38.8	46.2	4.0	3.2	25.0	מעלות
1.0	0.5	3.2	2.5	28.0	אחרות
7.4	25.0	112.8	347.8	(67.6)	סך כל חברות מאוחדות בארץ

(א) הרווח (ההפסד) המוצג הינו לפי חלק החברה בתוצאות הקבוצה.

(ב) כולל הרווח ו/או ההפסד של חברות כלולות של לאומי פרטנרס.

(ג) בנק ערבי ישראלי מוזג עם ולתוך לאומי ב-31 בדצמבר 2015.

חברות מאוחדות בחו"ל

סך כל ההשקעות של הבנק בשלוחות בחו"ל ב-31 במרס 2016 הסתכם ב-4,252 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4,295 מיליון ש"ח בסוף 2015.

התרומה של השלוחות בחו"ל לרווח הנקי בשקלים של הקבוצה ברביע ראשון של 2016 הסתכמה ברווח בסך 26 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לאומי לוקסמבורג

ביום 2 בפברואר 2016 הושלמה עסקת מכירת פעילות לאומי לוקסמבורג לבנק Banque J.Safra Sarasin (Luxembourg), לאחר שהתקבלו האישורים שנדרשו להשלמת העסקה.

להשלמת העסקה לא היתה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הקבוצה.

Bank Leumi Jersey

ביום 8 באפריל 2016 הושלמה העסקה בדבר התקשרות החברה הנכדה Bank Leumi Jersey בהסכם למכירת החזקותיה בחברה הבת שלה Leumi Overseas Trust Corporation לאחר שהתקבלו האישורים הרגולטוריים שנדרשו לשם ביצוע ההסכם.

להלן תרומת החברות המוחזקות העיקריות בחו"ל לרווח הנקי של הקבוצה:

תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה לרווח הנקי של הקבוצה	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
2016	2015	2016	2015
אחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	השינוי
3.4	2.8	23.3	17.4
3.8	3.3	22.5	17.0
-	8.3	(13.1)	16.1
1.0	-	0.7	(28.9)
32.3	-	7.5	(10.1)
1.1	30.9	0.3	6.7
13.9	-	4.9	(10.6)
19.9	-	2.2	(13.8)
2.4	-	25.8	(23.2)

להלן פירוט הרווח הנקי (ההפסד) של שלוחות הבנק וסניפי הבנק בחו"ל כפי שדווח על ידן:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
במיליונים		2016	2015
באחוזים	השינוי	השינוי	השינוי
6	4	2	50.0
6	4	2	50.0
7	7	-	-
1	2	(1)	(50.0)
2	1	1	100.0
4	3	1	33.3
2	1	1	100.0
-	(1)	1	100.0
21	18	3	16.1

(א) 1 רון = 0.9587 ש"ח.

בקשר לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה [ביאור 10](#) לדוחות הכספיים.

פעילות חברות הכלולות

סך כל ההשקעה של הקבוצה בחברות הכלולות מסתכם ב-31 במרס 2016 ב-899 מיליון ש"ח לעומת 924 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2015. התרומה לרווח הנקי של החברות הכלולות ברביע ראשון של 2016 הסתכמה בסך 19 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-131 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הכספי לשנת 2015 (עמודים 129-191) ובדוח על הסיכונים על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

שינויים עיקריים בסביבת הסיכון והשפעתם על הקבוצה

במהלך הרביע הראשון של השנה החריפה התנודתיות בשווקים הגלובליים והמקומיים, כאשר חלקו הראשון של הרביע התאפיין בירידות חדות בשווקים הפיננסיים בדגש על סקטור הבנקאות העולמי. החששות העיקריים נגעו למגמת ההאטה בצמיחה בסין והשפעתה על הכלכלה הגלובלית, הירידה המתמשכת במחיר הנפט והחששות משינוי תוואי העלאת הריבית בארה"ב. התנודתיות השפיעה על מחירי מניות, מרווחי אגרות החוב, מרווחי CDS ועוד. מסוף פברואר החל תיקון במגמות בשווקים, שיפור במרווחי אגרות החוב ובמרווחי ה-CDS ומחיר הנפט עלה אף הוא.

בארץ, נתוני המאקרו מעידים על ירידה בשיעור הצמיחה והמשך רמת אינפלציה נמוכה. מפירסומי הועדה המונית עולה כי ישנה סבירות גבוהה שסביבת הריבית צפויה להישאר נמוכה בטווח הזמן הקרוב זאת לאור נתוני מאקרו אלו. ההסלמה במצב הביטחוני, שנראה כי אינה גל חולף עלולה אף היא להשפיע באופן שלילי. בעולם נמשכת המגמה של שינויים רגולטורים רבים המשפיעים על המודל העסקי של מערכת הבנקאות העולמית, כאשר בארץ ניכרת תופעה דומה.

אנו עדים לעליה מתמדת בהיקף ובעוצמת איומי הסייבר בעולם כולו ובישראל בפרט. ניכרת עלייה במוטיבציה לתקוף גופים פיננסיים שונים. עיקרי הסיכונים בחדשנות הטכנולוגית נוגעים להעלאת רמת הסיכון בפני תקיפות סייבר לחשיפת מידע על לקוחות הבנק ולפגיעה בזמינות השירותים.

בהתייחס ליעדי ההון, לאומי ממשיך באופן שוטף להערך לחיזוק הלימות ההון ולהגעה ליעדי ההון הנדרשים על ידי הרגולטור, גם לנוכח תקן זכויות העובדים, אשר השפעתו על הון הבנק בסביבת ריבית נמוכה ותנודתית הינה משמעותית.

טבלת חומרת גורמי הסיכון

לא חלו שינויים בחומרת גורמי הסיכון ביחס לטבלה שפורסמה בדוח השנתי לשנת 2015.

סיכון אשראי

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הכספי לשנת 2015 (עמודים 138-161) ובדוח על הסיכונים השנתי על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שצד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו. הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

האשראי הינו פעילות ליבה מרכזית של הבנק והקבוצה, וסיכון האשראי מנוהל בהתאמה באמצעות שלושת קווי ההגנה. העקרונות המרכזיים בניהול הסיכון ערוכים במסמך "מדיניות האשראי וסיכונים האשראי" הנסקר מידי שנה ומתעדכן בהתאם לצורך באישור הנהלת הבנק.

במהלך הרביע הראשון של השנה לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של תיק האשראי.

סיכון אשראי בעייתי

31 במרס 2016		
מאזני	חוץ מאזני	כולל
במיליוני ש"ח		
1. סיכון אשראי בעייתי: ^(א)		
סיכון אשראי פגום	3,711	257
סיכון אשראי נחות	1,310	183
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ^(ב)	2,923	1,244
סך הכל אשראי בעייתי	7,944	1,684
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)	857	-
2. נכסים שאינם מבצעים:		
חובות פגומים	3,253	-
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו	12	-
סך הכל נכסים שאינם מבצעים	3,265	-

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(א) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

סיכון אשראי בעייתי (המשך)

31 במרס 2015			
מאזני	חוץ מאזני	כולל	
במיליוני ש"ח			
1. סיכון אשראי בעייתי:^(א)			
סיכון אשראי פגום	4,875	295	5,170
סיכון אשראי נחות	1,722	633	2,355
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ^(ב)	3,742	535	4,277
סך הכל אשראי בעייתי	10,339	1,463	11,802
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)	928	-	-
2. נכסים שאינם מבצעים:			
חובות פגומים	4,530	-	-
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו	15	-	-
סך הכל נכסים שאינם מבצעים	4,545	-	-
31 בדצמבר 2015			
מאזני	חוץ מאזני	כולל	
במיליוני ש"ח			
1. סיכון אשראי בעייתי:^(א)			
סיכון אשראי פגום	3,940	295	4,235
סיכון אשראי נחות	1,413	235	1,648
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ^(ב)	2,995	886	3,881
סך הכל אשראי בעייתי	8,348	1,416	9,764
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)	942	-	-
2. נכסים שאינם מבצעים:			
חובות פגומים	3,485	-	-
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו	7	-	-
סך הכל נכסים שאינם מבצעים	3,492	-	-

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוצ' מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(א) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

להלן פירוט מדדי סיכון האשראי

31 בדצמבר		31 במרס	
2015	2015	2016	2016
באחוזים			
1.5	1.9	1.4	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.4	0.4	0.3	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
3.1	4.0	3.0	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.1	0.1	0.0	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(0.2)	(0.2)	0.0	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת

להלן פירוט מדדי סיכון הפרשה להפסדי אשראי:

31 בדצמבר		31 במרס	
2015	2015	2016	2016
באחוזים			
1.6	1.7	1.5	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
105.9	91.0	109.5	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
85.4	76.4	88.9	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור פגום כתוספת יתרת אשראי לציבור אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר
(12.8)	(3.5)	0.4	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

ריכוזיות האשראי

סיכון הריכוזיות מוגדר כחשיפה בודדת או קבוצה של חשיפות בעלות מכנה משותף ופוטנציאל לגרימת הפסדים משמעותיים. ניהול סיכוני הריכוזיות מתבצע בעיקר על ידי קביעת מגבלות ומעקב ובקרה אחרי עמידה בהן. היבט הריכוזיות בא לידי ביטוי גם בתמחור האשראי שמשקף את הסיכון.

פיזור תיק האשראי בין ענפי המשק השונים

תיק האשראי של הבנק מפוצל בין ענפי המשק השונים במטרה לפזר את הסיכון הגלום במצב של ריכוז גבוה בענף אחד. בענפי משק המאופיינים ברמת סיכון נמוכה יחסית, אנו שואפים להגיע לשיעור מימון גבוה מחלקנו במערכת.

מדיניות האשראי של הבנק לגבי מגזרי פעילות שונים ולגבי ענפי משק שונים משתנה מעת לעת בהתאם לסביבה העסקית, למיקוד העסקי של הבנק, לתיאבון הסיכון של הבנק ולהנחיות כלליות וספציפיות של בנק ישראל.

בנוסף למגבלת הפיזור הענפי שהוטלה על ידי בנק ישראל לגבי 20 ענפי המשק הראשיים מגדיר הבנק כחלק ממדיניות הסיכון שלו מגבלות פנימיות לפיזור תיק האשראי על-בסיס ענפי משק ותת הענפים, הן כאחוז מההון הרגולטורי והן כאחוז מסיכון האשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

31 במרס 2016									
סיכון אשראי כולל ^(א) חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)									
הפסדי אשראי ^(ד)									
מזה:									
סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ^(ה)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	הוצאות בגין הפסדי חשבוניות נטו	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
במיליוני ש"ח									
בני פעילות לווים בישראל									
ציבור-מסחרי									
2,112	1,978	134	2,109	1,813	134	50	15	3	(51)
687	679	8	573	400	8	-	-	-	-
24,143	22,687	1,456	23,750	15,691	1,458	524	(9)	(23)	(531)
46,533	44,790	1,743	46,431	16,032	1,743	331	5	-	(353)
28,378	26,775	1,603	28,307	25,179	1,603	869	(147)	(15)	(476)
5,500	5,082	418	5,160	3,505	418	283	22	-	(62)
28,237	27,304	933	28,022	22,833	895	230	(2)	1	(294)
3,070	2,891	179	3,029	2,681	179	133	(56)	(58)	(30)
7,327	7,014	313	7,217	6,011	310	264	3	2	(37)
6,244	5,990	254	5,916	4,191	250	244	(5)	(3)	(57)
21,216	21,154	62	15,777	10,635	62	48	(42)	(13)	(274)
7,886	7,771	115	7,852	5,456	115	61	15	7	(101)
7,936	7,898	38	7,910	6,600	38	12	5	3	(45)
189,269	182,013	7,256	182,053	121,027	7,213	3,049	(196)	(96)	(2,311)
82,895	82,148	747	82,895	80,354	747	-	(2)	1	(495)
66,442	65,971	471	66,433	37,096	471	143	99	52	(749)
338,606	330,132	8,474	331,381	238,477	8,431	3,192	(99)	(43)	(3,555)
6,849	6,849	-	2,445	2,354	-	-	(1)	-	(2)
43,914	43,914	-	196	196	-	-	-	-	-
389,369	380,895	8,474	334,022	241,027	8,431	3,192	(100)	(43)	(3,557)

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 24,102, 1,621, 42,972, 98,183, 5,570 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.
- (ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך 1,032 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישת הנמצאות בהליכי בניה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 במרס 2016										
סיכון אשראי כולל ^(א)					חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)					
					הפסדי אשראי ^(ד)					
					מזה:					
					סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו
					סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ^(ו)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	
במיליוני ש"ח										
בנין פעילות לווים בחו"ל										
ציבור-מסחרי										
חקלאות	61	60	1	61	53	1	1	1	(1)	(2)
כרייה וחציבה	38	38	-	38	29	-	-	-	-	-
תעשייה	8,519	8,292	227	7,098	4,719	227	227	59	(26)	10
בניין ונדל"ן ^(ז)	12,424	11,881	543	12,039	9,203	543	543	378	(8)	(3)
אספקת חשמל ומים	312	312	-	78	47	-	-	-	-	-
מסחר	7,481	7,413	68	7,366	4,890	68	68	68	7	1
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,476	1,448	28	1,476	1,392	28	28	21	-	-
תחבורה ואחסנה	242	178	64	225	199	64	64	64	6	19
תקשורת ושירותי מחשב	2,343	2,343	-	2,031	799	-	-	-	-	(1)
שירותים פיננסיים	17,360	17,271	89	2,491	1,631	89	89	89	(6)	(1)
שירותים עסקיים ואחרים	5,440	5,391	49	5,353	4,522	49	49	2	5	-
שירותים ציבוריים וקהילתיים	478	471	7	467	356	7	7	-	-	-
סך הכל מסחרי	56,174	55,098	1,076	38,721	27,840	1,076	1,076	682	(23)	26
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	1,130	1,081	49	1,131	1,126	49	48	45	-	1
אנשים פרטיים - אחר	426	397	29	415	262	29	29	28	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	57,730	56,576	1,154	40,267	29,228	1,154	1,153	755	(23)	27
בנקים בחו"ל	23,318	23,318	-	10,609	8,969	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	15,052	15,052	-	460	216	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	96,100	94,946	1,154	51,336	38,413	1,154	1,153	755	(23)	27
סך הכל	485,469	475,841	9,628	385,358	279,440	9,628	9,584	3,947	(123)	(16)

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 33,144,38,414 - , 16,986,7,556 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 במרס 2015										
סיכון אשראי כולל ^(א)					חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)					
סך הכל					הפסדי אשראי ^(ד)					
					מזה: ¹					
סך הכל	דירוג ביצועי אשראי ^(ה)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	הוצאות בגין הפסדי חשבונאיות נטו	מחיקות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל										
ציבור-מסחרי										
חקלאות	2,133	2,042	91	2,123	1,850	89	44	11	(16)	(44)
כרייה וחציבה	715	715	-	691	362	-	-	(2)	-	(1)
תעשייה	27,596	24,903	2,693	26,608	16,211	2,682	457	74	(19)	(534)
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ז)	46,807	45,488	1,319	46,745	16,543	1,318	732	45	-	(314)
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	25,553	23,637	1,916	25,426	22,868	1,916	1,385	(6)	(2)	(659)
אספקת חשמל ומים	4,089	4,021	68	3,552	2,736	68	1	-	-	(32)
מסחר ^(ח)	26,222	24,770	1,452	25,929	21,330	1,397	265	6	1	(375)
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	2,959	2,769	190	2,940	2,617	190	154	2	2	(30)
תחבורה ואחסנה	6,516	6,028	488	6,432	5,506	488	320	-	4	(44)
תקשורת ושרותי מחשב	6,186	5,699	487	5,539	4,314	480	473	11	11	(205)
שרותים פיננסיים	23,423	23,370	53	16,872	10,071	45	17	(63)	(8)	(283)
שרותים עסקיים ואחרים	7,025	6,907	118	7,003	4,895	103	41	4	6	(66)
שרותים ציבוריים וקהילתיים	7,309	7,272	37	7,254	6,043	37	20	(3)	-	(129)
סך הכל מסחרי	186,533	177,621	8,912	177,114	115,346	8,813	3,909	79	(21)	(2,716)
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	77,777	77,020	757	77,777	74,963	757	-	(1)	1	(492)
אנשים פרטיים - אחר	67,371	66,927	444	67,342	34,913	444	102	47	49	(635)
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	331,681	321,568	10,113	322,233	225,222	10,014	4,011	125	29	(3,843)
בנקים בישראל	7,283	7,283	-	1,865	1,662	-	-	2	-	(2)
ממשלת ישראל	30,404	30,404	-	249	249	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	369,368	359,255	10,113	324,347	227,133	10,014	4,011	127	29	(3,845)

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 227,134, 29,070, 2,197, 7,793, 103,173 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.
- (ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך 142,796 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישת הנמצאות בהליכי בניה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 במרס 2015										
סיכון אשראי כולל ^(א)			חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)				הפסדי אשראי ^(ד)			
סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ^(ו)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	מזה:			יתרת הפרשה להפסדי אשראי
							הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הפרשה	
במיליוני ש"ח										
בנין פעילות לווים בחו"ל										
ציבור-מסחרי										
חקלאות	114	111	3	112	51	3	3	-	-	(2)
כרייה וחציבה	8	8	-	2	2	-	-	-	-	-
תעשייה	8,866	8,230	636	8,191	4,667	636	636	244	(15)	-
בניו ונדל"ן ^(ז)	13,070	12,494	576	12,767	9,180	576	576	550	(12)	-
אספקת חשמל ומים	317	317	-	97	33	-	-	-	-	(1)
מסחר	7,412	7,265	147	7,337	4,648	147	147	67	(8)	3
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	1,296	1,257	39	1,296	1,142	39	39	39	-	(12)
תחבורה ואחסנה	330	308	22	193	189	22	22	22	(1)	-
תקשורת ושרותי מחשב	1,818	1,816	2	1,629	836	2	2	2	-	26
שרותים פיננסיים	17,512	17,409	103	3,090	2,135	103	103	103	15	47
שרותים עסקיים ואחרים	5,024	4,961	63	4,819	4,279	63	63	34	(3)	-
שרותים ציבוריים וקהילתיים	657	645	12	572	288	12	12	3	(18)	49
סך הכל מסחרי	56,424	54,821	1,603	40,105	27,450	1,603	1,603	1,067	(42)	125
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	1,188	1,139	49	1,188	1,175	49	49	29	(2)	-
אנשים פרטיים - אחר	475	438	37	437	376	37	37	30	1	1
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	58,087	56,398	1,689	41,730	29,001	1,689	1,689	1,126	(43)	126
בנקים בחו"ל	27,610	27,610	-	11,276	9,743	-	-	-	(3)	-
ממשלות בחו"ל	13,810	13,810	-	229	184	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	99,507	97,818	1,689	53,235	38,928	1,689	1,689	1,126	(46)	126
סך הכל	468,875	457,073	11,802	377,582	266,061	11,703	11,703	5,137	81	155
										(4,416)

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 30,819,38,927, - , 11,037, 18,725 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ז) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2015									
סיכון אשראי כולל ^(א)					חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)				
					הפסדי אשראי ^(ד)				
סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ^(ה)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	מזה:		
							הוצאות בנין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
במיליוני ש"ח									
בנין פעילות לווים בישראל									
ציבור-מסחרי									
חקלאות	2,075	1,951	124	2,070	1,775	123	50	16	(40)
כרייה וחציבה	713	713	-	583	501	-	-	(2)	-
תעשייה	24,498	22,852	1,646	24,066	15,669	1,646	577	1	(60)
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ו)	47,249	45,433	1,816	47,155	15,688	1,815	639	65	(15)
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	27,556	25,925	1,631	27,485	24,653	1,631	1,053	18	70
אספקת חשמל ומים	4,985	4,925	60	4,735	3,162	60	-	(7)	-
מסחר ^(ח)	26,552	25,614	938	26,374	21,531	908	244	(42)	12
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	3,030	2,840	190	3,037	2,666	190	138	4	3
תחבורה ואחסנה	6,757	6,420	337	6,638	5,897	337	268	15	15
תקשורת ושרותי מחשב	6,162	5,895	267	5,871	4,128	263	255	(82)	(7)
שרותים פיננסיים	20,758	20,683	75	14,709	9,570	75	62	(151)	(12)
שרותים עסקיים ואחרים	7,720	7,628	92	7,701	5,462	92	34	40	30
שרותים ציבוריים וקהילתיים	7,781	7,755	26	7,742	6,523	26	11	(4)	17
סך הכל מסחרי	185,836	178,634	7,202	178,166	117,225	7,166	3,331	(129)	45
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	83,292	82,513	779	83,292	80,633	779	-	14	10
אנשים פרטיים - אחר	65,815	65,363	452	65,807	36,991	452	63	309	245
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	334,943	326,510	8,433	327,265	234,849	8,397	3,394	194	300
בנקים בישראל	7,048	7,048	-	3,347	2,146	-	-	2	-
ממשלת ישראל	37,243	37,243	-	262	262	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	379,234	370,801	8,433	330,874	237,257	8,397	3,394	196	300

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 237,258, 36,036, 1,764, 5,081, 99,095 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.
- (ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך 1,014 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישת הנמצאות בהליכי בניה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2015										
סיכון אשראי כולל ^(א)					חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)			הפסדי אשראי ^(ד)		
סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ^(ה)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	מזה:			
							הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	
במיליוני ש"ח										
בנין פעילות לווים בחו"ל										
ציבור-מסחרי										
חקלאות	128	126	2	127	72	2	2	2	1	(2)
כרייה וחציבה	77	77	-	38	29	-	-	-	-	-
תעשייה	8,295	7,965	330	7,041	4,638	330	98	(4)	27	(92)
בניו ונדל"ן ^(ז)	13,503	12,866	637	12,973	9,783	637	434	10	79	(230)
אספקת חשמל ומים	371	371	-	88	56	-	-	-	-	-
מסחר	7,818	7,786	32	7,729	5,123	32	31	(2)	85	(79)
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	1,577	1,549	28	1,577	1,441	28	24	(1)	-	(10)
תחבורה ואחסנה	241	155	86	223	198	86	86	(2)	9	(31)
תקשורת ושרותי מחשב	2,093	2,093	-	1,782	677	-	-	(1)	-	(1)
שרותים פיננסיים	17,027	16,935	92	2,801	1,619	92	92	45	7	(68)
שרותים עסקיים ואחרים	5,630	5,579	51	5,560	4,613	51	2	(2)	(1)	(16)
שרותים ציבוריים וקהילתיים	516	515	1	504	391	1	1	(39)	14	(19)
סך הכל מסחרי	57,276	56,017	1,259	40,443	28,640	1,259	770	6	221	(548)
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	1,176	1,126	50	1,176	1,172	50	29	-	2	(16)
אנשים פרטיים - אחר	531	509	22	522	409	22	22	-	8	(6)
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	58,983	57,652	1,331	42,141	30,221	1,331	821	6	231	(570)
בנקים בחו"ל	22,269	22,269	-	10,119	8,170	-	-	(3)	-	(1)
ממשלות בחו"ל	11,667	11,667	-	480	191	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	92,919	91,588	1,331	52,740	38,582	1,331	821	3	231	(571)
סך הכל	472,153	462,389	9,764	383,614	275,839	9,728	4,215	199	531	(4,156)

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 30,120,38,581, - , 18,049,6,169 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.

קבוצות לווים

מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

1. ליום 31 במרס 2016 אין לקבוצה חשיפת אשראי לקבוצת לווים אשר חבותם עולה על 15% מהון הבנק (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 313).
2. ליום 31 במרס 2016 אין לקבוצה חשיפת אשראי ללווים גדולים, קבוצות לווים וקבוצות לווים בנקאיות שחבותם עולה על שיעור של 10% מהון הבנק. המגבלה הרגולטורית הינה בשיעור 120% מהון הבנק.

חשיפה למדינות זרות

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסר הנכסים או מעל 20% מסר ההון לצורך חישוב יחס ההון. לפי הנמור ביניהם:

31 במרס 2016					
חשיפה מאזנית ^(N)					
חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
חשיפה מאזנית נטו	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	לממשלות ⁽²⁾	לבנקים	לאחרים
ניכוי לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות			
במיליוני ש"ח					
11,017	10,986	22,003	8,698	3,532	13,181
4,816	1,946	6,762	3,620	3,488	-
-	-	-	965	549	558
475	86	561	959	463	-
-	-	-	967	1,490	-
564	605	1,169	4,879	3,777	397
16,872	13,623	30,495	20,088	13,299	14,136
552	605	1,157	564	916	234
-	-	-	243	14	102

31 במרס 2016						
חשיפה מאזנית ^(א)				חשיפה מאזנית ^(א)		
חשיפה מאזנית מעבר לגבול תקופת פרעון						
מזה: סכום ישראלי חוץ מאזני בעייתי	סך החשיפה החוץ מאזנית	מזה: יתרת חובות פגומים	סך כל החשיפה המאזנית	סכום ישראלי מאזני בעייתי		
עד שנה	מל שנה	במיליוני ש"ח				
13,621	11,790	-	6,294	287	681	36,428
4,156	2,952	-	3,621	233	237	11,924
1,100	972	-	1,097	17	18	2,072
505	917	-	401	-	-	1,897
1,201	1,256	-	194	-	-	2,457
4,543	4,510	-	2,467	249	258	9,617
25,126	22,397	-	14,074	786	1,194	64,395
1,326	388	-	1,794	189	199	2,266
סך כל החשיפה למדינות זרות						
סך כל החשיפה למדינות LDC						
196	163	-	247	-	-	359
ה-GIIPS ⁽¹⁾						

(א) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לוה וקבוצת לוויים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לוה.

(ג) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(ד) החשיפה למדינות ה-GIIPS כוללת את המדינות: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם (המשך):

31 במרס 2015					
חשיפה מאזנית ^(א)					
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים		
לממשלות ^(ג)	לבנקים	לאחרים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית נטו
			מקומיות	מקומיות	מקומיות
במיליוני ש"ח					
המדינה					
12,422	3,858	8,614	20,082	9,966	10,116
40	4,047	4,749	7,166	2,090	5,076
-	2,142	455	-	-	-
-	741	895	990	258	732
-	2,344	1,746	-	-	-
563	4,387	5,325	1,400	678	722
13,025	17,519	21,784	29,638	12,992	16,646
206	940	815	1,270	649	621
-	59	246	-	-	-
סך כל החשיפה למדינות זרות					
סך כל החשיפה למדינות LDC					
סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ד)					

31 במרס 2015						
חשיפה מאזנית ^(א)						
חשיפה חוץ מאזנית ^{(א)(ב)}						
חשיפה מאזנית מעבר לגבול						
תקופת פרעון						
סך כל החשיפה המאזנית	סיכון אשראי מאזני בעייתי	מזה: יתרת חובות פגומים	סך החשיפה החוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	עד שנה	מעל שנה
במיליוני ש"ח						
המדינה						
35,010	838	378	6,058	-	16,106	8,788
13,912	331	304	3,219	-	4,673	4,163
2,597	11	9	1,188	-	793	1,804
2,368	-	-	518	-	1,371	265
4,090	2	2	618	-	3,120	970
10,997	421	399	1,876	-	4,811	5,464
68,974	1,603	1,092	13,477	-	30,874	21,454
2,582	350	328	1,110	-	1,673	288
305	-	-	61	-	173	132
סך כל החשיפה למדינות זרות						
סך כל החשיפה למדינות LDC						
סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ד)						

- (א) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (ג) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (ד) החשיפה למדינות ה-GIIPS כוללת את המדינות: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם (המשך):

31 בדצמבר 2015					
חשיפה מאזנית ^(א)					
חשיפה מאזנית מעבר לגבול					
חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					
חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לממשלות ^(ג) לבנקים לאחרים	במיליוני ש"ח	
המדינה					
ארצות הברית	9,652	2,577	10,748	22,020	11,310
בריטניה	39	2,942	3,022	7,015	2,143
צרפת	552	635	942	-	-
שווייץ	-	334	1,194	535	101
גרמניה	-	1,519	1,583	-	-
אחרות	389	4,001	5,218	1,272	651
סך כל החשיפה למדינות זרות	10,632	12,008	22,707	30,842	14,205
סך כל החשיפה למדינות LDC	212	943	719	1,180	647
סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ד)	97	57	408	-	-

31 בדצמבר 2015						
חשיפה מאזנית ^(א)						
חשיפה חוץ מאזנית ^{(א)(ב)}						
חשיפה מאזנית מעבר לגבול תקופת פרעון						
סך כל החשיפה המאזנית	סיכון אשראי מאזני בעייתי	מזה: יתרת חובות פגומים	סך החשיפה החוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	עד שנה	מעל שנה
המדינה						
ארצות הברית	33,687	733	299	6,153	6,941	16,036
בריטניה	10,875	247	229	3,846	1,717	4,286
צרפת	2,129	10	8	1,126	872	1,257
שווייץ	1,962	-	-	412	962	566
גרמניה	3,102	-	-	259	1,882	1,220
אחרות	10,229	294	282	3,068	2,389	7,219
סך כל החשיפה למדינות זרות	61,984	1,284	818	14,864	14,763	30,584
סך כל החשיפה למדינות LDC	2,407	210	199	2,128	521	1,353
סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ד)	562	-	-	250	222	340

- (א) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (ג) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (ד) החשיפה למדינות ה-GIIPS כוללת את המדינות: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

חלק ב' - ליום 31 במרס 2016 ולתקופות השוואה אין חשיפה מאזנית מצרפית למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

חלק ג' - סכום החשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות כפי שהוגדר על ידי בנק ישראל (מדינה אשר מקבלת סיוע כספי מ-IMF או שהתחייבויותיה מדורגות בדירוג אשראי CCC או נמוך יותר) מסתכם בסך 555 מיליון ש"ח ומתייחס ל-10 מדינות (ב-31 במרס 2015 מסתכם בסך 1,416 מיליון ש"ח והתייחס ל-13 מדינות וב-31 בדצמבר 2015 מסתכם בסך 722 מיליון ש"ח והתייחס ל-11 מדינות).

להלן החשיפה למדינות לפי דרוג האשראי של המדינות כפי הדירוג של הבנק העולמי, ליום 31 במרס 2016 במיליוני ש"ח:

מדינות OECD עם הכנסה גבוהה	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה	אחוז החשיפה מסך הכל	מזה סיכון אשראי מסחרי בעייתי
מדינות עם הכנסה גבוהה	58,613	12,173	70,786	90.2	992
מדינות עם הכנסה בינונית גבוהה	3,516	107	3,623	4.6	3
מדינות עם הכנסה בינונית נמוכה	2,196	1,456	3,652	4.7	195
מדינות עם הכנסה נמוכה	70	337	407	0.5	4
	-	1	1	0.0	-
סך הכל	64,395	14,074	78,469	100.0	1,194

הגדרת המדינות הינה בהתאם להכנסה הלאומית לנפש כדלהלן:

הכנסה גבוהה - מעל 12,736 דולר לנפש.
הכנסה בינונית-גבוהה - מ-4,126 דולר עד 12,735 דולר לנפש.
הכנסה בינונית-נמוכה - מ-1,046 דולר עד 4,125 דולר לנפש.
הכנסה נמוכה - עד 1,045 דולר לנפש.

להלן שמות המדינות העיקריות בכל אחת מהקטגוריות:

1. מדינות OECD:
ארה"ב, איטליה, אוסטרליה, אוסטריה, אירלנד, בלגיה, קנדה, צ'כיה, דנמרק, פינלנד, ישראל, הונגריה, צרפת, בריטניה, יפן, ספרד, שווייץ, לוקסמבורג, סלובניה, הולנד, שבדיה, פולין, גרמניה ודרום קוריה.
2. מדינות עם הכנסה גבוהה:
הונג קונג, מונקו, סינגפור, איי קיימן, רוסיה וקראטיה.
3. מדינות עם הכנסה בינונית גבוהה:
ברזיל, בולגריה, מקסיקו, פנמה, רומניה, דרום אפריקה, טורקיה, סין, קולומביה ופרו.
4. מדינות עם הכנסה בינונית נמוכה:
מצרים, הודו, פרגואי, פיליפינים ואוקראינה.
5. מדינות עם הכנסה נמוכה:
חלק גדול ממדינות אפריקה, האיטי ונפאל.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים מסחריים, לחברות החזקה בנקאיות, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.

החשיפה כוללת בעיקר פיקדונות בבנקים הזרים לתקופות קצרות עד שבוע ואגרות חוב בדרך כלל לתקופה של עד 5 שנים. הבנק מנהל מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם ומנתח באופן תדיר את איתנותם הפיננסית. הבנק מנהל רשימה מצומצמת של בנקים איכותיים שבהם הבנק והשלוחות בחו"ל מבצעים פיקדונות.

להלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים^(א):

ליום 31 במרס 2016			
סיכון אשראי מאזני ^(ב)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	חשיפת אשראי נוכחית	במיליוני ש"ח
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^(ד)			
14,346	2,334	16,680	AAA עד AA-
2,743	100	2,843	A+ עד A-
301	387	688	BBB+ עד BBB-
3	2	5	BB+ עד B-
33	4	37	נמוך מ: B-
252	1	253	ללא דרוג
17,678	2,828	20,506	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	סיכון אשראי בעייתי
ליום 31 בדצמבר 2015			
סיכון אשראי מאזני ^(ב)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	חשיפת אשראי נוכחית	במיליוני ש"ח
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^(ד)			
13,048	2,789	15,837	AAA עד AA-
2,323	54	2,377	A+ עד A-
440	241	681	BBB+ עד BBB-
1	2	3	BB+ עד B-
35	-	35	נמוך מ: B-
173	8	181	ללא דרוג
16,020	3,094	19,114	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	סיכון אשראי בעייתי

- (א) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.
- (ב) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים (שווי הוגן של נגזרים) והשקעות באגרות חוב כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ב-31 במרס 2016 בשווי של 495 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2015 - 597 מיליון ש"ח.
- (ג) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (ד) הבנק משתמש בדירוג של סוכנות Moody's ו-S&P בלבד לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי.

הערות:

חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (למידע נוסף ראה [ביאור 5](#)).

חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים. ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.

למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה [ביאור 11](#) בדוח הכספי.

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

להלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים בישראל:

לרביע ראשון		שיעור השינוי		
2016	2015		במיליוני ש"ח	ב-%
מכספי הבנק	2,703	3,979	(32.1)	
מכספי האוצר:				
הלוואות מכוונות	3	1	200.0	
הלוואות עומדות	2	2	-	
סך כל הלוואות חדשות	2,708	3,982	(32.0)	
הלוואות שמוחזרו	654	1,356	(51.8)	
סך כל ביצועים	3,362	5,338	(37.0)	

גילוי על הלוואות לדיור

להלן הנתונים בנוגע למאפייני הסיכון של ההלוואות לדיור ההתפתחויות בסיכוני האשראי ואופן ניהולם, לרבות התייחסות לצעדים שננקטו על ידי הבנק לצורך התמודדות עם מאפייני סיכון אלה.

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו בישראל:

יתרת תיק האשראי		שיעור גידול		
במיליוני ש"ח	ב-%			
73,919	13.0		31 בדצמבר 2014	
79,905	8.1		31 בדצמבר 2015	
79,876	-		31 במרס 2016	

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו לפי בסיסי הצמדה בישראל:

לא צמוד	שיעור מתיק האשראי	צמוד מדד	שיעור מתיק האשראי	מט"ח	שיעור מתיק האשראי	סך הכל התיק
במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח
31 בדצמבר 2014	36,727	49.7	35,447	48.0	1,745	2.3
31 בדצמבר 2015	43,938	55.0	34,511	43.2	1,456	1.8
31 במרס 2016	44,877	56.2	33,623	42.1	1,376	1.7

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור נטו, בריבית משתנה וקבועה בישראל:

סך תיק האשראי	קבועה					משתנה
	לא צמוד		צמוד	לא צמוד	צמוד	
	במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2014	7,232	11,659	29,495	23,788	1,745	73,919
31 בדצמבר 2015	12,351	12,477	31,587	22,034	1,456	79,905
31 במרס 2016	12,961	12,270	31,916	21,353	1,376	79,876

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית בישראל:

להלן התפתחות ביצועי האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משתנה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חייה הלוואה):

2016	2015	2014	
רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע ראשון
שיעור מביצוע			
באחוזים			
קבועה - צמודה	19.4	9.7	19.9
משתנה כל 5 שנים ומעלה - צמודה	13.9	15.7	13.5
משתנה עד 5 שנים - צמודה	1.2	1.3	1.5
קבועה - לא צמודה	29.0	32.8	30.5
משתנה כל 5 שנים ומעלה - לא צמודה	6.8	6.8	5.4
משתנה עד 5 שנים - לא צמודה	29.4	33.3	28.8
משתנה - מט"ח	0.3	0.4	0.4

שיעור האשראי החדש שהעמיד הבנק בהלוואות לדיור בריבית משתנה במהלך רביע ראשון של 2016 עמד על 52% לעומת 49% בשנת 2015. הנתונים מתייחסים לכל מסלולי הריבית המשתנה ומגזרי ההצמדה השונים לרבות הלוואות בהן הריבית משתנה מדי תקופה של חמש שנים ומעלה. בנטרול הלוואות (אשר הוראת המפקח מחריגה אותן מהגדרת הלוואות בריבית משתנה) שיעור האשראי לדיור בריבית משתנה שהועמד במהלך רביע ראשון של 2016 הינו 31% לעומת 30% בכל שנת 2015.

להלן יתרת תיק ההלוואות לדיור והיתרות בפיגור מעל 90 יום פיגור בישראל:

יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור	שיעור הסכום בפיגור	
			במיליוני ש"ח
31 בדצמבר 2014	800	1.1%	74,410
31 בדצמבר 2015	768	1.0%	80,402
31 במרס 2016	750	0.9%	80,369

ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2016, הכוללת את ההפרשה הקבוצתית על הלוואות לדיור (להלן: "ההפרשה הכוללת") הינה 492 מיליון ש"ח ומהווה 0.62% מיתרת האשראי לדיור, לעומת יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2015, בסך של 497 מיליון ש"ח ומהווה 0.62% מיתרת האשראי לדיור.

נתונים המתייחסים לאשראי חדש לדיור בישראל:

במהלך הרביע הראשון של 2016 הועמדו הלוואות חדשות לדיור בסך של כ-2.7 מיליארד ש"ח מכספי הבנק.

התפתחות שיעור מימון, באשראי חדש, מעל 60% בישראל:

להלן התפתחות האשראי החדש שהעמיד הבנק בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

2016	2015	2014			
רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון	ממוצע שנתי
שיעור מימון באחוזים					
15.5	18.6	18.6	18.8	19.2	18.5
13.5	14.6	17.1	18.1	16.5	14.5
0.2	0.4	0.7	1.0	2.4	0.4

התפתחות שיעור מימון, יתרת תיק האשראי בישראל:

שיעור המימון הממוצע של יתרת תיק האשראי ליום 31 במרס 2016 עומד על 47.8% לעומת 47.1% בשנת 2015.

התפתחות באשראי חדש, בו יחס ההחזר נמוך מ-2.5 בישראל:

שיעור ההלוואות שהועמדו ברביע הראשון של 2016 בהן יחס ההחזר נמוך מ-2.5 לבעלי הכנסה של 10,000 ש"ח ומטה, במועד אישור האשראי, עמד על 0.19% מסך העמדות האשראי החדשות.

חישוב זה תואם את הנחיות בנק ישראל לצורך הדווח על פי הוראה 876.

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפירעון ארוכים מ-25 שנה בישראל:

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור ברביע ראשון של 2016, בהן מועדי הפירעון על פי חוזי ההלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד בממוצע על כ-36% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת שיעור ממוצע של כ-30% במהלך שנת 2015.

התפתחויות בסיכוני אשראי

על רקע עליה בביקושים ליחידות דיור הן למטרת מגורים והן למטרת השקעה, ועל רקע מגמת עלייה במחירי הדיור בנוסף לסביבת ריבית נמוכה, גדל היקף האשראי לדיור בשנים האחרונות.

בעקבות התפתחויות אלו, ובמסגרת ניהול הסיכונים נמשכת גם בשנת 2016 ההקפדה על המגבלות הניהוליות המהודקות יותר בעיקר במאפיינים הבאים: שיעורי המימון, יכולת החזר חודשי, דירוגי אשראי בהתאם למודל הסטטיסטי הפנימי של הבנק. בהקשר זה, נבחנים גם המאפיינים של עסקות בגין דירות במסגרת תכנית "מחיר למשתכן" (ובכלל זה ההשלכות הצפויות של הוראות בנק ישראל ומשרדי האוצר והשיכון בנושא זה).

ההלוואה הממוצעת שהועמדה על ידי הבנק ברביע הראשון של 2016 היתה 578 אלפי ש"ח, לעומת 623 אלפי ש"ח בשנת 2015 ו-585 אלפי ש"ח בשנת 2014.

סיכון שוק

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הכספי לשנת 2015 (עמודים 162-175) ובדוח על הסיכונים השנתי על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים). החשיפה לסיכונים שוק מתבטאת בתוצאות העסקיות, בשווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות, בהון העצמי ובתזרימי המזומנים.

למידע נוסף ראה [דוח על הסיכונים](#) באתר האינטרנט של הבנק.

הבנק מיישם את הוראות המפקח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים השוק והנזילות של הקבוצה, במסגרתן נקבעו עקרונות יסוד לאופן ניהול הסיכונים ובקרתם, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון, הגדרת אמצעי הבקרה והכלים למדידת הסיכונים ואמצעי הבקרה והפיקוח על סיכונים אלה, תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

מדיניות ניהול סיכונים השוק

מדיניות ניהול סיכונים השוק מהווה ביטוי לאסטרטגית סיכון השוק של הקבוצה. זאת לצד הנהלים הקיימים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיתוח ובקרה אחר סיכונים השוק. המדיניות נועדה מחד לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת הסיכונים והסיכויים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים וזאת בהשוואה לרווח הצפוי מהם, ומאידך, נועדה להפחית את רמת הסיכון הנובעת מהפעילות השוטפת של הבנק, ובכלל זה לשמור על רמת נזילות גבוהה.

המדיניות מהווה כלי חשוב להגדרת תאבון הסיכון של הבנק בתחום הנוסטרו, חדרי העסקות וחשיפות השוק בכלל קבוצת לאומי. המדיניות מגדירה את הממשל התאגידי, חלוקת האחריות הארגונית ומנגנוני האסקלציה.

החשיפות לסיכונים שוק מנוהלות באופן שוטף ברמת הקבוצה. חברות הבת בחו"ל קובעות מדיניות לניהול סיכונים שוק בהלימה עם המדיניות הקבוצתית ומסגרות הסיכון שאושרו בה. המידע על מצב החשיפות בפועל בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל מהחברות בנות ומובא בחשבון בניהול הכולל של החשיפות בקבוצה.

ניהול סיכונים השוק מתבצע בשני מוקדי סיכון עיקריים - התיק הבנקאי והתיק למסחר. הגדרת התיק למסחר נגזרה מהוראות באזל והיא כוללת את תיק ניירות הערך הסחיר של הבנק ועסקות נגזרים בפעילות הסחירה. הגדרת התיק הבנקאי כוללת את העסקות אשר אינן כלולות בתיק למסחר.

הבנק מיישם את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל. ניהול סיכונים השוק בגין המחוייבות לעובדים מבוצע בחלקו במסגרת התיק הבנקאי ובחלקו הנוסף מנוהל באופן נפרד ועצמאי כחלק מניהול "נכסי התוכנית", אשר נועדו לשאת תשואה לאורך זמן, במטרה לשרת את ערך ההתחייבות. המחויבות האקטוארית לעובדים בעלת מח"מ ארוך ומושפעת באופן משמעותי משינויים בריבית ההיוון. השפעת שינויים אלה על הון הבנק גבוהה. מנגד, ההשקעה ב"נכסי התוכנית" נועדה לשרת חלק ממחוייבות זו, והיא מבוצעת באמצעות השקעה בנכסים מגוונים ומפוזרים כדוגמת מניות ונכסי חוב. ההשקעה כפופה למגבלות רגולטוריות ומגבלות הנקבעות על ידי הקופות.

למידע נוסף בנוגע לפעילות לפי תיקים ראה [דוח על הסיכונים](#) באתר האינטרנט של הבנק.

א. החשיפה בריבית

סיכון הריבית הינו הסיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי ריבית חסרת סיכון אשראי במטבעות השונים, בשל הפערים בין מועדי שינוי הריבית או הפירעון של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה, כמוקדם מביניהם.

מדיניות החשיפות בריבית הנה להגביל את מידת ההשפעה של שינויים אפשריים בריבית על השחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי¹ ושל הרווח המימוני לשנה הקרובה. החשיפה של הרווח לריבית מושפעת מהפעילות בעסקות נגזרים ותיק ני"ע למסחר.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. על פי ניסיון העבר, הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש כהתחייבות לזמן ארוך. כמו כן, קיימות הנחות בהתייחס לפרעונות המוקדמים במשכנתאות. להערכות אלו חשיבות גדולה בניהול סיכוני הריבית, גם בשל הגידול המשמעותי ביתרות בשנים האחרונות.

מדידת החשיפה לשינויים בריבית מבוצעת הן לעליה והן לירידת ריבית בכלל מגזר הצמדה. מדידה זו נועדה לבחון את רגישות מבנה הנכסים וההתחייבויות הקיים לשינויי ריבית, ולכן החישוב המבוצע נעשה מבלי לשנות את מבנה הנכסים וההתחייבויות. במידה והריבית תהיה שלילית באופן מובהק המבנה של הנכסים וההתחייבויות ישתנה בהכרח.

עם יישום תקן זכויות עובדים, והיוון המחויבות האקטוארית לעובדים לפי ריביות שוק, גדלה רגישות הון הבנק לשינויים בריבית. במטרה לצמצם את התנודתיות בהון. לאומי מגדר חלק מחשיפה זו. בנוסף, במהלך חודש אפריל 2016 אושרו בדירקטוריון מגבלות חשיפה לריבית, אשר מביאות לידי ביטוי את ההשלכות של יישום תקן זכויות עובדים, תוך מתן דגש לרגישות יחס הלימות ההון לריבית.

---

¹ השווי הכלכלי של ההון מוגדר כהפרש בין הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות. בחישוב הערך הנוכחי מנכים את התזרימים בעקום התשואה חסר סיכון אשראי ואת התזרימים המט"חיים בלייבור.

להלן תמצית החשיפות לשינויים בלתי צפויים בריבית ברמת הקבוצה (לפני מס ובמיליוני ש"ח)* השינוי הפוטנציאלי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש:

תרחיש	ליום 31 במרס 2016			ליום 31 במרס 2015			ליום 31 בדצמבר 2015		
	עליה ב-1%	ירידה ב-1%	שינוי של 0.1%	עליה ב-1%	ירידה ב-1%	שינוי של 0.1%	עליה ב-1%	ירידה ב-1%	שינוי של 0.1%
במט"י									
תיק בנקאי	(460)	591	(51)	(424)	437	(42)	(641)	708	(67)
תיק למסחר	(56)	45	(6)	(121)	125	(12)	(87)	111	(7)
במט"ח									
תיק בנקאי	45	(90)	5	4	(94)	-	(32)	(74)	(3)
תיק למסחר	(79)	(18)	(2)	(46)	36	(5)	7	(33)	2

השחיקה הפוטנציאלית ברווח השנתי			
ליום 31 במרס 2016		ליום 31 במרס 2015	ליום 31 בדצמבר 2015
בפועל			
סך הכל	501	62	379

* היקף החשיפה מתעלם מקיומה של רצפת ריבית בשיעור של 0% על הפיקדונות. ככל שהריבית ממשיכה לרדת ומתקרבת לאפס, הפגיעה בברווז הפיננסי גבוהה יותר שכן כל הורדת ריבית על ידי בנק ישראל מתבטאת רק בהורדת הריבית על האשראי ולכן בהקטנת מרווחים ושחיקת רווחיות הבנק.

להלן חשיפת ההון לעליה/ירידה מידית בריבית (לפני השפעת המס):

חשיפה במט"י			חשיפה במט"ח		
ליום 31 במרס 2016					
לעליה של 1%	לירידה של 1%	שינוי של 0.1%	לעליה של 1%	לירידה של 1%	שינוי של 0.1%
868	(1,218)	104	(445)	320	(39)
חשיפת ההון לעליה/ירידה מידית בריבית*					
ליום 31 בדצמבר 2015					
לעליה של 1%	לירידה של 1%	שינוי של 0.1%	לעליה של 1%	לירידה של 1%	שינוי של 0.1%
1,472	(1,895)	145	(292)	182	(25)
חשיפת ההון לעליה/ירידה מידית בריבית*					

* מדידה זו כוללת את החשיפה לשינוי מיידי בריבית של תיקי הנוסטרו המשוערכים לפי שווי שוק והמחויבות האקטוארית לעובדים. מדידה זו אינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים בריבית אשר נאמדת ב-31 במרס 2016 בירידה בשווי הנכסים של כ-100 מיליון ש"ח (ב-31 בדצמבר 2015 בכ-120 מיליון ש"ח) בתרחיש עליה של 1% בריבית. כמו כן, המדידה אינה כוללת את ההשפעות של הוראות המעבר של תקן זכויות עובדים, לפיהן מחושב יחס הלימות ההון.

למידע נוסף ראה [דוח על הסיכונים](#) באתר האינטרנט של הבנק.

רגישות השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות לריבית

להלן השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לפני השפעת השינויים בריבית:

31 במרס 2016						
מטבע ישראלי			מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי צמוד מט"ח			
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
נכסים פיננסיים	262,457	51,807	67,221	8,239	9,312	399,036
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	276,002	7,255	204,098	54,114	25,567	567,036
התחייבויות פיננסיות ^(א)	215,246	62,121	86,736	13,462	9,254	386,819
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	298,419	8,363	185,357	49,606	26,376	568,121
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	24,794	(11,422)	(774)	(715)	(751)	11,132
31 במרס 2015						
מטבע ישראלי			מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי צמוד מט"ח			
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
נכסים פיננסיים	225,938	54,617	68,019	7,115	9,754	365,443
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	322,340	7,810	207,739	61,911	39,417	639,217
התחייבויות פיננסיות	191,732	46,390	82,286	14,958	9,029	344,395
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	339,800	9,423	194,033	54,153	40,576	637,985
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	16,746	6,614	(561)	(85)	(434)	22,280
31 בדצמבר 2015						
מטבע ישראלי			מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי צמוד מט"ח			
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
נכסים פיננסיים	257,444	52,070	64,294	7,598	9,709	391,115
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	258,434	7,256	193,030	57,823	24,915	541,458
התחייבויות פיננסיות ^(א)	211,447	59,362	87,666	13,889	9,199	381,563
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	283,626	8,796	170,470	52,076	26,125	541,093
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	20,805	(8,832)	(812)	(544)	(700)	9,917

(א) כולל שווי הוגן של ההתחייבויות האקטואריות לעובדים ואינו כולל את שווי נכסי התוכנית.

השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על שווי הוגן* נטו של מכשירים פיננסיים:

31 במרס 2016							
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(א)							
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי							
מטבע ישראלי							
לא צמוד	צמוד מדד	דולר ^(ב)	אירו	אחרים	סך הכל	סך הכל	במיליוני ש"ח באחוזים
גידול מיידי מקביל של 1%							
23,555	(9,613)	(1,284)	(744)	(748)	34	0.31	
גידול מיידי מקביל של 0.1%							
24,660	(11,218)	(820)	(718)	(751)	21	0.19	
קיטון מיידי מקביל של 1%							
26,228	(13,686)	(395)	(685)	(754)	(424)	(3.81)	

31 במרס 2015							
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית							
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי							
מטבע ישראלי							
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	סך הכל	סך הכל	במיליוני ש"ח באחוזים
גידול מיידי מקביל של 1%							
15,816	6,403	(626)	(91)	(445)	(1,223)	(5.49)	
גידול מיידי מקביל של 0.1%							
16,653	6,593	(568)	(86)	(435)	(123)	(0.55)	
קיטון מיידי מקביל של 1%							
17,769	6,884	(483)	(77)	(423)	1,390	6.24	

31 בדצמבר 2015							
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(א)							
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי							
מטבע ישראלי							
לא צמוד	צמוד מדד	דולר ^(ב)	אירו	אחרים	סך הכל	סך הכל	במיליוני ש"ח באחוזים
גידול מיידי מקביל של 1%							
19,963	(7,086)	(1,079)	(550)	(692)	639	6.44	
גידול מיידי מקביל של 0.1%							
20,721	(8,657)	(839)	(545)	(699)	64	0.65	
קיטון מיידי מקביל של 1%							
21,643	(11,061)	(675)	(537)	(708)	(1,255)	(12.66)	

- (א) מדידה זו כוללת את החשיפה לשינוי מיידי בריבית של תיקי הנוסטרו המשוערכים לפי שווי שוק והמחויבות האקטואריות לעובדים. מדידה זו אינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים בריבית אשר נאמדת ב-31 במרס 2016 בירידה בשווי הנכסים של כ-100 מיליון ש"ח (ב-31 בדצמבר 2015 כ-120 מיליון ש"ח) בתרחיש עליה של 1% בריבית. כמו כן, המדידה אינה כוללת את ההשפעות של הוראות המעבר של תקן זכויות עובדים, לפיהן מחושב יחס הלימות ההון.
- (ב) מזה: השפעת נכסים פיננסיים מורכבים: גידול מיידי מקביל של 1% - (209) מיליון ש"ח (ב-31 בדצמבר 2015 - (250) מיליון ש"ח), קיטון מיידי מקביל של 1% - 86 מיליון ש"ח (ב-31 בדצמבר 2015 - 144 מיליון ש"ח).

* לא כולל אומדן שווי הכנסות בגין עמלת פירעון מוקדם.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

31 במרס 2016						
מכל עד דרישה עד חודש	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים
מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים	מכל עד חודש עד חודשים
במיליוני ש"ח						
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
נכסים פיננסיים ^(א)	186,237	11,849	25,310	13,888	10,240	9,117
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	47,057	96,804	44,142	35,100	24,690	22,386
אופציות (במונחי נכס הבסיס) ^(ג)	719	712	1,826	1,243	775	9
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	-	-	-	-
סך הכל שווי הוגן	234,013	109,365	71,278	50,231	35,705	31,512
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
התחייבויות פיננסיות ^(א)	169,792	5,001	5,025	22,515	10,532	2,299
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	55,129	92,165	65,180	34,614	24,053	21,800
אופציות (במונחי נכס הבסיס) ^(ג)	1,657	1,109	1,795	251	3	7
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	31	-	-	-
סך הכל שווי הוגן	226,578	98,275	72,031	57,380	34,588	24,106
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	7,435	11,090	(753)	(7,149)	1,117	7,406
החשיפה המצטברת במגזר	7,435	18,525	17,772	10,623	11,740	19,146
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
נכסים פיננסיים ^(א)	2,132	2,548	12,196	15,248	10,139	5,809
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	208	74	1,811	2,619	859	1,636
אופציות (במונחי נכס הבסיס) ^(ג)	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	-	-	-	-
סך הכל שווי הוגן	2,340	2,622	14,007	17,867	10,998	7,445
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
התחייבויות פיננסיות ^(א)	1,631	3,273	9,519	13,074	10,628	6,812
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	223	330	2,001	2,844	1,087	1,640
אופציות (במונחי נכס הבסיס) ^(ג)	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	115	-	-	-
סך הכל שווי הוגן	1,854	3,603	11,635	15,918	11,715	8,452
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	486	(981)	2,372	1,949	(717)	(1,007)
החשיפה המצטברת במגזר	486	(495)	1,877	3,826	3,109	2,102

הערות:

- (א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים. בטור "ללא תקופת פרעון" מוצגות היתרות המאזניות שאינן מהוונות, כולל יתרות שזמן פרעונן עבר בסך 767 מיליון ש"ח.
- (ב) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (ג) המח"מ נמוך מ-0.05 שנים.

ליום 31 במרס 2015					ליום 31 בדצמבר 2015				
מעל עשרים שנה	ללא תקופת פירעון	סך הכל שווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	משך ממוצע אפקטיבי ^(ב)	סך הכל שווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	משך ממוצע אפקטיבי ^(ב)	סך הכל שווי הוגן	שיעור תשואה פנימי
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים
2,232	445	262,457	2.78	0.97	225,938	2.91	0.66	257,444	2.87
51	-	270,676	-	1.40	311,875	-	1.42	252,647	-
-	-	5,326	-	-	10,465	-	-	5,787	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2,283	445	538,459	2.78	1.18	548,278	2.91	1.08	515,878	2.87
-	10	215,246	1.18	0.55	191,732	0.66	0.27	211,447	0.93
26	-	293,517	-	1.35	330,653	-	1.38	279,269	-
-	-	4,871	-	-	9,118	-	-	4,328	-
-	-	31	-	0.50	29	-	0.50	29	-
26	10	513,665	1.18	1.00	531,532	0.66	0.95	495,073	0.93
2,257									
24,359									
1,230	96	51,807	2.09	3.56	54,617	1.90	2.99	52,070	2.00
-	-	7,255	-	3.00	7,810	-	3.13	7,256	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,230	96	59,062	2.09	3.49	62,427	1.90	3.01	59,326	2.00
-	-	45,953	0.76	2.90	46,390	0.29	3.21	43,990	0.67
-	-	8,248	-	2.94	9,317	-	3.41	8,671	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	115	-	-	106	-	-	125	-
-	-	54,316	0.76	2.90	55,813	0.29	3.23	52,786	0.67
1,230									
4,650									

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

31 במרס 2016						
מטל חודש ועד שלושה חודשים	מטל שלושה חודשים עד שנה	מטל שלוש שנים עד חמש שנים	מטל שלוש שנים עד חמש שנים	מטל שלוש שנים עד חמש שנים	מטל שלוש שנים עד חמש שנים	מטל שלוש שנים עד חמש שנים
במיליוני ש"ח						
מטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ ^(ה)						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
40,208	18,345	6,955	5,764	5,955	6,289	652
נכסים פיננסיים ^(א)						
3,552	1,300	1,060	2,008	1,174	1,035	523
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
84,060	77,192	65,390	21,245	12,689	12,371	497
אופציות (במונחי נכס הבסיס) ^(ד)						
(118)	2,416	3,690	3,345	640	(4)	276
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
-	-	-	-	-	-	-
124,150	97,953	76,035	30,354	19,284	18,656	1,425
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
75,587	11,557	17,453	3,403	914	83	52
התחייבויות פיננסיות ^(א)						
66,981	73,468	58,057	21,453	14,674	15,419	578
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
(1,358)	2,118	3,415	4,476	1,367	12	445
אופציות (במונחי נכס הבסיס) ^(ד)						
-	-	6	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
-	-	-	-	-	-	-
141,210	87,143	78,931	29,332	16,955	15,514	1,075
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
(17,060)	10,810	(2,896)	1,022	2,329	3,142	350
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר						
(17,060)	(6,250)	(9,146)	(8,124)	(5,795)	(2,653)	(2,303)
החשיפה המצטברת במגזר						
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
228,577	32,742	44,461	34,900	26,334	21,215	6,200
נכסים פיננסיים ^{(א)(ג)}						
131,325	174,070	111,343	58,964	38,238	36,393	991
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
601	3,128	5,516	4,588	1,415	5	318
אופציות (במונחי נכס הבסיס) ^(ד)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
-	-	-	-	-	-	-
360,503	209,940	161,320	98,452	65,987	57,613	7,509
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
247,010	19,831	31,997	38,992	22,074	9,194	1,140
התחייבויות פיננסיות ^{(א)(ג)}						
122,333	165,963	125,238	58,911	39,814	38,859	1,251
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
299	3,227	5,210	4,727	1,370	19	494
אופציות (במונחי נכס הבסיס) ^(ד)						
-	-	152	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
-	-	-	-	-	-	-
369,642	189,021	162,597	102,630	63,258	48,072	2,885
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
(9,139)	20,919	(1,277)	(4,178)	2,729	9,541	4,624
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר						
(9,139)	11,780	10,503	6,325	9,054	18,595	23,219
החשיפה המצטברת במגזר						
בנוסף, חשיפה לריבית בגין התחייבויות לזכויות עובדים, ברוטו - פנסיה ופיצויים						
47	95	427	1,173	1,268	3,386	5,327

הערות:

- (א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים. בטור "ללא תקופת פרעון" מוצגות היתרות המאזניות שאינן מהוונות, כולל יתרות שזמן פרעון עבר בסך 767 מיליון ש"ח.
- (ב) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (ג) כולל פריטים לא כספיים המוצגים בטור "ללא תקופת פרעון".
- (ד) המח"מ נמוך מ-0.05 שנים.
- (ה) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

ליום 31 במרס 2015					ליום 31 בדצמבר 2015					
מעל עשרים שנה	ללא תקופת פירעון	סך הכול שווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	משך חייה ממוצע אפקטיבי ^(ב)	סך הכול שווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	משך חייה ממוצע אפקטיבי ^(ב)	סך הכול שווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	משך חייה ממוצע אפקטיבי ^(ב)
באחוזים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	באחוזים	בשנים	באחוזים	באחוזים	בשנים
371	233	84,772	1.64	1.27	84,888	2.58	0.97	81,601	1.81	1.32
2	-	10,654	2.83	2.44				10,317	2.71	2.62
90	-	273,534	-	0.96	294,017	-	0.86	266,812	-	1.00
-	-	10,245	-	-	15,050	-	-	8,956	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
461	233	368,551	1.64	1.01	393,955	2.58	0.85	357,369	1.81	1.05
1	26	109,076	0.99	0.27	106,273	0.79	0.30	110,362	0.99	0.28
228	-	250,858	-	1.16	272,835	-	1.00	238,694	-	1.30
-	-	10,475	-	-	15,913	-	-	9,963	-	-
-	-	6	-	0.50	14	-	0.50	14	-	0.50
229	26	370,415	0.99	0.87	395,035	0.79	0.77	359,033	0.99	0.95
232										
(2,071)										
3,833	4,117	402,379	2.33	1.37	370,567	2.44	1.08	395,236	2.31	1.17
141	1,509	552,974	-	1.20	614,927	-	1.17	527,633	-	1.24
-	-	15,571	-	-	25,515	-	-	14,743	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3,974	5,626	970,924	2.33	1.25	1,011,009	2.44	1.11	937,612	2.31	1.19
1	816	371,055	0.96	0.76	345,032	0.44	0.67	366,647	0.80	0.69
254	1,422	554,045	-	1.29	614,666	-	1.24	527,933	-	1.36
-	-	15,346	-	-	25,031	-	-	14,291	-	-
-	185	337	-	0.07	324	-	0.07	347	-	0.08
255	2,423	940,783	0.96	1.06	985,053	0.44	1.01	909,218	0.80	1.06
3,719										
26,938										
4,821	-	16,544	2.31	15.98				15,764	2.63	15.76

הערות כלליות:

1. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של תזרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי שמנכה אותם לשווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי.
לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [כ"אור 15.א](#).
2. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
3. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
4. השפעת עסקאות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות, לפי העניין.
5. בחישוב מח"מ הנכסים וההתחייבויות במגזר הצמוד למדד נלקח בחשבון אומדן לגבי פרעונות מוקדמים ומשיכות בנקודות היציאה בתוכניות החיסכון, בהתאם למודל האומד את הפרעונות המוקדמים הצפויים על סמך התנהגות החוסכים. מח"מ סך הנכסים על פי התזרים מקורי של תוכניות החיסכון גבוה יותר ומגיע ל-3.75 שנים, מח"מ סך ההתחייבויות מגיע ל-2.93 שנים, ופער שיעור התשואה הפנימי (להלן - שת"פ), מסתכם ב-1.04% השינוי בשווי ההוגן בסך הנכסים הינו קיטון של 38 מיליון ש"ח ובסך ההתחייבויות גידול של 20 מיליון ש"ח.
6. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

להלן משך החיים הממוצע של הנכסים והתחייבויות ליום:

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 במרס 2016		
מט"ח וצמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	מט"ח וצמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד
משך חיים ממוצע (מח"מ) בשנים:					
1.05	3.26	1.06	1.01	3.49	1.18
0.95	3.03	0.94	0.87	2.90	1.00
0.10	0.23	0.12	0.14	0.59	0.18
0.82	1.33	1.94	0.65	1.33	1.60

(א) כולל עסקאות עתידיות ואופציות, ובהסתמכות על נתוני השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

בחישוב מח"מ ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד נלקח בחשבון אומדן לגבי פרעונות מוקדמים ומשיכות בנקודות היציאה בתוכניות החיסכון, בהתאם למודל האומדן את הפרעונות המוקדמים הצפויים על סמך התנהגות החוסכים. מח"מ סך ההתחייבויות על פי התזרים המקורי של תוכניות החיסכון גבוה יותר ומגיע ל-2.93 שנים, ופער שיעור התשואה הפנימי (להלן - שת"פ), מסתכם ב-1.04%.

בנתונים המוצגים לעיל מובאים בחשבון פרעונות מוקדמים במשכנתאות. מח"מ הנכסים לסוף התקופה המדווחת על פי התזרים המקורי שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים גבוה יותר ומגיע ל-3.75 שנים, ופער השת"פ מסתכם בכ-1.04%.

בחישוב לשינויים בשיעורי הריבית מוצגות יתרות העו"ש לפי הוראות בנק ישראל בפיקדונות עם דרישה עד חודש. לעומת זאת, לצורך החשיפה לריבית, נפרס שיעור מסוים מיתרות העו"ש בשקלים ובמט"ח לתקופות פרעון של עד עשר שנים. זאת בהתאם למודל התנהגות שהנחות הבסיס שלו מתעדכנות באופן שוטף. בהתחשב בהנחות אלה, מח"מ ההתחייבויות הינו גבוה יותר ומגיע בשקלים לא צמודים ל-1.18 שנים ובמט"ח ל-0.92 שנים, וההפרש בשת"פ מגיע ל-1.70% ול-0.59% בהתאמה.

ב. סיכון בסיס/שער חליפין

על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שהשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד, מוגדרת כחשיפת בסיס. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה. ההון החשוף ברמת הבנק, כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות, למעט ההשקעות בחברות בנות בחו"ל, אשר ממונות ממקורות במטבע חוץ ולכן אינן מנוכות מההון. ברמת הקבוצה, ההון החשוף כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות כלולות. מגבלות חשיפת הבסיס שמאפשרות על ידי הדירקטוריון, נקבעות על פי שיקולי תשואה צפויה וסיכון, ומחולקות בין חדרי המסחר, ALM וחברות הבנות.

פרק זה נכתב בפרוט [בדוח הכספי לשנת 2015 \(עמודים 173-174\)](#) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח השנתי.

להלן החשיפה הכלכלית בפועל ברמת הקבוצה, ובהשוואה למגבלות שקבע הדירקטוריון. הנתונים מוצגים
במונחים של אחוז מההון החשוף:

המצב בפועל		
31 במרס	31 בדצמבר	
2016	2015	2015
באחוזים		
לא צמוד	(6.3)	(22.4)
צמוד מדד*	7.1	21.9
מטבע חוץ	(0.8)	0.5

* החשיפה אינה מביאה בחשבון את השפעת רצפות מדד על ההון המושקע במגזר.

במהלך הרביעי הראשון של שנת 2016 שיעור ההון המושקע בממוצע על פני השנה במגזר הצמוד למדד היה כ-12%, שיעור זה נע במהלך השנה בין עודף של 7% ל-23% מההון החשוף. למגזר המט"ח נותב הון בשיעור נמוך יחסית ולכן ההשפעה של שינוי בשערי חליפין על הרווח אינה מהותית.

במהלך הרביעי הראשון של שנת 2016, עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

סיכון הנזילות

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הכספי לשנת 2015 (עמודים 176-182) ובדוח על הסיכונים השנתי על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי. מדיניות ניהול סיכון הנזילות מהווה חלק אינטגרלי מהניהול העסקי האסטרטגי של קבוצת לאומי והיא הותאמה לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 342 לניהול סיכון הנזילות ודרישות הוראה 221 "יחס כיסוי נזילות", המאמצת את המלצות ועדת באזל 3, לחישוב יחס מזערי לנזילות LCR (Liquidity Coverage Ratio), תוך ביצוע התאמות למשק הישראלי. על פי דרישות ההוראה, יחס ה-LCR לא יפחת מרמה מזערית של 60% עד לסוף 2015, 80% בשנת 2016 ו-100% החל משנת 2017.

לאומי המשיך לשמור על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמט"ח אשר תאפשר לו לעמוד בכל צורכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון, ובאמצעות מדיניות גיוס של מקורות יציבים ומגוונים ולטווחי זמן שונים בדגש על גיוס פיקדונות מקמעונאים וכן גיוס של אג"ח לתקופות ארוכות.

יחס כיסוי הנזילות של התאגיד הבנקאי חושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות ויחס כיסוי הנזילות המאוחד חושב על בסיס ממוצע תצפיות חודשיות לתקופה.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	
2016	
באחוזים	
א. בנתוני המאוחד	
יחס כיסוי הנזילות	125
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	80
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי	
יחס כיסוי הנזילות	124
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	80

למידע נוסף בנוגע לסיכון הנזילות ראה [דוח על הסיכונים](#) באתר האינטרנט של הבנק של הבנק [וביזור 29](#).

מצב ההצמדה

להלן תמצית מצב מאזני ההצמדה, כפי שעולה מביאור 14 לדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 במרס 2016		
מטבע חוץ ^(ב)	צמוד מדד	לא צמוד	מטבע חוץ ^(ב)	צמוד מדד	לא צמוד
115,182	51,672	271,308	112,778	51,913	277,488
117,558	52,305	245,875	115,100	55,982	247,941
(2,376) ^(ג)	(633)	25,433	(2,322) ^(ג)	(4,069)	29,547

(א) כולל עסקות עתידיות ואופציות.

(ב) כולל צמוד מטבע חוץ.

(ג) עודף ההתחייבויות במט"ח נובע בעיקר מעסקת חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בשלוחות הבנק בחו"ל, השקעה במניות וקרנות המסווגות כפריט לא כספי וכן בגין חיסוי הכנסות עתידיות במטבע חוץ.

לצורך הניהול והדיווח השוטף מבוצעים שינויים מסוימים המביאים בחשבון את הגישה הכלכלית של הבנק לסיכוני בסיס, בשונה מהגישה החשבונאית. החשיפה בבסיס המחושבת על פי הגישה הכלכלית מפורטת בפרק ["חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם"](#).

מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק ממשיך להצביע על נזילות גבוהה. זאת, כתוצאה ממדיניות מכוונת לגיוס מקורות יציבים ומגוונים, תוך דגש על גיוס מקורות ממספר רב של לקוחות, מגזרי לקוחות שונים, לטווחי זמן שונים ובמטבעות שונים.

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו באמצעות מדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל רגולטורי וכן מודלים פנימיים שפותחו בלאומי בהתאם להוראת בנק ישראל, ובהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם.

היקף יתרות לאומי בבנק ישראל לסוף מרס 2016 עמד על כ-41 מיליארד ש"ח, לעומת כ-47 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2015.

כמו כן, לבנק תיק ניירות ערך בהיקף של כ-73 מיליארד ש"ח המושקע בעיקר באגרות חוב ממשלת ישראל ואגרות חוב של ממשלות זרות. זאת בהשוואה ליתרה בסך כ-64 מיליארד ש"ח ב-31 דצמבר 2015.

יתרת הנכסים הנזילים מהווה כ-30.0% מהנכסים הפיננסיים של הבנק, עלייה של כ-0.2% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2015.

סיכונים תפעוליים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הכספי לשנת 2015 (עמודים 183-186) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח השנתי.

קבוצת לאומי פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות ולפיכך חשופה לסיכונים תפעוליים, הכוללים בין היתר סיכוני מעילות והונאות, סיכוני טכנולוגיית המידע, המשכיות עסקית ואבטחת מידע וסייבר.

ניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצת לאומי מתבצע בראייה מערכתית על ידי שלושת קווי ההגנה. ניהול הסיכונים התפעוליים מושתת על תהליך פרו-אקטיבי של זיהוי, הערכה, מדידה, ניטור, דיווח ובקרה/הפחתה של הסיכונים המהותיים שמבוצע בכל החטיבות בבנק.

מוקד סיכון במכלול הסיכונים התפעוליים הינו סיכוני טכנולוגית המידע. הבנק הינו בנק מתקדם ומוביל בחדשנות הטכנולוגית במטרה ליצור שירותים מתקדמים ללקוחותיו. לצד ההזדמנויות העסקיות הנוצרות עם ההתקדמות הטכנולוגית, עולה רמת החשיפה לסיכוני אבטחת מידע ולכשל מערכות, אשר עלולים לחשוף את הבנק לפגיעה בפעילות העסקית ולפגיעה במוניטין.

לאומי מקפיד על שמירת איכותן ותפקודן התקין של מערכות המידע והמחשוב ומשקיע בכך משאבים רבים לרבות בניהול מערך אבטחת מידע הולם. ניהול סיכוני אבטחת מידע בלאומי מתבצע בהתבסס על מדיניות מוסדרת למיפוי וניהול סיכונים, יישום בקורות וגידור הסיכונים.

בנק לאומי כארגון פיננסי מוביל, מהווה מטרה אטרקטיבית לתוקפים שונים. מערכות המחשוב, רשתות התקשורת ומכשירי לקוחותינו הותקפו, וסביר שימשיכו להיות תחת התקפות סייבר, וירוסים ותוכנות זדוניות, התקפות דיוג (Phishing) וחשיפות נוספות שמטרתן פגיעה בשירות, גניבה או פגיעה בנתונים.

בלאומי פועלים מוקדים לניטור פעילות חריגה ומתקפות סייבר. לאומי מתמיד בשיפור יכולות ההתגוננות מפני איומי הסייבר.

סיכוני ציות

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הכספי לשנת 2015 (עמודים 187-189) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח השנתי.

א. ציות, איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

מורכבותה והתפתחותה של הפעילות הבנקאית, מחייבת את הבנק להקפדה יתרה על קיום מכלול החובות שחלות על התאגיד הבנקאי, בקשריו עם לקוחותיו, מכוח חקיקה ראשית, תקנות, צווים, היתרים והוראות בנק ישראל.

לצורך ניהול אפקטיבי של הנושא, הוקם בלאומי מערך ציות ואכיפה שבראשו עומד קצין הציות הראשי ובכפופות ליועץ המשפטי הראשי.

קצין ציות ראשי (Chief Compliance Officer) אחראי למילוי החובות לפי הוראות החקיקה לרבות בנושאי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, ממונה על האכיפה בתחום דיני ניירות ערך וכן ה - Responsible Officer בתחום ה-FATCA, כפי שיפורט להלן.

ממשל ניהול הסיכונים מבוסס על שלושה קווי הגנה, כאשר מערך ציות ואכיפה נכלל בקו ההגנה השני ותפקידו המרכזי הוא אחריות לניהול ובקרת הסיכון, ללא תלות בפעילויות הנבדקות על ידו. דהיינו, המערך הינו עוגן מקצועי מוביל ומנחה בניהול סיכוני הציות, פועל להטמעת תרבות ציות נאותה, קובע קווים מנחים (כגון: מסמכי מדיניות ומתודולוגיית הערכת סיכון, נהלי עבודה רוחביים, תהליכי עבודה, חומרי הטמעה, דרישות מיכניות רוחביות) לפעילות הבנק והקבוצה ואחראי על הצפת סיכוני ציות משמעותיים להנהלה ולדירקטוריון.

פעילות מערך הציות מבוצעת באמצעות צוות מקצועי בעל ידע והבנה מעמיקה בתחומי הציות ומבוססת על תהליכי עבודה, בקרה ומערכות ממוכנות.

תוכנית העבודה הרב שנתית של מערך הציות הינה תוכנית מוכוונת סיכון, ומטרתה לבחון את אפקטיביות ניהול סיכון הציות.

קצין הציות הראשי של בנק לאומי לישראל ממלא גם תפקיד של קצין הציות הראשי בקבוצה. לאור האמור, סיכוני הציות מנוהלים על ידי כל אחת מהחברות בקבוצה באופן עצמאי, תוך פיקוח והנחיה מקצועית בראיה קבוצתית.

ב. אכיפה פנימית של דיני ניירות ערך

תכנית האכיפה הפנימית של דיני ניירות ערך שגיבש הבנק מתבססת על חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 ועל אמות המידה להכרה בתכנית אכיפה יעילה שפרסמה הרשות לניירות ערך.

התוכנית אושרה על ידי דירקטוריון הבנק, לאחר שתוקפה על ידי מומחה חיצוני ולאחר שנהלי האכיפה המרכזיים נסקרו על ידו.

במרס 2010 תוקן בארה"ב ה-Internal Revenue Code באופן שמחיל משטר דיווח שמטרתו לחייב מוסדות פיננסיים זרים (FFI) להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים על ידי לקוחות אמריקאיים.

על מנת לוודא ציות של קבוצת לאומי ויחידים בה, להוראות חקיקת FATCA כפי שאומצו על ידי מדינת ישראל בהסכם בין מדינתי, ועל פי הסכם ספציפי בין קבוצת לאומי ובין משרד המשפטים האמריקאי, פועל הבנק במספר נדבכים שעיקרם: מינוי קצין הציות כממונה לנושא (Responsible Officer), אימוץ מדיניות ונהלי עבודה מתאימים, פיתוח כלים ממוכנים תומכים בתהליכי העבודה, גיבוש מנגנוני הדרכה והטמעה, בדיקה, בקרה ותפעול הנדרשים למילוי ההנחיות והנחיית החברות הבנות הרלוונטיות בקבוצה.

סיכונים משפטיים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הכספי לשנת 2015 (עמודים 189-190) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח השנתי.

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הבנק והחברות המאוחדות ללקוחותיהם. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. לא ניתן לצפות מראש את כל סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם שירותי הבנק והחברות המאוחדות, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטורים והנחיות של המפקח על הבנקים. ההתקשרויות עם הלקוחות הינן, בחלקן, התקשרויות הנמשכות לאורך שנים רבות, במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. הבנק והחברות המאוחדות פועלים באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומשפטית מוגברת.

בנוסף קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד הבנק והחברות המאוחדות מוגשות מעת לעת תלונות למפקח על הבנקים, שעלולות בנסיבות מסוימות להביא לנקיטת הליכים משפטיים נגד הבנק. לעת הזו, לא ניתן להעריך האם קיימת חשיפה בגין תלונות אלו ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רוחבית של הפיקוח בעניין תלונות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות או אחרות כתוצאה מהליכים שכאלו, וכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלונות כנ"ל. לפיכך, לא נכללה הפרשה בגין החשיפה האמורה.

מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט בכאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2015.

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים וניסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

הנושאים החשבונאיים הקריטיים העיקריים שצוינו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2015 הם כדלהלן: הפרשה להפסדי אשראי וסווג חובות בעייתיים, מכשירים נגזרים, ניירות ערך, התחייבויות לזכויות עובדים, התחייבויות בגין תביעות משפטיות, בניינים וציוד, מיסים על ההכנסה ומיסים נדחים.

התחייבויות לזכויות עובדים

הסכומים של ההתחייבויות לפנסיה ולמענק יובל מחושבים על פי מודלים אקטואריים. חישוב ההתחייבות האקטוארית של הבנק נעשה על פי שיעור היוון שמבוסס על תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח בינלאומי אשר נקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות לפרעון, על אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון לאותן תקופות לפרעון על אגרות חוב של ממשלת ארה"ב.

כמו כן החישובים האקטואריים לוקחים בחשבון את תחזית עליית השכר הריאלית על סמך ניסיון העבר שמשתנה בהתאם לגיל העובד.

המודלים האקטואריים כוללים הנחות לגבי: תוחלת חיים, שיעורי נכות, שיעורי עזיבה, שיעורי עזיבה עם תנאים מועדפים, שיעור ניצול זכויות הפנסיה ושיעור משיכת כספי פיצויים ותגמולים וכד'. על אף שהפרמטרים נקבעו בזירות ובמקצועיות ראוייה, שינוי בכל אחד מהפרמטרים האקטואריים או בכמה מהם ו/או בשיעור ההיוון ו/או בשיעור עליית השכר יביא לשינוי בגובה ההתחייבויות של הבנק.

הערכת האקטואר של זכויות העובדים נמצאת באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך וכתובתו: www.magna.isa.gov.il

ליום 31 במרס 2016 יתרת רווח כולל אחר מצטבר בגין הטבות לעובדים הסתכמה בסך 2,034 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס, קיטון של 544 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2015.

יתרת ההתחייבות להטבות לעובדים ליום 31 במרס 2016 לפי שיעור היוון על בסיס אגרות חוב קונצרניות בישראל ("שוק עמוק לגישת הרשות לניירות ערך") נמוכה בכ- 461 מיליון ש"ח מיתרת ההתחייבות בפועל.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על תאגידים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-**Sox Act**. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על ידי ה-**SEC** וה-**Public Company Accounting Oversight Board** הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה הפנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח קובעות:

- תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-**SEC** שפורסמו מכוחם.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-**COSO 1992** (**Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission**) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה בקבוצת לאומי.

במהלך שנת 2016 יבצע הבנק תיקוף ועדכון של תהליכי בקרה מהותיים ובדיקות אפקטיביות של כל מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל הראשי, ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל הראשי של הבנק, ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בעקבות כניסתה לשימוש של מערכת נח"ל המנהלת את החובות הפגומים של הבנק ברביע הראשון של שנת 2016, חלו שינויים במיכון תהליכי סיווג החובות הבעייתיים וחישוב ההוצאה להפסדי אשראי, ולפיכך חל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי. במהלך הכנת הדוחות הכספיים לרביע זה יושמו בקורות מפתח מפצות הקשורות לשלמות הנתונים ולסבירות התוצאות. במקרים שנתגלו בהם ליקויים הבנק פועל לתיקונם בהקדם האפשרי.

שינויים בבקרה הפנימית

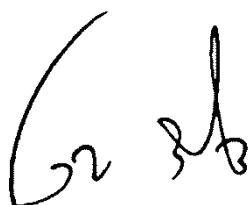
פרט לאמור לעיל, במהלך הרביע שהסתיים ביום 31 במרס 2016 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

דירקטוריון

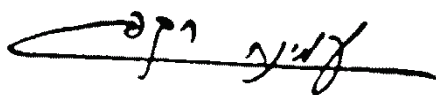
בתקופת ינואר-מרס 2016 התקיימו 13 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-22 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 18 במאי 2016, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 31 במרס 2016 ולתקופה שנסתיימה באותו תאריך.

דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובחו"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

דוד ברודט
יו"ר הדירקטוריון

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

18 במאי 2016

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני רקפת רוסק-עמינח מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במאי 2016

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני רון פאינרו מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במאי 2016

רון פאינרו
סגן מנהל כללי בכיר
ראש החטיבה הפיננסית

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני שלמה גולדפרב מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במאי 2016

שלמה גולדפרב
סגן מנהל כללי בכיר
חשבונאי ראשי
ראש חטיבת החשבונאות

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות הבנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2016 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכת ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-0.17% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרס 2016, והכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות הרווח וההפסד המאוחדים מהוות כ-0.26% מכלל ההכנסות המאוחדות מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופת ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופת ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהמים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב:

1. לאמור בביאור 10.ב. סעיפים 2 ו-4 בדבר תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד חברת בת לרבות בקשות לאישור כתביעות ייצוגיות.
2. לאמור בביאור 10.ג. סעיף 1ב בדבר חקירה שמתנהלת כנגד הקבוצה על ידי רשות ניירות הערך האמריקאית בקשר עם פעילות הקבוצה מול תושבי ארה"ב.

הבנק אינו יכול להעריך מה תהיינה ההשלכות של העניינים הנ"ל על הבנק, אם בכלל, על מצבו הכספי ועל תוצאות פעולותיו ואם תהיינה מהותיות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

רואי החשבון המבקרים המשותפים

18 במאי 2016

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

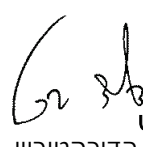
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2016	2015	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח	ביאור	
8,784	1,502	1,925	2	הכנסות ריבית
1,666	(14)	270	2	הוצאות (הכנסות) ריבית
7,118	1,516	1,655	2	הכנסות ריבית, נטו
199	81	(123)	6, 13	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,919	1,435	1,778		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,610	1,319	24	3	הכנסות שאינן מריבית
4,092	1,051	988		עמלות
595	55	20		הכנסות אחרות
6,297	2,425	1,032		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
5,448	^(א) 1,418	1,202		הוצאות תפעוליות ואחרות
1,702	^(א) 421	417		משכורות והוצאות נלוות
5	-	-		אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,681	396	371		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
8,836	2,235	1,990		הוצאות אחרות
4,380	1,625	820		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,691	^(א) 565	371		רווח לפני מסים
2,689	1,060	449		הפרשה למסים על הרווח
177	131	19		רווח לאחר מסים
				חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס
2,866	1,191	468		רווח נקי
(31)	(9)	(9)		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,835	1,182	459		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
				המיוחס לבעלי מניות הבנק
1.92	0.80	0.30		רווח בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)
				רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

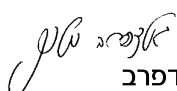
(א) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. ראה [ביאור 2.א.1](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

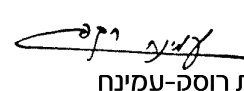

ציפורה סמט
דירקטור

יואב נרדי
דירקטור

דוד ברודט
יושב ראש הדירקטוריון

שלמה גולדפרב
סגן מנהל כללי בכיר
חשבונאי ראשי
ראש חטיבת החשבונאות

רון פאינר
סגן מנהל כללי בכיר
ראש החטיבה הפיננסית

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 18 במאי 2016

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח		
2,866	1,191 ^(ד)	468
31	9 ^(ג)	9
2,835	1,182	459
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:		
(423)	549	156
(9)	21	(12)
683	(1,254)	(872)
11	20	(9)
262	(664)	(737)
(161)	303	188
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים		
101	(361)	(549)
-	1	-
101	(362)	(549)
2,967	830	(81)
31	10	9
2,936	820	(90)

- (א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטוארים לסוף תקופה של תוכניות להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
 (ד) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. ראה [ביאור 2.א.1](#).

ראה גם [ביאור 4](#) בדבר רווח כולל אחר מצטבר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 2016

31 במרס		31 בדצמבר	
2016	2015	2015	2015
בלתי מבוקר		מבוקר	
ביאור	במיליוני ש"ח		
נכסים			
מזומנים ופיקדונות בבנקים	55,648	51,769	60,455
ניירות ערך ^(באוג)	78,727	64,379	69,475
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,621	2,197	1,764
אשראי לציבור	267,705	254,223	265,070
הפרשה להפסדי אשראי	(3,572)	(3,948)	(3,671)
אשראי לציבור, נטו	264,133	250,275	261,399
אשראי לממשלות	412	433	453
השקעות בחברות כלולות	899	896	924
בניינים וציוד	3,060	3,103 ^(א)	3,095
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	17	18	18
נכסים בגין מכשירים נגזרים	13,150	18,831	11,250
נכסים אחרים ^(ב)	7,890	7,418 ^(א)	7,666
סך כל הנכסים	425,557	399,319	416,499
התחייבויות והון			
פיקדונות הציבור	330,354	305,017	328,693
פיקדונות מבנקים	4,441	6,187	3,859
פיקדונות ממשלות	808	517	750
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	845	1,384	938
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	24,810	19,596	21,308
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	13,996	18,086	11,098
התחייבויות אחרות ^(באוד)	20,650	21,591 ^(א)	20,746
סך כל ההתחייבויות	395,904	372,378	387,392
זכויות שאינן מקנות שליטה	340	329	340
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	29,313	26,612 ^(א)	28,767
סך כל ההון	29,653	26,941	29,107
סך כל ההתחייבויות וההון	425,557	399,319	416,499

(א) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. ראה [ביאור 2.א.1](#).

(ב) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 15.א](#).

(ג) לפרטים בדבר ניירות ערך ששוועדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

(ד) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, 471 מיליוני ש"ח (ביום 31 במרס 2015 - 465 מיליוני ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2015 - 482 מיליוני ש"ח).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)				
הון מניות	פרמיה	קרנות הון		סך כל הון המניות וקרנות ההון
		עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)		
במיליוני ש"ח				
7,059	1,129	43		8,231
רווח נקי לתקופה	-	-	-	-
49	587	-		636
הנפקת מניות	-	-	-	-
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	-	-	-
דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות	-	-	-	-
7,108	1,716	43		8,867
יתרה ליום 31 במרס 2016				
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)				
הון מניות	פרמיה	קרנות הון		סך כל הון המניות וקרנות ההון
		עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)		
במיליוני ש"ח				
7,059	1,129	33		8,221
רווח נקי לתקופה	-	-	-	-
התאמות בגין חברות כלולות נטו	-	-	-	-
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	-	-	-
שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-
7,059	1,129	33		8,221
יתרה ליום 31 במרס 2015				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				
הון מניות	פרמיה	קרנות הון		סך כל הון המניות וקרנות ההון
		עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)		
במיליוני ש"ח				
7,059	1,129	33		8,221
רווח נקי לתקופה	-	-	-	-
התאמות בגין חברות כלולות נטו	-	-	-	-
הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	-	10	10	10
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	-	-	-
הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	-	-	-	-
דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות	-	-	-	-
שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-
7,059	1,129	43		8,231
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. ראה [ביאור 2.א.1](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
(1,448)	21,984	-	28,767	340	29,107
-	459	-	459	9	468
-	-	-	636	-	636
(549)	-	-	(549)	-	(549)
-	-	-	-	(9)	(9)
(1,997)	22,443	-	29,313	340	29,653
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
(1,549)	19,168	(42)	25,798	340	26,138
-	1,182 ⁽²⁾	-	1,182	9	1,191
-	(5)	-	(5)	-	(5)
(362)	-	-	(362)	1	(361)
-	(1)	-	(1)	(21)	(22)
(1,911)	20,344	(42)	26,612	329	26,941
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
(1,549)	19,168	(42)	25,798	340	26,138
-	2,835	-	2,835	31	2,866
-	(19)	-	(19)	-	(19)
-	-	-	10	-	10
101	-	-	101	-	101
-	-	42	42	-	42
-	-	-	-	(10)	(10)
-	-	-	-	(21)	(21)
(1,448)	21,984	-	28,767	340	29,107

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2016
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
2,866	1,191 ^(ב)	468
התאמות:		
666	703	6
655	162 ^(ב)	145
45	35	-
199	81	(123)
3	-	-
(11)	-	-
(1,075)	(606)	(91)
(62)	(269)	14
(522)	(522)	-
(485)	(4)	1
283	-	1
10	-	-
(278)	(117) ^(ב)	(173)
491	191 ^(ב)	101
118	95	160
722 ^(א)	(43) ^(א)	88
6	(84)	227
13	(21) ^(ב)	11
שינוי נטו בנכסים שוטפים:		
2,773	240	(1,508)
(9,307)	2,380	(3,166)
76	96	41
236	(197)	143
5,664	(1,916)	(1,901)
1,112	1,111	2,163
(807)	(513) ^(ב)	62
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:		
(708)	1,611	651
24,931	966	2,343
275	42	78
(300)	146	(93)
(4,538)	2,418	2,848
(869)	(1,222) ^(ב)	(847)
22,182	5,954	1,649

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

(ב) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. ראה [ביאור 2.א.1](#).

(ג) סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2016
2015	2015	2016
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה		
(81,408)	(26,504)	(35,022)
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה		
33,513	11,211	11,504
תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה		
30,366	3,999	12,120
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה		
279	-	-
תמורה ממכירת תיקי אשראי		
(20)	(1)	-
רכישת מניות בחברות כלולות		
711	711	-
תמורה מממוש השקעה בחברות כלולות		
(627)	(191) ^(ב)	(267)
רכישת בניינים וציוד		
562	14	4
תמורה מממוש בניינים וציוד		
3	3	2
תמורה מממוש נכסים שהועברו לבעלות הקבוצה		
(16,621)	(10,758)	(11,659)
מזומנים נטו לפעילות השקעה		
תזרימי מזומנים מפעילות מימון		
2,606 ^(א)	-	4,563
הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים		
(5,698) ^(א)	(4,039) ^(א)	(1,149)
פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים		
-	-	636
הנפקת מניות		
(10)	-	(9)
דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות		
(41)	(30)	-
רכישה נוספת של מניות בחברות מאוחדות		
42	-	-
הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק		
(3,101)	(4,069)	4,041
מזומנים נטו מפעילות מימון (לפעילות מימון)		
2,460	(8,873)	(5,969)
גידול (קיסון) במזומנים ושווי מזומנים		
57,561	57,561	60,015
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה		
(6)	84	(227)
השפעת הפרשי השער על יתרת מזומנים ושווי מזומנים		
60,015	48,772	53,819
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה		

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2016
2015	2015	2016
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
9,830	2,543	2,564
ריבית שהתקבלה		
(3,209)	(1,283)	(531)
ריבית ששולמה		
1,013	835	27
דיבידנדים שהתקבלו		
(1,419)	(284)	(401)
מסים על הכנסה ששולמו		

(א) סווג מחדש.

(ב) הוצג מחדש לרבות יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. ראה [ביאור 2.א.1](#).

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

במשך השנה נרכש רכוש קבוע כנגד התחייבויות לספקים בסך 37 מיליוני ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

פירוט הביאורים	עמוד
1 עיקרי המדיניות החשבונאית	113
2 הכנסות והוצאות ריבית	120
3 הכנסות מימון שאינן מריבית	121
4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	122
5 ניירות ערך	124
6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	136
7 פיקדונות הציבור	140
8 זכויות עובדים	141
9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות	151
10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	159
11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון	169
12 מגזרי פעילות פיקוחיים	178
13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	186
14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	204
15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	207
16 אירועים לאחר תקופת הדיווח	225

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 31 במרס 2016 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי. ברוב הנושאים הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. ביתר הנושאים שהינם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, פרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) וכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות המפקח על הבנקים הנחיות יישום ספציפיות שמבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

הכללים החשבונאיים שיושמו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2015, פרט לאמור בסעיף ב' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2015 ולביאורים הנלווים אליהם. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 18 במאי 2016.

2. שימוש באומדנים

בעת הכנת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרש מהנהלה שימוש באומדנים, הערכות והפעלת שיקול דעת המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

שינוי באומדנים

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הצגה מחדש

כאמור בביאור 2.1.2 בדוחות הכספיים לשנת 2015, הבנק יישם את הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היות עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה, כפי שפורטו במכתבו מיום 2 ביוני 2015. להלן השפעת היישום ליום 31 במרס 2015:

31 במרס 2015			
בהתאם להוראות הדיווח הקודמות ^(א)	ההשפעה מיישום הכללים בנושא היות עלויות תוכנה	בהתאם לכללים החדשים בנושא זכויות עובדים והיות עלויות תוכנה	מבוקר
במיליוני ש"ח			
בניינים וציוד	3,651	(548)	3,103
נכסים אחרים	7,216	202	7,418
עודפים	20,690	(346)	20,344
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	26,958	(346)	26,612
31 במרס 2015			
בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	ההשפעה מיישום הכללים בנושא היות עלויות תוכנה	בהתאם לכללים החדשים בנושא זכויות עובדים והיות עלויות תוכנה	מבוקר
במיליוני ש"ח			
רווח והפסד			
משכורות והוצאות נלוות	1,403	15	1,418
אחזקה ופחת בניינים וציוד	455	(34)	421
הפרשה למיסים על הרווח	557	8	565
רווח המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,171	11	1,182
רווח בסיסי ומדולל למניה	0.80	-	0.80

(א) כולל סכומים לא מהותיים בגין אימוץ לראשונה של תקן בנושא זכויות עובדים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2016 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות וקובץ שאלות ותשובות ליישום. ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם עדכון לקובץ השאלות ותשובות.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהן יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם.

התיקונים להוראות נועדו לחייב דיווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה וכת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים. בנוסף, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280) ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

בדוח לשנת 2015 ניתן גילוי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקשר לנתונים מאזניים בלבד כנדרש בהוראה. החל מהדוח הכספי לרביע הראשון של שנת 2016 ניתן גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספרי ההשוואה הותאמו למפרע. לצורך הצגת מספרי ההשוואה ניתן להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים לנכון ליום 1 בינואר 2016.

החל מהדוחות לרביע הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן.

ליישום ההוראה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט אופן ההצגה והגילוי.

2. כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות

ביום 10 ביוני 2015 פורסם חוזר בנושא "דיווח של תאגידי בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות".

בהתאם לחוזר, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים שלהלן:

- כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 805 בקודיפיקציה בדבר "צירופי עסקים".

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- הוראות נושא 810 בקודיפיקציה בדבר איחוד דוחות כספיים. להלן עקרי ההוראה:
זכויות פוטנציאליות - אין לקחת בחשבון זכויות פוטנציאליות מדיניות חשבונאית אחידה - הדוחות הכספיים של הקבוצה צריכים להיות ערוכים בהתאם ל-US GAAP.
זכויות שאינן מקנות שליטה - ימדדו על פי שווין ההוגן, יכללו בהון ויוצגו בנפרד מההון המיוחס לחברת האם.
  - הוראות נושא 20-350 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ונכסים אחרים" בקשר לטיפול החשבונאי בירידת ערך מוניטין שנרכש בצירוף עסקים.
לצורך בחינת ירידת ערך יש לבדוק האם קיים פער בין הערך בספרים של היחידה המדווחת בגינה נוצר המוניטין לבין שוויה ההוגן. במידה וקיים פער, תוכר ירידת ערך בגין המוניטין בגובה הפער שבין השווי ההוגן לערך בספרים וזאת עד לאיפוס הערך של המוניטין בספרים.
  - כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חברות מוחזקות, לרבות כללי ההצגה, המדידה והגילוי וההנחיות הנוגעות לירידת ערך שנקבעו בהוראות נושא 323 בקודיפיקציה בדבר "השקעות - שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות".
מדידה - לישות יש אפשרות לבחור לטפל בהשקעות במוחזקות בשווי הוגן במקום בשיטת השווי המאזני.
להלן עקרי ההוראה:
ירידה בשיעור החזקה - בעת ירידה בשיעור החזקה, ללא קשר לשאלת האם החברה איבדה השפעה מהותית אם לא, יש להכיר ברווח או הפסד בגובה הפער שבין התמורה מהמכירה לחלק היחסי מהעלות המופחתת שנמכר. בעת איבוד השפעה מהותית, הזכויות שנותרו בהשקעה יוצגו לפי הערך בספרים של ההשקעה ערב השינוי.
ירידת ערך - העודף של העלות המופחתת של ההשקעה על שוויה ההוגן. ירידת ערך אחרת מזמנית שהוכרה לא תבוטל בתקופות עתידיות.
הפסדים - ככלל על המשקיע להפסיק ליישם את שיטת השווי המאזני לאחר שהכיר בהפסדים מהמוחזקת עד לאיפוס ההשקעה, כאשר בתקופות עוקבות על המשקיע לחזור וליישם את שיטת השווי המאזני רק לאחר שאיפס את ההפסדים שלא הוכרו. יחד עם זאת, על המשקיע להכיר בהפסד נוסף כאשר חזרתה של המוחזקת לרווחיות בעתיד הקרוב הינה מובטחת.
מדיניות חשבונאית אחידה - המשקיע והמוחזקת צריכים ליישם US GAAP.
  - בהתאם להוראות המעבר ניתן בשנים 2017-2016 לא לבצע תיאומים למדיניות החשבונאית שמיושמת על ידי חברה כלולה ריאלית, העורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם ל-IFRS.
היישום לראשונה נעשה בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.
- הבנק מיישם את ההוראה החל מיום 1 בינואר 2016 בדרך של יישום למפרע. ליישום ההוראה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא "יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים". בהתאם לחוזר תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא זה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים".

להלן עקרי ההוראה:

ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר - הבחינה תעשה ברמת קבוצת נכסים (רמה מצומצמת ביותר של קבוצת נכסים שמפיקה תזרים מזומנים נפרד).

יש לבחון האם הערך בספרים של קבוצת הנכסים גבוה מסכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוון הצפוי לנבוע ממנה. אם כן, יש להכיר בירידת ערך בגובה ההפרש שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן של קבוצת הנכסים.

ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר - הבחינה תעשה לפחות אחת לשנה. במידה והערך בספרים עולה על שווי ההוגן, תוכר ירידת ערך בגובה הסכום שבו הערך בספרים עולה על השווי ההוגן.

ביטול הפסד מירידת ערך - ככלל לא ניתן לבטל הספדים מירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים. היוון עלויות ליצירת נכס בלתי מוחשי - ככלל יוכרו כהוצאה בעת התהוותן למעט במקרים בהם קיימות הנחיות ספציפיות אחרות כגון לגבי עלויות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי.

הבנק מיישם את ההוראה החל מיום 1 בינואר 2016 בדרך של יישום למפרע. ליישום ההוראה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם להוראות המעבר לשנת 2015 החל מיום 1 בינואר 2018.

בהתאם להוראות המעבר שנקבעו לצורך היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

2. יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על ההכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא "יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה". בהתאם לחוזר, תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא זה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות בנושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מיסים על ההכנסה" ובנושא 830-740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ מיסים על ההכנסה".

נדרש ליישם את הנחיות החוזר החל מיום 1 בינואר 2017 לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה.

הבנק בוחן את השפעת אימוץ הכללים לעיל על הדוחות הכספיים.

3. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 21 במרס 2016 פורסם חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב". בהתאם לחוזר לאור החשיבות של הטיפול החשבונאי בנושאים כגון: סוגיות במטבע חוץ, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, אירועים לאחר תאריך המאזן, הוחלט להתאים את הטיפול החשבונאי של תאגידים בנקאיים בנושאים אלה לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנכללים בנושאי הקודיפיקציה הבאים וכפופים להנחיות שנקבעו בהוראות הפיקוח על הבנקים: נושא 830 בדבר "סוגיות במטבע חוץ", נושא 250 בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות" ותת נושא 10-855 בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

נדרש ליישם את הנחיות החוזר החל מיום 1 בינואר 2017. בעת היישום לראשונה תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה.

4. עדכון תקינה חדש בנושא תשלום מבוסס מניות

ביום 30 במרס 2016 פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב ("FASB") את עדכון תקינה מספר 09-2016 לקודיפיקציה, אשר מהווה תיקון להוראות ASC 718 בנושא "תשלום מבוסס מניות". השינויים בהתאם לתיקון הינם כדלקמן:

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- א. נדרש להכיר בכל השפעות המס הקשורות לעסקאות תשלום מבוסס מניות בעת סילוק דרך רווח והפסד. עד היום, הטבות מס עודפות אשר עלו על ההוצאה שהוכרה בדוח רווח והפסד היו מוכרות בהון, וגירעונות בהטבת מס אשר היו נמוכות מההוצאה שהוכרה ברווח והפסד היו מוכרות בהון עד לאיפוס יתרות קודמות מהטבות מס עודפות. בהיעדר עודפים כאמור, גירעונות הוכרו ברווח והפסד. התיקון צפוי להגדיל את התנודתיות בהוצאות המסים על ההכנסה. נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא.
- ב. הטבות מס עודפות יוכרו במועד התהוותן וזאת בשונה מההוראות הקיימות כיום לפיהן הכרה בהטבות מס אלו נדחתה עד למועד בו הן הקטינו את ההכנסה החייבת. שינוי זה ייושם למפרע תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים.
- ג. כל תזרימי המזומנים הקשורים למיסים בגין תשלום מבוסס מניות, יסווגו במסגרת הפעילות השוטפת בדוח תזרימי המזומנים, בשונה מההוראות הקיימות כיום. ניתן ליישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע או בדרך של יישום מכאן ולהבא.
- ד. ניתן לבחור מדיניות לעניין השפעת חילוטים על ההכרה בהוצאות בגין מענקי תשלום מבוסס מניות. ניתן לערוך אומדן של חילוטים בדומה לנדרש כיום או לחלופין להכיר בהשפעת החילוטים רק במועד התרחשותם.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2015	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
א. הכנסות ריבית^(א)		
מאשראי לציבור	1,739	1,347
מאשראי לממשלה	3	1
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים	10	17
מפיקדונות בבנקים	15	20
מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1	2
מאגרות חוב ^(ב)	157	115
סך כל הכנסות ריבית	1,925	1,502
ב. הוצאות ריבית^(א)		
על פיקדונות הציבור	(176)	(14)
על פיקדונות הממשלה	(1)	(1)
על פיקדונות מבנקים	(2)	(3)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	(1)	(2)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	(90)	34
סך כל (הוצאות) הכנסות ריבית	(270)	14
סך הכנסות ריבית, נטו	1,655	1,516
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית^(א)		
הכנסות ריבית	(11)	(8)
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב		
זמינות למכירה	130	105
למסחר	27	10
סך הכל כלול בהכנסות ריבית	157	115

(א) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(ב) כולל ריבית בגין איגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 50 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (31 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015).

(ג) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א. ו-ב.

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2015	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)		
הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ^(ב)	(880)	(331)
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים	(880)	(331)
א.2. מהשקעה באגרות חוב		
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ^(ג)	13	111
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ^(ג)	(4)	(7)
סך הכל מהשקעה באג"ח	9	104
א.3. הפרשי שער, נטו		
	826	252
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות		
רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ^(ג,ד)	92	529
הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ^(ג,ד)	(11)	(27)
רווח ממכירת מניות חברות כלולות	-	522
דיבידנד ממניות זמינות למכירה	2	1
סך הכל מהשקעה במניות	83	1,025
סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
	38	1,050
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר		
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ^(ה)	18	207
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ^(ה)	(32)	62
סך הכל מפעילויות מסחר ^(ה)	(14)	269
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית		
	24	1,319

- (א) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ג) כולל בעיקר רווח ממכירת דליה בסך 61 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (מובילאיי וספרה 288 ו-52 בהתאמה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015).
- (ד) מזה חלק הרווחים (ההפסדים) בסך 85 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (36 מיליון ש"ח, לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015) הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (ה) מזה חלק הרווחים בסך 0 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (87 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015), הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (ו) לרבות הפרשות לירידות ערך הקשורות למניות זמינות למכירה בסך 1 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016.
- (ז) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.
- (ח) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016
2015-I

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
		התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות		רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
		התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)		התאמות בגין המטופלות לפי שיטת הטבות לעובדים		סך הכל	
במיליוני ש"ח							
יתרה ליום 31 בדצמבר 2014	394	(65)	22	(1,904)	(1,553)	(4)	(1,549)
שינוי נטו במהלך התקופה	355	40	25	(781)	(361)	1	(362)
יתרה ליום 31 במרס 2015	749	(25)	47	(2,685)	(1,914)	(3)	(1,911)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015	67	(67)	38	(1,490)	(1,452)	(4)	(1,448)
שינוי נטו במהלך התקופה	96	(44)	(9)	(592)	(549)	-	(549)
יתרה ליום 31 במרס 2016	163	(111)	29	(2,082)	(2,001)	(4)	(1,997)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
		חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של		התאמות בגין הצגת ניירות ערך			
רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	22	394
במיליוני ש"ח							
(1,549)	(4)	(1,553)	(1,904)	22	(65)	22	394
101	-	101	414	16	(2)	16	(327)
(1,448)	(4)	(1,452)	(1,490)	38	(67)	38	67

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.

(ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס								
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2016			2015			2015		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח								
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:								
246	(92)	154	1,155	(279)	876	369	(203)	166
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן								
(90)	32	(58)	(606)	85	(521)	(792)	299	(493)
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)								
156	(60)	96	549	(194)	355	(423)	96	(327)
שינוי נטו במהלך התקופה התאמות מתרגום ^(ב) :								
(99)	-	(99)	71	-	71	9	-	9
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים ^(ג)								
87	(32)	55	(50)	19	(31)	(18)	7	(11)
(12)	(32)	(44)	21	19	40	(9)	7	(2)
שינוי נטו במהלך התקופה חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני								
(9)	-	(9)	20	5	25	11	5	16
(9)	-	(9)	20	5	25	11	5	16
שינוי נטו במהלך התקופה הטבות לעובדים:								
(926)	299	(627)	(1,319)	498	(821)	464	(190)	274
רווח (הפסד) אקטוארי נטו התקופה הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי								
54	(19)	35	65	(25)	40	219	(79)	140
(872)	280	(592)	(1,254)	473	(781)	683	(269)	414
שינוי נטו במהלך התקופה ^(ד) סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה								
(737)	188	(549)	(664)	303	(361)	262	(161)	101
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
-	-	-	1	-	1	-	-	-
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק								
(737)	188	(549)	(665)	303	(362)	262	(161)	101
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.
(ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.
(ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
(ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. פירוט נוסף ראה [בביאור 8](#) - זכויות עובדים.

ביאור 5 - ניירות ערך

ליום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
1. ניירות ערך זמינים למכירה:					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	36,808	36,403	406	(1)	36,808
של ממשלות זרות	11,758	11,726	33	(1)	11,758
של מוסדות פיננסיים בישראל	35	33	2	-	35
של מוסדות פיננסיים זרים	5,471	5,469	31	(29)	5,471
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	9,957	9,942	59	(44)	9,957
של אחרים בישראל	555	533	22	-	555
של אחרים זרים	1,777	1,727	58	(8)	1,777
	66,361	65,833	611	(83)	66,361
מניות וקרנות נאמנות^(ב)	2,596	2,610	91	(105)	2,596
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	68,957	68,443	702^(ג)	(188)^(א)	68,957
ליום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	עלות מופחתת לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)
במיליוני ש"ח					
2. ניירות ערך למסחר:					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	5,290	5,273	19	(2)	5,290
של ממשלות זרות	2,833	2,801	34	(2)	2,833
של מוסדות פיננסיים בישראל	347	347	-	-	347
של מוסדות פיננסיים זרים	144	145	1	(2)	144
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	697	697	5	(5)	697
של אחרים בישראל	120	118	2	-	120
של אחרים זרים	325	324	6	(5)	325
	9,756	9,705	67	(16)	9,756
מניות וקרנות נאמנות	14	14	-	-	14
סך כל ניירות הערך למסחר	9,770	9,719	67^(ד)	(16)^(ה)	9,770
סך כל ניירות הערך^(ה)	78,727	78,162	769	(204)	78,727

ראה הערות [בעמוד 127](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ^(א)	
1. ניירות ערך זמינים למכירה: אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	19,573	339	-	19,912	
של ממשלות זרות	12,160	12	(1)	12,171	
של מוסדות פיננסיים בישראל	44	4	-	48	
של מוסדות פיננסיים זרים	6,556	72	(9)	6,619	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	7,386	45	(43)	7,388	
של אחרים בישראל	799	36	-	835	
של אחרים זרים	1,471	17	(14)	1,474	
	47,989	525	(67)	48,447	
מניות וקרנות נאמנות^(ב)	2,944	843	(12)	3,775	
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	50,933	1,368^(ג)	(79)^(ג)	52,222	
ליום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ^(א)	
2. ניירות ערך למסחר: אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	7,974	75	(1)	8,048	
של ממשלות זרות	1,407	1	(1)	1,407	
של מוסדות פיננסיים בישראל	242	2	-	244	
של מוסדות פיננסיים זרים	233	1	-	234	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	969	11	-	980	
של אחרים בישראל	276	3	-	279	
של אחרים זרים	252	1	(2)	251	
	11,353	94	(4)	11,443	
מניות וקרנות נאמנות	697	34	(17)	714	
סך כל ניירות הערך למסחר	12,050	128^(ד)	(21)^(ד)	12,157	
סך כל ניירות הערך^(ה)	62,983	1,496	(100)	64,379	

ראה הערות [בטמוד 127](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
1. ניירות ערך זמינים למכירה:					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	28,553	28,359	201	(7)	28,553
של ממשלות זרות	8,128	8,127	5	(4)	8,128
של מוסדות פיננסיים בישראל	35	33	2	-	35
של מוסדות פיננסיים זרים	6,262	6,257	31	(26)	6,262
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	9,566	9,630	24	(88)	9,566
של אחרים בישראל	586	562	25	(1)	586
של אחרים זרים	1,694	1,706	12	(24)	1,694
	54,824	54,674	300	(150)	54,824
מניות וקרנות נאמנות^(ב)	2,703	2,559	158	(14)	2,703
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	57,527	57,233	458 ^(ג)	(164) ^(א)	57,527
ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	עלות מופחתת מומשו	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ^(א)
במיליוני ש"ח					
2. ניירות ערך למסחר:					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	6,664	6,657	17	(10)	6,664
של ממשלות זרות	3,058	3,087	-	(29)	3,058
של מוסדות פיננסיים בישראל	238	238	1	(1)	238
של מוסדות פיננסיים זרים	148	149	-	(1)	148
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	751	754	4	(7)	751
של אחרים בישראל	152	150	2	-	152
של אחרים זרים	320	326	1	(7)	320
	11,331	11,361	25	(55)	11,331
מניות וקרנות נאמנות	617	687	10	(80)	617
סך כל ניירות הערך למסחר	11,948	12,048	35 ^(ד)	(135) ^(ד)	11,948
סך כל ניירות הערך^(ה)	69,475	69,281	493	(299)	69,475

ראה הערות [בעמוד 127](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (ב) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 1,066 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 1,406 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 1,050 מיליון ש"ח).
 (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיועדו כמגודרים בגידור שווי הוגן.
 (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
 (ה) כולל אג"ח פנויות בסך 16 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 14 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 16 מיליון ש"ח).

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו בסך 400 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 160 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 111 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.
 ניירות ערך ששוועדו למלווים הסתכמו בסך 4,078 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 2,269 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 3,131 מיליון ש"ח).
 לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3](#).
 ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.
 סך של 6.3 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם (SSA) Supernationals, Sovereign and Agencies (31 במרס 2015 - 5.5 מיליארד, 31 בדצמבר 2015 - 6.1 מיליארד ש"ח).

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)										
פחות מ-12 חודשים					12 חודשים ומעלה					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
שווי הוגן	0-20%	20%-35%	מעל 35%	סך הכל	שווי הוגן	0-20%	20%-35%	מעל 35%	סך הכל	במיליוני ש"ח
אגרות חוב										
של ממשלת ישראל	9,172	1	-	-	1	-	-	-	-	-
של ממשלות זרות	3,085	1	-	-	1	-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים זרים	3,211	22	-	-	22	30	3	4	-	7
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	4,642	36	-	-	36	541	8	-	-	8
של אחרים בישראל	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-
של אחרים זרים	59	8	-	-	8	38	-	-	-	-
מניות וקרנות נאמנות	249	80	-	-	80	216	6	19	-	25
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	20,506	148	-	-	148	825	17	23	-	40

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה					פחות מ-12 חודשים					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
שווי הוגן	0-20%	20%-35%	מעל 35%	סך הכל	שווי הוגן	0-20%	20%-35%	מעל 35%	סך הכל	במיליוני ש"ח
אגרות חוב										
257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
8,512	1	-	-	1	-	-	-	-	-	של ממשלות זרות
2,134	5	-	-	5	256	4	-	-	4	של מוסדות פיננסיים זרים
1,048	2	-	-	2	2,931	41	-	-	41	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
135	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
171	3	-	-	3	393	11	-	-	11	של אחרים זרים
-	-	-	-	-	175	12	-	-	12	מניות וקרנות נאמנות
12,257	11	-	-	11	3,755	68	-	-	68	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

(-) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה					פחות מ-12 חודשים					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
שווי הוגן	0-20%	20%-35%	מעל 35%	סך הכל	שווי הוגן	0-20%	20%-35%	מעל 35%	סך הכל	במיליוני ש"ח
אגרות חוב										
15,057	7	-	-	7	-	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
5,730	4	-	-	4	-	-	-	-	-	של ממשלות זרות
3,961	23	-	-	23	34	3	-	-	3	של מוסדות פיננסיים זרים
6,863	63	-	-	63	742	25	-	-	25	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
126	1	-	-	1	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
778	15	9	-	24	39	-	-	-	-	של אחרים זרים
136	8	-	-	8	91	6	-	-	6	מניות וקרנות נאמנות
32,651	121	9	-	130	906	34	-	-	34	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

(-) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומשו

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
עד 12 חודשים		מעל 12 חודשים		סך הכל	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
1,559	(12)	61	(1)	1,620	(13)
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					
1,487	(7)	405	(6)	1,892	(13)
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS)					
1,596	(17)	75	(1)	1,671	(18)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
4,642	(36)	541	(8)	5,183	(44)
סך הכל					
31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
עד 12 חודשים		מעל 12 חודשים		סך הכל	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
350	(1)	1,087	(16)	1,437	(17)
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					
80	-	1,227	(20)	1,307	(20)
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS)					
618	(1)	617	(5)	1,235	(6)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
1,048	(2)	2,931	(41)	3,979	(43)
סך הכל					
31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
עד 12 חודשים		מעל 12 חודשים		סך הכל	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
1,860	(25)	87	(2)	1,947	(27)
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					
3,321	(22)	558	(21)	3,879	(43)
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS)					
1,682	(16)	97	(2)	1,779	(18)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
6,863	(63)	742	(25)	7,605	(88)
סך הכל					

(-) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
1. אגרות חוב זמינות למכירה ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (through securities-Pass)			
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA	399	2	-
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC	1,139	1	(4)
ניירות ערך אחרים	744	-	(9)
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)	2,282	3	(13)
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם	5,325	40	(10)
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות	303	1	(3)
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים	5,628	41	(13)
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)	7,910	44	(26)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
חייבים בגין כרטיסי אשראי	90	-	(1)
אשראי אחר לאנשים פרטיים	4	-	-
אשראי שאינו לאנשים פרטיים	1	-	-
אגרות חוב מסוג CLO	1,937	15	(17)
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים	2,032	15	(18)
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים	9,942	59	(44)
9,957			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
1. אגרות חוב זמינות למכירה ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (through securities-Pass)			
16	-	-	16
1,188	1	(16)	1,173
458	1	(1)	458
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
ניירות ערך אחרים			
1,662	2	(17)	1,647
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
3,456	16	(20)	3,452
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
220	4	-	224
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
3,676	20	(20)	3,676
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
5,338	22	(37)	5,323
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
96	-	(1)	95
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
2	-	-	2
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים			
4	-	-	4
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
1	-	-	1
אשראי שאינו לאנשים פרטיים			
1,945	23	(5)	1,963
אגרות חוב מסוג CLO			
2,048	23	(6)	2,065
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
7,386	45	(43)	7,388
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
1. אגרות חוב זמינות למכירה ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (securities through-Pass)			
11	-	-	11
1,245	(21)	-	1,224
796	(6)	-	790
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
ניירות ערך אחרים			
2,052	(27)	-	2,025
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
4,987	(42)	5	4,950
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
494	(1)	1	494
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
5,481	(43)	6	5,444
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
7,533	(70)	6	7,469
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
94	(2)	-	92
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
4	-	-	4
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
1	-	-	1
אשראי שאינו לאנשים פרטיים			
1,998	(16)	18	2,000
אגרות חוב מסוג CLO			
2,097	(18)	18	2,097
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
9,630	(88)	24	9,566
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
2. אגרות חוב למסחר ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (through securities-Pass)			
7	-	-	7
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
7	-	-	7
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
7	-	-	7
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
374	3	-	377
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
89	1	(1)	89
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
463	4	(1)	466
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
470	4	(1)	473
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
12	-	-	12
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
73	-	(1)	72
אשראי לרכישת רכב			
13	-	-	13
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
129	1	(3)	127
אחרים			
227	1	(4)	224
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
697	5	(5)	697
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לחשבון רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
2. אגרות חוב למסחר ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (through securities-Pass)			
10	-	-	10
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
10	-	-	10
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
521	4	-	525
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
131	3	-	134
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
652	7	-	659
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
662	7	-	669
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
20	-	-	20
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
1	-	-	1
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים			
79	1	-	80
אשראי לרכישת רכב			
16	-	-	16
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
47	-	-	47
אשראי שאינו לאנשים פרטיים			
144	3	-	147
אחרים			
307	4	-	311
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
969	11	-	980
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנקצפו לחשבון רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)			
עלות מופחתת	לשווי הוגן ^(א) מהתאמות מומשו	לשווי הוגן ^(א) מהתאמות מומשו	הפסדים שטרם מומשו
במיליוני ש"ח			
2. אגרות חוב למסחר ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (through securities-Pass)			
8	-	-	8
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
8	-	-	8
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
8	-	-	8
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-MBS STRIPPED)			
410	1	(3)	408
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
92	1	-	93
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
502	2	(3)	501
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
510	2	(3)	509
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
12	-	-	12
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
1	-	-	1
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים			
68	-	(1)	67
אשראי לרכישת רכב			
14	-	-	14
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
149	2	(3)	148
אחרים			
244	2	(4)	242
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
754	4	(7)	751
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לחשבון רווח והפסד.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
113,292	61	1,374	114,727	8,174	122,901
35,575	81,419	35,984	152,978	3,561	156,539
1,032 ^(א)	80,366	-	81,398	-	81,398
148,867	81,480	37,358	267,705	11,735	279,440
סך הכל חובות^(א)					
מזה:					
1,748	-	107	1,855	-	1,855
1,729	-	107	1,836	-	1,836
3,477	-	214	3,691	-	3,691
62	719	76	857	-	857
3,091	28	245	3,364	-	3,364
6,630	747	535	7,912	-	7,912
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,987	13	115	2,115	2	2,117
353	497	607	1,457	-	1,457
-	495	-	495	-	495
2,340	510	722	3,572	2	3,574
667	-	23	690	-	690
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 307 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
106,882	46	872	107,800	10,056	117,856
35,914	76,092	34,417	146,423	1,782	148,205
1,269 ^(ב)	73,679 ^(ב)	-	74,948	-	74,948
142,796	76,138	35,289	254,223	11,838	266,061
סך הכל חובות^(א)					
מזה:					
2,441	-	100	2,541	-	2,541
2,245	-	61	2,306	-	2,306
4,686	-	161	4,847	-	4,847
69	766	93	928	-	928
4,237	8	268	4,513	-	4,513
8,992	774	522	10,288	-	10,288
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
2,542	14	80	2,636	3	2,639
288	494	530	1,312	-	1,312
1 ^(ב)	491 ^(ב)	-	492	-	492
2,830	508	610	3,948	3	3,951
1,074	-	83	1,157	-	1,157
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 296 מיליון ש"ח.
 (ג) הוצג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
107,768	45	852	108,665	7,515	116,180
38,097	81,760	36,548	156,405	3,254	159,659
1,014 ^(ב)	80,616	-	81,630	-	81,630
145,865	81,805	37,400	265,070	10,769	275,839
סך הכל חובות^{2(א)}					
מזה:					
2,192	-	86	2,278	-	2,278
1,617	-	26	1,643	-	1,643
3,809	-	112	3,921	-	3,921
67	770	105	942	-	942
3,151 ^(ד)	11	299 ^(ד)	3,461	-	3,461
7,027	781	516	8,324	-	8,324
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
2,177	15	93	2,285	3	2,288
307	498	581	1,386	-	1,386
1	497	-	498	-	498
2,484	513	674	3,671	3	3,674
824	-	43 ^(ד)	867	-	867
מזה: בגין חובות פגומים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 310 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) הוצג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח	2,933	513	707	4,153	4,156
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(219)	(2)	99	(122)	(123)
מחיקות חשבונאיות	(251)	(2)	(142)	(395)	(395)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	321	-	90	411	411
מחיקות חשבונאיות, נטו	70	(2)	(52)	16	16
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(6)	1	1	(4)	(4)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹	2,778	510	755	4,043	4,045
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	438	-	33	471	471

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח	3,317	513	652	4,482	4,486
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	37	(3)	48	82	81
מחיקות חשבונאיות	(185)	(1)	(148)	(334)	(334)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	81	-	98	179	179
מחיקות חשבונאיות, נטו	(104)	(1)	(50)	(155)	(155)
התאמות מתרגום דוחות כספיים	6	(1)	(1)	4	4
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹	3,256	508	649	4,413	4,416
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	426	-	39	465	465

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
בישראל		
לפי דרישה		
72,060	63,099	69,624
אינם נושאים ריבית		
80,521	69,470	82,158
נושאים ריבית		
152,581	132,569	151,782
סך הכל לפי דרישה		
149,697	145,405	153,794
לזמן קצוב		
302,278	277,974	305,576
סך כל פיקדונות בישראל ¹		
מחוץ לישראל		
לפי דרישה		
9,872	9,917	8,844
אינם נושאים ריבית		
3,693	2,775	3,426
נושאים ריבית		
13,565	12,692	12,270
סך הכל לפי דרישה		
12,850	14,351	12,508
לזמן קצוב		
26,415	27,043	24,778
סך כל פיקדונות מחוץ לישראל		
328,693	305,017	330,354
סך כל פיקדונות הציבור		
¹ מזה:		
135,595	125,648	138,638
פיקדונות של אנשים פרטיים		
^(א) 55,889	^(א) 55,250	57,620
פיקדונות של גופים מוסדיים		
^(א) 110,794	^(א) 97,076	109,318
פיקדונות של תאגידים ואחרים		

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
95,789	86,624	95,200
עד 1		
83,813	78,491	86,700
מעל 1 ועד 10		
58,268	53,290	56,951
מעל 10 ועד 100		
30,868	29,141	34,933
מעל 100 ועד 500		
59,955	57,471	56,570
מעל 500		
328,693	305,017	330,354
סך הכל		

(א) סווג מחדש.

ביאור 8 - זכויות עובדים

א. חתימת הסכם קיבוצי

ביום 17 בפברואר 2016, נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין נציגות עובדי הבנק לבין הבנק, להמרת זכויות, שנצברו לטובת עובדים בבנק, במניות של הבנק שיונפקו לעובדים בסכום אותן זכויות, על בסיס הסכום בו רשומות אותן זכויות בספרי הבנק, וכמפורט להלן.

הנפקת המניות בוצעה לפי מחיר השוק של המניות במועד שנקבע בתכנית המיתאר, אשר פורסמה לצורך ביצוע ההנפקה. הנפקת המניות בוצעה תמורת ויתור של העובדים על הזכויות שהומרו שרשומות בספרי הבנק בסכום שווי המניות שהונפקו. המניות שהונפקו חסומות לשנתיים. הבנק טיפל בהנפקת המניות כסילוק של ההתחייבויות הרלבנטיות.

הזכויות שהומרו למניות:

1.1. מענק שנתי בגין שנת 2015. המרה זו בוצעה לכלל העובדים, לרבות נושאי משרה בחברות בנות של הבנק, שהינם עובדים של חברות בנות.

1.2. המרה וולונטרית של עד 25% מזכויות פנסיוניות ("הסדר ביטחון סוציאלי"), שנצברו לטובת עובדים הזכאים לכך, במניות הבנק, תמורת ויתור על זכויות באותו סכום, כפי שהזכויות רשומות לטובת העובד בספרי הבנק, נכון ליום 31 בדצמבר 2015, למעט שימוש בריבית היוון בשיעור של 3.5%, במקום שיעור היוון של כ-2.68%, בו נעשה שימוש, בהתאם להוראות בנק ישראל. כל עובד שחל עליו הסדר "דור א" וזכאי ל"פנסיה תקציבית", היה רשאי לבחור את שיעור הזכויות שיומרו למניות הבנק. עובד ששכר לצורך הפרשות סוציאליות אינו עולה, נכון לחודש דצמבר 2015, על 10,000 ש"ח, לא היה זכאי להמיר זכויות כאמור. הקיטון בהתחייבויות נזקף לרווח כולל אחר.

1.3. המרת הזכאות הרשומה בספרי הבנק למענקי יובלות וחופשות יובל, שנצברו לטובת עובדים שזכאים למענקי יובל, ואשר מועד תשלום מענק היובל הינו החל מיום 1 בינואר 2017. המרה זו בוצעה לכלל העובדים הזכאים למענקי יובלות למעט עובדים שהיו זכאים למענקי יובלות בשנת 2016. הקיטון בהתחייבויות נזקף לרווח והפסד.

הבנק החיל את המרת הזכויות הרלבנטיות גם על המנהלים ונושאי המשרה שמועסקים בבנק בחוזים אישיים.

ביום 18 בפברואר 2016 הבנק פרסם תכנית מיתאר להנפקת מניות לעובדים, לשם ביצוע האמור בהסכם הקיבוצי המיוחד. בהתאם לתכנית המיתאר עובדים יוכלו להמיר זכויות כמפורט בסעיף 1.2 לעיל החל מיום 8 במרס 2016 ובתום תקופת ההיענות שנקבעה, בוצעה הנפקת המניות.

תוצאות ההצעה לעובדים ונושאי המשרה על פי המתאר פורסמו בדוח מיידי מתאריך 20 במרס 2016, לפיו:

1. הסכום הכולל של זכויות עובדים ונושאי משרה שהומרו למניות הבנק על פי המתאר מסתכם לכ-636 מיליון ש"ח, לפי חלוקה כדלקמן: (א) בגין זכויות עובדים לקבלת מענקי יובל כ-259 מיליון ש"ח; (ב) בגין זכויות עובדים ונושאי משרה לקבלת מענקי שנת 2015 כ-292 מיליון ש"ח; ו- (ג) בגין זכויות הסדר בטחון סוציאלי כ-85 מיליון ש"ח.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

2. שווי מניית הבנק לצורך המרת הזכויות הינו 13.0 ש"ח (שער הנעילה של מניות הבנק ביום 6 במרס 2016). בהתאם לכך אישר הדירקטוריון הנפקה של 48,938,037 מניות, המהוות כ-3.21% מההון המונפק והנפרע של הבנק (לאחר ההקצאה). בהתאם להוראות המתאר, המניות הוקצו לנאמן, שיחזיק במניות בנאמנות עבור העובדים, בהתאם להוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה.

3. סך כמות המניות שהונפקה על פי המתאר כמפורט לעיל כוללת 1,955,016 מניות שהונפקו לנושאי משרה של הבנק.

ב. חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל פורסם חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק מגבלת התגמול"). בחוק נקבעו מגבלות על תגמול נושאי משרה ועובדים אחרים בתאגידים פיננסיים (להלן - "התגמול"), כדלקמן:

- נקבעה הדרך לאישור התגמול, שההוצאה החזויה בגינו צפויה לעלות על 2.5 מיליון ש"ח בשנה.
  - לא תאושר התקשרות שההוצאה החזויה בגינה עולה על 2.5 מיליון ש"ח, אלא אם כן היחס שבין ההוצאה החזויה, לפי עלות משרה מלאה, בשל תגמול זה לבין ההוצאה בשל התגמול הנמוך ביותר, לפי עלות משרה מלאה, ששילם התאגיד הפיננסי במישרין או בעקיפין לעובד בתאגיד (כולל עובד קבלן) בשנה שקדמה למועד ההתקשרות, קטן מ-35.
  - סכום התגמול של אותו עובד/נושא משרה יחושב על בסיס קבוצתי, כלומר יכלול תגמולים גם מתאגידים קשורים כהגדרתם בחוק זה.
  - לצורך חישוב הכנסתו החייבת במס של תאגיד פיננסי, נקבע כי הוצאה שעולה על תקרה המוגדרת בחוק לא תותר בניכוי כהוצאה מוכרת. התקרה שהוגדרה בחוק הינה לא יותר מ-2.5 מיליון ש"ח בשנה ובמקרה שהתגמול עולה על 2.5 מיליון ש"ח בשנה, התקרה תפחת בסכום ההפרש שבין התגמול לבין 2.5 מיליון ש"ח (להלן - "התקרה").
  - נקבעו כללי דיווח לרשות המסים לגבי פרטי תגמול העולה על התקרה.
  - נקבעה סנקציה, לפיה תאגיד שלא יעמוד בכללים - יראו בהתקשרות כעסקה חסרת תוקף (לפי סעיף 280 לחוק החברות).
- לגבי התקשרויות שאושרו ביום פרסום החוק ואילך, יחולו מגבלות השכר מיום הפרסום ואילו ההשפעה על הכנסה חייבת במס של התאגיד הפיננסי והדיווח לרשות המסים יחולו החל מה-1 בינואר 2017. לגבי התקשרויות שאושרו לפני יום הפרסום, יחולו מגבלות השכר וההשפעה על הכנסה חייבת במס של התאגיד הפיננסי והדיווח לרשות המסים החל מתום ששה חודשים מיום הפרסום.
- ביום 7 באפריל 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים מכתב ליושבי הראש והמנכ"לים של התאגידים הבנקאיים, לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים להעריך את ההשלכות האפשריות והסיכונים לבנק מכניסת החוק לתוקף, לרבות, בחינת האפשרות לעזיבת אנשי מפתח, ובחינת ההשפעות על התוכניות ארוכות הטווח של הבנק כולל היכולת לבצע תוכנית התייעלות משמעותית, בהתאם לדרישת הפיקוח.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

בנוסף נדרשים התאגידים הבנקאיים לבחון את הצורך לעדכן את ההתחייבויות לזכויות עובדים בדוחות הכספיים הקרובים של הבנק, על רקע השינויים שחלו בנסיבות, העלולים להשליך על אומדני הפרישה בתאגידים הבנקאיים.

כניסתו לתוקף של חוק מגבלת התגמול תחייב את הבנק לפגוע בתנאי העסקתם של נושאי משרה ובקשר לכך ועדת התגמול של הבנק שוקדת על אימוץ מדיניות תגמול חדשה. כמו כן, כניסתו לתוקף של החוק צפויה לפגוע, באופן מוגבל יותר, בתנאי העסקה מסוימים של בעלי תפקיד מרכזי בבנק, שמועסקים בחוזים אישיים. פגיעה צפויה זו בתנאי ההעסקה צפויה להקנות לנושאי משרה ולבעלי תפקיד מרכזי זכאות להודיע על סיום כהונתם בבנק תוך זכאות לתנאי מפוטר, כפי שאלו נקבעו בתנאי העסקתם בבנק ולזכותם בזכויות שונות לרבות, פיצויים מוגדלים או זכאות לפנסיה מוקדמת, עד הגיעם לגיל הפרישה.

כמפורט [בביאור 3.23 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2015 \(עמוד 302\)](#), הבנק מבצע הפרשה בגין התחייבויות הנובעות מסיום יחסי עובד-מעביד, בהתאם להערכה לסבירות התממשות החשיפה לתשלום הסכומים כאמור, בהתבסס, בין היתר, על ניסיון העבר ועל הציפייה שהיתה שמרבית המנהלים הבכירים ימשיכו בעבודתם בבנק עד לגיל הפרישה. על רקע חקיקת חוק מגבלת השכר, הנהלת הבנק ביצעה הערכה מחודשת של הסתברות התממשות החשיפה לתשלום זכויות שמוקנות לנושאי משרה ולבעלי תפקיד מרכזי בקשר עם סיום יחסי עובד-מעביד, בתנאי מפוטר, וזאת על רקע המצב המשפטי החדש שנוצר, ובהתבסס על פרמטרים שונים שנבחנו.

על רקע הגידול המשמעותי בסבירות, והשינוי במועדים, לסיום כהונה של חברי הנהלה ומנהלים נוספים שמועסקים בחוזים אישיים בבנק, בשל הרעת התנאים הצפויה להם לאור כניסתו לתוקף של החוק; המגבלות על אופק הקידום; והזכויות שכבר נצברו להם, אישר דירקטוריון הבנק, לאור הערכת הנהלה ובהתאם לחוות דעת משפטיות, לעדכן את הפרשה בגין סיום יחסי עובד-מעביד. זאת, על פי הזכויות שנצברו, בהתאם לתנאי העסקתם של חברי הנהלה ושל מנהלים אחרים שמועסקים בחוזים אישיים.

בהתאם לאמור לעיל, הגדיל הבנק את סך הפרשה בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016 בגין אוכלוסיית נושאי המשרה ובעלי התפקיד המרכזי כאמור בסך של כ-117 מיליון ש"ח. מתוך סכום זה סך של כ-36 מיליון ש"ח הינו בגין חברי הנהלה, ובכלל זה המנכ"ל הראשי. בהתאם לכללי החשבונאות ולהוראות הדיווח לציבור, עדכון האומדן כאמור נזקף לרווח כולל אחר. כמפורט [בביאור 1 לדוחות הכספיים לשנת 2015 \(עיקרי המדיניות החשבונאית, עמוד 224\)](#). סכום זה יופחת בתקופות דיווח עוקבות לדוח רווח והפסד.

ג. התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התוכנית על פני חמש שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות ההון.

הבנק נמצא בשלבי בחינה של תוכנית התייעלות רב שנתית.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	
2016	2015	2015	
בלתי מבוקר		מבוקר	
במיליוני ש"ח			
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים			
סכום ההתחייבות	16,544	17,782 ^(א)	15,764
השווי ההוגן של נכסי התכנית	6,693	7,258 ^(א)	6,766
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)	9,851	10,524	8,998
מענק יובל			
סכום ההתחייבות	127	569 ^(ב)	524
השווי ההוגן של נכסי התכנית	-	-	-
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)	127	569	524
הטבות אחרות			
סכום ההתחייבות	532	664 ^(ב)	549
השווי ההוגן של נכסי התכנית	-	-	-
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)	532	664	549
סך הכל ¹			
עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"	10,510	11,757	10,071
¹ מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל	37	226	111

(א) הוצג מחדש.

(ב) סווג מחדש.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות (המשך)

2. תוכנית הטבה מוגדרת

א. מחויבות ומצב המימון

1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	
2016	2015	2015
בלתי מבוקר	מבוקר	
במיליוני ש"ח		
מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת השנה	15,764	16,256
עלות שירות	42	54 ^(א)
עלות ריבית	172	193
הפקדות משתתפי תכנית	12	11 ^(א)
הפסד (רווח) אקטוארי	772	1,422
שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ	(17)	2
הטבות ששולמו	(205)	(156)
תיקונים בתוכנית לרבות שינוי מבני	-	(22) ^(א)
צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין	-	(98) ^(א)
אחר	4	-
מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופת הדיווח	16,544	17,782
מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופת הדיווח	15,654	16,890 ^(ב)
15,074	15,764	

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	
2016	2015 ^(ב)	2015
בלתי מבוקר	מבוקר	
במיליוני ש"ח		
שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת השנה	6,766	7,041
תשואה בפועל על נכסי תוכנית	(48)	236
הפקדות לתוכנית על ידי התאגיד הבנקאי	32	31
הפקדות משתתפי תוכנית	12	11
שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ	(17)	-
הטבות ששולמו	(52)	(61)
תיקונים בתוכנית לרבות שינוי מבני	-	(22)
צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין	-	(107)
שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופת הדיווח	6,693	7,258
מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח	9,851	10,524
8,998	6,766	

(א) סווג מחדש.

(ב) הוצג מחדש.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות (המשך)

2. תוכנית הטבה מוגדרת (המשך)

א. מחויבות ומצב המימון (המשך)

3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
-	-	-
8,998	10,524 ^(א)	9,851
8,998	10,524	9,851

(א) הוצג מחדש.

4. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2015	2015 ^(א)	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
2,329	3,196	3,179
-	974	-
2,329	4,170	3,179

(א) הוצג מחדש.

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה שנכללו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
198	54 ^(א)	42
735	193	172
(392)	(90)	(91)
206	66	53
9	-	-
30	-	-
786	223	176

(א) הוצג מחדש.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות (המשך)

2. תוכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה (המשך)

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2016	2015	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח		
(362)	1,276	911		
(206)	(66)	(53)		
(5) ^(א)	3	(8)		
(30) ^(א)	-	-		
(603)	1,213	850		
786	223	176		
183	1,436	1,026		

(א) סווג מחדש.

3. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל מצטבר אחר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2016 לפני השפעת המס

לתשעה חודשים שיסתיימו ביום 31 בדצמבר	2016	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
218		
218		

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א)

- א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לתקופות שהסתיימו ביום 31 בדצמבר
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

31 במרס			ליום 31 בדצמבר
2016			2015
בלתי מבוקר			מבוקר
באחוזים			
שיעור היוון	2.37	1.86	2.68
שיעור עליית המדד	1.86	1.91	1.78
שיעור עזיבה	0.1-3.7	0.1-3.7	0.1-3.7
שיעור גידול בתגמול	0-6.3	0.8-7.2	0-6.3

2. ההנחות העיקריות המשמשות למידת עלות ההטבה נטו לתקופה

31 במרס			ליום 31 בדצמבר
2016			2015
בלתי מבוקר			מבוקר
באחוזים			
שיעור היוון	2.68	2.63	2.91
תשואה חזויה על נכסי תוכנית לטווח ארך על נכסי תוכנית	5.50	5.50	5.50
שיעור גידול בתגמול	0-6.3	0-6.3	0-6.3

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

- ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

גידול בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
31 במרס			31 במרס		
2016			2016		
בלתי מבוקר			בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח					
שיעור היוון	(2,228)	(2,442) ^(ב)	2,803	3,113 ^(ב)	2,577
שיעור עליית המדד	(146)	(254)	147	260	210
שיעור פרישה מוקדמת	250	275 ^(ב)	(267)	(277) ^(ב)	(256)
שיעור גידול בתגמול	657	731	(581)	(654)	(585)

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

(ב) הוצג מחדש.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות (המשך)

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבויות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים כאמור, חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים. לדוגמא, ייתכן כי באם תתרחש עליית ריבית חדה במשק הישראלי, אשר בעקבותיה תעלנה גם תשואות האג"ח הממשלתיות (אשר תקטין גובה ההתחייבויות לפנסיה), יצטמצם גם שיעור העובדים הבוחרים במסלול פנסיה (החלטה אשר גם תצמצם את גובה ההתחייבויות של הבנק לפנסיה).

4. נכסי תוכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	
2016		2015	
בלתי מבוקר		מבוקר	
במיליוני ש"ח			
מזומנים ופקדונות בבנקים	136	252	183
מניות	2,607	2,437	2,363
אגרות חוב ממשלתיות	1,505	1,905	1,895
אגרות חוב קונצרניות	2,096	2,187	1,838
אחר	349	477	487
סך הכל	6,693	7,258	6,766

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2016

יעד הקצאה		אחוז מנכסי התכנית	
2016		31 במרס	
2016		31 בדצמבר	
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
מזומנים ופקדונות בבנקים	2	3	3
מניות	36	39	35
אגרות חוב ממשלתיות	25	22	28
אגרות חוב קונצרניות	30	31	27
אחר	7	5	7
סך הכל	100	100	100

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות (המשך)

4. נכסי תוכנית (המשך)

ג. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

הפקדות בפועל			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2016	2016 תחזית ^(א)
2015	2015		
מבוקר			בלתי מבוקר
			במיליוני ש"ח
215	42	44	131
הפקדות			

(א) אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכנית להטבה מוגדרת במהלך שנת 2016.

2. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(א)

שנה	במיליוני ש"ח
2016	419
2017	568
2018	601
2019	655
2020	675
2021-2025	4,271
2026 ואילך	11,159
סך הכל	18,348

(א) בערכים מהוונים.

ביאור 9א - הון

שינויים בהון הבנק

התנאים המצטברים על פי הקבוע במדיניות התגמול להבשלת השליש השני של יחידות ה-PSU (אשר הוקצו ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הראשי ולנושאי משרה אחרים בבנק כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים לנושאי משרה בבנק, בגין מחצית המענק בגין שנת 2013) (להלן - "יחידות ה-PSU 2014") למניות, התקיימו, ולפיכך השליש השני מיחידות ה-PSU 2014 הבשילו למניות. בהתאם, ביום 13 במרס 2016 הוקצו לנושאי המשרה בבנק מניות חסומות בהתאם למספר יחידות ה-PSU 2014 אשר הבשילו למועד זה. כמו כן, התקיים התנאי להבשלת השליש השני של יחידות ה-RSU (אשר הוקצו בשנת 2013 לשני נושאי משרה בבנק) ולפיכך, השליש השני מיחידות ה-RSU הבשיל למניות. בהתאם, ביום 14 באפריל 2016 הוקצו לשני נושאי משרה בבנק מניות, בהתאם למספר יחידות ה-RSU, אשר הבשילו למועד זה.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 24א.ב. ו-24א.ג. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2015](#).

על פי הקבוע במדיניות התגמול, המניות המוקצות בשל הבשלת יחידות ה-PSU 2014 וה-RSU כאמור, הופקדו בידי הנאמן לתכנית התגמול.

המנה הראשונה מבין השלוש, של המניות שהוקצו בגין הבשלת ה-PSU 2014, אשר הבשילה כאמור ביום 31 למרס 2015, הייתה חסומה לתקופה של שנה אחת נוספת עד ליום 13 באפריל 2016 (להלן: "תקופת החסימה של המנה הראשונה"). כמו כן המנה השנייה מבין השלוש הייתה חסומה עד לתום תקופת החסימה של המנה הראשונה.

המנה הראשונה מבין השלוש, של המניות שהוקצו בגין הבשלת ה-RSU, אשר הבשילה ביום 14 באפריל 2015, הייתה חסומה עד ליום 13 באפריל 2016. המנה השנייה מבין השלוש שהבשילה כאמור ביום 14 באפריל 2016, אינה חסומה.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 23.ו. ו-24א.ב. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2015](#).

בהתאם להוראות מדיניות התגמול של הבנק, ביום 15 במרס 2016 הנפיק הבנק 938,657 יחידות PSU חדשות (להלן - "יחידות ה-PSU 2016"), על שם הנאמן, איסוף שירותי ניהול ונאמנות בע"מ, עבור יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל הראשי ונושאי משרה אחרים בבנק בגין מחצית המענק בגין שנת 2015. בהתקיים כל התנאים למימוש יחידות ה-PSU 2016 האמורות בכל אחד ממועדי ההבשלה, כאמור וכמפורט בדוח הצעה פרטית שפורסם על ידי הבנק ביום 29 בפברואר 2016 (אסמכתא: 2016-01-037192) כולל ההבהרות שפורסמו בגינו ביום 13 במרס 2016 (אסמכתא: 2016-01-005184) (להלן - "דוח ההצעה הפרטית"), תבשלה יחידות ה-PSU האמורות ל-938,657 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת של הבנק, אשר יהוו כ-0.064% מההון המונפק והנפרע של הבנק במועד הנפקת היחידות.

ככל שלא התקיימו התנאים הקבועים להבשלתן של יחידות ה-PSU 2016 למניות באיזה ממועדי ההבשלה, יפקעו ויתבטלו היחידות אשר היה עליהן להבשיל באותו מועד, ובכלל זה יפקעו ויתבטלו כל הזכויות הנלוות אליהן.

יחידות ה-PSU 2016 שהוקצו כאמור אינן סחירות, כאשר בהתאם לאישור הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"), המניות שתנבענה מהבשלת היחידות הנ"ל תירשמה למסחר בבורסה על-שם החברה לרישומים של בנק לאומי לישראל בע"מ.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 23.ז. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2015](#).

ביאור פא - הון (המשך)

ביום 20 במרס 2016 החליט דירקטוריון הבנק להנפיק 48,938,037 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. של הבנק, המהוות כ-3.21% מההון המונפק והנפרע של הבנק לאחר ההקצאה, על שם הנאמן, תמיר פישמן נאמניות 2004 בע"מ, בגין תוצאות ההצעה לעובדים ונושאי משרה שדווחו על ידי הבנק בתאריכים 16 במרס 2016 (אסמכתא: 2016-01-007473) וביום 20 במרס 2016 (אסמכתא: 2016-01-010026) על פי מתאר שפורסם על ידי הבנק ביום 18 בפברואר 2016 (המרת זכויות עובדים ונושאי משרה) (אסמכתא: 2016-01-030790) כפי שתוקן ביום 23 בפברואר 2016 (אסמכתא: 2016-01-033361).

לפרטים נוספים בקשר עם מתאר ההנפקה לעובדים ונושאי משרה ראה [ביאור 24.א.ד. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2015](#).

על פי דוח הצעת מדף מיום 20 בינואר 2016, הנפיק הבנק, בתאריך 21 בינואר 2016 סך של 926 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים סדרה 400.

כתבי ההתחייבות הנדחים עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 21 בינואר 2026 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם לא לפני ה-21 בינואר 2021 ולא לאחר ה-21 בפברואר 2021, אינם צמודים לבסיס הצמדה כלשהו, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 3.25% לשנה, עד למועד הפירעון המוקדם. במועד זה, בהינתן אי מימוש זכותו של הבנק לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (כהגדרתה בדוח הצעת המדף) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, כמוקדם שביניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים למניות על פי שווי השוק של המניות במועד ההמרה או על פי שער הרצפה שנקבע (6.78 ש"ח למניה), כגבוה מביניהם.

כתבי התחייבות אלו כשירים להכלל ברובד 2 החל ממועד ההנפקה.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

1. רכיבי ההון הפיקוחי
2. ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
3. טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

4. טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים

5. הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר. בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון אשר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים צדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך.

ההנחיות מגדירות מהו צד נגדי מרכזי כשיר ומהו אינו צד נגדי מרכזי כשיר. כאשר לראשון נקבעו דרישות הון מופחתות. עיקרי השינויים נוגעים לחישוב החשיפות הבאות:

1. ככלל, חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי ישוקללו במשקל סיכון של 2% לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון.
2. חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה שחושבה לפי כללי הבורסה תבוטל. על פי התיקון יש לחשב את דרישת ההון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA.
3. כמו כן נקבעו הוראות לעניין חישוב חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה וכן הטיפול בביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
4. חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן סיכונים ישוקללו ב-1,250%.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

האמור בחוזר זה יחול מיום 1 ביולי 2016 כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר. הבנק פועל לעדכן את אופן חישוב יחסי ההון ויחס המינוף בהתאם לעדכון ההוראה כאמור. כמו כן הבנק בוחן את השפעת עדכון ההוראה כאמור על תכנון ההון, יעדי ההון ויעד המינוף שלו. בהינתן שהבורסה לני"ע בישראל תוכר עד למחצית שנת 2017 כצד נגדי מרכזי כשיר, השפעת יישום ההוראה על לאומי, על בסיס נתוני סוף שנת 2015, איננה מהותית. בהינתן שהבורסה לני"ע בישראל לא תוכר כצד נגדי מרכזי כשיר, אומדן הגידול בסך נכסי הסיכון לנתוני סוף שנת 2015, הינו כ-3.5 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-0.11% בהלימות הון עצמי רובד 1.

ביטוח לתיק ערבויות מכוח חוק מכר

ביום 8 במרס 2016 הושלמה התקשרות עם מבטחי משנה בינלאומיים, בעלי דירוג בינלאומי גבוה, לרכישת ביטוח לתיק ערבויות מכוח חוק מכר (דירות) ולהתחייבויות להוצאת ערבויות כאמור. פוליסת הביטוח מבטיחה את הבנק למקרה בו יידרש לשלם בשל חילוט הערבויות, והכל על פי תנאי הפוליסה. רכישת הביטוח מאפשרת את הפחתת ההון המרותק בגין סיכון האשראי הנובע מהנפקת הערבויות, תוך שימוש בפוליסה כ"מפחיתת סיכון אשראי", בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 ותרמה לשיפור של כ-0.23% בהלימות הון עצמי רובד 1 של הבנק.

ניכוי מההון בגין נכס מס נדחה

ביום 4 באפריל 2016 פורסם עדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון. מטרת העדכון להבהיר את אופן הטיפול במרכיב מס שכר בכל הקשור לחישוב דרישות ההון ובניכוי מההון בגין נכס מס נדחה. על פי ההבהרה, כאשר תאגיד בנקאי מגיע למסקנה כי בנסיבות הקיימות במועד הדוח קיימת סבירות קרובה לוודאי (*virtually certain*) לגבי נכס המס הנדחה בגובה סכום מס השכר הכלול בספרי הבנק, ניתן שלא להחיל את ניכוי הסף הכלול בסעיף 13 להוראה על חלק זה של נכס המס הנדחה. לצורך כך, הבנק יהיה רשאי ליישם את הבחינה של ניכוי הסף על סכום המיסים הנדחים נטו, לאחר ניכוי מס השכר כאמור לעיל. נכס המס הנדחה כאמור, שלא נוכה מההון, ישוקלל כנכס סיכון בשיעור של 250%. הבנק מיישם את ההנחיות החל ממועד פרסומן באופן של מכאן ולהבא, ללא התאמות מספרי השוואה ובכפוף להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים. עדכון זה תרם לשיפור של כ-0.20% בהלימות הון עצמי רובד 1 של הבנק ושל כ-0.17% ביחס ההון הכולל.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר	31 במרס	2016	2015 ^(ב)
מבוקר	בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
29,001	27,416	29,719	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
12,593	13,329	12,890	הון רובד 2, לאחר ניכויים
41,594	40,745	42,609	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
277,034	271,585	272,523	סיכון אשראי
5,167	5,952	5,793	סיכונים שוק
20,432	20,376	20,100	סיכון תפעולי
302,633	297,913	298,416	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
9.58%	9.20%	9.96%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.74%	13.68%	14.28%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.10%	9.00%	9.14%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ^(א)
12.60%	12.50%	12.64%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ^(א)
ב. חברות בנות משמעותיות			
לאומי קארד בע"מ			
16.89%	16.14%	16.75%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
17.82%	17.09%	17.68%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק לאומי ארה"ב			
12.33%	11.89%	12.45%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.13%	14.58%	15.21%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים
10.00%	10.00%	10.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים

(א) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9% ו-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.27% ו-13.77% בהתאמה.

(ב) הוצג מחדש לרבות יישום הוראות המפקח על הבנקים בדבר היוון עלויות תוכנה.

הערה: ביום 31 בדצמבר 2015 מוזג בנק ערבי עם ולתוך לאומי.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר	31 במרס	
2015	2016	2015 ^(א)
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
		באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון		
8.93%	9.53%	8.19%
0.65%	0.43%	1.01%
9.58%	9.96%	9.20%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		

(א) הוצג מחדש לרבות יישום הוראות המפקח על הבנקים בדבר היוון עלויות תוכנה.

ד. רכיבי הון הנתונים לתנודות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר ייושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע והצפוי להשפיע באופן מהותי ביותר על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנודות הרבה שמדידה מעין זו מביאה עימה. הבנק בוחן ומיישם מספר דרכים למיתון התנודות בהון הנובעת מהתקינה - כגון רכישה, ישירה או עקיפה, של מכשירים המגדירים את השפעת השינויים במקדמי ההיוון (כולם או חלקם) המשמשים להיוון ההתחייבות לזכויות עובדים.

ה. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעונים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

31 במרס	31 בדצמבר	
2016	2015	
בלתי מבוקר	מבוקר	במיליוני ש"ח
א. בנתוני המאוחד		
הון רובד 1	29,719	29,001
סך החשיפות	467,663	462,680
יחס המינוף		
יחס המינוף	6.35%	6.27%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	6.00%	6.00%
ב. חברות בת משמעותיות		
לאומי קארד בע"מ		
יחס המינוף	11.52%	11.66%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	5.00%	5.00%
בנק לאומי ארה"ב^(א)		
יחס המינוף	10.31%	9.98%

(א) מיושם בהתאם לרגולציה המקומית, לפיה לא קיימות דרישות מינימום ליחס מינוף.

ו. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתית ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

יחס כיסוי הנזילות מונהג החל מיום 1 באפריל 2015.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית נקבעה על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בנוסף, ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר בנושא הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות (להלן: "החוזר"). במסגרת החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור כדי לשלב את דרישות הגילוי שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ יחס כיסוי הנזילות.

בהתאם לכך, נקבע בין היתר, כי החל מיום 1 באפריל 2015 התווספו דרישות הגילוי על יחס כיסוי הנזילות במאוחד ובסולו (בכפוף לתחולה) במסגרת ביאור לדוחות הכספיים אשר שמו ישונה ל"ביאור הלימות הון ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים".

הגורמים אשר השפיעו באופן מהותי על יחס כיסוי הנזילות, כוללים בין היתר, שינוי בהיקף הנכסים הנזילים הנובע מהנפקות של מכשירי חוב וגידול בהיקף הפיקדונות.

יחס כיסוי הנזילות של התאגיד הבנקאי חושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות ויחס כיסוי הנזילות המאוחד חושב על בסיס ממוצע תצפיות חודשיות לתקופה.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
31 במרס	31 בדצמבר
2016	2015
בלתי מבוקר	מבוקר
באחוזים	
א. בנתוני המאוחד	
יחס כיסוי הנזילות	125%
יחס כסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	105%
	80%
	60%
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי	
יחס כיסוי הנזילות	124%
יחס כסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	103%
	80%
	60%

לאומי קארד ובנק לאומי ארה"ב אינן נדרשות ביחס כיסוי נזילות.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
(1) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים, ציוד וכלי רכב ודמי אחזקה בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות		
324	272	274
223	210	205
197	191	182
164	172	154
138	137	121
1,248	872	1,206
2,294	1,854	2,142
466	719	709
377	190	3,669
סך הכל חוזי שכירות לזמן ארוך		
(2) התחייבויות לרכישת ניירות ערך		
(3) התחייבויות להשקעה בבניינים ובציוד ורכישתם		

ב. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

[בביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2015](#), נכלל מידע לגבי התביעות המהותיות למועד הדוחות כאמור. בביאור להלן נכלל מידע לעניין תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת הדוח ולאחר תקופת הדוח, ככל שהוגשו, וכן שינויים שחלו לגבי תביעות מהותיות שהוגשו בתקופות דיווח קודמות, ואינו כולל מידע אודות תביעות שדווחו [בביאור 25 לדוח השנתי](#) שהוגשו לפני תקופת הדוח ולא חל בהן שינוי.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים, שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-48 מיליון ש"ח.

1. לדעת הנהלת הבנק והחברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

א. ביום 12 בספטמבר 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, בקשה לאישור תביעה ייצוגית, נגד הבנק, נגד בנק הפועלים ונגד בנק דיסקונט בסכום נטען נגד כלל המשיבים של 7 מיליארד ש"ח, כאשר בגוף הבקשה נטען כי הנזק לקבוצה אותה מבקש התובע לייצג נאמד ב-10 מיליארד ש"ח. לטענת המבקשת, הבנקים גבו מלקוחותיהם ריבית בגין אשראי שקלי לא צמוד,

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

עמלת הקצאת אשראי ודמי ניהול קבועים בחשבונות חח"ד, בשיעורים ובסכומים זהים, וזאת כתוצאה מהסדר כובל.

במקביל, במסגרת הליכי ערר על קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 26 באפריל 2009 שכותרתה "הסדרים כובלים בין בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע בנוגע לעמלות" ("הקביעה"), ניתן ביום 15 ביוני 2014, על ידי בית הדין להגבלים עסקיים, תוקף של צו מוסכם להסכמה בין הבנקים העוררים לממונה על הגבלים עסקיים, לפיה, בין היתר, בכפוף להפקדת סכום של 70 מיליון ש"ח (חלקו של הבנק - 21.425 מיליון ש"ח) בידי נאמן, תהא הקביעה בטלה. סכום זה הופקד בידי נאמן ("הנאמן"). עוד נקבע במסגרת הצו המוסכם, כי הבנקים שהם צד לו יוכלו להשתמש בכספים אלו לשם ביצוע הסדרי פשרה בתביעות שונות, וביניהן התביעות המנויות בסעיף זה, בסעיף ב להלן, (ותביעות נוספות שפורטו בסעיפים 1.2 א ו-ב [בביאור 25 לדוח השנתי](#) של הבנק ליום 31 בדצמבר 2015), בכפוף לתנאים שפורטו בצו.

ביום 11 בדצמבר 2014, הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה לפיו ישלמו הבנקים המשיבים לחברי הקבוצה סך של 35 מיליון ש"ח, מתוך הכספים שהופקדו בידי הנאמן. בחודש ינואר 2015 המבקשים בהליך המתואר בסעיף ב. להלן, הגישו בקשה לביטול ההחלטה בדבר פרסום ההסדר או לחלופין לעיכובה עד לאחר הכרעה ביחס בין ההליך כאן להליך המתואר בסעיף ב. להלן. בדיון שהתקיים ביום 25 במרס 2015 הצדדים התבקשו לשקול את הצעת בית המשפט לאופן המשך ניהול שני ההליכים (ובין היתר, לשקול איחודם). הצדדים פעלו לגיבוש הסכם פשרה מתוקן בשים לב להערות בית המשפט. ביום 25 בפברואר 2016 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה מתוקן בהליך המתואר בסעיף זה, ובהליך המתואר בסעיף ב. להלן, לפיו ישלמו כל הבנקים המשיבים לחברי הקבוצה בשני ההליכים גם יחד סך כולל של 47 מיליון ש"ח (לא כולל שכ"ט וגמול לעורכי הדין ולמבקשים בשני ההליכים) כאשר 35 מיליון ש"ח מתוך הסך הכולל ישולמו מתוך הכספים שהופקדו בידי הנאמן כאמור לעיל, ולהם יוסיפו הבנקים 12 מיליון ש"ח נוספים (חלקו של הבנק בסכום הנוסף הוא 4.5 מיליון ש"ח). ביום 15 במאי 2016 אישר בית המשפט את הסכם הפשרה ונתן לו תוקף של פסק דין.

ב. ביום 23 בנובמבר 2006 הוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים תביעה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, נגד בנק הפועלים בע"מ ונגד בנק דיסקונט לישראל בע"מ. המבקשים טוענים כי הבנקים גובים בגין אשראי למגזר משקי הבית ריבית בשיעור גבוה בהרבה מזה הנגבה מן המגזר המסחרי והמגזר העסקי. הנזק הנטען הינו 5.6 מיליארד ש"ח על פי שיטה אחת ו-5.2 מיליארד ש"ח לפי שיטה שנייה. סכום הנזק הנטען המיוחס ללקוחות הבנק הינו לפחות 1.6 מיליארד ש"ח. ביום 21 בינואר 2014, החליט בית המשפט להעביר את הדיון בתיק לבית המשפט בתל-אביב-יפו שדן בהליך המתואר בסעיף א. לעיל. ראה בסעיף א. לעיל, עדכון לגבי ההליכים גם בתיק זה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. ביום 1 באפריל 2007 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, נגד שלושה בנקים נוספים וכן נגד משיבים נוספים, שהם לפי הנטען, חברי הבורסה לניירות ערך. לטענת המבקשים, המשיבים גבו ממנהלי קרנות נאמנות בשליטתם פעולות עבור קניה ומכירה של ניירות ערך (עמלות ברוקראז') ועבור ביצוע פעולות במט"ח, שהיו גבוהות יותר מן העמלות שגבו מגופים אחרים, וזאת, לטענת המבקשים, תוך הפרת הוראות חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, כנוסחו הקודם, והפרת חובות נוספות. המבקשים טענו כי גבית העמלות העודפות (לפי הנטען) נמשכה שלא כדין גם לאחר מכירת השליטה בקרנות הנאמנות על ידי הבנקים למשיבים האחרים. לטענת המבקשים, סכום הנזק הכולל שנגרם לכל חברי הקבוצה על ידי כל המשיבים מסתכם בסך של 386 מיליון ש"ח, מתוכם מיוחס לבנק נזק של כ-130 מיליון ש"ח. ביום 10 במאי 2016 ניתן פסק דינו של בית המשפט הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כיצוגית.

ד. ביום 17 במרס 2014, הגיש מנהל מיוחד של חברה בפירוק ("החברה" ו-"המנהל המיוחד") לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז, בקשה למתן הוראות נגד הבנק, במסגרתה ביקש שבית המשפט יצהיר כי הבנק יישא בתשלום לחברה (קופת הפרוק) בסך מצטבר של 1,200 מיליון ש"ח, מתוכם סך של 635 מיליון ש"ח לכיסוי כל חובות החברה לנושיה וסך של 565 מיליון ש"ח בגין החזר מלוא שווי נכסי החברה בסכום קרן, שעמד, לטענת המנהל המיוחד, נכון ליום 25 במרס 2001, על הסך של 165 מיליון ש"ח, בצירוף ריבית מאותו מועד בשיעור שהחברה התחייבה לשלם לבנק. לטענת המנהל המיוחד, על הבנק לשאת באחריות אישית לחבויות החברה, מאחר ועל פי הנטען, יש לראות בבנק "נושא משרה" בחברה מחמת שליטתו כביכול בחברה; מחמת שיש לראות את הבנק כ"דירקטור דה-פקטו" או כ"דירקטור צללים" בחברה; מחמת אחריותו כמבצע בצוואת ו/או מעוול במשותף למעשי התרמית, כביכול, המתוארים בבקשה; ומחמת הדוקטרינה של *Lenders' Liability*.

יצוין כי במסגרת הבקשה שמר המנהל המיוחד על זכות להגיש הליכים נוספים נגד הבנק ו/או נושאי משרה נוספים בחברה ו/או יחידים מטעם הבנק ועורכי דין שיעצו לבנק. הבנק הגיש תגובתו לבקשה.

ביום 20 באפריל 2015 קבע בית המשפט העליון, כי ככל שיוחלט לנקוט הליכים נוספים, ימונה לחברה בעל תפקיד חדש שאינו קשור למנהל המיוחד הקודם או למשרדו, והוא יטפל בכל ענין עתידי ככל שיהא. עורך הדין ממשרדו של המנהל המיוחד שהגיש את הבקשה יוכל להמשיך ולטפל רק בהליכים התלויים ועומדים. ביום 17 בספטמבר 2015 הגיש הכנ"ר בקשה למינוי עו"ד אחר כבעל תפקיד בתיק אשר יוסמך לבצע חקירות נוספות בהליך זה. הבנק הגיש את תגובתו לבקשה. ביום 20 למרס 2016 החליט בית המשפט למחוק את בקשת הכנ"ר.

ה. ביום 6 בינואר 2015, הוגשה לבית המשפט המחוזי - מרכז, בקשה לאישור תביעה ייצוגית בסכום נטען של כ-400 מיליון ש"ח, על סמך אומדנים והערכות של מומחה המבקשת. לטענת המבקשת, הבנק מפר את הוראות צו הריבית (קביעת שיעור הריבית המקסימלי), תש"ל-1970, לפיו אין לגבות ריבית פיגורים על הלוואות צמודות, בשיעור העולה על 17% לשנה, בכך שגובה ריבית פיגורים שנתית אפקטיבית על הלוואות צמודות בשיעור של 18.3891% לשנה, שלטענת המבקשת,

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

עולה על המותר. ביום 15 ביוני 2015 הגישה המבקשת בקשה מתוקנת לפיה, לאור קיום הלכה של בית המשפט העליון, התומכת בעמדת הבנק, היא מצמצמת את הסעד המבוקש לשינוי עתידי באופן גבית הריבית. ביום 16 בספטמבר 2015 הגיש הבנק בקשה למחיקה על הסף של בקשת האישור, וזאת, בין היתר, מן הנימוק שבמצב בו הבנק פועל כדין ועל פי הלכת בית המשפט העליון אין עילה לתביעה נגדו ולא ניתן לאשר תובענה ייצוגית. ביום 20 בדצמבר 2015 החליט בית המשפט המחוזי מרכז לסלק על הסף את הבקשה לאישור התובענה כיצוגית וביום 14 בינואר 2016 הוגש ערעור על החלטה זו.

2. כמו כן תלויות ועומדות נגד הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, שהסכום הנתען בהן מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהן ומטעם זה לא בוצעה בגין הפרשה.

א. ביום 29 באפריל 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. עניינה של הבקשה בטענת המבקש לפיה כספים של ניצולי שואה, אשר הופקדו לפני מלחמת העולם השנייה בבנק אפ"ק ולא נמשכו על ידי הלקוחות במהלך המלחמה, מושבים לניצולים או ליורשיהם כשהם אינם משוערכים כביכול לערכים ריאליים. המבקש טוען לנזק אישי של 1,266 ש"ח וסכום התביעה הקבוצתית הנתען על ידי המבקש הינו 150 מיליון ש"ח. ביום 5 באוגוסט 2015 הגיש הבנק בקשה לסילוק על הסף של הבקשה לאישור ושל תביעתו האישית של המבקש. הבקשה לסילוק על הסף נדחתה ועל הבנק להגיש תגובתו לבקשה.

ב. ביום 22 ביולי 2015 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, שהוגשה נגד הבנק לבית המשפט המחוזי מרכז. עניינה של הבקשה בטענת המבקשת, לפיה תשלומים המשולמים ישירות לבנק על חשבון חוב אשר בגינו מתנהל הליך גבייה בהוצאה לפועל, מדווחים על ידי הבנק להוצאה לפועל באיחור, וכתוצאה מכך נוצר, כביכול, פער בין החוב האמיתי ובין החוב הרשום בתיק ההוצאה לפועל. בנוסף, המבקשת טוענת, כי כאשר הבנק מדווח על תשלום באיחור, החייב מקבל זיכוי בגין הריבית שחוייבה בתקופה שבין התשלום לבין הדווח. לטענת המבקשת, עד סוף שנת 2010, הזיכוי שהתקבל היה בשיעור ריבית נמוך יותר מן הריבית הבנקאית שהצטברה על החוב. רק משנת 2010 בוצע שינוי במערכות ההוצאה לפועל אשר אפשר זיכוי בריבית המתאימה. המבקשת טוענת לנזק אישי של 33.46 ש"ח, ומעריכה את סכום התביעה הקבוצתית במיליוני ש"ח, בלי לציין סכום או תחשיב מפורט.

ג. ביום 11 בפברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים נוספים. עניינה של התובענה בטענת המבקשת, כי הבנקים נותנים הטבות שונות בחשבונות של סטודנטים, אולם מגבילים את גילם של הסטודנטים הזכאים להטבות, וזאת, לטענת המבקשת, בניגוד לדיון. המבקשת טוענת לנזק אישי של 11 אלף ש"ח, וסכום התביעה לכל הקבוצה אותה המבקשת מעוניינת לייצג בגדר התובענה הייצוגית נגד חמשת הבנקים גם יחד, מוערך על ידה ב-219 מיליון ש"ח.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. לבית המשפט בארצות הברית (UNITED STATES DISTRICT COURT FOR THE DISTRICT OF COLUMBIA) הוגשה ביום 7 במארס 2016, תביעה, על ידי מספר רב של תובעים, כנגד עשרות נתבעים, וביניהם: הבנק, בנק לאומי USA, בנק הפועלים, אנשים פרטיים כגון: שלדון אדלסון, ארווינג מוסקוביץ', חיים סבן, לב לבייב ואחרים, וכנגד גופים שונים, כגון ארגוני ידידות הקשורים להתנחלויות, חברות בניה כמו אפריקה ישראל ודניה סיבוס, וחברות נוספות כמו חברת וולוו, חברת HP, מוטורולה, כי"ל, אהבה (מוצרי ים המלח), ועוד. ענינה של התביעה, בטענה כי האנשים והגופים הנ"ל תומכים בהתנחלויות, באופן שפוגע בתושבים פלסטינאים, ברכושם ובזכויותיהם. כנגד הבנקים נטען, בין היתר, כי ההעברות של כספים על ידי הגורמים התורמים להתנחלויות נעשות באמצעות העברות בנקאיות, כאשר, לטענת התובעים, הבנקים ידעו מכח כללי "הכר את הלקוח" למה נועדו כספי ההעברות, וביצעו את ההעברות לשם קידום עסקיהם ורווחיהם. סכום התביעה הנטען נגד כל הנתבעים יחדיו הוא 34.5 מיליארד דולר. לא הובהר הבסיס המשפטי או הכלכלי לסכום זה ולא ניתן הסבר לקשר בין התובעים לבין הסכומים הדמיוניים שננקבו בתביעה או פירוט של הנזקים הנטענים כלפי הבנק.

3. להלן פירוט של תובענות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות בסכומים מהותיים שהוגשו נגד חברות בנות של הבנק. לדעת הנהלת הבנק, ובהסתמך על דעת הנהלת החברה הבת הרלבנטית, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים שלה באשר לסיכויי הליכים אלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתביעות כאמור:

ביום 23 ביוני 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד סטנדרד & פורס מעלות בע"מ, קשת אגרות חוב בע"מ ("קשת"), חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ ("החברה לנאמנות") ו-6 נתבעים נוספים. תביעה זו נמחקה ואוחדה עם תביעה דומה אחרת שהוגשה מחדש כתביעה מאוחדת. סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל המשיבים עמד על כ-286 מיליון ש"ח. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים. הבקשה לאישור מתייחסת לאג"ח שהנפיקה קשת, שגובו ב-Notes, שהנפיק Lehman Brothers Bankhaus A.G. לפי הנטען בבקשה, עם קריסת ליהמן ברדרס, צנח מחיר האג"ח והופסק המסחר בהן. כלפי החברה לנאמנות, ששימשה כנאמן למחזיקי האג"ח שהונפק על ידי קשת, נטען כי לא נקטה בפעולות שונות כדי למנוע או לצמצם, לשיטת המבקשים, את הנזק שנגרם לטענתם, למחזיקי האג"ח. ביום 16 במאי 2016 אישר בית המשפט הסדר פשרה בתובענה. הסכום שישולם לחברי הקבוצה המיוצגת הוא כ-5.3 מיליון ש"ח. מתוך סכום זה, חלקה של החברה לנאמנות בתשלום הוא 195,000 ש"ח.

4. להלן פירוט של תובענות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות בסכום מהותי, שהוגשו נגד חברות בנות של הבנק, שלדעת הנהלת הבנק ובהסתמך על דעת הנהלת החברה הבת הרלבנטית, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים שלה, באשר לסיכויי הליכים אלו, בשלב זה, לא ניתן להעריך את סיכוייהן ומטעם זה לא בוצעה בגינן הפרשה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ביום 28 באפריל 2014, הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית בבית משפט מחוזי מרכז נגד לאומי קארד, ישראלכרט וכאל, בסך של כ-1.7 מיליארד ש"ח, בנוגע לגביית עמלה צולבת מבתי עסק בגין עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי debit וכרטיסי prepaid הנטענים מראש. לטענת המבקש, העמלה הצולבת שנגבת בכרטיסים אלו (בניגוד לכרטיסי אשראי - credit), לא קיבלה אישור מבית הדין להגבלים עסקיים, ומהווה הסדר כובל. בנוסף, לטענת המבקש, גם ההסדר בין הנתבעות לפיו מועברים כספי העסקאות לבתי העסק בעיכוב של כ-20 ימים מהווה הסדר כובל או תנאי מקפח בחוזה אחיד. בקשת הסתלקות מתוקנת שהוגשה אושרה על ידי בית המשפט בחודש יולי 2015. בנוסף, הוגשו לבית המשפט מספר בקשות להחלפת המבקש ובא כוחו. ביום 20 באוקטובר 2015, הורה בית המשפט כי כל אחת מקבוצות המבקשים לשמש כמייצגי הקבוצה נדרשת להגיש לבית המשפט מסמך בו תבהיר, בין היתר, את האופן שבכוונתה לנהל את התובענה, ובית המשפט יתן את החלטתו ביחס לזהות המבקשים (ובאי כוחם) שייבחרו לעמוד מאחורי הבקשה לאישור התובענה כיצוגית. עוד נקבע כי הקבוצה שתיבחר תידרש להגיש בקשת אישור מתוקנת, אשר המועד להגשתה יקבע לאחר שתינתן החלטה באשר לזהות המבקשים. ביום 9 במרס 2016 קבע בית המשפט את זהות הקבוצה שתשמש כמייצגת בתובענה. עוד קבע בית המשפט כי תוגש בקשה מתוקנת לאישור התובענה כיצוגית, ובהמשך יוגשו תשובות ותגובות לתשובות.

5. לפירוט בדבר הליכים משפטיים בנושא הלקוחות האמריקאים - ראה סעיף 1.ג.א. בביאור זה להלן.

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות שונות

1. פרשת הלקוחות האמריקאיים:

לפירוט בדבר פרשת הלקוחות האמריקאים, לרבות תנאי ההסדרים עם הרשויות האמריקאיות ופירוט ההליכים המשפטיים בנושא זה - [ראה ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2015](#). בביאור זה יובאו עדכונים, ככל שאירעו בתקופת הדוח ולא פורסמו בדוחות הכספיים השנתיים.

במסגרת ה-DPA (ההסדר שנחתם עם משרד המשפטים האמריקאי) התחייבה קבוצת לאומי, בין היתר, לבצע פעולות מסוימות הקשורות למתן שירותים ללקוחות אמריקאיים, ולפתח וליישם תוכנית ציות להוראות ה-FATCA. גם במסגרת ההסכם עם ה-NYDFS (New York Department of Financial Services) מוטלות על הבנק התחייבויות מסוימות ובין היתר, מונה במסגרת זו מוניטור לתקופה של שנה שיבחן בין היתר, את פעילות הקבוצה. המוניטור החל את תפקידו ב-15 ביולי 2015. בתקופת הדוח העלה ה-NYDFS טענה שיתכן שתקופת פעילות המוניטור תוארך. בשלב זה לא ניתן להעריך האם התקופה תוארך.

על מנת לעמוד בהוראות ההסדרים כאמור, מינה הבנק צוות היגוי מיוחד אשר מפקח על מילוי כל התחייבויות הבנק והשלוחות על פי ההסדרים ומגיש דיווחים שוטפים על כך לועדת דירקטוריון.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

א. הליכים משפטיים:

בעקבות החקירות של הרשויות האמריקאיות הוגשו נגד הבנק ונגד נושאי משרה שכינה ושמהנים בבנק ובחברות בקבוצה, מספר תובענות. להלן יובאו עדכונים שאירעו בתקופת הדוח.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, (ככל שמדובר בתובענות נגד הבנק), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות אלו.

1. ביום 1 בספטמבר 2013, הוגשה למחלקה הכלכלית של בית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאשר הגשת תביעה נגזרת נגד נושאי משרה בכירים לשעבר בבנק. לטענת המבקש, במסגרת חקירות של רשויות המס בארה"ב התברר כי נציגי הבנק ונציגי בנק לאומי ארה"ב סייעו ללקוחות שהם נישומי מס בארה"ב לבצע פעולות שמנעו מרשויות המס בארה"ב לגבות מסים מאזרחיהם. ביום 6 בינואר 2015, הגיש המבקש בקשה מתוקנת לאשר הגשת תביעה נגזרת נגד נושאי משרה בבנק ותאגידים נוספים בשליטת הבנק ("קבוצת לאומי") וכן נגד רואי החשבון של הבנק. על פי הנתען בבקשה המתוקנת, הנזק שנגרם לקבוצת לאומי בשל חקירת הרשויות בארה"ב וההסדרים שנחתמו עמן הוא כ-2.1 מיליארד ש"ח.

בחודש פברואר 2015 מינה דירקטוריון הבנק ועדת תביעות בלתי תלויה לבחינה כוללת של דרך הפעולה המשפטית הרצויה לבנק לאור מכלול ההתרחשויות בקשר לפרשת הלקוחות האמריקאים, וביום 11 במרס 2015 ניתנה החלטה על ידי כב' השופט חאלד כבוב מבית המשפט המחוזי בתל-אביב (המחלקה הכלכלית), המאשרת את מינוי הועדה ומעכבת את הדיונים בתובענות שהוגשו בקשר עם פרשת הלקוחות האמריקאים, על מנת שהועדה תוכל להגיש את המלצותיה.

ביום 12 באוקטובר 2015 הוגשה לבית המשפט הודעת הבנק בדבר דוח הועדה הבלתי תלויה ובדבר אימוץ מסקנות והמלצות הועדה על ידי הדירקטוריון, וביום 3 בפברואר 2016 הוגשה לבית המשפט הודעה בדבר החלטת ועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק מיום 2 בפברואר 2016, לאמץ חוות דעת של מומחה בלתי תלוי לחשבונאות שמונה על ידה, לפיה לא נפל פגם בעבודת רואי החשבון המבקרים בכל הקשור לפרשת הלקוחות האמריקאים.

ביום 1 במרס 2016 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה, לפיו, מבלי להודות בכל טענה מטענות המבקש בבקשת האישור, המשיבים נושאי המשרה והמנהלים ישלמו, באמצעות המבטחים בביטוח נושאי המשרה שרכש הבנק, סכום כולל של 92 מיליון דולר ארה"ב (להלן: "סכום הפשרה") בהתאם למבנה החוזי והרכב המבטחים על פי הפוליסה וללא אחריות הדדית בין המבטחים (הסכום כולל את החלק המבוטח על ידי ה-CAPTIVE של הבנק בסך כולל של 26.25 מיליון דולר ארה"ב, וסכום של 12 מיליון דולר ארה"ב שכבר אושר לתשלום על ידי המבטחים). בנוסף, מבלי להודות בכל טענה, ולדידם, לפני משורת הדין, חלק מהמשיבים לבקשת האישור, ה"ה גליה מאור, איתן רף וצבי איצקוביץ', יחזירו לבנק חלק

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ממענקים שקיבלו מהבנק בתקופה הרלבנטית לפרשת הלקוחות האמריקאים, באופן ובחלוקה שהודעה לבנק, ללא אחריות הדדית, ובסך כולל של 5.1 מיליון ש"ח.

נקבע דיון בהסדר הפרשה ובהסדר שהוגש בבקשה לאישור תובענה ייצוגית המתואר בסעיף 2 להלן, לחודש יוני 2016.

2. ביום 19 בינואר 2015, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו (המחלקה הכלכלית), בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק, ונגד 19 משיבים נוספים, שהיו או הינם דירקטורים בבנק. לטענת התובעים, במסגרת הליכי חקירה מצד רשויות שונות בארה"ב הודה הבנק כי הוא וחברות נוספות בקבוצת לאומי פעלו על מנת לסייע ללקוחותיו (נישומי מס בארה"ב) לחמוק מדיווח ומתשלומי מס. נטען כי בעקבות הליכי החקירה ביצע הבנק מחיקות מהונו בהיקף של 1.438 מיליארד ש"ח, וכי חברי דירקטוריון הבנק שכיהנו בשנים 2002-2010 התרשלו באי הפעלת פיקוח ובקרה שאפשרה התנהלות בלתי חוקית זו של הבנק וכפועל יוצא את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה עם מחיקת הכספים מהון הבנק, וגדיעת התשואה הפוטנציאלית על השקעתם במניית הבנק. סכום התביעה הנטען עומד על סך של כ-475 מיליון ש"ח כאשר נטען על ידי המבקש כי הנזק המינימלי לקבוצת בעלי המניות שמכרו מניותיהם בין יום 21 במרס 2013 (שהוא, לטענת המבקשים, מועד ההכללה הראשוני של הפרשה בדוחות הכספיים בגין החקירה) ליום 15 בינואר 2015, נע בין הסכום הנ"ל ל-825 מיליון ש"ח.

ביום 17 במרס 2016 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה בתביעה זו, לפיה הבנק ישלם לחברי הקבוצה סכום של 10,080,000 ש"ח, כולל שכר טרחה וגמול לתובע הייצוגי, שכר טרחה לנאמן והוצאות חלוקה אחרות.

התשלום לפי הסכם פשרה זה מותנה באישור הסכם הפשרה בהליך המתואר בסעיף 1 לעיל בפסק דין סופי וחלוט, ובקבלת סכום הפשרה הנקוב בהסכם בהליך הנ"ל, כמתואר בסעיף 1 לעיל, והתשלום יעשה מתוך כספים אלו.

3. ביום 3 במרס 2015, הוגשה לבית המשפט במדינת ניו-יורק, ארה"ב, על ידי בעל מניות בבנק, שהינו תושב ישראל (להלן: "המבקש"), בקשה לתביעה נגזרת בשם הבנק ובשם בנק לאומי USA נגד חברות בנות של הבנק ונגד 61 דירקטורים ונושאי משרה, שכיהנו בעבר ושחלקם עדיין מכהנים, בבנק ובחברות הבנות של הבנק. עניינה של התובענה באחריות נטענת של המשיבים לסכומים שבהם נשא הבנק והחברות הבנות שלו כתוצאה מההסדרים שנחתמו עם הרשויות בארה"ב. ביום 12 באוקטובר 2015 הגיש הבנק לבית המשפט המחוזי בתל אביב, כאמור בסעיף 1. לעיל, את דוח ועדת התביעות הבלתי תלויה. בד בבד טען הבנק כי לדעת הבנק התובענה שהוגשה בניו יורק אמורה להיות מסולקת על הסף הואיל ואין תוחלת בניהול הליך בניו יורק שעה שמתנהלת תביעה דומה בארץ, מה גם שהמלצות הועדה תכליתן הגעה להסדר כולל. עוד הודיע הבנק לבית המשפט כי ככל שלא תושג הסכמה לגבי התביעה הנגזרת האמריקאית, הבנק יבקש צו חוסם שיחייב את מחיקת ההליך המתנהל בניו יורק ו/או ינקוט בכל צעד רלבנטי אחר. ביום 1 בפברואר 2016 הגיש הבנק (וחברות אחרות בקבוצה) בקשה לבית המשפט הדן בהליך המתואר בסעיף 1 לעיל, למתן צו חוסם אשר יורה למבקש ולכל מי מטעמו, להימנע מלהמשיך בניהול הבקשה נשוא סעיף זה, ו/או ניהול כל תביעה

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

נגזרת אחרת באותן העילות והטענות מושא בקשת האישור המתוארת בסעיף 1. לעיל, בערכאות בישראל או מחוץ לישראל.
ביום 3 במרס 2016 החליט בית המשפט הדן בהליך המתואר בסעיף 1. לעיל, לתת צו חוסם, לפיו נאסר על המבקש בהליך המתואר בסעיף זה להמשיך ולנהל את הבקשה לאישור תביעה נגזרת שהגיש בשם קבוצת הבנק בארצות הברית, או להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת אחרת במקום אחר כנגד קבוצת הבנק, בנוגע לפרשת הלקוחות האמריקאים. ביום 30 במרס 2016 הגיש המבקש בקשת רשות ערעור (לחילופין הודעת ערעור) על החלטה זו לבית המשפט העליון.

ביום 11 במאי 2016 הגישו הבנק ובנק לאומי USA לבית המשפט בניו יורק, בקשה לסילוק ההליך נשוא סעיף זה, שהגיש המבקש בבית המשפט בניו יורק.

ב. בדיקת הרשות האמריקאית לניירות ערך (ה-SEC)

נגד קבוצת בנק לאומי ("הקבוצה") תלויה ועומדת חקירה של הרשות לניירות ערך האמריקאית (SEC - United States Securities and Exchange Commission) בקשר עם פעילות הקבוצה בניירות ערך ובייעוץ השקעות לתושבי ארה"ב. הקבוצה המציאה ל-SEC במהלך תקופת הדוח, את המסמכים שנדרשו על ידי ה-SEC וכן נתונים מספריים שונים שהתבקשו במסגרת מגעים שהתקיימו מול ה-SEC.

על פי הייעוץ המשפטי שקיבלה הקבוצה מעורכי דינה בארה"ב, בשל שיקול הדעת הרחב המסור ל-SEC ובשל העובדות המיוחדות וטענות ההגנה בעניינה של הקבוצה, אין ביכולת הקבוצה להעריך בשלב זה את גובה הסכום, אשר יתכן שהקבוצה תידרש לשלם עקב החקירה. הואיל ולא ניתן להעריך את סכום ההוצאה הכולל שעשוי להיגרם לקבוצה בקשר עם חקירה זו, הקבוצה, בהתבסס על חוות דעת עורכי הדין האמריקאים המלווים את הקבוצה בחקירת ה-SEC בדבר היעדר האפשרות לבצע בשלב זה הערכה של סכום ההוצאות הצפוי, סברה שאין מקום לבצע הפרשה כלשהי בדוחות הכספיים בגינה. עם זאת, בהתאם להנחיית בנק ישראל, מיום 25 במאי 2015, לפיה "לעת עתה על הבנק לכלול הפרשה בגובה סכום ההפסד הצפוי להערכתכם בגין החקירה. מטעמי שמרנות, הפרשה זו לא תפחת מסכום של 5 מיליון דולר", ביצע הבנק בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2015 הפרשה בסך של 5 מיליון דולר ארה"ב.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

2. הליכים אחרים

א. ביום 16 בפברואר 2014, הוגשה למחלקה הכלכלית של בית המשפט המחוזי בתל אביב, בקשה נגד הבנק לגילוי ועיון במסמכים. לטענת המבקש, מטרת הבקשה היתה לשם בחינת האפשרות של הגשת תביעה נגזרת בשם הבנק נגד נושאי משרה בבנק בקשר עם אשראי שהבנק העמיד, לדברי המבקש, לגנדה הולדינג בע"מ ("גנדה") לשם מימון רכישה של מניות אי.די. בי אחזקות בע"מ. ביום 8 באפריל 2016 אישר בית המשפט הסכם גישור בין הצדדים, לפיו, הבנק הצהיר על כך שקיבל על עצמו הליכים מסוימים בנהלים המתייחסים להעמדת אשראי ללווים לצורך מימון רכישת אמצעי שליטה בסכומים מהותיים. עם אישור הסדר הגישור בא ההליך לידי סיום.

ב. ביום 19 ביולי 2015, הוגשה למחלקה הכלכלית של בית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה נגד הבנק לגילוי ועיון במסמכים, שהוגשה, לטענת המבקש, לפי סעיף 198 א לחוק החברות תשנ"ט-1999.

המבקש עותר לגילוי מסמכים שונים בקשר עם טיפול הבנק בחוב של דלק נדל"ן בע"מ לבנק. בקשה זו נועדה, לטענת המבקש, לשם בחינת הצורך בהגשת בקשה לאישור הגשת תביעה נגזרת בשם הבנק נגד נושאי משרה בו. הרקע לבקשה הינה טענת המבקש, כי במהלך השנים 2013-2012 ביצע הבנק מחיקה בסך של כ-120 מיליון ש"ח מחובות דלק נדל"ן בע"מ, וזאת, לטענת המבקש, ללא הצדקה ולמרות ששווי הבטוחות איפשר, כביכול, גבייה של מלוא החוב. הבנק הגיש את תגובתו לבקשה. ביום 24 במרס 2016 החליט בית המשפט למחוק את הבקשה לאחר שקבע, בין היתר, כי לא קיימת תשתית ראייתית לטענה, לפיה נושאי משרה הפרו את חובותיהם כלפי הבנק. ביום 1 במאי 2016 הגיש המבקש לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטה זו.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
שקל-מדד	אחר				
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
2,343	-	-	-	-	2,343
Swaps					
2,343	-	-	-	-	2,343
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2,343	-	-	-	-	2,343
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
77,672	-	18	48,636	223	77,672
Futures					
216,971	12,154	14,200	190,277	15	216,971
Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
29,475	-	1,289	17,010	143	29,475
אופציות שנכתבו					
29,994	-	1,289	17,529	143	29,994
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
31,928	-	11,575	16,832	128	31,928
אופציות שנכתבו					
27,204	-	6,791	16,880	128	27,204
אופציות שנקנו					
317,388	587	261,936	27,740	380	317,388
Swaps					
730,632	12,741	325,875	286,286	1,160	730,632
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
138,792	-	138,792	-	-	138,792
ריבית קבוע					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
30	-	-	-	30	30
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
23,296	-	-	23,296	-	23,296
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
23,326	-	-	23,296	30	23,326
סך הכל					
756,301	12,741	328,218	309,582	1,190	756,301
סך הכל כללי					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	180	-	-	-	180
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
379	7,163	3,997	1,576	38	13,153
שווי הוגן ברוטו חיובי					
439	6,935	4,880	1,565	37	13,856
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	-	-	-	1	1
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ה) סך הכל					
379	7,163	3,997	1,576	38	13,153
שווי הוגן ברוטו חיובי ^(ג)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
379	7,163	3,997	1,576	38	13,153
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
40	17	177	-	34	268
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
439	7,115	4,880	1,565	38	14,037
שווי הוגן ברוטו שלילי ^(ג)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
439	7,115	4,880	1,565	38	14,037
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
1	7	465	-	3	476
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					

(א) מעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 3 מיליוני ש"ח, (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 41 מיליוני ש"ח).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
Swaps	-	2,376	-	-	2,376
סך הכל	-	2,376	- ^(ג)	-	2,376
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	2,376	-	-	-	2,376
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
חוזי Futures	-	8,249	407	61,410	70,464
חוזי Forward	13,156	15,301	229,749 ^(ג)	533	258,764
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנכתבו	-	476	12,337	12,399	25,246
אופציות שנקנו	-	476	12,328	12,399	25,237
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנכתבו	-	13,875	27,349	4,227	45,540
אופציות שנקנו	-	10,969	25,994	4,254	41,344
Swaps	663	296,716	30,421	23,657	351,883
סך הכל	13,819	346,062	338,585	118,879	818,478
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	147,328	-	-	-	147,328
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
-	-	-	-	-	-
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot	-	9,703	-	-	9,703
סך הכל	-	9,703	-	-	9,703
סך הכל כללי	13,819	348,438	348,288	118,879	830,557

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) סווג מחדש.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	159	-	-	159
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
שווי הוגן ברוטו חיובי	306	9,583	7,564	1,323	18,834
שווי הוגן ברוטו שלילי	327	9,146	7,087	1,352	17,969
(ג) נגזרים אחרים ^(א)	-	-	-	-	-
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
שווי הוגן ברוטו חיובי	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	-	-	-	-
(ה) סך הכל					
שווי הוגן ברוטו חיובי ^(ג)	306	9,583	7,564	1,323	18,834
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן	-	-	-	-	-
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים	306	9,583	7,564	1,323	18,834
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים	18	31	300	16	366
שווי הוגן ברוטו שלילי ^(ג)	327	9,305	7,087	1,352	18,128
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן	-	-	-	-	-
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	327	9,305	7,087	1,352	18,128
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים	-	7	904	110	1,023

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 3 מיליון ש"ח, (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 42 מיליון ש"ח).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
Swaps	-	2,443	-	-	2,443
סך הכל	-	2,443	-	-	2,443
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	2,443	-	-	-	2,443
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
Futures	-	14,589	10	58,799	73,615
Forward	12,525	14,300	179,448	366	206,650
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנכתבו	-	262	14,797	11,129	26,288
אופציות שנקנו	-	250	15,292	11,129	26,772
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנכתבו	-	10,797	15,997	3,144	30,077
אופציות שנקנו	-	8,037	16,567	3,245	27,988
Swaps	587	268,113	28,668	27,384	325,051
סך הכל	13,112	316,348	270,779	115,196	716,441
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	137,675	-	-	-	137,675
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
-	-	-	-	-	-
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב	-	-	-	40	40
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot	-	-	9,086	-	9,086
סך הכל	-	-	9,086	40	9,126
סך הכל כללי	13,112	318,791	279,865	115,196	728,010

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
-	1	-	-	-	1
-	146	-	-	-	146
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
344	6,375	3,245	1,245	46	11,255
392	5,949	3,340	1,258	45	10,984
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1
(ה) סך הכל					
344	6,376	3,245	1,245	46	11,256
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
344	6,376	3,245	1,245	46	11,256
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
31	20	147	65	-	263
392	6,095	3,340	1,258	46	11,131
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
392	6,095	3,340	1,258	46	11,131
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
-	6	482	37	-	525
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 6 מיליון ש"ח, (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 33 מיליון ש"ח).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
בורסות	בנקים	דילרים / ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
188	8,383	2,260	27	2,295	13,153
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(א)ב) סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	6,432	1,985	27	839	9,283
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסים					
-	829	229	-	5	1,063
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
188	1,122	46	-	1,451	2,807
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
-	3,513	1,155	68	4,500	9,236
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ד)					
-	1,710	592	41	1,741	4,084
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
-	1,803	563	27	2,759	5,152
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
188	2,925	609	27	4,210	7,959
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
208	7,178	2,240	40	4,371	14,037
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^(א)ג) סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	6,432	1,985	27	839	9,283
מכשירים פיננסים					
-	458	168	12	757	1,395
בטחון במזומן ששוועבד					
208	288	87	1	2,775	3,359
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
בורסות	בנקים	דילרים / ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
173	11,368	3,438	4	3,851	18,834
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(א)ב) סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	3,753	1,191	4	929	5,877
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסים					
-	1,617	650	-	-	2,267
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
173	5,998	1,597	-	2,922	10,690
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
-	4,176	1,209	86	5,411	10,882
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ד)					
-	243	27	51	1,029	1,350
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
-	3,933	1,182	35	4,382	9,532
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
173	9,931	2,779	35	7,304	20,222
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
202	9,920	3,057	107	4,842	18,128
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^(א)ג) סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	3,753	1,191	4	929	5,877
מכשירים פיננסים					
-	375	148	74	56	653
בטחון במזומן ששוועבד					
202	5,792	1,718	29	3,857	11,598
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

ראה הערות [בעמוד הבא](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
בורסות	בנקים	דילרים / ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
169	6,653	1,880	6	2,548	11,256
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	2,951	1,085	6	821	4,863
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
-	731	252	-	96	1,079
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
169	2,971	543	-	1,631	5,314
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
-	3,551	1,220	71	4,963	9,805
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ד)					
-	379	97	43	2,392	2,911
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
-	3,172	1,123	28	2,571	6,894
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
169	6,143	1,666	28	4,202	12,208
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
194	6,427	1,707	91	2,712	11,131
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	2,951	1,085	6	821	4,863
מכשירים פיננסיים					
-	341	68	29	1	439
בטחון במזומן ששוועבד					
194	3,135	554	56	1,890	5,829
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

- (א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבנות נטו.
- (ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 13,150 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 18,831 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 11,250 מיליון ש"ח).
- (ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 13,996 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 18,086 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 11,098 מיליון ש"ח).
- (ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לוה.

הערה:

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016, בתקופה המקבילה אשתקד ובדצמבר 2015 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)				
עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל חמש שנים	סך הכל
במיליוני ש"ח				
חוזי ריבית:				
512	3,774	5,680	2,775	12,741
שקל - מדד				
37,024	72,466	140,951	77,777	328,218
אחר				
185,502	87,637	29,086	7,357	309,582
חוזי מטבע חוץ				
77,282	26,278	1,006	4	104,570
חוזים בגין מניות				
844	271	75	-	1,190
חוזי סחורות ואחרים				
301,164	190,426	176,798	87,913	756,301
סך הכל				
337,927	196,676	195,624	100,330	830,557
סך הכל 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)				
297,910	168,935	166,537	94,628	728,010
סך הכל 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות וקובץ שאלות ותשובות ליישום. ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם עדכון לקובץ השאלות ותשובות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהן יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם.

הכללים החדשים יחולו מהדוחות הכספיים לשנת 2015 ואילך באופן המפורט להלן:

1. בדוחות לשנת 2015 חלה דרישת גילוי בקשר לנתונים מאזניים ביחס למגזרי פעילות פיקוחיים כמוגדר בהוראות החדשות. בהתאם להוראות החדשות ניתן שלא לתת גילוי למספרי השוואה לנתונים המאזניים על מגזרי הפעילות הפיקוחיים אלא לכלול מספרי השוואה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר. כמו כן, לא נדרש גילוי על מגזר ניהול פיננסי. דרישות גילוי אלה הן בנוסף לדרישות הגילוי על מגזרי הפעילות בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר.
2. החל מהדוח הכספי לרביע הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרט. ניתן להציג בדוחות לשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי השוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.
3. החל מהדוחות לרביע הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן.

להלן תיאור מגזרי הפעילות העיקריים שנקבעו על פי הוראות בנק ישראל:

1. מגזר משקי בית - מתן שירותים בנקאיים לאנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
2. מגזר בנקאות פרטית - מתן שירותים בנקאיים לאנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
3. מגזר עסקים קטנים וזעירים - מתן שירותים בנקאיים לעסקים שמחזור פעילותם (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי) קטן מ-50 מיליון ש"ח.
4. מגזר עסקים בינוניים - מתן שירותים בנקאיים לעסק שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-50 מיליון ש"ח וקטן מ-250 מיליון ש"ח.
5. מגזר עסקים גדולים - מתן שירותים בנקאיים לעסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-250 מיליון ש"ח.

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

6. מגזר ניהול פיננסי - כולל את הפעילויות הבאות:

- א. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקות רכש חוזר ושאיילה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.
  - ב. פעילות ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי פעילות אחרים (כאשר ללווה אין חבות לבנק מלבד ניירות ערך), מכשירים נגזרים מגדרים ומכשירים נגזרים שהם חלק מניהול נכסים והתחייבויות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, גידור או הגנה על הפרשי שער של השקעות בשלוחות בחו"ל, פיקדונות בממשלות ושל ממשלות.
  - ג. פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות זמינות למכירה והשקעות בחברות כלולות של עסקים.
  - ד. אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי, פעילויות פיתוח מוצרים פיננסיים.
7. מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו, רווחים מיעודות ותוצאות אחרות הקשורות לזכויות עובדים שלא שויכו למגזרי הפעילות האחרים, פעילויות שלא שויכו למגזרים האחרים, והתאמות בין סך כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך הכל הפריטים בדוח הכספי המאוחד.

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016				
פעילות בישראל				
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים
הכנסות ריבית מחיצוניים	570	2	491	167
הוצאות ריבית מחיצוניים	8	-	14	12
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:				
מחיצוניים	562	2	477	155
בינמגזרי	46	19	(26)	1
סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו	608	21	451	156
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית:				
מחיצוניים	273	26	123	117
בינמגזרי	153	17	81	(25)
סך הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	426	43	204	92
סך הכנסות (הוצאות)	1,034	64	655	248
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	85	3	63	(26)
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
לחיצוניים	910	38	345	114
בינמגזרי	8	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	918	38	345	114
רווח (הפסד) לפני מיסים	31	23	247	160
הפרשה למיסים על הרווח	4	7	88	58
רווח (הפסד) לאחר מיסים	27	16	159	102
חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות	-	-	-	-
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	27	16	159	102
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות	(10)	-	(1)	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	17	16	158	102
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)	116,256	589	56,394	26,422
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)	3	-	-	-
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)	114,640	549	55,809	25,000
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	113,714	587	58,838	25,108
יתרת חובות פגומים	368	-	1,409	371
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום	714	-	127	6
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)	115,187	30,115	39,024	28,221
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)	110,415	29,996	37,638	27,447
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	111,502	28,662	40,301	27,654
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}	72,931	405	48,301	29,498
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)	72,348	400	46,821	29,584
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}	79,443	53,781	32,779	20,239
פיצול הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:				
מרווח מפעילות מתן אשראי	551	4	434	147
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	57	17	17	9
סך הכל הכנסות ריבית, נטו	608	21	451	156

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רביע או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

פעילות חו"ל								
גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל	אנשים פרטיים	פעילות עסקית	אחר	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל
2	205	1	1,667	15	213	30	258	1,925
56	117	-	238	11	16	5	32	270
(54)	88	1	1,429	4	197	25	226	1,655
64	(110)	6	(10)	36	(18)	(8)	10	-
10	(22)	7	1,419	40	179	17	236	1,655
26	356	8	1,012	41	28	(49)	20	1,032
7	(243)	(47)	(2)	-	-	2	2	-
33	113	(39)	1,010	41	28	(47)	22	1,032
43	91	(32)	2,429	81	207	(30)	258	2,687
(8)	(4)	2	(112)	-	(1)	(10)	(11)	(123)
32	71	143	1,780	72	109	29	210	1,990
-	25	(33)	-	-	-	-	-	-
32	96	110	1,780	72	109	29	210	1,990
19	(1)	(144)	761	9	99	(49)	59	820
7	(3)	35	349	(2)	31	(7)	22	371
12	2	(179)	412	11	68	(42)	37	449
-	19	-	19	-	-	-	-	19
12	21	(179)	431	11	68	(42)	37	468
-	2	-	(9)	-	-	-	-	(9)
12	23	(179)	422	11	68	(42)	37	459
3,833	148,472	1,149	399,499	3,028	20,746	11,036	34,810	434,309
-	896	-	899	-	-	-	-	899
667	235	3	242,717	2,152	19,194	12	21,358	264,075
928	167	4	245,259	2,130	20,305	11	22,446	267,705
-	-	-	2,945	51	695	-	746	3,691
-	-	1	850	1	6	-	7	857
57,256	78,367	596	388,912	9,462	15,052	2,710	27,224	416,136
53,503	2,306	22	299,982	8,767	13,188	1,577	23,532	323,514
57,620	2,336	40	305,570	8,459	14,272	2,053	24,784	330,354
1,512	30,445	13,186	261,632	3,215	15,900	6,717	25,832	287,464
1,852	31,584	11,847	255,331	2,434	17,510	437	20,381	275,712
287,962	223,332	-	771,713	12,989	2,300	2,540	17,829	789,542
2	333	1	1,652	3	581	17	601	2,253
8	(355)	6	(233)	37	(402)	-	(365)	(598)
10	(22)	7	1,419	40	179	17	236	1,655

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015				
פעילות בישראל				
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים
הכנסות ריבית מחיצוניים	323	1	415	147
הוצאות (הכנסות) ריבית מחיצוניים	(42)	(17)	5	3
הכנסות ריבית, נטו:				
מחיצוניים	365	18	410	144
בינמגזרי	247	(5)	(19)	9
סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו	612	13	391	153
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית:				
מחיצוניים	311	32	241	28
בינמגזרי	113	17	(25)	72
סך הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	424	49	216	100
סך הכנסות	1,036	62	607	253
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	45	5	47	(46)
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
לחיצוניים	990	41	360	121
בינמגזרי	(17)	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	973	41	360	121
רווח (הפסד) לפני מיסים	18	16	200	178
הפרשה למיסים על הרווח	4	6	75	66
רווח (הפסד) לאחר מיסים	14	10	125	112
חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות	1	-	-	-
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות	15	10	125	112
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(7)	-	(1)	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	8	10	124	112
יתרה ממוצעת של נכסים	108,356	477	52,565	26,246
מזה: השקעות בחברות כלולות	3	-	-	-
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	107,146	447	52,244	25,150
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	107,792	471	53,314	24,045
יתרת חובות פגומים	428	-	2,138	393
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום	770	-	119	6
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)	102,495	24,904	34,538	23,527
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)	97,668	24,820	32,369	22,873
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	99,474	24,944	33,573	23,538
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}	72,461	344	48,329	32,113
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)	70,684	335	47,032	31,265
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}	91,308	55,491	39,051	22,136
פיצול הכנסות ריבית, נטו:				
מרווח מפעילות מתן אשראי	552	-	378	146
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	60	13	13	7
סך הכל הכנסות ריבית, נטו	612	13	391	153

(א) יתרות ממוצעות יחושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רביע או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

פעילות חו"ל								
גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל	אנשים פרטיים	פעילות עסקית	אחר	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל
1	139	-	1,253	32	200	17	249	1,502
10	(22)	-	(46)	12	16	4	32	(14)
(9)	161	-	1,299	20	184	13	217	1,516
16	(261)	1	5	29	(24)	(10)	(5)	-
7	(100)	1	1,304	49	160	3	212	1,516
(6)	1,826	53	2,396	73	11	(55)	29	2,425
33	(443)	(15)	(27)	1	-	26	27	-
27	1,383	38	2,369	74	11	(29)	56	2,425
34	1,283	39	3,673	123	171	(26)	268	3,941
-	-	(3)	127	1	(18)	(29)	(46)	81
34	62	180	1,919	166	128	22	316	2,235
-	31	(14)	-	-	-	-	-	-
34	93	166	1,919	166	128	22	316	2,235
-	1,190	(124)	1,627	(44)	61	(19)	(2)	1,625
-	414	(77)	543	1	25	(4)	22	565
-	776	(47)	1,084	(45)	36	(15)	(24)	1,060
-	130	-	131	-	-	-	-	131
-	906	(47)	1,215	(45)	36	(15)	(24)	1,191
-	-	-	(9)	1	-	(1)	-	(9)
-	906	(47)	1,206	(44)	36	(16)	(24)	1,182
1,233	127,927	7,393	371,911	6,245	19,961	9,683	35,889	407,800
-	892	-	895	-	-	1	1	896
1,021	793	533	233,983	3,239	20,155	40	23,434	257,417
1,066	711	-	231,453	2,599	20,090	81	22,770	254,223
-	2	-	3,806	42	999	-	1,041	4,847
-	-	-	897	24	7	-	31	928
59,768	75,911	4,780	368,384	14,652	14,327	1,993	30,972	399,356
54,540	1,538	1	274,504	11,956	14,065	1,188	27,209	301,713
55,250	1,719	2	277,808	11,956	14,065	1,188	27,209	305,017
1,583	41,180	5,068	269,903	5,025	18,623	4,480	28,128	298,031
1,540	31,582	4,931	254,344	5,025	18,623	4,480	28,127	282,471
275,381	233,705	-	799,016	28,537	4,320	1,447	34,304	833,320
1	(38)	-	1,260	12	94	3	109	1,369
6	(62)	1	44	37	66	-	103	147
7	(100)	1	1,304	49	160	3	212	1,516

ביאור 12ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק.

קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

הבנק בארץ מאורגן בשישה קווי עסקים:

1. בנקאית - מתן שירותים בנקאיים ללקוחות הפרטיים והעסקים הקטנים. קו העסקים כולל את מערך המשכנתאות ומערך בנקאות פרטית.
2. מסחרית - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לחברות בינוניות (Middle Market) ובעלי העניין של חברות אלו.
3. עסקית - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לחברות גדולות ולחברות בינלאומיות במשק, בפעילותן בארץ ובעולם.
4. נדל"ן - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לענף הבינוי והנדל"ן.
5. שוקי הון - ניהול הנוסטרו של הבנק, ניהול נכסים והתחייבויות וניהול השקעות נכסים פיננסיים.
6. אחר - פעילויות שאינן נזקפות לקווי העסקים האחרים.

תוצאות הפעילות נזקפות לקו העסקים שבו מתנהל חשבון הלקוח.

1. הכנסות ריבית נטו - קו העסקים מזוכה בריבית המתקבלת מהלוואות שהעמיד, בניכוי עלות גיוס המקורות (מחיר מעבר). כמו כן, קו העסקים מזוכה במחיר מעבר בגין פיקדונות שגייס בניכוי הריבית ששולמה ללקוחות.
2. הכנסות שאינן מריבית (הכנסות מימון שאינן מריבית, עמלות והכנסות אחרות) - מיוחסות לקווי העסקים בהתאם לפעילות הלקוח.
3. הוצאות קווי העסקים - כוללות את ההוצאות הישירות של קווי העסקים, וכן מועמסות על קווי העסקים, הוצאות יחידות המטה הנותנות להם שירותים.

תוצאות פעילות קווי העסקים, הן בצד המאזני והן בצד הרווח והפסד, נבחנות באופן שוטף על ידי ההנהלה. בחינת התוצאות מבוצעת אל מול יעדים הנקבעים במסגרת תכנית עבודה שנתית ומול נתוני תקופה מקבילה אשתקד. כמו כן, מבוצעת בחינה של מגוון מדדים נוספים הנוגעים לפעילות קווי העסקים.

ביאור 12ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016									
במיליוני ש"ח									
בנק	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	בנקאית
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו	911	221	115	221	142	21	(14)	40	219
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	431	107	52	65	(54)	85	22	1,032	1,655
סך כל ההכנסות (הוצאות)	1,342	328	167	51	(33)	227	241	364	2,687
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	154	(11)	(82)	(4)	(176)	5	(11)	2	(123)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,051	163	87	71	42	155	208	213	1,990
רווח (הפסד) לפני מס	137	176	162	(100)	361	(109)	44	149	820
הוצאות (הכנסות) מס	70	85	78	(48)	175	(52)	18	45	371
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	67	91	84	(51)	186	(57)	26	113	459
יתרות ליום 31 במרס 2016									
אשראי לציבור, נטו	139,269	33,722	32,074	24,364	3,788	2,639	6,234	22,043	264,133
פיקדונות הציבור	180,748	39,678	17,794	6,587	60,561	124	78	24,784	330,354
נכסים בניהול	180,009	25,607	17,073	2,556	334,291	23,970	183,630	19,144	786,280
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015									
במיליוני ש"ח									
בנק	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	בנקאית
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו	781	200	149	122	(85)	13	120	216	1,516
הכנסות שאינן מריבית	452	112	53	81	433	599	639	56	2,425
סך כל ההכנסות	1,233	312	202	203	348	612	759	272	3,941
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	80	(37)	50	32	1	(1)	2	(46)	81
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,042	181	92	43	78	208	273	318	2,235
רווח לפני מס	111	168	60	128	269	405	484	-	1,625
הוצאות מס	36	59	21	44	96	151	135	23	565
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	75	109	39	84	296	254	348	(23)	1,182
יתרות ליום 31 במרס 2015									
אשראי לציבור, נטו	125,138	30,323	31,731	23,483	3,948	2,330	11,088	22,234	250,275
פיקדונות הציבור	152,941	35,940	18,524	6,781	58,626	92	4,903	27,210	305,017
נכסים בניהול	194,864	31,436	18,140	2,167	334,747	31,428	195,799	26,578	835,159
יתרות ליום 31 בדצמבר 2015									
אשראי לציבור, נטו	133,050	32,857	30,740	24,323	2,887	2,509	11,689	23,344	261,399
פיקדונות הציבור	168,774	41,593	20,139	6,859	59,350	166	5,250	26,562	328,693
נכסים בניהול	181,825	28,401	17,381	1,754	336,709	23,854	187,755	19,382	797,061

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
2,933	513	707	4,153	3	4,156	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
(219)	(2)	99	(122)	(1)	(123)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(251)	(2)	(142)	(395)	-	(395)	מחיקות חשבונאיות
321	-	90	411	-	411	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
70	(2)	(52)	16	-	16	מחיקות חשבונאיות נטו
(6)	1	1	(4)	-	(4)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
2,778	510	755	4,043	2	4,045	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹
438	-	33	471	-	471	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
3,317	513	652	4,482	4	4,486	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
37	(3)	48	82	(1)	81	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(185)	(1)	(148)	(334)	-	(334)	מחיקות חשבונאיות
81	-	98	179	-	179	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(104)	(1)	(50)	(155)	-	(155)	מחיקות חשבונאיות נטו
6	(1)	(1)	4	-	4	התאמות מתרגום דוחות כספיים
3,256	508	649	4,413	3	4,416	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹
426	-	39	465	-	465	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
113,292	61	1,374	114,727	8,174	122,901
35,575	81,419	35,984	152,978	3,561	156,539
1,032 ^(א)	80,366	-	81,398	-	81,398
148,867	81,480	37,358	267,705	11,735	279,440
מזה: ²					
1,748	-	107	1,855	-	1,855
1,729	-	107	1,836	-	1,836
3,477	-	214	3,691	-	3,691
62	719	76	857	-	857
3,091	28	245	3,364	-	3,364
6,630	747	535	7,912	-	7,912
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,987	13	115	2,115	2	2,117
353	497	607	1,457	-	1,457
-	495	-	495	-	495
2,340	510	722	3,572	2	3,574
667	-	23	690	-	690

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 307 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	דיוור	מסחרי
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות ^(א) :					
117,856	10,056	107,800	872	46	106,882
שנבדקו על בסיס פרטי					
148,205	1,782	146,423	34,417	76,092	35,914
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
74,948	-	74,948	-	73,679 ^(ד)	1,269 ^(ג)
1 מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
266,061	11,838	254,223	35,289	76,138	142,796
2 מזה: ^(א)					
חובות בארגון מחדש					
2,541	-	2,541	100	-	2,441
חובות פגומים אחרים					
2,306	-	2,306	61	-	2,245
סך הכל חובות פגומים					
4,847	-	4,847	161	-	4,686
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
928	-	928	93	766	69
חובות בעייתיים אחרים					
4,513	-	4,513	268	8	4,237
סך הכל חובות בעייתיים					
10,288	-	10,288	522	774	8,992
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ^(א) :					
2,639	3	2,636	80	14	2,542
שנבדקו על בסיס פרטי					
1,312	-	1,312	530	494	288
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
492	-	492	-	491 ^(ד)	1 ^(ג)
3 מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור ^(ב)					
3,951	3	3,948	610	508	2,830
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁴					
1,157	-	1,157	83	-	1,074
4 מזה: בגין חובות פגומים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 296 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
107,768	45	852	108,665	7,515	116,180
38,097	81,760	36,548	156,405	3,254	159,659
1,014 ^(א)	80,616	-	81,630	-	81,630
145,865	81,805	37,400	265,070	10,769	275,839
מזה:					
2,192	-	86	2,278	-	2,278
1,617	-	26	1,643	-	1,643
3,809	-	112	3,921	-	3,921
67	770	105	942	-	942
3,151 ^(ב)	11	299 ^(ב)	3,461	-	3,461
7,027	781	516	8,324	-	8,324
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
2,177	15	93	2,285	3	2,288
307	498	581	1,386	-	1,386
1	497	-	498	-	498
2,484	513	674	3,671	3	3,674
824 ^(ב)	-	43 ^(ב)	867	-	867

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 310 מיליון ש"ח.
- (ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ד) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א)

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ימים או יותר ^(ד)	בפיגור של 89 ימים ^(ה)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
33	9	16,032	274	294	15,464
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(א)					
19	5	25,179	734	708	23,737
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ^(א)					
1	2	10,635	46	13	10,576
שרותים פיננסיים					
142	40	69,181	1,741	1,746	65,694
מסחרי - אחר					
195	56	121,027	2,795	2,761	115,471
סך הכל מסחרי					
493	719 ^(ט)	80,354	-	747	79,607
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר ^(א)					
281	75	37,096	141	318	36,637
אנשים פרטיים - אחר					
969	850	238,477	2,936	3,826	231,715
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	2,354	-	-	2,354
בנקים בישראל					
-	-	196	-	-	196
ממשלת ישראל					
969	850	241,027	2,936	3,826	234,265
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
33	4	9,203	377	115	8,711
בינוי ונדל"ן ^(א)					
48	2	18,637	305	277	18,055
מסחרי - אחר					
81	6	27,840	682	392	26,766
סך הכל מסחרי					
3	1	1,388	73	3	1,312
אנשים פרטיים					
84	7	29,228	755	395	28,078
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	8,969	-	-	8,969
בנקים בחו"ל					
-	-	216	-	-	216
ממשלות בחו"ל					
84	7	38,413	755	395	37,263
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,053	857	267,705	3,691	4,221	259,793
סך הכל ציבור					
-	-	11,323	-	-	11,323
סך הכל בנקים					
-	-	412	-	-	412
סך הכל ממשלות					
1,053	857	279,440	3,691	4,221	271,528
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 193](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)				
בפיגור של 30 ימים או יותר ^(ה)	בפיגור של 89 ימים ^(ה)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים	
במיליוני ש"ח						
פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
24	8	16,543	619	263	15,661	בינוי ונדל"ן - בינוי
21	5	22,868	1,338	503	21,027	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
10	1	10,071	17	28	10,026	שרותים פיננסיים
91	48	65,864	1,655	3,019	61,190	מסחרי - אחר
146	62	115,346	3,629	3,813	107,904	סך הכל מסחרי
468	749	74,963	-	757	74,206	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר ^(ו)
194	86	34,913	102	335	34,476	אנשים פרטיים - אחר
808	897	225,222	3,731	4,905	216,586	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	1,662	-	-	1,662	בנקים בישראל
-	-	249	-	-	249	ממשלת ישראל
808	897	227,133	3,731	4,905	218,497	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור-מסחרי						
48	5	9,180	545	25	8,610	בינוי ונדל"ן
365	2	18,270	512	468	17,290	מסחרי - אחר
413	7	27,450	1,057	493	25,900	סך הכל מסחרי
4	24	1,551	59	26	1,466	אנשים פרטיים
417	31	29,001	1,116	519	27,366	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	9,743	-	-	9,743	בנקים בחו"ל
-	-	184	-	-	184	ממשלות בחו"ל
417	31	38,928	1,116	519	37,293	סך הכל פעילות בחו"ל
1,225	928	254,223	4,847	5,424	243,952	סך הכל ציבור
-	-	11,405	-	-	11,405	סך הכל בנקים
-	-	433	-	-	433	סך הכל ממשלות
1,225	928	266,061	4,847	5,424	255,790	סך הכל

ראה הערות [בעמוד 193](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ימים או יותר ^(ד)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים ^(ח)
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
33	11	15,688	563	420	14,705
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(י)					
13	6	24,653	918	553	23,182
שירותים פיננסיים					
1	2	9,570	62	13	9,495
מסחרי - אחר					
108	42	67,314	1,502	1,798	64,014
סך הכל מסחרי					
155	61	117,225	3,045	2,784	111,396
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור ^(י)					
481	753	80,633	-	781	79,852
אנשים פרטיים - אחר					
187	105	36,991	60	385	36,546
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
823	919	234,849	3,105	3,950	227,794
בנקים בישראל					
-	-	2,146	-	-	2,146
ממשלת ישראל					
-	-	262	-	-	262
סך הכל פעילות בישראל					
823	919	237,257	3,105	3,950	230,202
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן ^(י)					
113	4	9,783	434	66	9,283
מסחרי - אחר					
128	2	18,857	330	368	18,159
סך הכל מסחרי					
241	6	28,640	764	434	27,442
אנשים פרטיים					
4	17	1,581	52	19	1,510
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
245	23	30,221	816	453	28,952
בנקים בחו"ל					
-	-	8,170	-	-	8,170
ממשלות בחו"ל					
-	-	191	-	-	191
סך הכל פעילות בחו"ל					
245	23	38,582	816	453	37,313
סך הכל ציבור					
1,068	942	265,070	3,921	4,403	256,746
סך הכל בנקים					
-	-	10,316	-	-	10,316
סך הכל ממשלות					
-	-	453	-	-	453
סך הכל					
1,068	942	275,839	3,921	4,403	267,515

ראה הערות [בעמוד 193](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

הערות:

- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ד) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה [ביאור 13.2.2.3](#). להלן.
- (ה) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (ו) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 524 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 482 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 503 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (ז) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 144 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 159 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 144 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלווה הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פירעונה.
- (ח) 5.3% מהאשראי לנכסים מניבים שניתן באמצעות מערך בינוי ונדל"ן בבנק הינו בשיעורי LTV העולים על 85%.
- (ט) סוג מחדש.
- (י) יתרת החובות הלא פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר, נכון ליום 31 במרס 2016, 857 מיליון ש"ח הינם אשראי שנתן הבנק, מתוכם 138 מיליון ש"ח הינו בגין הלוואות שאינן לדיור שתקופת הפיגור בגינן היא 149-90 ימים ו-719 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור, כאשר מתוכן סך של 169 מיליון ש"ח הינו בפיגור של עד 149 יום, 159 מיליון ש"ח הינו בפיגור של 150-249 יום והיתרה הינה בגין חוב בפיגור של 150 ימים או יותר.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות^(x)

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך יום פיגור אחד ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)				
יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)
במיליוני ש"ח				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
104	22	170	274	851
591	117	143	734	1,948
-	-	46	46	561
1,417	305	324	1,741	4,979
2,112	444	683	2,795	8,339
-	-	-	-	-
75	6	66	141	2,080
2,187	450	749	2,936	10,419
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,187	450	749	2,936	10,419
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
262	134	115	377	508
244	89	61	305	594
506	223	176	682	1,102
35	17	38	73	119
541	240	214	755	1,221
-	-	-	-	-
541	240	214	755	1,221
2,728	690	963	3,691	11,640
-	-	-	-	-
2,728	690	963	3,691	11,640
סך הכל				
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים				
2,076	427	517	2,593	
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים				
1,183	175	672	1,855	

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)				
יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים
במיליוני ש"ח				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
187	54	432	619	1,185
981	304	357	1,338	2,568
5	2	12	17	531
1,120	382	535	1,655	5,106
2,293	742	1,336	3,629	9,390
-	-	-	-	-
82	61	20	102	1,867
2,375	803	1,356	3,731	11,257
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,375	803	1,356	3,731	11,257
סך הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
296	174	249	545	705
335	158	177	512	849
631	332	426	1,057	1,554
32	22	27	59	90
663	354	453	1,116	1,644
-	-	-	-	1
-	-	-	-	-
663	354	453	1,116	1,645
3,038	1,157	1,809	4,847	12,901
-	-	-	-	1
-	-	-	-	-
3,038	1,157	1,809	4,847	12,902
סך הכל				
מזה:				
1,416	725	1,160	2,576	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
1,565	404	976	2,541	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(ב) יתרת חוב רשומה.
(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				
יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים בגין קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)
במיליוני ש"ח				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
149	33	414	563	1,084
666	129 ^(ד)	252	918	2,214
1	1	61	62	589
1,103	333	399	1,502	4,856
1,919	496 ^(ד)	1,126	3,045	8,743
-	-	-	-	-
51	82 ^(ד)	9	60	1,958
1,970	578	1,135	3,105	10,701
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,970	578	1,135	3,105	10,701
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
295	146	139	434	634
261	125	69	330	599
556	271	208	764	1,233
29	18	23	52	96
585	289	231	816	1,329
-	-	-	-	1
-	-	-	-	-
585	289	231	816	1,330
2,555	867	1,366	3,921	12,030
-	-	-	-	1
-	-	-	-	-
2,555	867	1,366	3,921	12,031
סך הכל				
מזה:				
1,549	572	950	2,499	
1,425	308	853	2,278	

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת חוב רשומה.
 (ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
 (ד) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2015			2016		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות ריבית שנרשמו ^(ג)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות ריבית שנרשמו ^(ג)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות ריבית שנרשמו ^(ג)
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
1	1	599	1	2	415
3	3	1,335	-	-	824
-	-	19	-	-	54
3	4	1,577	3	5	1,618
7	8	3,530	4	7	2,911
-	-	-	-	-	-
-	-	101	-	1	99
7	8	3,631	4	8	3,010
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
7	8	3,631	4	8	3,010
סך הכל מוסחרי					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
2	2	544	2	2	410
2	2	558	2	2	273
4	4	1,102	4	4	683
-	-	60	1	1	66
4	4	1,162	5	5	749
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
4	4	1,162	5	5	749
11	12	4,793	9	13	3,759
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
11	12 ^(ד)	4,793	9	13 ^(ד)	3,759

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 בסך 80 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 102 מיליון ש"ח).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעיתיים בארגון חדש

ליום 31 במרס 2015			ליום 31 במרס 2016		
סך הכל ^(ג)	צובר ^(ב) לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	סך הכל ^(ג)	צובר ^(ב) לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
472	18	454	156	24	132
בינוי ונדל"ן - בינוי					
833	4	829	447	131	316
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
11	-	11	14	13	1
שרותים פיננסיים					
569	28	541	796	92	704
מסחרי - אחר					
1,885	50	1,835	1,413	260	1,153
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
66	-	66	79	20	59
אנשים פרטיים - אחר					
1,951	50	1,901	1,492	280	1,212
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	-	-	-	-
בנקים בישראל					
-	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל					
1,951	50	1,901	1,492	280	1,212
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
312	135	177	262	102	160
בינוי ונדל"ן					
244	137	107	73	39	34
מסחרי - אחר					
556	272	284	335	141	194
סך הכל מסחרי					
34	9	25	28	21	7
אנשים פרטיים					
590	281	309	363	162	201
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל					
-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל					
590	281	309	363	162	201
סך הכל פעילות בחו"ל					
2,541	331	2,210	1,855	442	1,413
סך הכל ציבור					
-	-	-	-	-	-
סך הכל בנקים					
-	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות					
2,541	331	2,210	1,855	442	1,413
סך הכל					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 במרס 2016 לסך 69 מיליון ש"ח (ליום 31 במרס 2015 - 92 מיליון ש"ח).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)		
סך הכל ^(ג)	צובר ^(ב) לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית
במיליוני ש"ח		
פעילות לווים בישראל		
ציבור-מסחרי		
470	14	456
בינוי ונדל"ן - בינוי		
617	4	613
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן		
1	-	1
שרותים פיננסיים		
548	29	519
מסחרי - אחר		
1,636	47	1,589
סך הכל מסחרי		
-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור		
56	-	56
אנשים פרטיים - אחר		
1,692	47	1,645
סך הכל ציבור - פעילות בישראל		
-	-	-
בנקים בישראל		
-	-	-
ממשלת ישראל		
1,692	47	1,645
סך הכל פעילות בישראל		
פעילות לווים בחו"ל		
ציבור-מסחרי		
413	267	146
בינוי ונדל"ן		
143	103	40
מסחרי - אחר		
556	370	186
סך הכל מסחרי		
30	22	8
אנשים פרטיים		
586	392	194
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל		
-	-	-
בנקים בחו"ל		
-	-	-
ממשלות בחו"ל		
586	392	194
סך הכל פעילות בחו"ל		
2,278	439	1,839
סך הכל ציבור		
-	-	-
סך הכל בנקים		
-	-	-
סך הכל ממשלות		
2,278	439	1,839
סך הכל		

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2015 בסך 43 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעיתיים בארגון חדש (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2015			2016		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
(בלתי מבוקר)					
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
48	3	15	3	3	51
-	-	-	-	-	11
-	-	-	-	-	3
5	5	30	15	15	217
53	8	45	18	18	282
-	-	-	-	-	-
3	3	252	2	5	1,580
56	11	297	20	23	1,862
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
56	11	297	20	23	1,862
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
9	10	6	14	14	2
65	65	7	8	8	4
74	75	13	22	22	6
-	-	2	-	-	2
74	75	15	22	22	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
74	75	15	22	22	8
130	86	312	42	45	1,870
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
130	86	312	42	45	1,870

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש (המשך)

2. ארגונים מחדש שכשלו^(ב)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
2016		2015	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ג)	מספר חוזים ^(ד)	יתרת חוב רשומה ^(ב)
(בלתי מבוקר)			
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
15	2	11	8
1	-	1	-
1	-	-	-
47	6	17	2
64	8	29	10
-	-	-	-
253	4	115	1
317	12	144	11
-	-	-	-
-	-	-	-
317	12	144	11
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
3	1	4	1
4	1	1	-
7	2	5	1
-	-	2	-
7	2	7	1
-	-	-	-
-	-	-	-
7	2	7	1
324	14	151	12
-	-	-	-
-	-	-	-
324	14	151	12

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(ג) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.

(ד) הוצג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(ב), סוג החזר וסוג ריבית

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל ¹	מזה: ¹ בולט ובלון	מזה: ¹ ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
שיעבוד ראשון: שיעור המימון	עד 60%	51,249	3,553	34,402	1,894
	מעל 60%	29,439	1,151	20,955	578
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		792	22	597	70
סך הכל		81,480	4,726	55,954	2,542
31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל ¹	מזה: ¹ בולט ובלון	מזה: ¹ ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
שיעבוד ראשון: שיעור המימון ^(ג)	עד 60%	46,630	3,914	33,615	1,952
	מעל 60%	28,757	1,333	21,573	816
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		751	32	579	57
סך הכל		76,138	5,279	55,767	2,825
31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל ¹	מזה: ¹ בולט ובלון	מזה: ¹ ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
שיעבוד ראשון: שיעור המימון	עד 60%	50,828	3,748	35,307	3,173
	מעל 60%	30,149	1,145	21,714	926
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		828	26	603	118
סך הכל		81,805	4,919	57,624	4,217

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
- יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת. מידי רבעון נבדקת ההפרשה הקבוצתית המינימאלית בשיעור של 0.35% כנדרש בהוראות בנק ישראל מול ההפרשה בשיעור של 0.75% הנדרשת על אשראי בעל LTV הגבוה מ-60%. יש לציין כי ההפרשה הקבוצתית גבוהה מההפרשה הנדרשת על פי LTV.
- (ג) הוצג מחדש.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 במרס						31 בדצמבר					
2016			2015			2015			2015		
יתרות החוזים ^(א)	ההפרשה להפסדי אשראי	יתרת ההפרשה	יתרות החוזים ^(א)	ההפרשה להפסדי אשראי	יתרת ההפרשה	יתרות החוזים ^(א)	ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)	ההפרשה להפסדי אשראי	יתרת ההפרשה	יתרות החוזים ^(א)
בלתי מבוקר						מבוקר					
במיליוני ש"ח											
א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:											
אשראי תעודות						1,653	5	2,029	4	1,759	4
ערבויות להבטחת אשראי						6,020	101	6,025	92	6,136	78
ערבויות לרוכשי דירות						19,001	21	18,296	27	19,313	21
ערבויות והתחייבויות אחרות ^(ב)						16,633	200	17,705	192	17,131	228
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו						24,871	24	27,316	34	24,090	30
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו						13,069	25	13,606	42	13,607	37
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ¹						24,791	72	24,451	58	25,350	68
התחייבויות להוצאת ערבויות						14,239	23	14,084	16	14,423	16
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו						4,059	-	5,480	-	4,115	-
אישור עקרוני לשמירת שיעור ריבית						3,974	-	4,971	-	3,874	-

מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני איגוח בחסות אחרים שלא נוצלו בסך 226 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 239 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 234 מיליון ש"ח) המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי איגוח.

1. מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני איגוח בחסות אחרים שלא נוצלו בסך 226 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 239 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 234 מיליון ש"ח) המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי איגוח.

(א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
(ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעוף בסך 188 מיליון ש"ח (ב-31 במרס 2015 וב-31 בדצמבר 2015 סך של 230 מיליון ש"ח ו-218 מיליון ש"ח בהתאמה).

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)						
מטבע ישראלי		מטבע חוץ ^(א)				
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	של ארה"ב	בדולרים באירו	במטבעות אחרים	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	סך הכל
במיליוני ש"ח						
נכסים						
44,997	242	6,699	912	2,506	292	55,648
37,928	2,919	31,940	1,886	1,444	2,610	78,727
1,621	-	-	-	-	-	1,621
177,017	48,477	27,817	5,234	5,387	201	264,133
53	143	159	57	-	-	412
-	-	-	-	-	899	899
-	-	-	-	-	3,060	3,060
8,796	129	2,014	455	288	1,468	13,150
6,459	3	846	7	39	536	7,890
-	-	-	-	-	17	17
276,871	51,913	69,475	8,551	9,664	9,083	425,557
התחייבויות						
198,602	25,731	83,860	12,903	8,736	522	330,354
1,963	33	2,022	382	41	-	4,441
53	1	746	8	-	-	808
845	-	-	-	-	-	845
6,606	18,154	-	-	-	50	24,810
9,053	172	2,307	618	425	1,421	13,996
8,073	10,941	769	42	193	632	20,650
225,195	55,032	89,704	13,953	9,395	2,625	395,904
51,676	(3,119)	(20,229)	(5,402)	269	6,458	29,653
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
(22,366)	(950)	19,324	5,026	(1,073)	39	-
(380)	-	546	(257)	91	-	-
617	-	(573)	(145)	101	-	-
29,547	(4,069)	(932)	(778)	(612)	6,497	29,653
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
(347)	-	513	(306)	140	-	-
960	-	47	(1,021)	14	-	-

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 3,572 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)						
מטבע ישראלי						
מטבע חוץ ^(א)						
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	בדולרים של ארה"ב	באירו	במטבעות אחרים	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	סך הכל
במיליוני ש"ח						
נכסים						
מזומנים ופיקדונות בבנקים	40,495	248	6,341	862	3,656	51,769
ניירות ערך	24,817	2,257	29,256	1,962	4,489	64,379
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	2,187	-	-	10	-	2,197
אשראי לציבור, נטו ^(ג)	159,975	50,308	29,666	4,833	5,275	250,275
אשראי לממשלות	61	187	134	51	-	433
השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-	-	896
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	3,103
נכסים בגין מכשירים נגזרים	9,270	170	7,996	69	108	18,831
נכסים אחרים	5,654 ^(ה)	4	1,130	9	43	7,418
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	-	-	-	-	-	18
סך כל הנכסים	242,459	53,174	74,523	7,796	10,680	399,319
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	177,344	26,874	75,972	15,251	9,138	305,017
פיקדונות מבנקים	1,546	48	3,811	560	222	6,187
פיקדונות מממשלות	25	1	483	8	-	517
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	1,384	-	-	-	-	1,384
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	4,528	15,018	-	-	-	19,596
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	9,364	279	6,964	178	97	18,086
התחייבויות אחרות	8,326 ^(ה)	11,226 ^(ה)	992	40	215	21,591
סך כל ההתחייבויות	202,517	53,446	88,222	16,037	9,672	372,378
הפרש ^(ד)	39,942	(272)	(13,699)	(8,241)	1,008	26,941
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(18,269)	(1,398)	13,867	8,179	(1,729)	-
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	380	-	(546)	49	117	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	552	-	(427)	(109)	(16)	-
סך הכל כללי	22,605	(1,670)	(805)	(122)	(620)	7,553
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	777	-	(942)	21	144	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	266	-	(82)	(345)	161	-

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 3,948 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

(ה) הוצג מחדש לרבות יישום הוראות המפקח בדבר היוון עלויות תוכנה [ראה ביאור 2א2](#).

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						
מטבע ישראלי						
מטבע חוץ ^(א)						
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	בדולרים של ארה"ב	באירו	במטבעות אחרים	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	סך הכל
במיליוני ש"ח						
נכסים						
50,912	246	5,951	763	2,407	176	60,455
32,331	1,933	28,228	2,023	1,640	3,320	69,475
1,764	-	-	-	-	-	1,764
172,545	49,178	28,768	4,809	5,849	250	261,399
67	195	130	61	-	-	453
-	-	-	-	-	924	924
-	-	-	-	-	3,095	3,095
6,402	115	3,466	308	243	716	11,250
6,138	5	896	6	44	577	7,666
-	-	-	-	-	18	18
270,159	51,672	67,439	7,970	10,183	9,076	416,499
התחייבויות						
195,425	25,583	84,646	13,709	8,866	464	328,693
1,886	72	1,470	385	46	-	3,859
39	1	703	7	-	-	750
938	-	-	-	-	-	938
5,704	15,604	-	-	-	-	21,308
6,356	222	3,266	305	247	702	11,098
9,170	9,515	964	51	215	831	20,746
219,518	50,997	91,049	14,457	9,374	1,997	387,392
50,641	675	(23,610)	(6,487)	809	7,079	29,107
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
(26,357)	(1,308)	23,871	5,617	(1,427)	(396)	-
616	-	(654)	102	(64)	-	-
533	-	(483)	(9)	(41)	-	-
25,433	(633)	(876)	(777)	(723)	6,683	29,107
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
1,425	-	(1,257)	(100)	(68)	-	-
1,305	-	(1,112)	(416)	223	-	-

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 3,671 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 15 א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים על פי הנחיות המפקח על הבנקים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן במקרים אלה נאמד על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומן העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה ביום הדיווח. אומדן של השווי ההוגן מחושב באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון שהוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. בהנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים עשויים להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הקבוצה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. עיקרי השיטות וההנחות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

נכסים פיננסיים:

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור נכיון מתאים. יתרת האשראי מוינה למספר קטגוריות בהתאם למגזר הפעילות וכן לדרוג האשראי של הלווים. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית) לפי בסיסי ההצמדה השונים. תקבולים אלה הונו בשיעורי ריבית המשקפים את רמת הסיכון והמרווח הממוצע הגלומים באשראי באותה קטגוריה ואת תקופת האשראי.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של יתרות חובה בחשבונות עו"ש, הוערך בהתאם לערך במאזן.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי ריבית אלה משקפים את שיעורי הריבית הגבוהים ביותר המשמשים את הקבוצה בעסקאות במועד הדיווח באותו מגזר.

שווי הוגן של יתרות עו"ש שסווגו כחובות פגומים חושב בהתאם לאומדן המח"מ שלהם ולפי שיעורי הריבית המירביים הנהוגים בבנק.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

פיקדונות בבנקים, ואשראי לממשלות - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם בוצעו עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך - ניירות ערך סחירים לפי שווי שוק. ניירות ערך שאינם סחירים, מניות לפי עלות ואגרות חוב לפי מודל המביא בחשבון את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים והמביאים בחשבון גם את ההסתברות לכשל וערך השוק.

התחייבויות פיננסיות:

פיקדונות הציבור - יתרת הפיקדונות מוינה למספר קטגוריות בהתאם למגזרי הפעילות, בסיסי ההצמדה ותקופות ההפקדה. בכל קטגוריה חושב התזרים של התשלומים העתידיים (קרן וריבית). תשלומים אלה הונו בשיעורי ריבית המשקפים את שיעור הריבית הממוצע בו הקבוצה מגייסת פיקדונות דומים מאותה קטגוריה לתקופה שנותרה עד לפרעון. חשבונות עובר ושב (עו"ש) ופיקדונות ללא זמן פרעון-היתרה במאזן נחשבת כאומדן של השווי ההוגן.

פיקדונות מבנקים ופיקדונות מממשלות השווי ההוגן נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי אומדן שיעורי הריבית שבהם הקבוצה עשויה לגייס פיקדונות דומים במועד הדיווח.

אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים - לפי שווי שוק או בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו הקבוצה מגייסת פיקדונות דומים, או יכולה להנפיק כתבי התחייבות דומים ביום הדיווח.

נכסים והתחייבויות פיננסיים אחרים:

מכשירים נגזרים:

מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק וכאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.

מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת במועד הדיווח והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי:

היתרה המאזנית מהווה קירוב לשווי ההוגן, שכן תנאי העסקות שבמאזן אינם שונים מהותית מתנאי עסקות דומות ביום הדיווח.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)				
יתרה במאזן	שווי הוגן	רמה 1 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 3 ^(א)
סך הכל				
במיליוני ש"ח				
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופיקדונות בבנקים	55,648	45,991	8,016	1,686
ניירות ערך ^(ב)	78,727	56,155	20,253	2,319
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,621	1,621	-	-
אשראי לציבור, נטו	264,133	2,537	72,163	189,740
אשראי לממשלות	412	-	15	409
נכסים בגין מכשירים נגזרים	13,150	1,141	10,435	1,574
נכסים פיננסיים אחרים	1,473	398	-	1,076
סך כל הנכסים הפיננסיים	415,164 ^(ג)	107,843	110,882	196,804
התחייבויות פיננסיות				
פיקדונות הציבור	330,354	3,652	207,509	121,462
פיקדונות מבנקים	4,441	-	4,266	41
פיקדונות מממשלות	808	-	747	87
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	845	845	-	-
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים	24,810	18,941	377	5,742
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	13,996	1,142	12,612	242
התחייבויות פיננסיות אחרות	7,385	1,173	5,120	1,093
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	382,639 ^(ג)	25,753	230,631	128,667
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
עיסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	337	-	-	337
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)	16,544	-	182	16,362

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשים במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 129,714 מיליון ש"ח ובסך 129,736 מיליון ש"ח, בהתאמה אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 215-115](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15 א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
יתרה במאזן	שווי הוגן			סך הכל	
	רמה 1 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 3 ^(א)		
במיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
מזומנים ופיקדונות בבנקים	51,769	44,023	6,410	1,379	51,812
ניירות ערך ^(ב)	64,379	43,797	17,208	3,374	64,379
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	2,197	2,197	-	-	2,197
אשראי לציבור, נטו	250,275	2,193	65,805	182,415	250,413
אשראי לממשלות	433	-	12	433	445
נכסים בגין מכשירים נגזרים	18,831	751	15,163	2,917	18,831
נכסים פיננסיים אחרים	1,321	567	509	245	1,321
סך כל הנכסים הפיננסיים	389,205 ^(ג)	93,528	105,107	190,763	389,398
התחייבויות פיננסיות					
פיקדונות הציבור	305,017	2,338	181,689	123,344	307,371
פיקדונות מבנקים	6,187	-	5,992	148	6,140
פיקדונות מממשלות	517	-	443	104	547
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	1,384	1,384	-	-	1,384
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים	19,596	15,677	358	6,053	22,088
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	18,086	752	17,038	296	18,086
התחייבויות פיננסיות אחרות	7,513	1,294 ^(ד)	5,021 ^(ד)	1,187 ^(ד)	7,502
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	358,300 ^(ג)	21,445	210,541	131,132	363,118
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	324	-	-	324	324

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשים במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 121,332 מיליון ש"ח ובסך 150,052 מיליון ש"ח, בהתאמה אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 115-115](#).

(ד) סווג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				
יתרה במאזן	שווי הוגן	רמה 1 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 3 ^(א)
סך הכל				
במיליוני ש"ח				
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופיקדונות בבנקים	60,455	52,418	6,431	1,656
ניירות ערך ^(ב)	69,475	46,931	19,491	3,053
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,764	1,764	-	-
אשראי לציבור, נטו	261,399	2,246	68,534	190,601
אשראי לממשלות	453	-	26	441
נכסים בגין מכשירים נגזרים	11,250	916	8,931	1,403
נכסים פיננסיים אחרים	1,643	551	-	1,093
סך כל הנכסים הפיננסיים	406,439 ^(ג)	104,826	103,413	198,247
התחייבויות פיננסיות				
פיקדונות הציבור	328,693	2,666	203,012	124,612
פיקדונות מבנקים	3,859	-	3,777	56
פיקדונות מממשלות	750	-	688	86
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	938	938	-	-
אגרות חוב, שטרי התחייבויות וכתבי התחייבויות נידחים	21,308	17,880	340	4,724
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	11,098	914	9,932	252
התחייבויות פיננסיות אחרות	7,871	1,363	5,025	1,480
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	374,517 ^(ד)	23,761	222,774	131,210
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	347	-	-	347
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)	15,764	-	194	15,570

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשים במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 113,254 מיליון ש"ח ובסך 130,250 מיליון ש"ח, בהתאמה אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 15-2-115](#).

(ד) ההתחייבויות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח				
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
36,808	-	1,876	34,932	אגרות חוב ממשלת ישראל
11,758	-	740	11,018	אגרות חוב ממשלות זרות
35	-	35	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
5,471	-	5,396	75	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים
9,957	1,253	8,704	-	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
555	-	448	107	אגרות חוב אחרות בישראל
1,777	-	1,777	-	אגרות חוב אחרות זרים
1,530	-	-	1,530	מניות וקרנות נאמנות זמינות למכירה
67,891	1,253	18,976	47,662	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:				
5,290	-	111	5,179	אגרות חוב ממשלת ישראל
2,833	-	-	2,833	אגרות חוב ממשלות זרות
347	-	-	347	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
144	-	144	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים
697	-	697	-	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
120	-	-	120	אגרות חוב אחרות בישראל
325	-	325	-	אגרות חוב אחרות בחו"ל
14	-	-	14	מניות וקרנות נאמנות למסחר
9,770	-	1,277	8,493	סך הכל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
379	202	177	-	חוזי שקל - מדד
7,157	312	6,822	23	חוזי ריבית
3,785	903	2,882	-	חוזי מטבע - חוץ
1,391	134	545	712	חוזי מניות
38	23	9	6	חוזי סחורות ואחרים
400	-	-	400	פעילות בשוק המעוף
13,150	1,574	10,435	1,141	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
2,539	-	3	2,536	אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך
1,621	-	-	1,621	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
398	-	-	398	אחר
4,558	-	3	4,555	סך הכל אחרים
95,369	2,827	30,691	61,851	סך כל הנכסים

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
439	61	378	-	חוזי שקל - מדד
7,115	-	7,085	30	חוזי ריבית
4,656	181	4,475	-	חוזי מטבע - חוץ
1,354	-	642	712	חוזי מניות
38	-	32	6	חוזי סחורות ואחרים
394	-	-	394	פעילות בשוק המעוף
13,996	242	12,612	1,142	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
3,693	17	24	3,652	פקדונות בגין השאלות ניירות ערך
845	-	-	845	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,173	-	-	1,173	אחרים
5,711	17	24	5,670	סך הכל אחרים
19,707	259	12,636	6,812	סך כל התחייבויות

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	במיליוני ש"ח
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
19,912	-	1,601	18,311	אגרות חוב ממשלת ישראל
12,171	-	418	11,753	אגרות חוב ממשלות זרות
48	-	48	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
6,619	-	6,525	94	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים
7,388	1,968	5,420	-	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
835	-	258	577	אגרות חוב אחרות בישראל
1,474	-	1,143	331	אגרות חוב אחרות זרים
2,369	-	-	2,369	מניות וקרנות נאמנות זמינות למכירה
50,816	1,968	15,413	33,435	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:				
8,048	-	323	7,725	אגרות חוב ממשלת ישראל
1,407	-	7	1,400	אגרות חוב ממשלות זרות
244	-	-	244	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
234	-	234	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים
980	-	980	-	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
279	-	-	279	אגרות חוב אחרות בישראל
251	-	251	-	אגרות חוב אחרות בחו"ל
714	-	-	714	מניות וקרנות נאמנות למסחר
12,157	-	1,795	10,362	סך הכל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
306	229	77	-	חוזי שקל - מדד
9,580	489	9,083	8	חוזי ריבית
7,412	1,999	5,412	1	חוזי מטבע - חוץ
1,114	153	588	373	חוזי מניות
58	47	3	8	חוזי סחורות ואחרים
361	-	-	361	פעילות בשוק המעוף
18,831	2,917	15,163	751	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
2,195	-	3	2,192	אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך
2,197	-	-	2,197	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
559	-	-	559	אחר
4,951	-	3	4,948	סך הכל אחרים
86,755	4,885	32,374	49,496	סך כל הנכסים

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
327	49	278	-	חוזי שקל - מדד
9,305	1	9,296	8	חוזי ריבית
6,893	246	6,646	1	חוזי מטבע - חוץ
1,142	-	769	373	חוזי מניות
57	-	49	8	חוזי סחורות ואחרים
362	-	-	362	פעילות בשוק המעוף
18,086	296	17,038	752	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
2,381	15	27	2,339	פקדונות בגין השאלות ניירות ערך
1,384	-	-	1,384	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,294	-	-	1,294 ^(א)	אחרים
5,059	15	27	5,017	סך הכל אחרים
23,145	311	17,065	5,769	סך כל התחייבויות

(א) הוצג מחדש.

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
28,553	-	1,599	26,954
8,128	-	789	7,339
35	-	35	-
6,262	-	6,105	157
9,566	2,003	7,563	-
586	-	473	113
1,694	-	1,674	20
1,653	-	-	1,653
56,477	2,003	18,238	36,236
ניירות ערך למסחר:			
6,664	-	32	6,632
3,058	-	2	3,056
238	-	-	238
148	-	148	-
751	-	751	-
152	-	-	152
320	-	320	-
617	-	-	617
11,948	-	1,253	10,695
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
344	174	170	-
6,370	297	6,043	30
3,062	770	2,292	-
1,066	129	420	517
46	33	6	7
362	-	-	362
11,250	1,403	8,931	916
אחרים:			
2,252	-	6	2,246
1,764	-	-	1,764
551	-	-	551
4,567	-	6	4,561
84,242	3,406	28,428	52,408

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
חוזי שקל - מדד	-	339	53
חוזי ריבית	30	6,065	-
חוזי מטבע - חוץ	-	2,930	199
חוזי מניות	517	559	-
חוזי סחורות ואחרים	7	39	-
פעילות בשוק המעוף	360	-	-
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	914	9,932	252
אחרים:			
פקדונות בגין השאלות ניירות ערך	2,666	20	13
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	938	-	-
אחרים	1,363	-	-
סך הכל אחרים	4,967	20	13
סך כל התחייבויות	5,881	9,952	265

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח					
122	838	838	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
122	838	838	-	-	סך הכל
31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח					
(4)	1,842	1,842	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(4)	1,842	1,842	-	-	סך הכל
31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח					
14	1,132	1,132	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
14	1,132	1,132	-	-	סך הכל

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2016	שווי הוגן ליום 31 במרס 2016	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	התאמות מתרגום דוחות כספיים	סילוקים	מכירות	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:			שווי הוגן לתחילת השנה
								ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח והפסד ^(א)		
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינות למכירה:											
MBS/ABS	2,003	(735)	(4)	-	(11)	-	-	-	-	1,253	(4)
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה	2,003	(735)	(4)	-	(11)	-	-	-	-	1,253	(4)
מניות זמינות למכירה	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל אגרות חוב למסחר	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
מניות למסחר	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
חוזי שקל - מדד	174	9	-	-	-	-	-	-	-	202	(4)
חוזי ריבית	297	58	-	-	(43)	-	-	-	-	312	10
חוזי מטבע - חוץ	770	(98)	-	-	-	-	231	-	-	903	421
חוזי מניות	129	5	-	-	-	-	-	-	-	134	37
חוזי סחורות ואחרים	33	(10)	-	-	-	-	-	-	-	23	5
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים	1,403	(36)	-	-	(43)	-	231	-	-	1,574	469
סך כל אחרים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך כל הנכסים	3,406	(771)	(4)	-	(54)	-	231	-	-	2,827	465
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
חוזי שקל - מדד	53	(4)	-	-	-	-	-	-	-	61	17
חוזי מטבע - חוץ	199	(18)	-	-	-	-	-	-	-	181	(39)
סך כל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	252	(22)	-	-	-	-	-	-	-	242	(22)
סך כל אחרים	13	4	-	-	-	-	-	-	-	17	17
סך כל ההתחייבויות	265	(18)	-	-	-	-	-	-	-	259	(5)

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2015	שווי הוגן ליום 31 במרס 2015	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה והפסד ^(א)	בדוח רווח אחר ^(ב)	ברוח כולל ^(א)
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינות למכירה:											
MBS/ABS	2,009	19	4	95	(100)	(59)	-	-	-	1,968	5
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה	2,009	19	4	95	(100)	(59)	-	-	-	1,968	5
מניות זמינות למכירה	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל אגרות חוב למסחר	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
מניות למסחר	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
חוזי שקל- מדד	145	75	-	-	-	-	-	-	-	229	17
חוזי ריבית	423	92	-	-	(26)	-	-	-	-	489	69
חוזי מטבע- חוץ	2,307	(821)	-	513	-	-	-	-	-	1,999	970
חוזי מניות	64	89	-	-	-	-	-	-	-	153	114
חוזי סחורות ואחרים	64	(17)	-	-	-	-	-	-	-	47	2
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים	3,003	(582)	-	513	(26)	-	-	-	-	2,917	1,172
סך כל אחרים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך כל הנכסים	5,012	(563)	4	608	(100)	(85)	-	-	-	4,885	1,177
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
חוזי שקל מדד	41	6	-	-	-	-	-	-	-	49	(14)
חוזי ריבית	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
חוזי מטבע חוץ	110	136	-	-	-	-	-	-	-	246	178
סך כל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	151	143	-	-	-	-	-	-	-	296	164
סך כל אחרים	11	4	-	-	-	-	-	-	-	15	15
סך כל ההתחייבויות	162	147	-	-	-	-	-	-	-	311	179

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
(ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)										
רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:										רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:
שווי הוגן לתחילת השנה	בדוח רווח והפסד ^(א)	ברווח כולל ^(ב) אחר	רכישות והנפקות	מכירות סילוקים	התאמות מתרגום דוחות כספיים	העברות אל רמה 3	העברות מרמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2015	
במיליוני ש"ח										
נכסים										
ניירות ערך זמינות למכירה:										
MBS/ABS	2,009	48	(11)	508	(138)	(413)	-	2,003	(250)	
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה	2,009	48	(11)	508	(138)	(413)	-	2,003	(250)	
מניות זמינות למכירה	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
סך הכל אגרות חוב למסחר	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
מניות למסחר	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
נכסים בגין מכשירים נגזרים:										
חוזי שקל - מדד	145	(23)	-	-	-	52	-	174	66	
חוזי ריבית	423	(11)	-	-	(115)	-	-	297	(83)	
חוזי מטבע - חוץ	2,307	(3,478)	-	1,941	-	-	-	770	230	
חוזי מניות	64	65	-	-	-	-	-	129	108	
חוזי סחורות ואחרים	64	(31)	-	-	-	-	-	33	32	
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים	3,003	(3,478)	-	1,941	(115)	52	-	1,403	353	
סך כל אחרים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
סך כל הנכסים	5,012	(3,430)	(11)	2,449	(138)	(528)	52	3,406	103	
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:										
חוזי שקל - מדד	41	(37)	-	-	-	49	-	53	49	
חוזי מטבע - חוץ	110	89	-	-	-	-	-	199	123	
סך כל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	151	52	-	-	-	49	-	252	172	
סך כל אחרים	11	2	-	-	-	-	-	13	13	
סך כל ההתחייבויות	162	54	-	-	-	49	-	265	185	

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ני"ע זמינים למכירה ⁽¹⁾					
איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור פרעון מוקדם שיעור הפסד	bp 70-160 2.5%-6% 20% 30%	bp 115 4.25% 20% 30%	1,253
נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
חוזי ריבית שקל - מדד	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה סיכון צד נגדי לעסקה	(0.1)%-(0.1)% 0.57%-100% ^(*)	(0.10%) 3.52%	94 108
חוזי ריבית	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.57%-100% ^(*)	3.52%	312
חוזי מטבע - חוץ	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה סיכון צד נגדי לעסקה	(0.1)%-(0.1)% 0.57%-100% ^(*)	(0.10%) 3.52%	106 797
חוזים בגין מניות	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.57%-100% ^(*)	3.52%	134
חוזים בגין סחורות	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.57%-100% ^(*)	3.52%	23
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
חוזי ריבית שקל - מדד	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.1)%-(0.1)%	(0.10%)	61
חוזי מטבע - חוץ	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.1)%-(0.1)%	(0.10%)	181
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי שגביתו מותנית בביטחון	השווי ההוגן של הביטחון				838

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל. גידול/קטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾					
1,968	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור פרעון מוקדם שיעור הפסד	bp 70-160 2.5%-6% 20% 30%	bp 115 4.25% 20% 30%	איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
121	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.3%-0.7%	0.50%	חוזי ריבית שקל - מדד
108	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.03%-100 ^(*)	2.35%	חוזי ריבית
489	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.03%-100 ^(*)	2.35%	חוזי מטבע - חוץ
118	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.3%-0.7%	0.25%	חוזים בגין מניות
1,881	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.03%-100 ^(*)	2.35%	חוזים בגין סחורות
153	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.03%-100 ^(*)	2.35%	
47	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.03%-100 ^(*)	2.35%	
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
49	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.3%-0.7%	0.25%	חוזי ריבית שקל - מדד
246	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.3%-0.7%	0.25%	חוזי מטבע - חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
1,842	השווי ההוגן של הביטחון	אשראי שגביתנו מותנית בביטחון			

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל. גידול/קטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾					
2,003	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור פרעון מוקדם שיעור הפסד	bp 70-160 2.5%-6%	bp 115 4.25%	איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
85	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.0%-(0.2)%	(0.10%)	חוזי ריבית שקל - מדד
89	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.52%-100% ^(*)	1.49%	חוזי ריבית
297	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.52%-100% ^(*)	1.49%	חוזי מטבע - חוץ
95	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.0%-(0.2)%	(0.10%)	חוזים בגין מניות
675	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.52%-100% ^(*)	1.49%	חוזים בגין סחורות
129	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.52%-100% ^(*)	1.49%	
33	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.52%-100% ^(*)	1.49%	
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
53	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.0%-(0.2)%	(0.10%)	חוזי ריבית שקל - מדד
199	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.0%-(0.2)%	(0.10%)	חוזי מטבע - חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
1,132	השווי ההוגן של הביטחון	אשראי שגביתנו מותנית בביטחון			

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

- הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
- הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יגדל (יקטן).
- נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 16 - אירועים לאחר תקופת הדיווח

א. Bank Leumi Jersey

ביום 8 באפריל 2016 הושלמה העסקה בדבר התקשרות החברה הנכדה Bank Leumi Jersey בהסכם למכירת החזקותיה בחברה הבת שלה Leumi Overseas Trust Corporation לאחר שהתקבלו האישורים הרגולטוריים שנדרשו לשם ביצוע ההסכם

ב. מכירת החברה לישראל

ביום 21 באפריל 2016 מכר הבנק, בעסקה מחויף לבורסה, את יתרת המניות שהחזיק בחברה לישראל בע"מ, 451,252 מניות, המהוות כ-5.86% מהונה המונפק והנפרע של החברה לישראל, בתמורה ל-17,906,037 מניות של כימיקלים לישראל בע"מ ("כי"ל) המהוות כ-1.4% מהונה המונפק והנפרע של כי"ל.

ג. מינויים ופרישות

1. **מר רון פאינרו**, חבר הנהלת הבנק וראש החטיבה הפיננסית, ימונה לתפקיד מנכ"ל חברת לאומי קארד, המינוי ייכנס לתוקף בכפוף לקבלת אישור בנק ישראל. מר פאינרו יחדל לכהן בתפקידו בבנק במועד הכניסה לתפקיד של מחליפו.
2. **פרופ' דני צידון**, המשנה למנכ"ל, הודיע על פרישתו מהבנק ויסיים את תפקידו במהלך שנת 2016 לאחר 12 שנות עבודה בלאומי, מתוכן 3 שנים כמשנה למנכ"ל.
3. **מר עומר זיו**, ימונה לתפקיד ראש החטיבה הפיננסית וחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, המינוי יכנס לתוקף במהלך שנת 2016, בכפוף לקבלת אישור בנק ישראל.

ד. שינוי בשיעור מס חברות

ביום 5 בינואר 2016 פורסם החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 216), התשע"ו-2016 אשר הפחית את שיעור מס החברות מ-26.5% ל-25%. יתרות המיסים הנדחים ליום 31 במרס 2016 חושבו בהתאם לשיעור המס החדש. השפעת השינוי על הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016 מתבטאת בקיטון ביתרת המיסים הנדחים בסך 148 מיליון ש"ח. מזה 122 מיליון ש"ח נזקף לרווח והפסד ו-26 מיליון ש"ח נזקף לקרן הון.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
228	שינויים בדירקטוריון
229	המבקר הפנימי
ב. פרטים נוספים	
229	השליטה בבנק
230	מינויים ופרישות ומבנה ארגוני
232	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
242	דירוג אשראי
ג. נספחים	
243	שיעורי הכנסה והוצאה

שינויים בדירקטוריון

ביום 24 בינואר 2016 מר משה דברת חדל לכהן כדירקטור בבנק.

במהלך יולי 2016 צפויים לסיים את כהונתם כדירקטורים בבנק ה"ה מר ד. ברודט, יו"ר הדירקטוריון ומר י. נרדי.

ביום 10 באפריל 2016 הבנק פרסם הודעה מקדימה על כוונה לזמן אסיפה כללית שנתית, שעל סדר יומה ידונו בין היתר, בבחירת שלושה דירקטורים לדירקטוריון הבנק במעמד "דירקטור אחר" (דירקטור שאינו דירקטור חיצוני כאמור בסעיף 111(א)(3) לפקודת הבנקאות 1941) לתקופה של שלוש שנים.

ביום 3 במאי 2016 קיבל הבנק הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאים, שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות בדבר רשימת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפה הכללית השנתית (להלן "הוועדה למינוי דירקטורים"), הכוללת את המועמדים הבאים לבחירה כדירקטורים בבנק: 1. מר דוד ברודט 2. מר יואב נרדי. 3. גב' אסתר לבנון 4. גב' רגינה אונגר.

בנוסף, בהתאם להוראות סעיף 111(א)(3) לפקודת הבנקאות, אוצר התיישבות היהודים בע"מ, שהינה בעלת מניות המחזיקה כ-4.81% מהון הבנק, הציעה את גב' ד"ר יופי תירוש כמועמדת מטעמה לכהונה בדירקטוריון הבנק.

למידע נוסף ראה דיווחים מיידים של הבנק מיום 10 באפריל 2016 (אסמכתא: 2016-01-045841) ומיום 4 במאי 2016 (אסמכתא: 2016-01-058591).

במהלך ינואר 2017 צפויים לסיים את כהונתם כדירקטורים בבנק, ה"ה פרופ' ג. שלו, גב' נ. סגל ומר ש. חרמש. הבנק מתעתד לכנס אסיפה כללית נוספת שעל סדר יומה ידונו, בין היתר, בבחירת שלושה דירקטורים לדירקטוריון הבנק לרבות דירקטור חיצוני לפי חוק החברות, תשנ"ט-1999. הבנק קיבל הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים בדבר המועמדים המוצעים לבחירת דירקטורים באסיפה זו. לפרטים נוספים בדבר המועמדים המוצעים על ידי הוועדה למינוי דירקטורים כאמור ראה דיווח מידי של הבנק מיום 4 במאי 2016 (אסמכתא: 2016-01-058591).

כיום, מונה הדירקטוריון 14 דירקטורים.

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח הכספי לשנת 2015.

תוכנית העבודה של חטיבת הביקורת הפנימית לשנת 2016 הוגשה לוועדת הביקורת ביום 28 בדצמבר 2015, ואושרה בועדה ביום 31 בדצמבר 2015, והוגשה לדירקטוריון ביום 5 בינואר 2016 ואושרה בדירקטוריון ביום 10 בינואר 2016.

הדוח השנתי של המבקר הפנימי לשנת 2015 הוגש לוועדת הביקורת ביום 18 בפברואר 2016 ונדון בועדה ביום 23 בפברואר 2016, והוגש לדירקטוריון ביום 2 במרס 2016 ונדון בדירקטוריון ביום 10 במרס 2016.

הדוחות השנתיים של המבקרים הפנימיים של חברות הבנות בארץ לשנת 2015 הוגשו לוועדת הביקורת ביום 30 במרס 2016 ונדונו בועדה ביום 3 באפריל 2016.

הדוחות השנתיים של המבקרים הפנימיים בשלוחות חו"ל לשנת 2015 הוגשו לוועדת הביקורת ביום 4 במאי 2016 ונדונו בועדה ביום 8 במאי 2016.

השליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בד"ן, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק, ראה דוח מיידי על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 7 באפריל 2016 (אסמכתא: 01-044562-2016) ודוח מיידי על שינויים בהחזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 14 באפריל 2016 (אסמכתא: 01-01-2016-044563).

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

ביום 10 באפריל 2016 פורסמה הודעה מקדימה על כוונה לזמן אסיפה כללית שעל סדר יומה, ידונו בין היתר, במינוי שלושה דירקטורים במעמד "דירקטור אחר", כמפורט בפרק "[שינויים בדירקטוריון](#)" לעיל ובתיקון תקנון הבנק בנושאים שונים.

מינויים ופרישות

מינויים:

מר **דני כהן**, חבר הנהלת הבנק, ראש חטיבת משאבי אנוש ויו"ר דירקטוריון בנק ערבי ישראלי, מונה לתפקיד ראש החטיבה הבנקאית, החל מ-1 בינואר 2016.

גב' **תמר יסעור**, חברת הנהלת הבנק, ראש החטיבה הבנקאית ויו"ר דירקטוריון חברת לאומי קארד, מונתה לתפקיד ראש החטיבה לבנקאות דיגיטלית, החל מ-1 בינואר 2016. במקביל תמשיך בתפקידה כיו"ר דירקטוריון חברת לאומי קארד.

גב' **מיכל דנא**, נקלטה לבנק ב-21 באוקטובר 2015 ומונתה לתפקיד ראש חטיבת משאבי אנוש, וחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, החל מ-1 בינואר 2016.

עו"ד **ליבנת עין-שי וילדר**, מונתה לתפקיד מזכירת הבנק במעמד נושאת משרה שאינה חברת הנהלה החל מ-1 במרס 2016.

מר **רון פאינרו**, חבר הנהלת הבנק וראש החטיבה הפיננסית, ימונה לתפקיד מנכ"ל חברת לאומי קארד, המינוי ייכנס לתוקף בכפוף לקבלת אישור בנק ישראל. מר פאינרו יחדל לכהן בתפקידו בבנק במועד הכניסה לתפקיד של מחליפו.

מר **עומר זיו**, ימונה לתפקיד ראש החטיבה הפיננסית וחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, המינוי יכנס לתוקף במהלך שנת 2016, בכפוף לקבלת אישור בנק ישראל.

פרישות:

פרופ' **דני צידון**, המשנה למנכ"ל, הודיע על פרישתו מהבנק ויסיים את תפקידו במהלך שנת 2016 לאחר 12 שנות עבודה בלאומי, מתוכן 3 שנים כמשנה למנכ"ל.

מר **חגי הלר**, מנכ"ל חברת לאומי קארד, יסיים את תפקידו במהלך שנת 2016 לאחר 16 שנות עבודה בחברה, מתוכן 3.5 שנים כמנכ"ל.

מבנה ארגוני

חטיבת הבנקאות הדיגיטלית

בתאריך 1 בינואר 2016, הוקמה בלאומי חטיבה חדשה לבנקאות דיגיטלית בכפיפות למנכ"ל הראשי. הקמת החטיבה מהווה צעד נוסף ומשמעותי במהפכת הדיגיטל. החטיבה מובילה ומיישמת את החדשנות הדיגיטלית בקבוצת לאומי.

חטיבה בנקאית

לאור שינויים ומגמות בסביבה העסקית העולמית ובבנקאות בישראל, הוחלט על מעבר הדרגתי ממבנה גיאוגרפי (מרחבים) למבנה של 4 קווי עסקים, אשר יפעלו כמרכזי רווח עצמאיים: בנקאות פרטית (מערך קיים), עסקים קטנים (הוקם ב-1 בינואר 2016), בנקאות פרמיום ובנקאות קמעונאית. ההערכות והמעבר ממרחבים לקווי עסקים ימשכו לכל אורך השנה.

מערך ייעוץ בהשקעות

בתאריך 1 בינואר 2016 הועבר מערך ייעוץ בהשקעות לאחריות ראש החטיבה הבנקאית, עד סוף שנת 2015 היה המערך כפוף לראש חטיבת משאבי אנוש.

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו – ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

ראה תאור מפורט [בדוח הכספי לשנת 2015 – עמודים 505-535](#).

בתקופת הדוח פורסמו מספר רב של הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. מרבית ההוראות מצויות בשלבים שונים של דינאמי ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו, מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל.

חקיקה

תיקון לחוק חופשה שנתית

ביום 8 בפברואר 2016 תוקן חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951. לפי התיקון נקבע כי בתקופה מיום 1 ביולי 2016 ועד יום 31 בדצמבר 2016 יהיה עובד זכאי, בכל אחת מארבע השנים הראשונות, ל-15 ימי חופשה, וכי בתקופה החל מיום 1 בינואר 2017 יהיה עובד זכאי, בכל אחת מחמש השנים הראשונות לעבודתו, ל-16 ימי חופשה.

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 14), התשע"ו-2016

ביום 7 באפריל 2016 פורסם תיקון לחוק איסור הלבנת הון, הקובע כי עבירות מס חמורות על פי פקודת מס הכנסה, חוק מס ערך מוסף, וחוק מס שבח מקרקעין יוכרו כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון, ויחולו עליהן הסנקציות לפי חוק זה, ובהן ענישה מחמירה של עד עשר שנות מאסר ואפשרות חילוט רכוש.

ככלל, עבירות המס תחשבנה כעבירות מקור בהתקיים תנאים מסויימים, ובין היתר – עבירת המס חצתה רף כספי מסויים, העבירה נעברה בתחכום, העבירה נעברה בזיקה לארגוני פשיעה או טרור או שהעבירה נעברה בידי מי שאינו האדם החייב במס.

בנוסף קובע התיקון הסדר המאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור לרשות המיסים לצרכי חקירת ומניעת עבירות לפי החוק.

החוק ייכנס לתוקפו תוך שישה חודשים מיום פרסומו.

חוק שירות נתוני אשראי התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק שירות נתוני אשראי.

החוק קובע הסדר כולל לשיתוף בנתוני אשראי, וכולל הוראות לעניין איסוף נתוני אשראי ממקורות המידע הקבועים בחוק, שמירתם במאגר מידע מרכזי שיופעל בידי בנק ישראל ומסירת נתוני אשראי מן המאגר ללשכות אשראי לשם עיבודם והעברתם, בין השאר לנותני אשראי.

בחוק מפורטות הוראות לגבי שמירה על עניינם של הלקוחות ועל פרטיותם.

מרבית סעיפי החוק ייכנסו לתוקפם תוך שישה חודשים מיום פרסומו. בנסיבות מסוימות, ניתן יהיה להאריך את מועד כניסת החוק לתוקף לתקופות נוספות, ובלבד שסך כל הדחיות לא יעלו על ארבע שנים מיום פרסום החוק.

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל פורסם חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק מגבלת התגמול"). בחוק נקבעו מגבלות על תגמול נושאי משרה ועובדים אחרים בתאגידים פיננסיים (להלן – "התגמול"), כדלקמן:

- נקבעה הדרך לאישור התגמול, שההוצאה החזויה בגינו צפויה לעלות על 2.5 מיליון ש"ח בשנה.
- לא תאושר התקשרות שההוצאה החזויה בגינה עולה על 2.5 מיליון ש"ח, אלא אם כן היחס שבין ההוצאה החזויה, לפי עלות משרה מלאה, בשל תגמול זה לבין ההוצאה בשל התגמול הנמוך ביותר, לפי עלות משרה מלאה, ששילם התאגיד הפיננסי במישורין או בעקיפין לעובד בתאגיד (כולל עובד קבלן) בשנה שקדמה למועד ההתקשרות, קטן מ-35.
- סכום התגמול של אותו עובד/נושא משרה יחושב על בסיס קבוצתי, כלומר יכלול תגמולים גם מתאגידים קשורים כהגדרתם בחוק זה.
- לצורך חישוב הכנסתו החייבת במס של תאגיד פיננסי, נקבע כי הוצאה שעולה על תקרה המוגדרת בחוק לא תותר בניכוי כהוצאה מוכרת. התקרה שהוגדרה בחוק הינה לא יותר מ-2.5 מיליון ש"ח בשנה ובמקרה שהתגמול עולה על 2.5 מיליון ש"ח בשנה, התקרה תפחת בסכום ההפרש שבין התגמול לבין 2.5 מיליון ש"ח (להלן – "התקרה").
- נקבעו כללי דיווח לרשות המסים לגבי פרטי תגמול העולה על התקרה.
- נקבעה סנקציה, לפיה תאגיד שלא יעמוד בכללים – יראו בהתקשרות כעסקה חסרת תוקף (לפי סעיף 280 לחוק החברות).

לגבי התקשרויות שאושרו ביום פרסום החוק ואילך, יחולו מגבלות השכר מיום הפרסום ואילו ההשפעה על הכנסה חייבת במס של התאגיד הפיננסי והדיווח לרשות המיסים יחולו החל מה-1 בינואר 2017. לגבי התקשרויות שאושרו לפני יום הפרסום, יחולו מגבלות השכר וההשפעה על הכנסה החייבת במס של התאגיד הפיננסי והדיווח לרשות המיסים החל מתום ששה חודשים מיום הפרסום.

ביום 7 באפריל 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים מכתב ליושבי הראש והמנכ"לים של התאגידים הבנקאיים, לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים להעריך את ההשלכות האפשריות והסיכונים לבנק מכניסת החוק לתוקף, לרבות, בחינת האפשרות לעזיבת אנשי מפתח, ובחינת ההשפעות על התוכניות ארוכות הטווח של הבנק כולל היכולת לבצע תוכנית התייעלות משמעותית, בהתאם לדרישת הפיקוח.

בנוסף נדרשים התאגידים הבנקאיים לבחון את הצורך לעדכן את ההתחייבויות לזכויות עובדים בדוחות הכספיים הקרובים של הבנק, על רקע השינויים שחלו בנסיבות, העלולים להשליך על אומדני הפרישה בתאגידים הבנקאיים.

כניסתו לתוקף של חוק מגבלת התגמול תחייב את הבנק לפגוע בתנאי העסקתם של נושאי משרה ובקשר לכך ועדת התגמול של הבנק שוקדת על אימוץ מדיניות תגמול חדשה. כמו כן, כניסתו לתוקף של החוק צפויה לפגוע, באופן מוגבל יותר, בתנאי העסקה מסוימים של בעלי תפקיד מרכזי בבנק, שמועסקים בחוזים אישיים. פגיעה צפויה זו בתנאי העסקה צפויה להקנות לנושאי משרה ולבעלי תפקיד מרכזי זכאות להודיע על סיום כהונתם בבנק תוך זכאות לתנאי מפוטר, כפי שאלו נקבעו בתנאי העסקתם בבנק ולזכותם בזכויות שונות לרבות, פיצויים מוגדלים או זכאות לפנסיה מוקדמת, עד הגיעם לגיל הפרישה.

כמפורט [בביאור 3.23 ג' לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2015 \(עמוד 302\)](#), הבנק מבצע הפרשה בגין התחייבויות הנובעות מסיום יחסי עובד-מעביד, בהתאם להערכה לסבירות התמששות החשיפה לתשלום הסכומים כאמור, בהתבסס, בין היתר, על ניסיון העבר ועל הציפייה שהיתה שמרבית המנהלים הבכירים ימשיכו בעבודתם בבנק עד לגיל הפרישה. על רקע חקיקת חוק מגבלת השכר, הנהלת הבנק ביצעה הערכה מחודשת של הסתברות התמששות החשיפה לתשלום זכויות שמוקנות לנושאי משרה ולבעלי תפקיד מרכזי בקשר עם סיום יחסי עובד-מעביד, בתנאי מפוטר, וזאת על רקע המצב המשפטי החדש שנוצר, ובהתבסס על פרמטרים שונים שנבחנו.

על רקע הגידול המשמעותי בסבירות, והשינוי במועדים, לסיום כהונה של חברי הנהלה ומנהלים נוספים שמועסקים בחוזים אישיים בבנק, בשל הרעת התנאים הצפויה להם לאור כניסתו לתוקף של החוק; המגבלות על אופק הקידום; והזכויות שכבר נצברו להם, אישר דירקטוריון הבנק, לאור הערכת הנהלה ובהתאם לחוות דעת משפטיות, לעדכן את הפרשה בגין סיום יחסי עובד-מעביד. זאת, על פי הזכויות שנצברו, בהתאם לתנאי העסקתם של חברי הנהלה ושל מנהלים אחרים שמועסקים בחוזים אישיים.

בהתאם לאמור לעיל, הגדיל הבנק את סך הפרשה בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016 בגין אוכלוסיית נושאי המשרה ובעלי התפקיד המרכזי כאמור בסך של כ-117 מיליון ש"ח. מתוך סכום זה סך של כ-36 מיליון ש"ח הינו בגין חברי הנהלה, ובכלל זה המנכ"ל הראשי. בהתאם לכללי החשבונאות ולהוראות הדיווח לציבור, עדכון האומדן כאמור נזקף לרווח כולל אחר. כמפורט [בביאור 1 לדוחות הכספיים לשנת 2015 \(עיקרי המדיניות החשבונאית, עמוד 224\)](#). סכום זה יופחת בתקופות דיווח עוקבות לדוח רווח והפסד.

הצעות חקיקה

הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015. הצעת חוק מתוקנת נידונה בימים אלה בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת. הצעת החוק מבקשת להסמיך את רשות המסים לדרוש מידע מגופים פיננסיים לגבי לקוחותיהם, בנוגע למאפיינים שונים של העלמות מס, כגון העברת כספים למדינות בחו"ל, שהן מקלטי מס. פניות לקבלת מידע כאמור יהיו כפופות לקבלת אישור של ועדה ציבורית והיועץ המשפטי לממשלה.

תזכיר חוק ניירות ערך (תיקון מס') (שינוי מבנה הבורסה), התשע"ו-2016

ביום 22 בפברואר 2016 פרסם משרד האוצר את תזכיר חוק ניירות ערך (תיקון מס') (שינוי מבנה הבורסה), התשע"ו-2016.

בתזכיר מוצע לשנות את מבנה הבעלות על הבורסה תוך הפיכתה לחברה למטרות רווח.

כמו כן, מוצע להרחיב את בסיס החברות בבורסה ולהנגיש אותה למספר גדול יותר של גורמים בעלי זכות מסחר, באופן שהגישה למסחר לא תהא עוד תלויה בקיומן של זכויות בעלות בבורסה אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה לבין חברים פוטנציאליים.

בנוסף, דן התזכיר בנושאים שלהלן: חיזוק מנגנוני הפיקוח על הבורסה, קביעת תנאים למתן רישיון לפתיחת בורסה והיתרי שליטה בבורסה וכן קביעת הסדרי ממשל תאגיד.

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו-2016

ביום 7 במרס 2016 אושרה הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי בקריאה ראשונה. ההצעה כוללת רפורמה מקיפה, מבנית ומהותית, בהליכי חדלות הפירעון של יחידים ותאגידים. בהצעה כלולות הוראות המתייחסות לכלל סוגי החייבים, ולצידן הוראות העוסקות בהיבטים הייחודיים לסוגי חייבים שונים - יחידים ותאגידים. ההצעה כוללת, בין היתר, את החידושים הבאים:

- הגדרת חדל פירעון תהיה לפי המבחן התזרימי ובהתאם לכך חדל הפירעון הוא מי שאינו יכול לשלם את חובותיו במועדם, וזאת חלף המבחן המאזני הנהוג כיום.
- נושה יוכל להגיש בקשה למתן צו פתיחת הליכים רק כאשר החייב לא שילם לו חוב במועד. נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים, אלא בנסיבות בהן קיים חשש ממשי כי החייב פועל במטרה להונות את נושיו, להעדיף מי מנושיו או להבריא את נכסיו.
- בית המשפט המוסמך לעניין הליכי חדלות פירעון של יחיד יהיה בית משפט השלום ואילו הליכי חדלות פירעון של תאגיד ימשיכו להתנהל בפני בית המשפט המחוזי.

- הליכי חדלות הפירעון של תאגיד יחלו בהליך מאוחד שבו ייקבע האם התאגיד חדל פירעון. רק לאחר הכרעה זו יחליט בית המשפט על הדרך בה נכון לטפל בחדלות הפירעון של התאגיד - הליכי שיקום או הליכי פירוק.
- לגבי יחידים - יועבר ניהולם של חלק גדול מההליכים מבית המשפט המחוזי לכונס הרשמי (המכונה בהצעה "הממונה הרשמי") ולבית משפט השלום. ההליכים יחלו בתקופת בדיקה, אשר תחל עם מתן צו פתיחת ההליכים, בה יבחן מצבו הכלכלי של החייב ובמהלכה תחול הקפאת הליכים. בתום הבדיקה יגיש הכונס הרשמי דוח לבית המשפט על בסיסו תיקבע תכנית שיקום לחייב, שעם השלמתה יופטר היחיד מחובותיו. אם ליחיד אין יכולת לשלם לנושיו הוא יופטר באופן מיידי. בנוסף מוצע לקבוע מסלולים חלופיים לחייבים חסרי אמצעים ובעלי חובות נמוכים, שיתנהלו בעיקר בידי מערכת ההוצאה לפועל, בדרך כלל ללא מעורבות של בית המשפט.
- מעמדם העדיף של חלק מן ה"חובות בדין קדימה" - יבוטל.
- שעבוד צף יחול רק על הנכסים של החייב במועד מתן הצו ועל נכסים שיגיעו לחייב ממועד זה ואילך כתמורה לנכסים הנ"ל או כנכס חלופי הניתן לזיהוי ועקיבה.
- נושה מובטח בשעבוד צף יהיה זכאי לפרוע את חובו המובטח מהשעבוד הצף רק עד לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים עליהם חל השעבוד. יתרת הנכסים המשועבדים תשמש לתשלום החובות הכלליים.
- דירקטורים בתאגיד הנמצא בחדלות פירעון נדרשים לנקוט באמצעים סבירים לצמצום היקפה של חדלות הפירעון.
- לראשונה נוסף חלק המתייחס לניהול הליכי חדלות פירעון שיש להם היבטים בין לאומיים.
- תאגיד יוכל לבצע הסדר חוב בשלב מוקדם, עוד בטרם חדלות הפירעון, במטרה לעצור את התדרדרותו, וזאת בהמשך להמלצות הוועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל (ועדת אנדורן).

הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון - סגירת סניפים), התשע"ה-2015

ביום 9 במרס 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה טרומית את הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון - סגירת סניפים), התשע"ה-2015. בהתאם להצעה, לא יסגור תאגיד בנקאי סניף, אלא אם כן נמסרה למפקח הודעה על כך שישים ימים לפחות לפני סגירת הסניף, והמפקח או עובד בנק ישראל שהמפקח הסמיכו לכך לא הודיע בתוך התקופה האמורה על הסכמתו או על התנגדותו לסגירת הסניף.

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 15), התשע"ו-2016

ביום 14 במרס 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 15), התשע"ו-2016. במסגרת הצעת החוק מוצע, בין היתר, לאפשר לחברות מנהלות של קופות גמל להקים מוצר חיסכון נוסף שייקרא "קופת גמל להשקעה", המיועדת לתשלום סכום הון לעמית. הכספים בקופות גמל להשקעה יהיו נזילים והחוסך יוכל למשוך אותם בכל עת בסכום הוני, ללא הטבות מס או לקבל עליהם פטור ממס רווחי הון אם העמית יחליט לקבלם כקצבה.

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016

ביום 21 במרס 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה).

במסגרת ההצעה מוצע להפוך את אגף שוק ההון במשרד האוצר לרשות שתיקרא: רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. הרשות תפעל כיחידה עצמאית במשרד האוצר והשר הממונה עליה יהיה שר האוצר.

כן מוצע לקבוע כי שר האוצר ימנה, באישור הממשלה, ממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון והוא יהיה אחראי על מילוי תפקידיה של הרשות ועל ניהולה השוטף. זאת במטרה ליתן לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון עצמאות וחופש פעולה מנהלי רב יותר מאשר היום.

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 16), התשע"ו-2016 הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת הפרשות לביטוח פנסיוני במשק

ביום 23 בפברואר 2016 נחתם בין נשיאות הארגונים העסקיים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת הפרשות לביטוח פנסיוני במשק, אשר נועד לקבוע הגדלת שיעורי ההפקדות שיחולו על כלל העובדים והמעסיקים במשק ("הסכם המסגרת"). תנאי לכניסתו של הסכם המסגרת לתוקף הוא הרחבת הוראותיו על כלל העובדים בצו הרחבה, וכן תיקון "האישור הכללי בדבר תשלומי מעבידים לקרן פנסיה ולקופת ביטוח במקום פיצויי פיטורים".

ביום 21 במרס 2016 פורסמה הצעת חוק ממשלתית - הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 16) התשע"ו-2016. בהצעת החוק מוצע, בהתאם להוראות הסכם המסגרת, לתקן את סעיף 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולקבוע בו כי אם נקבעה בדין או בהסכם התניה שלפיה שיעור ההפקדה לקופת גמל מסוימת עומד על שיעור מסוים משכרו של העובד וכולל תשלום של המעסיק לרכישת ביטוח מועדף בשיעור הדרוש להבטחת 75% משכרו של העובד או בשיעור של 2.5% משכרו כאמור, לפי הנמוך מביניהם, ושיעור ההפקדה לפי הדין או ההסכם לסוג אחר של קופת גמל עומד על שיעור נמוך יותר, לא יראו בהתניה כאמור התניה של מעסיק לגבי שיעור ההפקדה בעד עובד לסוג מסוים של קופות ובלבד שהעובד יהיה זכאי לשיעור הפקדה למרכיב תשלומי המעסיק שלא יפחת משיעור ההפקדה הקבוע בתוספת השלישית המוצעת (מיום 1 ביולי 2016 6.25%, מיום 1 ביולי 2017 6.5%).

הצעת חוק חובת אזהרה בפרסום ושיווק טלפוני של הלוואה (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015

ביום 23 במרס 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה טרומית את הצעת חוק חובת אזהרה בפרסום ושיווק טלפוני של הלוואה, לפיה מוצע לקבוע שתאגיד בנקאי או מלווה חוץ בנקאי לא יעשה פרסומת המעודדת לקיחת חוב או הלוואה ולא ישווק בטלפון הלוואה, אלא אם כן מצורפת לפרסומת אזהרה שאי עמידה בפירעון ההלוואה עלולה לגרום הוצאות משפטיות, קנסות, עיקול חשבון והליכים של הוצאה לפועל מצד המלווה.

הוראות מהותיות של בנק ישראל

היתר לפתיחת סניפים חלקיים וניידים

ביום 28 בפברואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים, מתכונת היתר לפתיחת סניפים חלקיים וניידים. ההיתר יאפשר לבנקים לפתוח סניפים חלקיים באתרים שונים. את הסניף החלקי ניתן יהיה להפעיל בחדר מתאים עם שילוט של הבנק או באמצעות סניף הניתן לנייד ותפעול ממקומות שונים, לרבות מתוך רכב מתאים. הסניף יפעל בתדירות קבועה, כפי שיקבע הבנק ולכל הפחות אחת לחודש.

השירותים בסניף יינתנו רק ללקוחות שהם יחידים או עסקים קטנים.

בנק יהיה רשאי לספק בסניף כאמור, את כל השירותים הבנקאיים למעט: החתמה על ערבות, העמדת הלוואות לדיוור וייעוץ ושיווק השקעות.

תיקון הוראת ניהול בנקאי 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיוור

ביום 1 במאי 2016 פרסם בנק ישראל תיקון להוראה 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיוור.

במסגרת התיקון נקבע, כי לצורך חישוב שיעור המימון של הלוואה לדיוור לזכאים בפרויקטים שבמסגרתם ניתנת על ידי המדינה הנחה בקרקע, דוגמת "מחיר מטר" ו"מחיר למשתכן", תאגיד בנקאי רשאי לבסס את שווי הנכס על הערכת שמאי, במקום על מחיר הרכישה בפועל. נקבע, כי אם הערכת השמאי עולה על 1.8 מיליון ש"ח, יש לבסס את שווי הנכס על 1.8 מיליון ש"ח או על מחיר הרכישה, הגבוה מביניהם. עוד נקבע כי על הרוכש לשלם לפחות 100 אלף ש"ח מסכום הרכישה ממקורותיו העצמיים.

כאשר נקבעים קנסות בגין הפרת תנאי התכנית בפרויקטים אלו, יש להפחית סכומים אלו משווי הדירה, אלא אם קיימת לבנק זכות הקודמת לזכות המדינה לקבלת הקנס בעת מימוש הנכס.

הוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב

ביום 1 במאי פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב.

הוראה זו מתייחסת לראשונה באופן ייעודי לגופים פיננסיים שעיסוקם המרכזי הנו סליקת עסקאות של כרטיסי חיוב.

ההוראה מקלה חלק מהדרישות הרגולטוריות שהוטלו עד היום על חברות כרטיסי האשראי וסולקים, ובכלל זה היא מקלה בדרישות ההון מסולק, תוך הבחנה בין סולקים שהיקפי פעילות האשראי שלהם אינו משמעותי לבין יתר הסולקים.

בנוסף דנה ההוראה בנושאים הבאים: קיום תשתיות הולמות של ממשל תאגידי, ניהול סיכונים, בקרה פנימית וניהול טכנולוגיית המידע; הגנה על כספים בסליקה; ניהול חשבונות בתי העסק, יחסי סולק-בית עסק, העברת כספים בעסקאות חיוב מידי, שימוש בתקן EMV, מנגנון הסטת אחריות, השכרת ציוד קצה מותאם טכנולוגיה חדשה (EMV) לבתי העסק ופירוט הוראות ניהול בנקאי תקין שחלות על סולק.

במסגרת קביעת ההוראה הועברו הסעיפים הרלוונטיים החלים על סולקים מהוראת ניהול בנקאי תקין 470 - כרטיסי חיוב, להוראה זו.

ההוראה תכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2016 למעט סעיפים מסוימים שהועברו מהוראת ניהול בנקאי תקין 470, הדנות בעסקאות בכרטיס חיוב מידי, בעסקאות בכרטיס נטען ובחיבור מסוף חדש, שלגביהן נקבע תוקף שונה.

טיוטות מהותיות של בנק ישראל

טיוטות בנושא בנקאות בתקשורת; משלוח הודעות בתקשורת; סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם

ביום 16 במרס 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים, טיוטות הוראות שונות בתחום בנקאות בתקשורת. הטיוטות דנות, בין היתר, בנושאים הבאים:

- פתיחת חשבון חדש באופן מקוון;
  - הצטרפות לשירותי בנקאות בתקשורת באופן מקוון;
  - הרחבת סוגי ההסכמים אשר לגביהם לא תידרש חתימתו של הלקוח בסניף;
  - לקוח שהצטרף לשירותי בנקאות בתקשורת יוכל לבצע העברות ותשלומים לצד ג' באופן מקוון וכן להגדיר מוטבים קבועים בחשבונו ללא חובת הגעה לסניף כפי שנדרש היה עד היום;
  - יוסרו ההגבלות שהיו מוטלות עד כה באשר לתקרות סכומי העברות על ידי הלקוחות למוטבים שאינם רשומים - לצד קביעת תקרות על ידי התאגיד הבנקאי, לפי מדיניות ניהול הסיכונים שתגובש בנושא;
  - לקוח שהצטרף לשירותי בנקאות בתקשורת יוכל לעדכן פרטים בחשבונו (כגון שם משפחה וכתובת) וכן לקבל סיסמה ראשונית ולשחרר סיסמה חסומה באופן מקוון ללא חובת הגעה לסניף;
  - בכפוף לאישור המפקח, לקוח יוכל לקבל שירותי ריכוז מידע מכל גוף פיננסי שבו יש לו חשבון. הלקוח יבחר את הבנק בו הוא מעוניין שהמידע ירוכז;
  - לקוח שיבחר בכך יוכל לקבל את מרבית ההודעות באמצעות בנקאות בתקשורת. הבנק יוכל להציע ללקוח לקבל התראות שיסייעו לו בניהול החשבון לטלפון הנייד (מסרונים, SMS) או בדואר אלקטרוני.
  - משלוח מסרון (SMS) ללקוח אשר סורבו חמישה שיקים בחשבונו או שהוטלה הגבלה על חשבונו.
- לצד הקלות אלו, מתכוון הפיקוח על הבנקים להטיל אחריות על הבנקים לניהול הסיכונים הכרוכים בהרחבת הפעילות הבנקאית מרחוק, ליישום בקרות שונות ולאבטחת המידע.

טיוטת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 454 בנושא פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיור

ביום 15 במאי 2016 פרסם בנק ישראל טיוטת תיקון להוראה 454 בנושא פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיור.

הטיוטה כוללת תיקון לנוסח ההוראה המתוקנת, אשר נכנסה לתוקפה ביום 1 באפריל 2016.

בין היתר קובעת הטיוטה כי דף ההסבר ללקוח לגבי הפירעון המוקדם, יכול להיכלל כנספח להסכם הלוואה או הסכם המסגרת ובלבד שיוצג בו באופן מודגש ומובלט, וזאת כדי למנוע כפילות.

כמו כן נקבע כי במקום להציג את נוסחת רכיב ההיוון ואופן חישובה בדף ההסבר, על התאגידים הבנקאיים להציג הפניה לאתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, בו יוצגו נוסחת רכיב ההיוון ואופן החישוב באופן ברור. על ההפניה להוביל באופן ישיר למיקום באתר בו מוצגים נוסחת רכיב ההיוון ואופן החישוב. כמו כן, על התאגיד הבנקאי למסור, ללווה המעוניין בכך, את נוסחת רכיב ההיוון ואופן החישוב, בדרך בה הוא נוהג לשלוח ללקוח הודעות או בכל דרך מקובלת אחרת בה יבחר הלווה.

בנוסף כוללת הטיוטה הבהרות שונות לגבי המידע שייכלל בדף ההסבר שיימסר ללקוח ולגבי סיווג הלווה.

טיוטת עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 403 בנושא הטבות לא בנקאיות ללקוחות

ביום 15 במאי 2016 פרסם בנק ישראל טיוטה מעודכנת של הוראת ניהול בנקאי תקין 403 בנושא הטבות לא בנקאיות ללקוחות.

הוראה זו מסדירה את הכללים למתן הטבות לא בנקאיות של תאגידים בנקאיים ללקוחותיהם. התיקון מרחיב את האפשרויות העומדות בפני תאגידים בנקאיים למתן הטבות לא בנקאיות ללקוחותיהם אגב התנהלות שוטפת של הלקוח בחשבון עובר ושכ, ובכלל זאת הצטרפות ושימוש בשירותי בנקאות בתקשורת.

התיקון אינו מאפשר לתאגידים בנקאיים לתת הטבה לא בנקאית אגב פתיחה של חשבון עובר ושכ (למעט תשלום כסף או חפץ קטן ערך לצורכי שיווק התאגיד הבנקאי) או בעת מכירת מוצרים בנקאיים אחרים ובכלל זה הפקדת פיקדון, העמדה או ניצול של אשראי, פתיחת תיק השקעות וניהולו וייעוץ להשקעות או ייעוץ פנסיוני.

Base Erosion Profit Shifting (BEPS)

BEPS הינה תכנית שיזם פורום ה-G20 בשיתוף ה-OECD במטרה להתמודד עם תכנוני מס בינלאומיים של חברות גלובליות, המעבירות את רווחיהן לטריטוריות עם משטרי מס מיטיבים, ובמקרים רבים אף למקלטי מס בהם לא מוטל כלל מס. הפרויקט כולל תכנית פעולה מקיפה, שתספק מידע, ניתוח, דרכי פעולה והמלצות להתמודדות עם התופעה. פותחו דרכי פעולה על מנת להעניק לממשלות כלים במישור המקומי והבינלאומי להתמודדות עם תכנוני המס ולסייע למדינות להבטיח שהרווחים ימוסו במקום בו מתרחשת הפעילות הכלכלית של התאגיד ובו נוצר הערך, ולהעניק לעסקים וודאות גדולה יותר כתוצאה מצמצום מחלוקות בנושא מיסוי בינלאומי. תכנית הפעולה של ה-BEPS כוללת 15 המלצות אופרטיביות המחולקות לשלוש קטגוריות: עקביות, תוכן ושקיפות. תחת קטגוריית השקיפות ממליץ ה-OECD על חיובם של תאגידים רב לאומיים בעלי מחזור הכנסות של מעל 750 מיליון אירו למסור לרשויות המס הרלוונטיות דוחות האמורים לאפשר לרשויות המס במדינות הרלוונטיות לבחון האם נעשתה הסטת רווחים מוצדקת בין התאגידים הקשורים. ככל הנראה, ההמלצות תקבלנה ביטוי בחקיקה מקומית. ביום 13 במאי 2016 חתמה ישראל על הצטרפותה ליישום האמנה המולטיטרילית לדיווח בין מדינתי ("CBC"). הבנק החל להיערך ליישום ההמלצות.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי של המדינה והבנק ליום 10 במאי 2016:

קצר טווח	תחזית	ארוך טווח	דירוג חברת	
P-1	stable	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1	stable	A+	S&P	
F1	positive	A	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-2	stable	A-	S&P	
F1	stable	A-	Fitch	
-	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

ב-5 בפברואר 2016, סוכנות הדירוג S&P אישרה את הדירוג של מדינת ישראל ואת תחזית הדירוג.

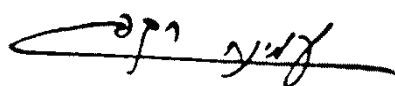
ב-15 במרס 2016, סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-30 במרס 2016, סוכנות הדירוג Moody's אישרה את הדירוג של מדינת ישראל ואת תחזית הדירוג.

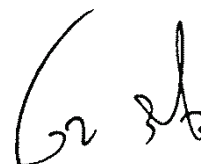
ב-1 באפריל 2016, סוכנות הדירוג S&P אישרה את הדירוג הבינלאומי של בנק לאומי ארה"ב, חברת בת של הבנק. הדירוג של בנק לאומי ארה"ב לטווח הארוך אושר ברמה של BBB+ ותחזית הדירוג אושרה כ-stable (יציב).

ב-7 באפריל 2016, סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-21 באפריל 2016, סוכנות הדירוג Fitch אישרה את הדירוג של מדינת ישראל והעלתה את תחזית הדירוג לחיובי מציב.

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כלכלי ראשי

דוד ברודט
יו"ר הדירקטוריון

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2016			2015 ^(א)		
יתרה ממוצעת ^(ב)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת ^(ב)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה
במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
235,460	1,510	2.59	225,478	1,127	2.01
23,712	229	3.92	23,781	220	3.75
259,172	1,739	2.71	249,259	1,347	2.18
אשראי לממשלה					
423	3	2.87	463	1	0.87
-	-	-	51	-	-
423	3	2.87	514	1	0.78
פיקדונות בבנקים					
9,968	11	0.44	11,414	13	0.46
723	4	2.23	1,205	7	2.34
10,691	15	0.56	12,619	20	0.64
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
33,437	9	0.11	29,560	14	0.19
4,970	1	0.08	4,902	3	0.25
38,407	10	0.10	34,462	17	0.20
נ"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
1,656	1	0.24	1,983	2	0.40
-	-	-	-	-	-
1,656	1	0.24	1,983	2	0.40
אג"ח זמינות למכירה ^(ד)					
53,029	109	0.82	34,840	85	0.98
4,745	21	1.78	5,248	20	1.53
57,774	130	0.90	40,088	105	1.05
אג"ח למסחר ^(ד)					
10,328	25	0.97	11,877	8	0.27
25	2	36.05	345	2	2.34
10,353	27	1.05	12,222	10	0.33
378,476	1,925	2.05	351,147	1,502	1.72
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
7,133			7,136		
40,136			47,694		
425,745	1,925		405,977	1,502	
סך כל הנכסים					
34,175	257	3.04	35,532	252	2.87

הערות ראה [עמוד 246](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2016			2015		
יתרה ממוצעת ^(ב)	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת ^(ב)	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
בישראל	238,447	(146)	(0.24)	223,539	17 ^(א)
לפי דרישה	72,395	(3)	(0.02)	60,281	(5)
לזמן קצוב	166,052	(143)	(0.34)	163,258	22 ^(א)
מחוץ לישראל	16,556	(30)	(0.72)	16,901	(31)
לפי דרישה	3,679	(2)	(0.22)	2,919	(2)
לזמן קצוב	12,877	(28)	(0.87)	13,982	(29)
סך הכל	255,003	(176)	(0.28)	240,440	(14)
פיקדונות הממשלה					
בישראל	149	(1)	(2.66)	144	(1)
מחוץ לישראל	604	-	-	344	-
סך הכל	753	(1)	(0.53)	488	(1)
פיקדונות מבנקים					
בישראל	5,151	(2)	(0.16)	4,279	(3)
מחוץ לישראל	16	-	-	49	-
סך הכל	5,167	(2)	(0.15)	4,328	(3)
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
בישראל	950	(1)	(0.42)	1,186	(2)
מחוץ לישראל	-	-	-	-	-
סך הכל	950	(1)	(0.42)	1,186	(2)
אגרות חוב					
בישראל	24,259	(90)	(1.48)	21,771	34 ^(א)
מחוץ לישראל	-	-	-	10	-
סך הכל	24,259	(90)	(1.48)	21,781	34
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
	286,132	(270)	(0.38)	268,223	14
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית	76,212			72,048	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית	8,149			7,764	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)	26,721			31,717	
סך כל ההתחייבויות	397,214	(270)		379,752	14
סך כל האמצעים ההוניים	28,531			26,225	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	425,745	(270)		405,977	14
פער הריבית	1,655		1.67	1,516	1.74
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
בישראל	344,301	1,428	1.67	315,615	1,295 ^(א)
מחוץ לישראל	34,175	227	2.68	35,532	221
סך הכל	378,476	1,655	1.76	351,147	1,516
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל	17,176	(30)	(0.70)	17,304	(31)

הערות ראה [עמוד 246](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2015			2016		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי צמוד מדד					
(2.81)	(382)	53,886	(0.22)	(29)	51,629
1.96	219	44,478	(0.19)	(21)	43,375
(0.85)			(0.41)		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.65	1,394	212,570	2.43	1,457	242,409
(0.32)	(129)	163,009	(0.32)	(147)	184,348
2.33			2.11		
מטבע חוץ					
1.95	238	49,159	1.92	240	50,263
(0.42)	(45)	43,432	(0.70)	(72)	41,233
1.53			1.22		
סך פעילות בישראל					
1.59	1,250	315,615	1.95	1,668	344,301
0.07	45	250,919	(0.36)	(240)	268,956
1.66			1.59		

הערות ראה [עמוד 246](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2016 לעומת 2015		
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(ח)	מחיר
במיליוני ש"ח		
נכסים נושאי ריבית		
אשראי לציבור		
בישראל	64	319
מחוץ לישראל	(1)	10
סך הכל	63	329
נכסים נושאי ריבית אחרים		
בישראל	27	8
מחוץ לישראל	(3)	(1)
סך הכל	24	7
סך כל הכנסות הריבית	87	336
התחייבויות נושאות ריבית		
פיקדונות הציבור		
בישראל	9	154
מחוץ לישראל	(1)	-
סך הכל	8	154
התחייבויות נושאות ריבית אחרות		
בישראל	10	112
סך הכל	10	112
סך הכל הוצאות הריבית	18	266

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבעי ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות בחו"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של 1,429 מיליון ש"ח (31 במרס 2015 - 589 מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות בסך של 89 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (31 במרס 2015 - 120 מיליון ש"ח).
- (י) סווג מחדש.

מילון מונחים	מונח	הגדרה
א		
אובליגו	מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.	
איגוח	פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח, באמצעות אגרות חוב.	
איגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)	איגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.	
איגרות חוב מגובי נכסים (ABS)	נייר ערך שתשלומי הריבית והקרן בגינו מגובים על ידי נכסים פיננסיים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.	
אירוע קיברנטי (סייבר)	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשוב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.	
אנשים פרטיים	ייחידים שאינם תאגידים (רשומים או לא רשומים) ואינם עוסקים בפעילות עסקית.	
	אנשים פרטיים מוגדרים בהתאם להוראות בנק ישראל כך שבקטגוריה זו נכללות הלוואות ליחידים שאינם למטרות עסקיות ואינם בסכומים גבוהים אשר מסווגים לענף משק אנשים פרטיים בהתאם להגדרות אחידות של הלמ"ס 2011 לרבות משקי בית ואת הבנקאות פרטית.	
ארגון מחדש של חוב בעייתי	חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב.	
אשראי on call	אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.	

	אשראי בהשגחה מיוחדת אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
אשראי דוקומנטרי מותנה – SBLC אשראי דוקומנטרי מותנה הוא ערבות בנקאית בלבד של אשראי דוקומנטרי מסחרי, אשר מטרתו העיקרית היא להבטיח ביצוע תשלום. אשראי דוקומנטרי מותנה דומה לערבות בכך שהוא מהווה התחייבות של בנק לשלם את הסכום הנקוב בו כנגד מסמך דרישת תשלום מהמוטב, ולאשראי דוקומנטרי מסחרי בו נדרשת הצגת מסמכים שונים על מנת לזכות בתשלום.	אשראי נחות אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.
אשראי פגום אשראי אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב יסווג כפגום בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה. בנוסף, חוב פגום ייחשב גם חוב שתנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור.	ב באזל 2/ באזל 3 הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

	ה
הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניהטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".	הון עצמי רובד 1
הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).	הון רגולטורי
הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. במועד הדיווח בקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון ברובד זה. ככל שיונפקו בעתיד מכשירי הון רובד 1 נוסף, הם יידרשו לעמוד בכל הקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 202	הון רובד 1 נוסף
היקף חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.	החשיפה בעת הכשל EAD - (Exposure At Default)
הסכמי ריפו (repurchase or reverse repurchase agreement) אלה הם הסכמים לרכישה או למכירת נייר ערך תמורת מזומנים או ניירות ערך כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.	הסכמי רכש/מכר חוזר

	הפרשה פרטנית הפרשה שנקבעת לגבי כל חוב שיתרתו עולה על 1 מיליון ש"ח וכל חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וכפוף לבחינה פרטנית בהתאם למדיניות הבנק. סכום ההפרשה נאמד בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ותוך הפעלת מקדמי ביטחון זהירים. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת ע"י הגורמים העסקיים המטפלים בלווה, ע"י יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים ובאמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם. ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב הכפוף לבחינה פרטנית כאמור לעיל המצוי בפיגור של 90 יום.
הפרשה קבוצתית הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.	ח חבות סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC). חבות מחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 של הפיקוח על הבנקים.

	חוב בפיגור פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם הוא (כולו או חלקו) לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפירעון. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שנקבעה על ידי הנהלת הבנק.
חוזה SWAP סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.	חוזה אקדמה (FORWARD) חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים במועד קבוע מראש. החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.
חוזה עתידי (FUTURE) חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים במועד קבוע מראש. החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.	חוזי אופציה מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.
חישוב אקטוארי כל חישוב הנותן ביטוי לתנאי אי וודאות, כלומר, מותאם לסיכון. לדוגמא, משקף את ניסיון העבר והערכת ההנהלה לגבי מועדי הפרישה הצפויים של עובדי הבנק וההטבות הצפויות עם הפרישה, המיוחסות ליניארית על פני תקופת העבודה הצפויה.	

	חשיפות חוץ מאזניות חשיפות אלו נובעות ממחויבות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר: • התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; • מסגרות אשראי לא מנוצלות; • התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; • התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. • ועוד. בדוחות הכספיים גילוי על התחייבויות חוץ מאזניות של הבנק באות לידי ביטוי במסגרת ביאור 31.
	חשיפת בסיס החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה. ההון החשוף ברמת הבנק, כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות.
1	יחידות מניה חסומות (RSU) מניה רגילה שעל פי תנאי ההנפקה שלה לא ניתנת למסחר חופשי במשך פרק זמן מסוים או עד שיקרה או שלא יקרה אירוע מסוים ופרק זמן זה טרם חלף ו/או אירוע זה עוד לא נתמלא.
	יחידות מניה חסומות תלויות ביצוע (PSU) מענק בצורת מניות אשר הינן חסומות ותלויות בביצועים עתידיים של התאגיד הבנקאי יחס הלימות ההון יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.
	יחס כיסוי נזילות יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. יחס מינוף מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

כ כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD - (Probability of Default) מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מזפק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.	מ
מבני איגוח מבנים שהוקמו במטרה להעביר לבעלי האג"ח תזרימים הנובעים ממכשירים/נכסים אחרים. לצורך כך מוקמת חברת יעודית (Entity SPE – Special Purpose) שקולטת את הנכסים היוצרים תזרים מזומנים שמועבר על ידי יוצרם (Originator) ומסיטה את תקבולי תזרים המזומנים המסוים ממנה אל בעלי האג"ח, זאת בהתאם למבנה שמוסכם עם בעלי האג"ח לפי סדר הקדימויות הגלום בסדרות האג"ח השונות (Tranche). המחאת הזכויות כאמור יוצר מבנה משפטי שבו נושי ה-SPE לא יוכלו לרדת לנכסי הישות המעבירה וגם לא יהיו חשופים לסיכונים הגלומים מפעילויות האחרות של הישות, וכי כל מהותה של ה-SPE הוא קבלת תקבולי תזרים המזומנים המדובר והעברה לבעלי האג"ח.	מודל ההון הכלכלי הבנק נעזר במודל ההון הכלכלי, המתבסס על דירוגי הלווים, על מנת להעריך את סיכון האשראי ברמת המכלול של תיק האשראי ובחתכים שונים מתוכו
מכשירים נגזרים משובצים (Derivative Embedded) נגזרים משובצים הינם מכשירים נגזרים, אשר משובצים (embedded) במסגרת מכשירים פיננסיים אחרים או חוזים מסחריים לרכישה או מכירה של מוצרים ושירותים (חוזים אלו מכונים בספרות החשבונאית כ"חוזים מארחים" - Host Contract). הטיפול החשבונאי מבוצע בהתאם למהות הכלכלית של הפריטים והעסקאות ולא בהתאם לצורתם המשפטית, ולאור זאת, מכשירים נגזרים משובצים שעל פי המאפיינים הכלכליים שלהם אינם קשורים באופן ברור והדוק לחוזה המארח מופרדים ממנו לצורכי המדידה בספרי הבנק.	משך חיים ממוצע (מח"מ) משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקלל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפידיון הסופי. ככל שמשך החיים הממוצע ארוך יותר שווי הוגן של המכשיר מושפע יותר משינויים בשיעורי הריבית ומגורמים כלכליים אחרים ולפיכך מסוכן יותר.
נ	
נגזר אשראי חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.	

	נדבך 1 הקצאת הון מזערי כנגד סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.
ניהול נכסים והתחייבויות – ALM	ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונו של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.
נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)	נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחופף מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק משוקללת בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכות תפעוליות. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינו נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורית במסגרת הדרישות להלימות ההון.
נקודת בסיס – Bp	מאית של אחוז אחד המשמש כמודד לגבי שיעורי ריבית.
ס	
סיכון אשראי	סיכון אשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על פי הסכם האשראי.
סיכון נזילות	סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתידי, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצורכיו
סיכון שיווי	הסיכון השיווי, הוא הסיכון שנשאר אחרי שיוך כל הסיכונים הספציפיים. לדוגמה: כאשר בנק רוכש נכס, הוא נחשף למכלול של סיכונים שונים. רבים מהסיכונים הללו אינם ייחודיים לנכס שנרכש, אלא משקפים תרחישים רחבים יותר, כמו למשל עלייה או ירידה של מניות, העלאה או הורדה של שער ריבית או שינוי קצב הצמיחה בכלכלה או בתעשייה מסוימת. ניתן לצמצם את החשיפה אליו באמצעות גיוון.
סיכוני מטבע	רמת החשיפה הנובעת מכך שחלק מהכנסות, הוצאות, נכסים או התחייבויות של הבנק או חברות הבנות שלו נקובים במטבע שונה ממטבע הפעילות שלהם, לעלייה או ירידה בשערי המטבעות להם הם חשופים. אלה עלולים לפגוע באופן ניכר וליצור הפסדים ובמקרים מסוימים אף להביא להפסדים כבדים.
סיכוני ריבית	סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.

ע	
עלות ריבית	מרכיב הריבית שמוקצה לשנה שוטפת ומסווג כחלק מהוצאות שכר.
עלות שירות	כל מרכיבי עלות ההטבה לעובדים המוקצים לתקופה מסוימת.
ערבות חוק מכר	ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר. ומחמת העילות שנקבעו בחוק.
ערך בסיכון (Value at Risk) - Var	הינו מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש; השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרות המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.
פ	
ה-Cross Border Activity ("פעילות חוצת גבולות")	מונח המתייחס להסדרי מימון שונים שחוצים גבולות לאומיים, כגון מתן הלוואות לאנשים וגופים במדינה אחרת, מכתבי אשראי, קיבולים בנקאיים וכו'.
ר	
רובד 2	שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (contingent convertible - CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושיומרו למניות הבנק בקרות אירוע מכונן (point of non-viability). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

	רווח בסיסי למניה הרווח הבסיסי למניה יחושב ע"י חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
רווח מדולל למניה חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות.	רווח/הפסד אקטוארי בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
ריבית העוגן ריבית הנקבעת לפי בסיס אובייקטיבי חיצוני, היינו, שלתאגיד לא תהיה השפעה ישירה בקביעתה, על פי נוסחה קבועה מראש.	ש
שווי הוגן ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: - רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; - רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; - רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.	שיעור ההפסד בהיתן כשל LGD - (Loss Given Default)
שיעור המימון (LTV) שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה. יחס LTV גבוה משקף סיכון גבוה יותר לבנק נותן האשראי.	שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי. השת"פ הינו מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות.
ת	תאגיד עזר תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידי בנקאיים בהתאם לחוק.
תהליך ה-ICAAP Adequacy Assessment (Internal Capital Process) ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.	

התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים. במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שננקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק ואיתנות הפיננסית שלו.	תהליך הסקירה הפיקוחי SREP - (Supervisory Review Process)
סכומי קצבה או ביטוח קבועים וידועים מראש המשולמים לזכאים, בין שאלה תלויים בתוצאות ההשקעות של קרן הקצבה או המבטח.	תכנית הטבה מוגדרת
רווח נקי מחולק בהון עצמי ממוצע.	תשואה להון
שיטה המשווה תשואות על השקעות שונות הלוקחת בחשבון את הסיכון. התשואה בפועל מתואמת על ידי מדידת חשיפות הנכס לסיכון ומתואמת כלפי מטה את התשואה על נכסים מסוכנים יותר. יעילות השיטה תלויה בדיוק הערכה של הסיכון בנכסים שונים, ועד כמה ה"עונש" המוטל על נכסים מסוכנים יותר אכן משקף את דרגת סלידת הסיכון של כל משקיע נתון. לסוגים חדשים של נכסים, כמו נגזרים פיננסיים הערכת סיכון הוא דבר מאוד לא ודאי, לאור הניסיון בדבר התנהגות מחיריהם בפועל.	תשואה להון מותאמת סיכון שגיאה! הסימניה - RORAC- אינה מוגדרת.
B	
כלי ניהולי למדידת ביצועי הבנק וקווי העסקים שלו במגוון נושאים כמותיים ואיכותיים אותם הגדירה הנהלת הבנק במסגרת התכנית האסטרטגית	BSC – Balanced Score Card
מימון פרויקטים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרויקט לממשלה.	B.O.T – Build Operate Transfer
257	

	C
אגרות חוב המגובה על ידי תיק אגרות חוב ו/או הלוואות ברמות "בכירות" (seniority) ובדירוגים שונים.	CDO – Collateralized Debt Obligation
מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.	CDS – Credit Default Swap
אגרת חוב המגובה בתיק הלוואות.	CLO – Collateralized Loan Obligation
מודל מובנה של בקרה פנימית. מטרת מסגרת המודל הינה לסייע לעסקים ולשירותים אחרות להעריך, לאמוד ולהעצים את מערכות הבקרה הפנימית הפועלות אצלם.	COSO – Committee Of Sponsoring Organizations Treadway Commission of the
	D
ה-(DFA) הינו חוק פדראלי אמריקאי אשר נכנס לתוקף ב-28 ביולי 2010 ומחיל רפורמה מקיפה ברגולציה הפיננסית, שלה השלכות שונות על קבוצת לאומי, שהעיקרית בהן מתייחסת לעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC) מתחום החלף (Swap).	DFA – Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act
	E
רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי	EMIR – European Market infrastructure Regulation
	F
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	FATCA – Foreign Accounts Tax Compliance Act
התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות ואחת מרשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב.	FDIC – Federal Deposit Insurance Corporation
סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב.	FHLMC – Freddie Mac
חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי. אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב.	FNMA – Fannie Mae

	G
חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	GNMA – Ginnie Mea
	O
ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את עקרונות הדמוקרטיה הליברלית והשוק החופשי. הארגון הינו פלטפורמה לדיון במדיניות, השוואת ביצועים, איתור פתרונות לקשיים וגיבוש קודים, עקרונות מנחים וסטנדרטים משותפים לביצוע מדיניות כלכלית וחברתית ברמה הלאומית. במסגרת הארגון כל מדינה חברה יכולה לתרום באופן משמעותי לקביעת מדיניות הארגון וניסוח קווי פעולה משותפים.	OECD
	S
הסכם המגובה על ידי תיק CDS (שהינן נגזרות) ברמות בכירות (Seniority) שונות.	SCDO – Synthetic collateralized Debt Obligation

אינדקס

א

אומדנים חשבונאיים קריטיים 3

איגוח 253,247,203

אירועים לאחר תאריך המאזן 118

אקטוארי 123,145,146,147,251,256

ארגון מחדש של חובות בעייתיים 194,195

ב

באזל 34,35,37,38,39,79,91,152,153,157,158,248,254,

255

בטחונות 37

בניינים וציוד 5,6,20,21,25,96,103,105,108,109,114,204,

205,206

בקרות 3,93,97,99,100,101,239,255

ג

גידור 24,43,88,104,121,122,123,169,170,171,172,173,

174,179

ד

דוח מאוחד על הרווח הכולל 104

דוח על השינויים בהון העצמי 4

דוח על תזרימי מזומנים מאוחד 108,109

דוח רווח והפסד מאוחד 5,103

דיבידנדים 18,109

ה

הון והלימות ההון 34

הון מניות 106

הון עצמי רובד 1 34,35,36,37,38,39,154,155,156,249

הון רובד 1 נוסף 35,249

הון רובד 2 34,35,155,255

היוון עלויות תוכנה 114,155,156,205

הלבנת הון 94,232,235

הלוואות לדיור 27,36,38,43,47,60,61,63,64,66,67,68,

75,77,78,136,138,187,188,189,190,191,192,193,194,

195,196,197,198,199,200,201,202,238

הנכסים המשועבדים 236

הנפקה 32,37,142,252

הפרשה לירידת ערך 108

הפרשה למס 7,14

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 194,195,196

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 35,250,255

הצגה מחדש 114,117

התחייבויות בגין הטבות לעובדים 104

ו

ועדת 38,39,91,143,153,157,165,166,234,236,248,254

ח

חובות בעייתיים 198,199,200,201

חובות פגומים 27,60,61,70,71,72,136,137,138,153,180,

182,187,188,189,193,194,195,196,197,198,199,200,201,

207,246

י

יחסים פיננסיים 7

יעד הון 36

ירידת ערך 28,29,108,116,117,255

ל

לווים גדולים 12

מ

מאזן מאוחד 6,105

מבנה ארגוני 231

מגבלות 36,62,63,64,65,66,67,68,69,70,71,72,77,80,89,90,

142,176,233,234,238

מגזרי פעילות 40,42,43,44,45,62,111,115,178,179,180,

182,184,185

מגזרי פעילות פיקוחיים 178

מדד המחירים לצרכן 10,11

מדינות זרות 70,71

מדיניות חשבונאית 3,96,116,118

מוסדיים 43,44,45,52,74,140,181,183

מזומנים ושווי מזומנים 108,109

מינוף 7,39,111,152,153,154,155,156,157,249,252

מיסוי 241

מיסים נדחים 96

מכשירי הון 35,37,249

ממשלה 9,10,257

מסגרות אשראי 203,251,252

נ

נגזרים 6,18,19,25,33,38,42,43,63,64,65,66,67,68,74,79,

80,82,84,86,96,105,108,111,120,121,153,156,169,170,

171,172,173,174,175,176,177,179,203,204,205,206,208,

209,210,211,212,213,214,215,216,217,219,220,221,222,

223,224,246,253,257

נזילות 3,7,91,92,157,158,203,252,254

ניירות ערך 6,7,8,12,13,23,24,25,26,28,29,30,31,32,38,

39,42,43,56,63,64,65,66,67,68,74,92,94,96,104,105,

108,109,111,120,122,123,124,125,126,127,128,129,130,

131,132,133,134,135,153,156,159,161,178,179,205,204,

206,208,209,210,211,212,213,214,215,216,217,219,220,

221,222,223,224,235,249

נכסי סיכון 35,39,155,180,182,254,255

נכסים אחרים 6,33,74,105,108,114,146,204,205,206,243,

246,247,253

ס

סיווג מחדש 189, 188, 171, 148, 147, 145, 144, 140, 109, 108

246, 210, 196, 193

סייבר 247, 93, 59

סיכון אשראי 3, 68, 67, 66, 65, 64, 63, 62, 61, 60, 37, 34, 30, 27, 3

, 156, 155, 154, 139, 138, 137, 136, 111, 80, 74, 73, 72, 71, 70

, 196, 195, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 186, 176, 175

, 253, 252, 211, 210, 209, 208, 203, 202, 201, 200, 199, 198, 197

254

סיכון שוק 3, 254, 252, 79

סיכון תפעולי 252, 155, 34

ע

עמלות 5, 246, 184, 161, 160, 103, 40, 19, 17, 5

ענפי משק 68, 67, 66, 65, 64, 63, 62, 27

ערך בסיכון 255

פ

פחת והפחתות 21

פיקדונות הציבור 6, 53, 52, 51, 50, 49, 48, 46, 43, 41, 32, 25, 7

, 208, 206, 205, 204, 185, 182, 180, 140, 120, 111, 108, 105, 54

246, 244, 211, 210, 209

פנסיה 22, 256, 237, 211, 209, 149, 144, 141, 96, 86

ר

רגולציה 4, 258, 241, 232, 227, 157, 95

רואי החשבון המבקרים 4, 165, 102, 97

רווח למניה 14

ש

שווי הוגן 13, 122, 111, 104, 87, 86, 85, 84, 83, 82, 74, 28, 24, 18

, 145, 135, 134, 133, 132, 131, 130, 128, 127, 126, 125, 124, 123

, 216, 215, 214, 213, 212, 211, 210, 209, 207, 176, 174, 172, 170

256, 253, 246, 224, 223, 222, 221, 220, 219, 218, 217

ת

תגמול 142, 234, 233, 143

תיאבון הסיכון 62, 36

תיק בנקאי 81

תיק למסחר 81, 79

תשואה להון 14, 257

תשואה להון מותאמת סיכון 257

תשלום מבוסס מניות 106, 119, 118, 108